7 PEŁNYCH WERSJI O WARTOŚCI 390 ZŁOTYCH

NIE DAJ SIĘ NAMIERZYĆ POZOSTAŃ ANONIMOWY W SIECI

NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

5/2012 (348) kwiecień 2012 Cena 8,90 zł w tym 8% VAT www.komputerswiat.pl

Komputer Świat

MEMBER OF Computer Bild GROUP

Rewolucja w okienkach

MUSISZ to zobaczyć!

Windows 8

Zainstaluj już dziś za darmo
Zrób z XP i Visty Windows 8 s. 26

RAPORT O E-LEARNINGU s. 49

NAUKA I SZKOLENIA PRZEZ INTERNET

- Najlepsze studia online
- Kursy językowe
- E-learning dla biznesu
- Płatne i za darmo

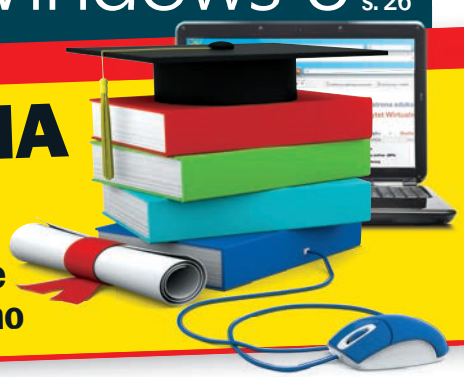

UWAGA! PUŁAPKI W DODATKOWYCH GWARANCJACH s. 98

GOOGLE DLA FIRM

Usprawnij firmę i oszczędź s. 68

W PREZENCIE 180 ZŁ na aplikację internetową Fakturownia PROSTY PROGRAM DO FAKTUROWANIA ONLINE

NA PŁYCIE

SECURITYKISS
Doskonały VPN
- zabezpiecza połączenie internetowe
- zapewnia anonimowość oraz omija internetową cenzurę s. 41

PEŁNA WERSJA TYLKO U NAS

KŚ KLUCZNIK 2012 s. 24
Tworzy proste i bezpieczne hasła

TOTAL PRIVACY 6 s. 46
Zapewnia prywatność w sieci

FAKTUROWNIA s. 72
Program do fakturowania online

GOOGLECLEAN s. 25
Wyłącza szpiegowanie Google

SSD FRESH s. 39
Optymalizuje pracę dysku SSD

KŚ WGRYWACZ 2012
Ułatwia instalację wielu programów

W NUMERZE

TEST 16 DYSKÓW SSD s. 34
Przyspiesz system skuteczniej niż wymieniając procesor

IQ W CAŁYM DOMU s. 84
Tajemnice inteligentnego domu. Uwaga! Stać cię już na wiele niesamowitych rozwiązań

ANDROID 4.0 W TWOIM TELEFONIE
- Instalacja krok po kroku
- Nowe możliwości s. 78

NAPISY DO FILMÓW s. 74
Wszystko, co trzeba wiedzieć

ISSN 1506-4026 NR INDEKSU 346 543

SAMSUNG

Drukuj w lot!

bezprzewodowo ze smartfonów i tabletów
dzięki funkcji **WiFi Direct**

Ekonomiczne drukowanie
dzięki systemowi Easy Eco

Drukowanie aktualnego ekranu
dzięki przyciskowi Print Screen

Najmniejsza drukarka
w swojej kategorii

Dowiedz się więcej
o monochromatycznej
drukarce
ML-2165W

www.samsung.com/printer

PROGRAMY NA PŁYCIE 5/2012

Na płycie znalazło się tym razem **SIEDEM PEŁNYCH WERSJI**. Dwa programy przygotowane zostały specjalnie dla Czytelników Komputer Świata. Są tu też aplikacje, które zapewnią anonimowość w sieci, ułatwią wystawianie faktur oraz pozwolą zadbać o dysk SSD. Dostajemy je za darmo, przez co **OSZCZĘDZAMY PRAWIE 400 ZŁOTYCH**

PEŁNE WERSJE W TYM WYDANIU

1 Oprogramowanie do zestawiania połączeń w sieci VPN SecurityKiss. Promocyjna wersja na pół roku. s. 41

2 Klucznik ocenia poziom bezpieczeństwa haseł i generuje hasła łatwe do zapamiętania, trudne do rozszyfrowania. s. 24

3 Usługa fakturowania online. Czytelnicy Komputer Świata mogą przez rok korzystać z niej za darmo. s. 72

4 Program chroniący prywatność. Czyści historię i inne elementy z przeglądarek oraz z systemu Windows. s. 46

5 Program blokuje wysyłanie przez aplikacje Google informacji o nas na serwery tej firmy. s. 25

6 Aplikacja do zwiększania wydajności i żywotności dysków SSD. Konfiguruje parametry systemowe. s. 39

7 Aplikacja do aktualizacji i instalacji programów. My tylko wybieramy aplikacje, a Wgrywacz sam je instaluje.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych Panda IS oraz Microsoft Security Essentials.

NA PŁYCIE TAKŻE

REDAKCJA POLECA SUPERPAKIET

7 najlepszych aplikacji do szybkiego pobierania, poprawiania i wygodnego dodawania napisów w filmach

6 PROGRAMÓW SZCZEGÓLNIE POLECANYCH PRZEZ REDAKCJĘ

ORAZ 27 NAJNOWSZYCH WERSJI PRZYDATNYCH PROGRAMÓW I APLIKACJI

SPIS TREŚCI NUMER 5/2012

PORADNIK WINDOWS 8

PROGRAMY W pełni funkcjonalnej wersji próbnej Windows 8 do połowy stycznia przyszłego roku możemy używać bezpłatnie. To wystarczy, żeby ten system solidnie przetestować. Zobaczmy, jak sobie z nim poradzić. **strona 26**

INTERNET E-LEARNING

DODATEK SPECJALNY

Dziś możemy zdobywać wiedzę, nie wychodząc z domu. Zobaczmy, jak korzystać z e-learningu. **strona 49**

Wiesław Małecki
redaktor naczelny

NAUCZYCIEL INTERNET

W Komputer Świecie często znajdujecie programy i strony internetowe, które pomagają w uczeniu się. Są jednak znacznie lepsze możliwości kształcenia się. To tak zwany e-learning. W internecie można już zapisać się na bardzo zaawansowane zajęcia, podczas których widzimy prowadzącego na wideo, bierzemy udział w ćwiczeniach laboratoryjnych przy interaktywnym stole doświadczalnym, nasze postępy w nauce są sprawdzane, a my mamy do dyspozycji znane ze świata realnego narzędzia. W sieci można się dokształcać, zarówno robiąc krótki i szybki kurs na potrzeby chwili, jak i w ramach oficjalnego kształcenia zgodnie z dyrektywami MEN. Można wziąć udział w szkoleniu rozwijającym umiejętności niezbędne w życiu zawodowym, ale też takie, które są potrzebne w kontaktach z innymi ludźmi. W internetowym kursie można wziąć udział, mając zarówno 15, jak i 65 lat. Większość szkoleń jest płatna, lecz są i darmowe. Gorąco zachęcam do lektury naszego dodatku specjalnego, poświęconego e-learningowi. A jeszcze gorącej – do zapisania się na kursy w internecie. Uczenie się jeszcze nigdy nie było tak łatwo dostępne i proste!

wieslaw.malecki@komputerswiat.pl

NOWOŚCI

Nowy iPad 6
Raport 8
Rynek 10
Nowe zagrożenia internetowe 12
Programy 14
Sprzęt 16
Gadżety 17
Telekomunikacja 18
Audio/Wideo/Foto 19
Internet 20

PEŁNE WERSJE

Komputer Świat Klucznik 2012 24
GoogleClean 3.7 25

TEMAT Z OKŁADKI

Poradnik: Windows 8 26

SPRZĘT

Krótki test: Netbook Acer Aspire One D270 32
Test i poradnik: Dyski SSD 34

PROGRAMY

Poradnik: Prywatność w sieci 40
Polecane programy 48
Wskazówki
10 porad do systemu i najpopularniejszych aplikacji 62
Czytelnicy pytają 67

INTERNET

Poradnik: Małe firmy – Google Apps zamiast serwerów i oprogramowania 68
Poradnik: Wszystko o napisach do filmów 74

TELEKOMUNIKACJA

Poradnik: Android 4.0 w starszych telefonach

Porady, w jakich modelach telefonów możemy zainstalować Android w wersji 4.0 oraz jak zaktualizować system 78
Street View w Polsce 82
Aplikacje na smartfony 83

WIEDZA

Inteligentne systemy sterowania domem 84

AUDIO/WIDEO/FOTO

Poradnik: Jak powiesić telewizor na ścianie 88
Test: krótki test aparatów Sony 90

EKSPERT

Poradnik: Kurs Excela, część 4 – Podstawy programowania w języku VBA 94

RYNEK

Dodatkowe gwarancje 98
Poradnik kupującego 101
Listy/Interwencje 102
Felieton: Tez i Łabuda 103
Słownik 104
Pomoc techniczna dla Czytelników Komputer Świata 105
Zapowiedzi wydawnicze/ Stopka redakcyjna 106

TEST DYSKI SSD

SPRZĘT: Jak znacznie przyspieszyć start Windows oraz zainstalowanych na komputerze programów? Montując dysk SSD. Napędy te nie są już bardzo drogie, warto więc się nimi zainteresować. Komputer Świat przetestował dyski SSD o różnej pojemności. Zobaczmy, który warto kupić. **strona 34**

PORADNIK ANONIMOWO W SIECI

PROGRAMY: W internecie bardzo łatwe jest ustalenie naszej tożsamości oraz śledzenie, na jakie strony wchodzimy i jakie dane ściągamy. Koniecznie się przed tym zabezpieczmy. Komputer Świat podpowie, jak to zrobić. **strona 40**

PORADNIK NAPISY DO FILMÓW

INTERNET: Nawet najlepsza gra aktorska i efekty specjalne nie bardzo nas zachwycą, jeśli w oglądanym filmie nie będziemy rozumieli dialogów. Dlatego przeczytajmy, skąd pobierzemy napisy najlepszej jakości i jak możemy zadbać o ich poprawne wyświetlanie na ekranie. **strona 74**

NAJLEPSZE PROGRAMY
DLA KORZYSTAJĄCYCH Z LAPTOPA

- JAK ŁATWO PRZYSPIESZYĆ DZIAŁANIE SYSTEMU
- JAK ŚLEDZIĆ SKRADZIONY LUB ZAGUBIONY KOMPUTER
- NA DVD NIEZBĘDNE PROGRAMY DO TWOJEGO LAPTOPA

JUŻ W SPRZEDAŻY

NOWY iPAD

Takiego obrotu spraw nikt się nie spodziewał – iPada 3 nie będzie! Jest już za to NOWY IPAD. Czym różni się od „starego”?

Nowy iPad (taką niezbyt oryginalną nazwą ochrzczono najnowszy model tabletu Apple'a) nie został poddany zmianom stylistycznym, wygląda dokładnie tak, jak poprzedni model. Na sklepowej półce trudno go więc odróżnić od starszego brata. W takim razie nowinki muszą się kryć gdzieś w środku. Tym bardziej że nowy iPad jest nieco cięższy i grubszy od swojego poprzednika.

OSTRY JAK BRZYTWA

Nowością, którą widać od razu po uruchomieniu nowego iPada, jest wyświetlacz. Olbrzymia jak na niespełna 10-calowy ekran rozdzielczość (2048x1536 pikseli) sprawia, że wyświetlane na ekranie elementy są ekstremalnie ostre. Liczba pikseli na wyświetlaczu w porównaniu z iPadem 2 zwiększyła się aż czterokrotnie. Nie ma mowy o postrzępionych krawędziach w tekście czy rozmyciu zdjęć – obraz jest perfekcyjny. Duża jasność świecenia niweluje problemy z czytelnością błyszczącego ekranu w jasnych pomieszczeniach, obraz wygląda bardzo dobrze – jak przystało na panel IPS kolory są żywe, a kontrast wysoki.

SZYBKI PROCESOR

Duża rozdzielczość wyświetlacza pociągnęła za sobą konieczność zastosowania wydajniejszych podzespołów. W nowym iPadzie znajdziemy dwurdzeniowy procesor A5X ze zintegrowanym czterordzeniowym układem graficznym PowerVR. Moc obliczeniowa, jaką oferuje ten procesor, pozwala cieszyć się atrakcyjną grafiką w grach i płynnym wyświetlaniem filmów w wysokiej rozdzielczości.

LEPSZA KAMERA

W nowym iPadzie zmieniono także kamerę. Oprócz nazwy (teraz nazywa się iSight) inna jest także konstrukcja. Tylna kamera składa się z pięcioelementowego obiektywu i matrycy BSI (zapewnia wyższą jasność niż standardowe matryce) o rozdzielczości 5 MPix. Oprócz kręcenia filmów HD o płynności do 30 klatek na sekundę pozwala też robić zdjęcia. Kamera ma autofocus, system rozpoznawania twarzy i stabilizację obrazu. Tuż nad wyświetlaczem znajdziemy drugą kamerę na potrzeby programu FaceTime.

BATERIA

Wydajniejsze podzespoły to również większy apetyt na prąd. W nowym iPadzie znajdziemy o 70 procent pojemniejszy akumulator (patrz zdjęcie poniżej). Niestety, żywotność akumulatora jest słabsza. iPad 2 umożliwia o dwie godziny dłuższe oglądanie filmów, również w trybie czuwania działa o 90 minut dłużej. Nieco wyższy pobór energii nie przekłada się za to na komfort pracy. Temperatura, do jakiej nagrzewa się obudowa, jest akceptowalna – 42 stopnie Celsjusza.

INTERNET

Nowy iPad ma całkiem nowy zestaw urządzeń sieciowych. Wyposażono go na przykład w modem LTE. Niestety, nie działa on w Europie (patrz obrazek poniżej). W stosunku do poprzedniego modelu unowocześniono modem 3G (obsługuje standard HSPA+). Nowy iPad ma Bluetooth 4.0 i Wi-Fi 802.11n. Niestety, w dalszym ciągu nie obsługuje stron WWW z technologią Flash.

5 NAJLEPSZYCH APLIKACJI NA NOWEGO iPADA

APPLE iPHOTO
Intuicyjna obróbka zdjęć
16 złotych

INFINITY BLADE II
Gra akcji z grafiką HD
22 złote

REAL RACING 2 HD
Wyścigi samochodowe z dobrą grafiką 22 złote

SKETCHBOOK PRO FOR iPAD
Malowanie i szkicowanie
16 złotych

iSTOPMOTION FOR iPAD
Nakręć własną animację
32 złote

ATUTY

FILMY HD

Nowy iPad odtwarza filmy w rozdzielczości HD. Do telewizora tablet podłączymy kablem HDMI lub bezprzewodowo, pod warunkiem że obok TV stoi urządzenie obsługujące AirPlay (na przykład Apple TV za 479 złotych)

APARAT FOTO

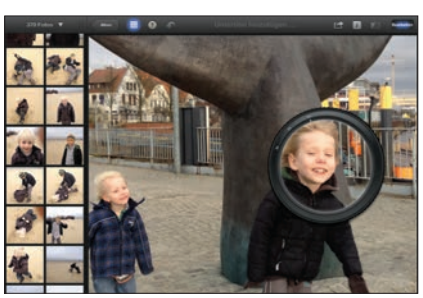

Kamera w iPadzie 2 służyła tylko do kręcenia filmów (720p). Pięciomegapikselowa cyfrówka w nowym iPadzie pozwala pstrykać fotki. Do ich obróbki warto wykorzystać nową aplikację iPhoto (około 16 złotych)

GRY I ZABAWA

Żaden tablet nie ma tak szybkiego układu graficznego jak nowy iPad. Zoptymalizowane dla tego urządzenia gry wyglądają świetnie i dają mnóstwo radości. Jednym z takich tytułów jest HD Real Racing 2 HD

Producent Model	waga	Apple iPad Wi-Fi i 4G (64 GB)	ocena
SERWIS	**5%**		**ra 3,60**
Okres gwarancji*	4%	1 rok	3,00
Strona WWW producenta	1%	www.apple.pl	6,00
PARAMETRY TECHNICZNE	**13%**		**dobra 3,84**
System operacyjny / procesor / układ graficzny		iOS 5.1 / Apple A5X Dualcore (2x 1 GHz) / zintegrowany Quadcore PowerVR	
Wymiary / waga	2%	24,1x18,5x9,4 mm / 666 gramów	4,54
Gniazda połączeniowe	3%	wejście mikrofonowe, wyjście słuchawkowe, USB do podłączenia do komputera	2,00
Pojemność dostępnej dla użytkownika wbudowanej pamięci / działa jako dysk wymienny / bezpośredni dostęp do pamięci z poziomu urządzenia	3%	57,20 GB / nie / nie	4,95
Prędkość transmisji danych przez USB z komputera do urządzenia / z urządzenia do komputera	2%	2,84 / 3,81 MB/s	2,24
Funkcja lokalizacji położenia / funkcjonalność modułu Bluetooth	3%	jest, za pomocą GPS, sieci Wi-Fi i GSM / słuchawki	5,16
JAKOŚĆ OBRAZU I DŹWIĘKU	**19%**		**bardzo dobra 4,87**
Rozmiar ekranu / obszar wyświetlania / rozdzielczość / proporcje ekranu	2%	9,69 cala / 19,7 x 14,75 cm / 2048 x 1536 pikseli / 4:3	5,92
Rozdzielczość optyczna / kąt widzenia w poziomie / w pionie	3%	264 dpi / 75,0° / 75,0°	6,00
Ocena wzrokowa wyświetlanych zdjęć / filmów	5%	naturalne, żywe kolory, dużo szczegółów / dobre odwzorowanie detali, naturalne kolory, minimalne niedokładności w odwzorowaniu ruchu	5,25
Wierność kolorów / odwzorowanie szczegółów / nierównomierność świecenia / stopień połyskliwości ekranu	5%	98,10% / 87,35% / 10,60% / 124 (mocno błyszczący)	4,25
Maksymalna jasność / odwzorowanie skali szarości / maksymalny kontrast	2%	bardzo jasny (471,4 cd/m²) / 44,7 % / wysoki (880:1)	3,79
Jakość dźwięku z wykorzystaniem dołączonych słuchawek: test odsłuchowy / pasmo przenoszenia / maksymalna głośność; jakość dźwięku na wyjściu słuchawkowym: pasmo przenoszenia / maksymalne napięcie wyjściowe	1%	brak dołączonych słuchawek; bardzo dobre (ocena: 5,86) / 92,5 mV	2,29
Jakość dźwięku po podłączeniu do systemu stereo: test odsłuchowy / pasmo przenoszenia / zniekształcenia dźwięku	1%	dźwięk zrównoważony, nieco cichy / wzorowe / niewielkie	5,39
FUNKCJE MULTIMEDIALNE	**11%**		**dobra 3,81**
Ilość obsługiwanych formatów / wideo; odtwarzanie multimediów poprzez sieć; funkcjonalność odtwarzacza multimedialnego	8%	dosyć mała / mała; za pomocą funkcji AirPlay; ograniczona	3,22
Obsługiwane formaty zdjęć / e-booków / dokumentów	3%	wszystkie najważniejsze (JPEG, TIFF, GIF) / tylko PDF / większość (takie jak Word, PDF, Excel)	5,37
FUNKCJE SIECIOWE	**23%**		**bardzo dobra 4,98**
Maksymalna prędkość transferu z wykorzystaniem internetu mobilnego / zasięg Wi-Fi / prędkość transmisji przez ścianę / przez 2 ściany	7%	19785 kbps (HSPA) / 135 metrów / 3,37 Mbps / 2,92 Mbps	4,41
Przeglądarka internetowa: obsługa / funkcjonalność / test praktyczny: 8 typowych witryn / średni czas ładowania	7%	bardzo dobra / bardzo dobra / zaliczony / bardzo krótki	5,78
Rodzaje obsługiwanych kont e-mail / funkcjonalność klienta e-mail / możliwość stworzenia kopii zapasowej	6%	POP3, IMAP, Exchange, SSL / bardzo duża / tak	5,92
Możliwość synchronizacji multimediów z komputerem / z wieloma komputerami	3%	tak, za pomocą iTunes (kontakty, kalendarze, muzyka, wideo, zdjęcia) / nie	2,60
OBSŁUGA	**29%**		**bardzo dobra 5,37**
Obsługa urządzenia: koncepcja obsługi / uruchamianie aplikacji / obsługa jedną ręką / jednym palcem / wyszukiwanie / sterowanie za pomocą gestów	14%	prosta i intuicyjna obsługa za pomocą ekranu dotykowego / szybkie / łatwa / niemożliwa / bardzo łatwe / tak	5,28
Możliwość prowadzenia wideokonferencji / rozmów przez internet	2%	tak, przez FaceTime (tylko z posiadaczami iPada lub iPhone'a 4S lub komputera Mac) / tak	6,00
Odporność na zarysowania: obudowa / ekran	4%	bardzo wysoka / bardzo wysoka	6,00
Test zgodności z normami CE	2%	zaliczony	6,00
Szybkość działania: szybkość pracy / wydajność graficzna (GLBenchmark 2.1.2) / szybkość procesora (CPU-Linpack-Benchmark)	1%	bardzo duża / 15 882 punkty / 222 MFLOPS	5,45
Czas pracy na w pełni naładowanym akumulatorze: przeglądanie stron z połączeniem Wi-Fi / z połączeniem 3G / odtwarzanie wideo / muzyka z wyłączonym ekranem / normalna praca (praktyczne połączenie różnych aplikacji) / czuwanie / czas ładowania	6%	7 godzin 15 minut / 6 godzin 51 minut / 9 godzin 59 minut/ 50 godzin 41 minut / 14 godzin 26 minut / 578 godzin 18 minut / 9 godzin 36 minut	4,72
OCENA POŚREDNIA	**100%**		**4,73**
Punkty dodatnie i ujemne		kamera 5 Mpix, duża pojemność wbudowanej pamięci, bardzo duże kąty widzenia	+0,19
Komputer Świat Jakość			**bardzo dobra 4,92**
Cena		3499 zł	
Najniższa cena znaleziona przez redakcję		3399 zł (www.oleole.pl)	

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

OSTRY OBRAZ

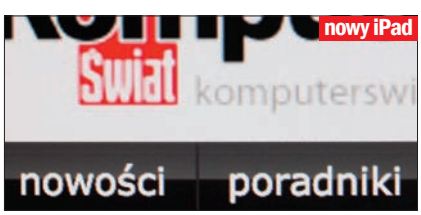

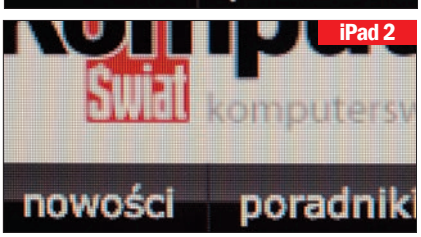

LTE NIE W POLSCE

Modem LTE w nowym iPadzie jest niekompatybilny z europejskim standardem, o czym przeczytamy w przypisach do tekstu na stronie WWW Apple'a lub w pomocy technicznej dotyczącej nowego iPada

SŁABY AKUMULATOR

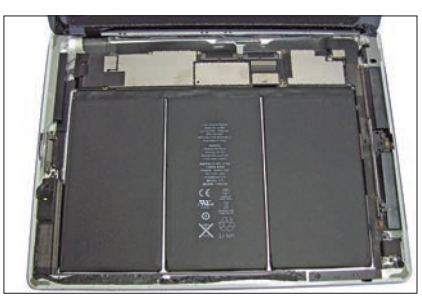

W laboratorium Komputer Świata dokładnie sprawdzono baterię w nowym iPadzie. W stosunku do starego modelu jej pojemność zwiększono z 25 do 42,5 Wh. Niestety, nie przełożyło się to na dłuższy czas pracy

WPADKI

ZROBIENI NA SZARO?

Coraz bliżej do końca tradycyjnej telewizji analogowej w Polsce. Niestety, może się okazać, że po cyfryzacji wielu Polaków zamiast ulubionego programu zobaczy na ekranie telewizora szarą ścianę

Rewolucja – tym słowem od kilku miesięcy posługują się politycy i ministerialni urzędnicy, mówiąc o uruchomieniu w Polsce naziemnej telewizji cyfrowej, która ma zastąpić funkcjonującą dzisiaj transmisję analogową. Według zapowiedzi cyfryzacja to same zalety – obraz ostry jak żyletka, mniej zakłóceń czy dodatkowe funkcje multimedialne oferowane przez nadawców telewizyjnych. Ale może się okazać, że wprowadzenie sygnału cyfrowego stanie się kolejnym potwierdzeniem porzekadła o tym, że rewolucja wymaga ofiar...

WCZEŚNIEJ NIŻ MYŚLISZ

Od kilku tygodni w telewizji pojawiają się spoty tłumaczące szczegóły techniczne związane z przesiadką na nadawanie cyfrowe. Pada w nich magiczna data 31 lipca 2013 roku jak ostateczny termin wyłączenia w Polsce analogowych nadajników. Od następnego dnia telewidzowie, którzy nie przygotują się na cyfryzację, zostaną pozbawieni obrazu w swoich odbiornikach. Jednak nigdzie we wspomnianych spotach czy oficjalnych komunikatach nie ma ani słowa o tym, że w lipcu przyszłego roku zostaną wyłączone ostatnie czynne jeszcze nadajniki. Tymczasem na pierwszy ogień pójdą na przykład mieszkańcy województwa lubuskiego, w którym analogowy sygnał zniknie już 7 listopada 2012 roku. Może się więc okazać, że telewidzowie z Zielonej Góry i okolic przekonani o tym, że mają jeszcze ponad pół roku na wejście nowej technologii, pewnego dnia zostaną pozbawieni dostępu do telewizji.

– *Nasza akcja informacyjna dotycząca wyłączania odbiorników analogowych będzie stopniowo wzmacniana w tych rejonach Polski, w których będą się zbliżały stosowne terminy* – uspokaja Artur Koziołek, rzecznik Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (MAC). – *To zadanie weźmie na siebie telewizja publiczna, a także inne media lokalne. Myślę, że w ten sposób wszyscy zainteresowani powinni zostać odpowiednio wcześnie poinformowani o zmianach.*

Niestety, MAC nie posiada na razie symulacji szacujących, ile osób po wprowadzeniu pełnej cyfryzacji pozostanie bez sygnału telewizyjnego. A trzeba pamiętać, że przyczyną może być nie tylko brak dostatecznej informacji, lecz także środków finansowych na odpowiednie przygotowania do nowego standardu telewizji. Dwa lata temu rząd miał plany dofinansowywania najbiedniejszych gospodarstw domowych przy zakupie tunerów cyfrowych. Niestety, dawno już się jednak z tego projektu wycofał.

KUPIĆ TUNER, OMIJAĆ OSZUSTÓW

Trzeba pamiętać o tym, że kwestia wyłączenia nadajników analogowych dotyczy tylko użytkowników telewizorów podłączonych do własnych anten naziemnych. Nie muszą martwić się odbiorcy telewizji kablowych i platform satelitarnych. Sprawa jest więc ważna dla około 30 procent telewidzów w Polsce. Właściciele starszych telewizorów powinni przystosować je do cyfryzacji poprzez zakup specjalnej przystawki wyposażonej w tuner DVB-T. Cena takiego urządzenia waha się od 90 do nawet 300 złotych. Inne rozwiązanie, bez wątpienia bardziej kosztowne, to zakup nowoczesnego telewizora wyposażonego w tuner DVB-T zgodny ze standardem MPEG-4. Jeżeli zdecydujemy się na zakup modelu, który nie spełnia wymogów odbioru telewizji cyfrowej, to według obowiązujących obecnie przepisów sprzedawca musi nas poinformować, że w takim odbiorniku już wkrótce nie obejrzymy w Polsce żadnego programu.

Przy okazji telewizyjnej cyfryzacji pojawiają się także nowe zagrożenia. Do wielu polskich domów pukają domokrążcy podający się za przedstawicieli rozmaitych operatorów. Proponują oni zakup dekodera cyfrowego oraz abonamentu, przy okazji strasząc, że w razie odmowy zostaniemy pozbawieni możliwości oglądania nie tylko telewizji cyfrowej, lecz telewizji w ogóle. Takie zapowiedzi należy spokojnie włożyć pomiędzy bajki, a wspomnianych akwizytorów grzecznie, acz stanowczo pożegnać.

psz

> Harmonogram wyłączania nadajników telewizji analogowej

Nagroda pocieszenia dla firm hostingowych,
którym nie udało się wyprzedzić 1&1.

Wytnij i powieś nad łóżkiem

1&1

NALEŻYMY DO united internet

www.1and1.pl

W DUŻYM **SKRÓCIE**

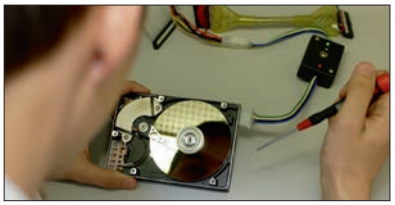

DANE Z ODZYSKU

Wiosną 2012 roku mija 25 lat od momentu otwarcia pierwszego laboratorium przez firmę Kroll Ontrack – jedną z największych firm zajmujących się odzyskiwaniem danych. W związku z tym opublikowano ciekawe statystyki dotyczące liczby utraconych i przywróconych plików na przestrzeni ponad dwóch dekad. W roku 1987 Kroll Ontrack odzyskał z 33 tysięcy komputerów dane o łącznej pojemności 1,2 GB – jest to zaledwie jedna pięćsetna część przeciętnego dysku twardego dostępnego dzisiaj na rynku. Natomiast w roku 2011 specjalistom Ontracka udało się przywrócić pliki zajmujące w sumie 35 milionów gigabajtów, a liczba komputerów dotkniętych utratą danych sięgnęła pół miliona.

www.krollontrack.pl

UKE PODPOWIADA

Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) opublikował raport na temat cen usług stacjonarnego dostępu do internetu w Polsce. Z wyliczeń regulatora wynika, że najkorzystniejsze oferty znajdziemy u operatorów telewizji kablowych oraz alternatywnych, którzy posiadają własną infrastrukturę telekomunikacyjną, takich jak Multimedia Polska, TK Telekom, Telefonia Dialog czy Netia. Raport UKE wskazuje też, że najbardziej kalkuluje się podpisanie terminowej umowy z dostawcą usług na dwa lata, a nie na 12 miesięcy. Przy tego typu abonamencie zaoszczędzimy średnio na opłatach około 12 procent miesięcznie.

Rzeczpospolita Polska
Urząd Komunikacji Elektronicznej

www.uke.gov.pl

NK DLA DOJRZAŁYCH

Sondaż firmy PMR Research wskazuje, że ponad 50 procent dorosłych Polaków korzysta z takich portali, jak Facebook (40 procent) czy NK (37 procent). Okazuje się jednak, że popularność tych platform jest uzależniona od wieku użytkowników. Do korzystania z Facebooka przyznało się prawie 75 procent Polaków w wieku od 18 do 24 lat i niecałe 60 procent internautów pomiędzy 25 a 34 rokiem życia. Z kolei NK przyciąga 40 procent młodszych respondentów i 45 procent ze starszej grupy wiekowej.

www.research-pmr.com/pl

GHOST RIDER 2 W KINACH

DEMON DWÓCH KÓŁEK

Na ekrany polskich kin powraca Johny Blaze – główny bohater filmu Ghost Rider 2. Facet z płonącą czaszką zamiast głowy dosiadający demonicznego motocykla znowu staje do walki oko w oko z postaciami z piekła rodem, co może zakończyć się tylko w jeden sposób – wśród dziesiątków wybuchów, strzelaniny i szybkich pościgów. Akcja Ghost Ridera 2 toczy się kilka lat po zakończeniu pierwszej części filmu, a w postać Blaze'a wciela się ponownie Nicolas Cage. Obraz został zrealizowany w technologii 3D, co dzisiaj jest już standardem wśród kinowych superprodukcji. Film jest świetną propozycją dla miłośników dobrego rzemiosła w kinie akcji, a w czasie projekcji niejednemu z widzów zawiśnie w powietrzu ręka sięgająca po obowiązkowy popcorn. Jednym z patronów medialnych Ghost Ridera 2 jest Komputer Świat.

www.iticinema.com.pl

PORTALE INTERNETOWE

CENNY **ONET**

W sieci pojawiły się informacje o tym, że szefostwo Grupy TVN podjęło już decyzję w sprawie sprzedaży portalu Onet, który wyceniono na okrągłą sumę prawie 1,4 miliarda złotych. Na razie brak oficjalnego potwierdzenia tych doniesień, nie wiadomo też, kto miałby zostać nowym właścicielem jednego z największych portali funkcjonujących dzisiaj w polskim internecie. Wśród potencjalnych nabywców wymienia się Łukasza Wejcherta, byłego udziałowca Onetu, wraz z rosyjską wyszukiwarką Yandex, a także firmę Naspers – właściciela Allegro i GG Network czy skandynawski koncern medialny Schibsted.

www.pg.pl

INWESTYCJE IT

WROCŁAW **W JAKOŚCI DOLBY**

Firma Dolby Laboratories, która od 1965 roku zajmuje się opracowywaniem rozwiązań audio i dźwięku surround zdecydowała, że jej nowe centrum badawcze zostanie otwarte we Wrocławiu. Oddział, w którym docelowo ma pracować 100 polskich specjalistów, będzie się zajmował rozwojem technologii Dolby w takich urządzeniach, jak telefony komórkowe, tablety czy odtwarzacze Blu-ray. Siedzibą centrum stanie się budowany obecnie biurowy kompleks Green Towers (na zdjęciu widoczny jest jego projekt). Szefowie Dolby Laboratories nie ukrywają, że za wyborem Wrocławia przemawiała bliskość tamtejszej politechniki, której absolwenci są cenieni na rynku IT jako wysokiej klasy fachowcy.

www.dolby.com

Źródło: Skanska

RYNEK TELEKOMUNIKACYJNY

POLAK I SMARTFON

W ciągu jednego roku liczba użytkowników smartfonów w Polsce wzrosła dwukrotnie – wynika z ankiety Polskie Badania Internetu (PBI). W 2011 roku korzystanie z zaawansowanych komórek deklarowało 20 procent respondentów, w 2012 roku zaś – już 40 procent. Okazuje się, że dla Polaków wcale nie jest najważniejsze prowadzenie rozmów przez smartfony – wprawdzie ta funkcja jest istotna dla 85 procent użytkowników, jednak więcej osób jako najważniejsze wymieniło wysyłanie SMS-ów, pstrykanie zdjęć i przeglądanie internetu. Wśród usług online popularność z roku na rok zyskały serwisy mapowo-lokalizacyjne, straciły zaś – strony z prognozą pogody. Kobiety częściej wysyłają SMS-y i słuchają muzyki, panowie wolą wysyłać wiadomości MMS i e-maile.

psz

ZAMÓW DZIŚ!
OFERTA TYLKO DO 30.04.12!

PAKIET HOSTINGOWY 1&1 BUSINESS

- 3 domeny .pl **W PAKIECIE**
- Powierzchnia dyskowa **BEZ LIMITU**
- Transfer **BEZ LIMITU**
- Bazy danych MySQL **BEZ LIMITU**
- Certyfikat SSL **GRATIS**

HOSTUJ STRONĘ U NAJLEPSZYCH

Wybierz 1&1 Business – najlepszy na rynku pakiet hostingowy według rankingu PC Format.

NAJLEPSZA PC Format 2/2012 JAKOŚĆ

6 MIESIĘCY ZA DARMO

potem tylko 69,90 zł za miesiąc*

- ✓ **65 darmowych aplikacji Click&Build**
  Używaj do woli! Joomla, Drupal, Wordpress i wiele więcej.
- ✓ **Oprogramowanie dla webmastera**
  Skorzystaj z Adobe® Dreamweaver® lub NetObjects Fusion®.
- ✓ **Maksymalna dostępność**
  W centrach danych 1&1 Twoje strony są zawsze online!
- ✓ **Profesjonalna pomoc techniczna 24/7**
  Zapewniamy całodobowe wsparcie przez email i telefon.

DOMENY już od 0,- zł*

.pl .com.pl .waw.pl .co

1&1

NALEŻYMY DO united internet

Zadzwoń: **00 800 1214 138**** lub odwiedź naszą stronę **www.1and1.pl**

* Ceny nie zawierają VAT (23%). Niniejszy materiał promocyjny nie stanowi oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego. Pakiet 1&1 Business w promocji bezpłatnie przez pierwsze 6 miesięcy, następnie 69,90 zł miesięcznie. Umowa zawierana jest na okres 12 miesięcy. Promocyjna cena domen dotyczy rejestracji domen polskich. Ogólne warunki handlowe i regulamin promocji na 1and1.pl

** Połączenie bezpłatne.

NOWE ZAGROŻENIA 22.02 – 23.03.2012

NIEBEZPIECZNE ZWIĄZKI

ERA SPOKOJU JUŻ SIĘ SKOŃCZYŁA, użytkownicy smartfonów **SĄ NARAŻENI NA WIRUSY I SZPIEGOSTWO TAK SAMO JAK KOMPUTEROWCY**, A może nawet bardziej, bo smartfony stają się rzeczą bardzo osobistą

Fot. Felix Mizioznikov/Shestakov/Dreamstime.com

Fajna aplikacja czy niebezpieczny wirus? **13 ANDROIDOWYCH APLIKACJI OKAZAŁO SIĘ SZKODLIWYMI SZPIEGAMI**, a przecież w sklepie Google widniały jako legalne i bezpieczne. Komputer Świat wyjaśnia, co nam grozi

Seks może być zdradliwy i to nie tylko ten realny. W świecie wirtualnym libido też czasami jest złym doradcą. Na przykład aplikacje na Androida typu Pretty Women Lingerie Puzzle (układanka z paniami w bieliźnie) czy Sexy Girl Photo Game (wyjaśnienie chyba zbędne), mimo że są darmowe, pobierają sobie opłatę w formie naszej prywatności. Co ciekawe, robią to w majestacie prawa. Po prostu w licencji (której przecież nikt nie czyta, nie w obliczu zdobycia za darmo erotycznej aplikacji) jasno jest powiedziane, że program potrzebuje dostępu do GPS, przeglądarki internetowej. Co najmniej 13 aplikacji (lista w tabelce na następnej stronie) okazało się zarażonych trojanem Counterclank. Liczba potencjalnych ofiar tego sprytnego szkodnika idzie w miliony.

TO JUŻ NIE SĄ ŻARTY

Maciej Iwanicki, ekspert ds. bezpieczeństwa internetowego w firmie Norton

Czym jest Counterclank? Dlaczego odniósł taki „sukces”?
Counterclank jest tym, czym w przeszłości było oprogramowanie typu adware, spyware czy też potencjalnie niechciane aplikacje. Instalowaliśmy je kilka lat temu za własną zgodą, informacja na ten temat znajdowała się w warunkach używania oprogramowania EULA [licencji – przyp. red.]. Z biegiem czasu takie aplikacje zaczęliśmy uważać za zagrożenia – programy chroniące komputery znajdowały tego typu programy i miały możliwość ich usuwania (pamiętajmy, że było to jednak niezgodne z warunkami EULA).
Counterclank jest odpowiednikiem takiego oprogramowania na urządzeniach mobilnych. W systemie Android firmy piszące aplikacje dołączają do swoich darmowych aplikacji tego typu funkcjonalność, by ich produkty przynosiły większe zyski. Możliwości tego SDK [środowiska programistycznego – przyp. red.] są znacznie większe, niż potencjalny użytkownik spodziewa się po zwykłej aplikacji. Wiele wskazuje na to, że w przyszłości aplikacje wykorzystujące ten mechanizm zostaną uznane (tak jak to miało miejsce z tego typu funkcjami w systemie Windows) za regularne zagrożenie.
Kto powinien czuć się zagrożony najbardziej?
Firma badawcza Juniper Networks w raporcie opublikowanym w maju 2011 roku doniosła, że w ciągu półrocza zakończonego w styczniu 2011 roku odnotowano 400-procentowy wzrost złośliwego oprogramowania dla systemu Android. Sytuację pogarsza fakt, że wielu producentów smartfonów nie dostarcza aktualizacji systemu do wszystkich znajdujących się na rynku modeli – jest to o tyle niebezpieczne, że aktualizacje oprogramowania często zawierają łaty dotyczące znanych luk w bezpieczeństwie systemu. Nawet w usłudze Google Play znaleźć można złośliwe oprogramowanie. Należy również wystrzegać się aplikacji pochodzących spoza oficjalnej dystrybucji. Dotyczy to również posiadaczy telefonów iPhone z jailbrake – działanie to pozwala instalować aplikacje spoza oficjalnego sklepu Apple. Urządzenia z tą modyfikacją były już atakowane.

CO ROBI TROJAN

Symantec zidentyfikował moduł Counterclank jako trojana. Jeśli jest on w aplikacji, którą zainstalowaliśmy i udzieliliśmy jej wymaganych zezwoleń, to przygotujmy się, że uzyska on dostęp do:

- zawartości przeglądarki WWW (zakładki, historia)
- klawiatury, czyli może odczytywać to, co wpisujemy,
- internetu (może się łączyć ze swoim serwerem)
- identyfikatora urządzenia (ID Android)
- numerów IMEI i IMSI telefonu
- adresu MAC karty sieciowej
- karty SIM i wszystkich danych na niej zapisanych.

powiedzmy, zrobić kampanię reklamową dla ludzi, którzy zachowują się w określony sposób, to w bazie danych trojana odnajdzie dokładne namiary na osoby o określonym profilu. Od tej pory na telefon ofiary będzie przychodził spam z ofertami, które są niby skrojone dla niej. Podstawowy problem jest taki, że tych reklam nikt nie zamawia, na tym zresztą polega spam. Mogą też pojawiać się nagle reklamy w przeglądarce i komunikaty push. Czy to jest działanie niepożądane? Zdaniem Komputer Świata tak.

REAKCJA CWANIAKÓW

Pięć dni po tym, jak Symantec wpisał Counterclanka na listę szkodliwych aplikacji, do Google odezwała się firma Lookout, podobno zajmująca się bezpieczeństwem użytkowników mobilnych, i zaprotestowała przeciwko usuwaniu wymienionych aplikacji ze sklepu. Argumentacja była następująca: definicja wirusa czy ogólnie szkodliwego programu jest taka, że jest to mechanizm, który bez wiedzy użytkownika robi na maszynie niedozwolone rzeczy, szkodzi mu i stara się ukrywać swoją obecność. Programy z Counterclank po pierwsze nie robią niczego bez wiedzy użytkownika (uprawnienia przecież przyznajemy im, zgadzając się na instalację), po drugie nie ukrywa swej obecności, po trzecie, przecież gdy odinstalujemy program, nie zostawia on żadnych pułapek czy wciąż działających mechanizmów. Czyli wszystko fair, żadnych niedomówień. W obronie swoich racji twórcy szpiegów zwalających na przykład na dostęp do konta bankowego użytkownika. Tylko w zeszłym miesiącu Symantec odnotował następujące przykłady złośliwych aplikacji:

- **Android.Stiniter** – trojan wysyłający SMS na numer premium,
- **Android.Gonfu.B** – trojan kradnący informacje,
- **Android.Fakeangry** – trojan, który pozwala na zdalne pobieranie plików oraz kradzież informacji,
- **Android.Fakeapp** – trojan ściągający pliki konfiguracyjne wykorzystywane do wyświetlania reklam, zbiera również informacje,
- **Android.Opfake.B** – trojan, który może otrzymywać polecenia zdalne od atakującego.

REKLAMA

PATRONI MEDIALNI: Komputer Świat, Discovery Channel, Discovery Science, City Channel, How It Works, Fundacja Akademia Transportu, Młody Technik, Demotywatory.pl

PARTNERZY SERII: curver, DPD, STILL, LINK4

Uzyskane informacje Counterclank wysyła na swój serwer. Są one od tej pory na sprzedaż. Jeśli ktoś teraz chce, na smartfony nie wahają się przed używaniem drogi sądowej. Wszystkie firmy antywirusowe mają po kilka procesów ze strony autorów tworzących oprogramowanie szkodliwe, ale uważających swój model biznesowy za uczciwy. Żądają niebotycznych odszkodowań, to prawdziwa plaga.

>APLIKACJE Z COUNTERCLANK W GOOGLE PLAY

Producent	Nazwa	Kategoria	Stan[1]
iApps7 Inc	Counter Elite Force	Gry	Usunięta
iApps7 Inc	Counter Strike Ground Force	Gry	Usunięta
iApps7 Inc	Counter Strike Hit Enemy	Gry	Usunięta
iApps7 Inc	Heart Live Wallpaper	Rozrywka	Usunięta
iApps7 Inc	Hit Counter Terrorist	Gry	Usunięta
iApps7 Inc	Stripper Touch Girl	Rozrywka	Usunięta
Ogre Games	Ballon Game	Gry	Jest
Dark Sky Games	Deal & Be Millionaire	Gry	Jest
Ogre Games	Wild Man	Gry	Jest
Redmicapps	Pretty Women Lingerie Puzzle	Fotografia	Usunięta
Redmicapps	Sexy Girl Photo Game	Styl życia	Usunięta
Redmicapps	Sexy Girl Puzzle	Puzzle	Usunięta
Redmicapps	Sexy Women Puzzle	Puzzle	Usunięta

[1]Na dzień 21.03.2012

NA CZYM ZARABIAJĄ PRZESTĘPCY

Głównym motywem działania regularnych cyberprzestępców na platformie Android są pieniądze. Największa liczba złośliwego oprogramowania nastawiona jest albo bezpośrednio na szybkie pozyskanie pieniędzy na przykład przez wysyłanie drogich wiadomości SMS, albo na pozyskanie wrażliwych danych, po-

EWOLUCJA SZKODNIKÓW

Czas eksperymentów już się skończył. Dziś wirusy na smartfony to nie ciekawostki, lecz codzienność. W tej chwili cyberprzestępcy skupiają się na opracowywaniu nowych technik dotarcia do użytkowników smartfonów oraz lepszych sposobów ukrycia złośliwego oprogramowania w systemach operacyjnych. Pracują również nad udoskonaleniem technik zdalnej kontroli. Cyberkryminaliści będą działać coraz skuteczniej. Oznacza to większe zagrożenie dla użytkowników smartfonów. Trzeba zatem uważać i śledzić biuletyny bezpieczeństwa albo nie instalować niczego poza dobrze sprawdzonymi aplikacjami. **jł** ■

EDYCJA FILMÓW

FILMY NA WARSZTACIE

Światło dzienne ujrzała nowa odsłona aplikacji **Corel VideoStudio** oznaczona symbolem **X5 Pro**. Mamy do czynienia z rozbudowanym programem przeznaczonym do obróbki cyfrowych filmów, w którym odpowiednie dla siebie narzędzia znajdą zarówno amatorzy, jak i zawodowcy zajmujący się edycją wideo. Corel podkreśla, że wśród nowości znajdziemy zaawansowane narzędzia do stosowania efektów specjalnych czy podwyższenia jakości nagranych filmów. Ważną nową funkcją ma być przechwytywanie ekranu, które według producenta pozwala użytkownikom na tworzenie materiałów multimedialnych w postaci samouczków, interaktywnych demonstracji czy pokazów slajdów. Z kolei obsługa w programie technologii HTML5 umożliwia dodawanie do materiałów na przykład łączy internetowych.

INFORMACJE
Cena: około 300 zł
Info: Corel
www.corel.com

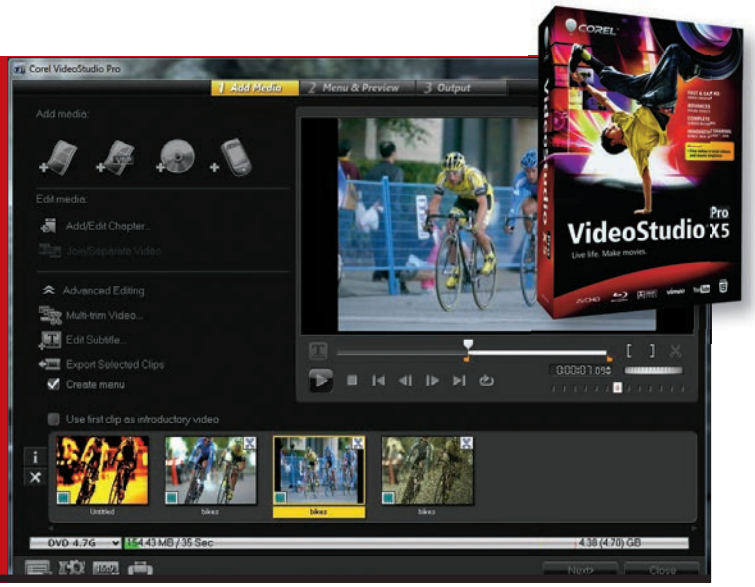

PRZEGLĄDARKA WWW

PRZYJAZNY FIREFOX 11

Dobra wiadomość dla użytkowników przeglądarki stron WWW **Firefox**, którzy według firmy Gemius stanowią obecnie w Polsce ponad jedną trzecią internautów. Pojawiła się kolejna odsłona programu oznaczona liczbą **11**. Nowa przeglądarka ma oferować importowanie ustawień pochodzących z programu Google Chrome, synchronizację dodatków do przeglądarki na różnych komputerach, a także szybsze wczytywanie internetowych witryn.

INFORMACJE
Cena: darmowy
Info: Mozilla
www.mozilla.org/pl/firefox

PROGRAM DO OBRÓBKI GRAFIKI

FOTOKOMBAJN

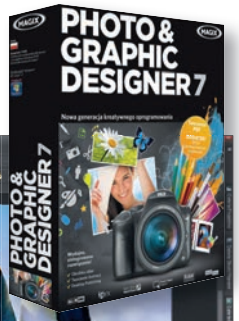

Amatorów fotografii cyfrowej może zainteresować premiera nowej, siódmej już odsłony oprogramowania **MAGIX Photo & Graphic Designer**. Jest to cały pakiet narzędzi służących do wszechstronnej optymalizacji i obróbki zdjęć, a także tworzenia profesjonalnych ilustracji czy animacji. Wśród najważniejszych nowości zawartych w obecnej edycji aplikacji znajdziemy na przykład funkcję Magic Erase. Chodzi o możliwość inteligentnego retuszowania fotografii – po zaznaczeniu niechcianych fragmentów zdjęcia można je łatwo zastąpić dopasowanymi odpowiednio innymi fragmentami tego samego obrazu. Rozszerzono też obsługę plików fotograficznych w formacie RAW pochodzących z popularnych modeli aparatów cyfrowych. Do dyspozycji użytkownika oddano także szeroką bibliotekę gotowych szablonów i klipartów przeznaczonych do tworzenia fotoalbumów.

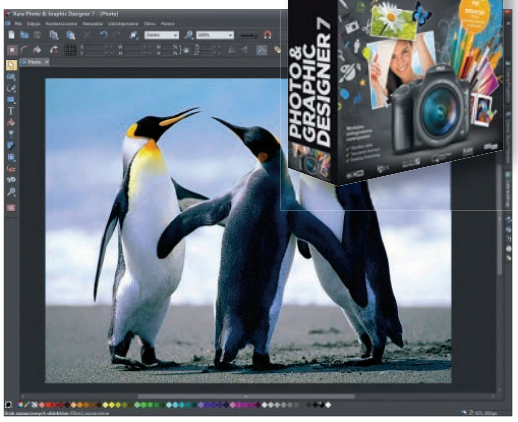

INFORMACJE
Cena: około 300 zł
Info: Alstor
www.alstor.pl

EDYCJA DŹWIĘKU

MIKSOWANIE NA EKRANIE

Audacity – aplikacja służąca do obróbki dźwięku znana wielu miłośnikom muzyki w formacie cyfrowym – doczekała się wersji oznaczonej jako 2.0. Program pozwala edytować utwory za pomocą wielu przydatnych narzędzi, takich jak kompresor, equalizer, filtry i efekty specjalne. W najnowszej odsłonie Audacity wprowadzono wiele zmian. Chodzi między innymi o przebudowany korektor graficzny, możliwość sterowania wieloma operacjami za pomocą nowych skrótów klawiaturowych czy szybkie importowanie plików muzycznych w formatach WAV oraz AIFF. Przydatnym narzędziem może być też mechanizm automatycznego odzyskiwania efektów pracy w wypadku awarii Audacity lub nieprawidłowego zakończenia pracy tej aplikacji. ■

Cena: darmowy
Info: Audacity
audacity.sourceforge.net

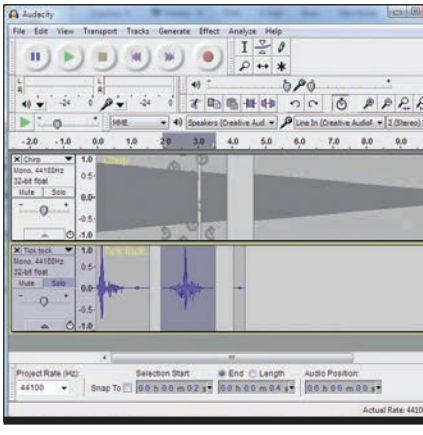

PAKIET ZABEZPIECZAJĄCO-NARZĘDZIOWY

OCHRONA NA OKRĄGŁO

Do kompleksowego zabezpieczenia komputera przed zagrożeniami ma służyć **Norton 360 6.0** – nowa wersja oprogramowania firmy Symantec. Aplikacja oferuje kilka nowości. Znajdziemy wśród nich Identity Safe – funkcję zabezpieczania, zapamiętywania i wprowadzania nazw użytkowników i haseł na stronach WWW. Oprócz tego konsola Norton Management pozwala na zarządzanie ochroną komputerów w domowej sieci. Dodatkowe narzędzia mają zapewnić mądrą i skuteczną ochronę rodzicielską dzieci surfujących w sieci. **psz**

INFORMACJE
Cena: około 220 zł
Info: **www.norton.com**

tp

Neostrada Telewizja Telefon

FunPack HD

Przeżyjmy to jeszcze raz

Oglądaj ulubione **seriale i programy do 7 dni wstecz** z Telewizją na życzenie **w FunPacku HD** bez dodatkowych opłat

www.tp.pl 801 505 505
salony TP i Orange

Wybrane programy i seriale dostępne w usłudze tv na życzenie. Usługa tv na życzenie dostępna jest w ramach pakietów FunPack HD (Internet z usługą TV i Telefonią Internetową i pakietem platformy „n"), FunPack (Internet z usługą TV i Telefonią Internetową) oraz pakietu neostrada + TV. Szczegóły oferty dostępne są na stronie www.tp.pl, w salonach TP i Orange oraz pod numerem 801 505 505. Koszt połączenia wg cennika TP lub taryfy operatora.

Oficjalny partner

PAYBACK

Firma Przyjazna Klientowi

Lubię to!

W DUŻYM SKRÓCIE

DLA GRACZA

Najnowsza mysz **Zalman ZM-GMI** to propozycja dla graczy. Zaletą urządzenia ma być precyzyjny czujnik laserowy umożliwiający skanowanie powierzchni z rozdzielczością 6000 punktów na cal (dpi). Informacje o zmianie położenia przesyłane są do komputera za pomocą kabla USB. Standardową wagę myszy (85 gramów) możemy zmienić za pomocą ciężarków. Urządzenie wyposażono w teflonowe ślizgi minimalizujące tarcie. Cena – 119 złotych.

www.zalman.com

ELEGANCKIE I BEZPIECZNE

Prestigio Data Safe I to seria nowych przenośnych dysków twardych, które właśnie wchodzą na rynek. Urządzenia nie tylko wyglądają elegancko, ale także pomogą w ochronie naszych danych. Wraz z dyskiem dostajemy pełną wersję programu AVG INTERNET SECURITY 2012. Dyski wyposażone są w gniazdo USB 3.0 i dostępne są w dwóch pojemnościach – 320 oraz 500 GB. W komplecie znajdziemy też brązowe lub czarne etui. Ceny: 500 GB – 599 złotych, 320 GB – 499 złotych.

www.prestigio.pl

FABRYCZNIE PODKRĘCONE

Gigabyte wprowadza na rynek dwie nowe karty graficzne zbudowane na bazie nowych układów graficznych z serii AMD Radeon HD 7800 – **GV-R787OC-2GD** i **GV-R785OC-2GD**. W obu kartach fabrycznie zwiększono częstotliwości taktowania rdzenia graficznego i pamięci, co przełożyć się powinno na zauważalny wzrost wydajności. W droższym i wydajniejszym modelu GV-R787OC-2GD znajdziemy dodatkowo zaawansowany układ chłodzący złożony aż z trzech wentylatorów, które mają być w stanie skutecznie odprowadzać ciepło, nie hałasując zbytnio. Ceny: GV-R787OC-2GD – 1409 złotych GV-R785OC-2GD – 1013 złotych.

www.gigabyte.pl

NOWY ULTRABOOK

ULTRACIENIAS OD DELLA

Do grona producentów ultrabooków dołączył Dell. Jego najnowszy produkt **Dell XPS 13** ma atrakcyjny wygląd, jest solidnie wykonany, lekki i, podobnie jak inne ultrabooki, nie ma napędu optycznego. Obudowę XPS 13 zrobiono z aluminium i włókien węglowych (dolna część). Ekran o przekątnej 13 cali pracuje z rozdzielczością 1366x768 pikseli, ma wąską ramkę i jest pokryty odporną na zarysowania powłoką Gorilla Glass. Sercem Della jest procesor Core i5 2467M ze zintegrowaną kartą graficzną. Urządzenie ma również dysk SSD o pojemności 128 GB. Dzięki niemu nowy XPS startuje w zaledwie 13 sekund. Na w pełni naładowanym akumulatorze Dell ma działać prawie 9 godzin.

INFORMACJE

Dane techniczne: procesor – Intel Core i5 2467M, ekran – 13,3 cala (1366x768 pikseli), dysk – SSD 128 GB, pamięć – 4 GB, Wi-Fi, Bluetooth 3.0, waga – 1,36 kg, kamera internetowa, mikrofon, gniazda: USB 2.0, USB 3.0, miniDP, audio
Cena: 5499 zł
Info: Dell
www.dell.pl

MONITOR Z ZESTAWEM 3D VISION

W TRZECH WYMIARACH

Acer HN274 to nowy i drogi monitor. Urządzenie obsługuje trójwymiar – korzysta ze sprawdzonej technologii NVIDIA 3D Vision. Producent dołącza w komplecie okulary, w obudowę wyświetlacza wbudowano natomiast urządzenie synchronizujące 3D Vision. Wykonana w technologii TN matryca ma 27 cali i jest podświetlana diodami LED. Natywna rozdzielczość ekranu wynosi 1920x1080 pikseli. Na tylnej ściance znajdziemy aż trzy gniazda HDMI, port DVI i analogowe złącze D-Sub. Monitor ma również wbudowane stereofoniczne głośniki. Prosta podstawka pozwala na dosyć skromną regulację nachylenia ekranu. Monitor możemy również zamontować na ścianie.

INFORMACJE

Dane techniczne: przekątna – 27 cali, rozdzielczość – 1920x1080 pikseli, typ matrycy – TN, czas reakcji – 2 ms, pobór mocy – 45 W, złącza: D-Sub, 3x HDMI, DVI, audio, obsługa NVIDIA 3D Vision
Cena: 2999 zł
Info: Acer
www.acer.pl

NIEDROGI TABLET

MANTAB 5.0

Manta PowerTab MID 05 to kolejny model tabletu rodzimego producenta. Tym razem jednak to nie tylko przystępna cena ma zachęcić kupujących. MID 05 w porównaniu z poprzednim, niezbyt udanym modelem ma dość sensowne wyposażenie. Najbardziej istotna dla użytkownika zmiana to ekran z pojemnościową powłoką. Dzięki niej obsługa urządzenia powinna być wreszcie komfortowa. Producent w końcu zdecydował się zastosować procesor z wydajnym układem graficznym, pozwalającym na uruchamianie gier. Niestety, w porównaniu z droższymi tabletami Manta ma niską rozdzielczość ekranu (800x480 pikseli), niezbyt dużo pamięci RAM (512 MB), moduł Wi-Fi obsługujący standard 802.11g i system Android w wersji 2.3 (producent zapowiada aktualizację do wersji 4.0). Tablet ma gniazdo USB, do którego możemy podłączyć dowolny nośnik lub modem 3G, a także złącze kart pamięci microSD i port HDMI.

INFORMACJE

Dane techniczne: procesor – Boxchip A10 1,2 GHz, system – Android 2.3, 512 MB RAM, pamięć wbudowana – 4 GB, ekran – 7 cali (800x480 pikseli), Wi-Fi, kamera, mikrofon, obsługiwane formaty wideo: MPEG-1/-2/-4/MJPG/H263 (720p)/H264 (720x480 pikseli)
Cena: 499 zł
Info: Manta
www.manta.pl

BARDZO DOBRZE WYPOSAŻONY ALL-IN-ONE

DLA WYMAGAJĄCYCH

Na rynku pojawił się nowy, bardzo dobrze wyposażony komputer typu All-in-One **ASUS ET2700INKS-B048C**. Procesor Intel Core i5 i wydajna karta graficzna GeForce GT540M spełnią nawet wymagania graczy. Natomiast pojemny dysk twardy (2 TB), napęd optyczny odtwarzający płyty Blu-ray, duży 27-calowy ekran pracujący z rozdzielczością 1080p i zaawansowany system głośników z zewnętrznym subwooferem powinny zadowolić kinomaniaków i fanów multimediów. ASUS może również pełnić rolę telewizora, ma bowiem wbudowany tuner DVB-T. Elegancka obudowa z regulowaną podstawką ma wszystkie potrzebne gniazda połączeniowe.

INFORMACJE

Dane techniczne: procesor – Intel Core i5-2400S, karta graficzna – GeForce GT540M 1GB, pamięć – 6 GB, dysk – 2 TB, ekran – 27 cali (matryca MVA), rozdzielczość ekranu – 1920x1080 pikseli, Blu-ray Combo, Wi-Fi, Bluetooth, tuner DVB-T, kamera internetowa 1,3 Mpix, Windows 7 Home Premium
Cena: 5800 zł
Info: ASUS
pl.asus.com

WIELOFUNKCYJNA STACJA DOKUJĄCA

POBUDKA Z IPHONE'EM

Na polski rynek trafiło urządzenie o nazwie **AlarmDock Halo 2** – ciekawa propozycja dla użytkowników sprzętu firmy Apple, takich jak iPod czy iPhone. Chodzi o stację dokującą, która może spełniać kilka różnych funkcji. Gadżet jest wyposażony w głośniki oraz wyświetlacz LCD, na którym możemy odczytywać na przykład aktualną godzinę. Opcja budzika pozwala ustawić odpowiednią porę oraz dźwięk budzenia – może to być nie tylko tradycyjny brzęczyk, ale także muzyka pochodząca z odtwarzacza lub wbudowanego w stację odbiornika radiowego. Po zainstalowaniu w iPodzie czy iPhonie aplikacji SmartLink można też obejrzeć na ekranie AlarmDocka aktualną prognozę pogody uwzględniającą informacje o naszej pozycji geograficznej.

INFORMACJE
Cena: około 350 zł
Info: PowerSales
www.powersales.pl

MYSZ DLA WYMAGAJĄCYCH

BMW NA BIURKU

Nie wszyscy miłośnicy marki BMW mogą sobie pozwolić na postawienie pod domem auta tego producenta. Ale niektórzy z nich już niedługo będą mieli szansę położyć na biurku obok komputera nieco mniejsze cacko stworzone przy współpracy inżynierów i projektantów z BMW. Mowa o **myszy Level 10 M**, której rynkową premierę zapowiedziano na wiosnę 2012 roku. Urządzenie zwraca uwagę swoją nietypową modularną budową, którą można spotkać w wypadku zaawansowanych myszy dla graczy komputerowych. Level 10 M oferuje między innymi regulowany ciężar i wysokość obudowy, 11 programowalnych przycisków, specjalną podstawkę na kciuk oraz sterowanie kursorem z precyzją na poziomie 8000 dpi. Producent zapewnia, że system wentylowania urządzenia chroni dłonie przed poceniem nawet podczas długiego używania myszy.

psz

INFORMACJE
Cena: nieznana
Info: Thermaltake
www.thermaltake.com

REKLAMA

PRODUCENT ŻOŁĄDKOWEJ GORZKIEJ ROZPOCZYNA PRACE NAD REKONSTRUKCJĄ SYRENY SPORT.

ODBUDUJMY POLSKĄ LEGENDĘ!

Poznajesz ten samochód? To Syrena Sport.
Zaprojektowana w Polsce w roku 1960. Podziwiana na całym świecie.
Okrzyknięta „najpiękniejszym autem zza żelaznej kurtyny".
Nigdy nie weszła do produkcji, a jedyny prototyp
zniszczono w niejasnych okolicznościach.

Rozpoczynamy budowę repliki Syreny Sport i poszukujemy wszelkich informacji, które pomogą ją odtworzyć. Jeśli kiedykolwiek zetknąłeś się z Syreną Sport na żywo lub posiadasz dokumenty, zdjęcia czy pamiątki z nią związane, napisz do nas!

Skupujemy stare zdjęcia, wycinki prasowe,
dokumenty, plany oraz wszelkie inne pamiątki.
Czekamy także na Twoje wspomnienia.

Wszelkie pamiątki oraz informacje prosimy kierować na adres:
powrotlegendy@zoladkowagorzka.com
lub pocztą na: Stock Polska, ul. Nullo 2, 00-486 Warszawa
z dopiskiem „Powrót Legendy"
Skontaktujemy się wyłącznie z wybranymi zgłoszeniami.

W DUŻYM SKRÓCIE

SMSY Z IPADA W ORANGE

Orange przygotował specjalną aplikację dla użytkowników iPada, która pozwala na bezpłatne wysyłanie i odbieranie SMS-ów w sieci Orange w Polsce. Odbiorca musi mieć tylko aktywną usługę SMS z Internetu.
www.orange.com

TECHNOWOŚCI OD T-MOBILE

T-Mobile, oprócz usług typowo operatorskich, od niedawna oferuje również serwis z nowościami technologicznymi. Można na nim znaleźć nie tylko najnowsze wiadomości ze świata telekomunikacji, ale również porady i testy komórek, które T-Mobile ma w swojej ofercie. Na stronie nie znajdziemy jednak nowości dotyczących konkurencji operatora czy też porównania ofert na tle innych telekomów.

www.t-mobile-trendy.pl

WIZYTÓWKA GŁOSOWA W PLAY

Operator **Play** rozwija się nie tylko pod względem zasięgu (obecnie, oprócz swojej macierzystej sieci, świadczy usługi również za pośrednictwem dwóch innych operatorów), ale również oferowanych usług. Właśnie rozpoczęły się testy **Wizytówki głosowej**, usługi, która pozwala na ustawienie powitania rozmówcy przed odebraniem połączenia. Funkcja dostępna jest w dwóch wersjach – dla użytkowników indywidualnych i firm. Wizytówka głosowa pozwala na wiele ustawień, między innymi zmianę statusu SMS-em, ustawienie listy numerów, którym wiadomość nie będzie odgrywana, czy w wypadku firm – wybór godziny działania usługi. Wizytówkę głosową można aktywować poprzez platformę Play24. Obecnie usługa dostępna jest w wersji beta i oferowana jest bezpłatnie.

24.play.pl

URZĄDZENIE SIECIOWE

SIECIOWA KIESZEŃ

Synology DiskStation DS112j jest zaawansowaną sieciową kieszenią dyskową z własnym systemem operacyjnym DiskStation Manager. Urządzenie oferuje cały wachlarz funkcji – od udostępniania danych (przez kilka protokołów) po tworzenie kopii zapasowych. DS112j wyposażono w procesor 1 GHz, 128 MB pamięci RAM, port Gigabit LAN i dwa porty USB 2.0. W serwerze można zamontować dysk twardy o pojemności do 4 TB.

INFORMACJE
Dane techniczne: procesor – 1 GHz, RAM – 128 MB, port Gigabit LAN; 2x USB 2.0; złącze SATA II
Cena: około 600 zł
Info: Synology
www.synology.com

SMARTFON

PIERWSZY SONY

Xperia S to pierwszy model smartfona **Sony** wyprodukowanego bez udziału firmy Ericsson. Jego polska premiera miała miejsce w marcu. Wyposażenie urządzenia robi wrażenie – dwurdzeniowy procesor 1,5 GHz, aparat cyfrowy z matrycą 12 Mpix oraz 4,3-calowy ekran o rozdzielczości 720x1280 pikseli. Nie ma wątpliwości, że jest to obecnie najlepszy model z serii Xperia. Niestety, urządzenie jak na razie pracuje pod kontrolą Androida 2.3 (Gingerbread), a aktualizację do Ice Cream Sandwich ma otrzymać dopiero w drugim kwartale tego roku.

INFORMACJE
Dane techniczne: ekran – 4,3 cala (720x1280 pikseli), procesor – dwurdzeniowy, 1,5 GHz; aparat – 12 Mpix; pamięć RAM – 1 GB; pamięć wewnętrzna – 32 GB; NFC; port HDMI
Cena: 2000 zł
Info: Sony
www.sony.pl

URZĄDZENIE SIECIOWE

ZWIĘKSZA ZASIĘG

NETGEAR Universal Dual Band Wi-Fi Range Extender WN2500RP to uniwersalne urządzenie sieciowe, które pozwala zwiększyć zasięg domowej sieci i wyeliminować jej martwe punkty. NETGEAR może być wykorzystany również jako adapter dla urządzeń multimedialnych bez wbudowanego modułu Wi-Fi, takich jak telewizory, odtwarzacze czy konsole do gier. Połączenie ich z bezprzewodowym internetem jest możliwe dzięki czterem wbudowanym w WN2500RP gniazdom LAN. Adapter może współpracować z dowolnym ruterem, rozszerzając sygnał zarówno w paśmie 2,4, jak i 5 GHz. Urządzenie wyposażono we wskaźnik LED ułatwiający odnalezienie miejsca dla optymalnego zasięgu Wi-Fi. **tpa**

INFORMACJE
Dane techniczne: WiFi 802.11 b/g/n (2,4 i 5 GHz); 4 x port LAN 10/100 Mb/s
Cena: 399 zł
Info: NETGEAR
www.netgear.com

SMARTFON

NIEDROGI ANDROID

ZTE wprowadza **KIS** – kolejny model smartfona z serii urządzeń tanich, ale funkcjonalnych. Komórka skierowana jest raczej do niezbyt wymagających użytkowników, którzy chcą korzystać z funkcji multimedialnych i sieciowych, jakie oferują smartfony, a jednocześnie nie chcą wydać na niego zbyt wiele. Urządzenie wyposażono bowiem we wszystko, co nowoczesny smartfon mieć powinien, jednak w niezbyt wyżyłowanych parametrach. ZTE KIS będzie dostępny w sieci Play w maju tego roku. Jego cena jednak nie została jeszcze ustalona.

INFORMACJE
Dane techniczne: ekran – 3,5 cala (320x480 pikseli); procesor – 800 MHz; aparat – 3,2 Mpix; HSPA 7,2 Mb/s; złącze microSD; GPS; radio FM
Cena: nieznana
Info: ZTE
www.zte.pl

PROJEKTOR

LASEROWY **OBRAZ**

BenQ LW61ST to pierwszy projektor DLP wyposażony w laserowe źródło światła. Dzięki niemu, w trybie SmartEco, BenQ pobiera nawet o 90 procent mniej energii niż urządzenia z tradycyjnymi lampami. Laser jest również dużo trwalszy, szacowany przez producenta czas bezawaryjnej pracy wynosi 10 000 godzin. Szerokokątny obiektyw, wysoka jasność (2000 ANSI lumenów) i możliwość natychmiastowego wyłączenia sprawiają, że BenQ to dobra propozycja na przykład dla szkół. Dodatkowym atutem jest możliwość wyświetlania prezentacji bezpośrednio z sieci lub z nośnika podłączonego do portu USB. Urządzenie pracuje z rozdzielczością 1280x800 pikseli (WXGA). Projektor objęty jest dwuletnią gwarancją producenta.

INFORMACJE
Dane techniczne: typ – DLP, rozdzielczość – WXGA (1280x800 pikseli), jasność – 2000 ANSI lumenów, kontrast – 80 000:1, maksymalna przekątna obrazu – 300 cali, czas bezawaryjnej pracy lampy – 10 000 godzin
Cena: 8259 złotych
Info: BenQ
www.benq.pl

SŁUCHAWKI

MIEJSKA **INSPIRACJA**

Philips inspiracje dla swej nowej serii słuchawek czerpie z największych metropolii świata. Seria **Philips CitiScape** to cztery modele: Uptown (po prawej), Downtown, Shibuya (po lewej) i St. Germain. Producent zapewnia, że nauszniki dobrze tłumią hałas zewnętrzny. Na kablu umieszczono mikrofon. Trzy pierwsze modele to słuchawki nauszne wyposażone w przetworniki 40 mm. St. Germain to modele douszne.

INFORMACJE
Dane techniczne Uptown: mikrofon, długość przewodu – 1,2 m, przetworniki 40 mm, MusicSeal
Cena: 459 złotych
Info: Philips
www.philips.pl

CYFROWA LUSTRZANKA

SZYBKOSTRZELNA **ALFA**

W kwietniu firma Sony wprowadza na rynek kolejny model lustrzanki z półprzepuszczalnym lustrem. **Sony SLT-α57** wyposażono w matrycę Exmor APS HD CMOS o rozdzielczości 16,1 Mpix oraz elektroniczny wizjer o rozdzielczości 1,44 MPix. Zaletą półprzepuszczalnego lustra jest ogromna szybkość aparatu w wykonywaniu zdjęć seryjnych – w nowym modelu aż 12 klatek na sekundę. Producent chwali się też trybem zdjęć portretowych przeznaczonym dla początkujących użytkowników. Funkcja ta wykorzystuje technologię rozpoznawania twarzy i automatycznie kadruje zdjęcie, używając reguły trójpodziału. Następnie aparat podnosi rozdzielczość fotki, tak by miała ona odpowiednią liczbę pikseli. Jak wszystkie nowe lustrzanki, również α57 kręci filmy w wysokiej rozdzielczości – zarówno w trybie 25, jak i 50 klatek na sekundę. Do obsługi aparatu służy trzycalowy wyświetlacz. Lustrzanka jest dosyć ciężka – sam korpus waży 540 gramów. **aś**

INFORMACJE
Dane techniczne: matryca – Exmor APS HD 16,1 Mpix, autofocus – 15-polowy z 3 czujnikami krzyżowymi, elektroniczny wizjer, tryb wideo – AVCHD 1080p (25/50 klatek na sekundę)
Cena: brak danych
Info: Sony
www.sony.pl

W DUŻYM **SKRÓCIE**

LEPSZY DŹWIĘK

Firma ASUS zaprezentowała dwie nowe karty dźwiękowe ze złączem PCI-Express. **ASUS Xonar DGX 5.1** to model wyposażony we wzmacniacz słuchawkowy z technologią Dolby Headphone. Droższy **Xonar DSX 7.1** wyróżnia się zaś wbudowanymi dekoderami DTS Neo:X oraz DTS Interactive, które pozwalają stworzyć kino domowe z użyciem peceta. Obie karty obsługują wykorzystywany w grach standard dźwięku EAX.
pl.asus.com

TV **Z CIENKĄ RAMKĄ**

Nowe serie telewizorów LG Cinema Screen (LM660S, LM670S, LM760S, LM860V oraz LM960V) wyróżniają się przede wszystkim bardzo cienką ramką wokół ekranu i niezwykle szczupłą obudową. Zastosowany w telewizorach panel IPS jest podświetlany sterowanymi pojedynczo diodami LED. Oczywiście modele ze wszystkich serii wyposażono w funkcje internetowe, a z trzech najwyższych – w 3D.
www.lge.com

REKLAMA

MOBILNY INTERNET

Co internauta ma w kieszeni?

Najlepsza odpowiedź – mobilny router Wi-Fi Huawei E587. Wytrzymała bateria i niewielkie rozmiary sprawiają, że urządzenie to można mieć przy sobie cały czas w pogotowiu. Warto, bo pozwala korzystać jednocześnie z internetu pięciu osobom, zapewnia szybką transmisję danych (do 42 Mb/s) i łatwe połączenie z siecią na urządzeniach obsługujących Wi-Fi (laptop, tablet, netbook, smartfon, czytnik e-booków, konsola, aparat). Przenośne Wi-Fi dostępne jest z internetem mobilnym Orange Free.

Więcej na www.orange.pl

orange™

W DUŻYM SKRÓCIE

DZIEŃ W INTERNECIE

Firma MBA Online ujęła w statystyczne ramy jeden dzień z życia sieci internetowej na całym świecie. Z wyliczeń wynika, że ilość danych wykorzystywanych codziennie w sieci wystarczy do zapełnienia prawie 170 milionów płyt DVD. Każdej doby wysyłanych jest prawie 300 miliardów wiadomości e-mail, a na internetowych blogach pojawiają się dwa miliony nowych wpisów. W serwisie Facebook w ciągu 24 godzin internauci spędzają łącznie ponad cztery i pół miliarda minut, z kolei na platformę YouTube trafia w tym czasie z górą 860 tysięcy godzin materiałów wideo.

www.mbaonline.com

MOBILNA WP NA NOWO

Nowej wersji doczekała się mobilna wersja portalu **Wirtualna Polska** przeznaczona do przeglądania w urządzeniach przenośnych, na przykład w smartfonach. Główna strona platformy przypomina teraz swoim układem i zastosowanymi elementami graficznymi główną odsłonę WP.pl. Twórcy witryny podkreślają, że została ona w całości zaprojektowana i wykonana w nowej technologii HTML5, która ma zapewnić sprawne wyświetlanie strony i ograniczenie błędów kodowania.

mini.wp.pl

TŁOK W SIECI

W połowie marca 2012 roku w internecie na całym globie funkcjonowały ponad 644 miliony aktywnych witryn WWW – poinformowała firma analityczna Netcraft. Tylko w ciągu jednego miesiąca liczba stron wzrosła o 31 milionów, czyli prawie o pięć procent.

news.netcraft.com

NOWY DYSK INTERNETOWY

GG W CHMURZE

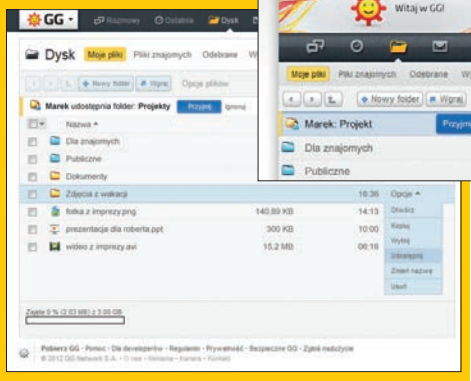

Niedawno (w numerze 2/2012) Komputer Świat informował o najnowszej wersji komunikatora Gadu-Gadu. Dla jej użytkowników dostępna jest od marca 2012 roku usługa o nazwie **GG Dysk**. Chodzi o wirtualną przestrzeń (działającą w technologii chmury internetowej), na której można gromadzić różnego rodzaju dane – dokumenty, pliki multimedialne czy fotografie. Każdy z użytkowników dostaje do dyspozycji za darmo dysk o pojemności trzech gigabajtów. Można z niego korzystać w wygodny sposób – wystarczy w oknie komunikatora kliknąć na ikonę dysku GG, a później umieścić w nim pliki. Tak przechowywane dane mogą być udostępniane szerokiemu gronu odbiorców, nawet takim, którzy nie używają Gadu-Gadu. GG Network zapowiada, że w przyszłości pojawi się możliwość odpłatnego zwiększenia przestrzeni dostępnej na wirtualnym dysku.

beta.gg.pl/info/dysk

NOWY SKLEP GOOGLE

PLAY ZAMIAST ANDROIDA

Użytkownicy urządzeń z systemem Android zdążyli już przywyknąć do korzystania z internetowego sklepu Android Market, w którym były dostępne aplikacje czy gry przeznaczone do urządzeń mobilnych. W marcu 2012 roku Android Market zniknął jednak z sieci. Został zastąpiony nową platformą **Google Play**, na której znajdziemy teraz między innymi wspomniane wcześniej aplikacje. Przy okazji Google zintegrował w swoim sklepie dostęp do treści umieszczonych wcześniej w oddzielnych serwisach – Google Music, Google Movies czy Google eBookstore. Niestety, polska wersja Google play nie udostępnia na razie książek, nagrań ani filmów, a jedynie darmowe i płatne aplikacje.

play.google.com/store

POPULARNOŚĆ NA FACEBOOKU

DEMOTYWATORY GÓRĄ!

W lutym 2012 roku pod względem popularności w serwisie społecznościowym Facebook królowały dwa profile firmowe (zwane potocznie fanpage'ami) – **Demotywatory** oraz **Kwejk**. Tak wynika z raportu Fanpage Trends. Pierwszemu ze wspomnianych kont udało się zgromadzić ponad 1 milion 200 tysięcy, a drugiemu – z górą 850 tysięcy fanów, którzy we wspomnianych profilach kliknęli na przycisk Lubię to. W pierwszej piątce znalazł się też fanpage Kuby Wojewódzkiego, serwisu Allegro oraz Serca i Rozumu – kultowych postaci z kampanii reklamowej TP. Czołowe profile zdołały zachęcić w ciągu jednego miesiąca kilkadziesiąt tysięcy nowych zwolenników.

Komercyjne polskojęzyczne strony na Facebooku
(liczba fanów i jej zmiana, luty 2012)

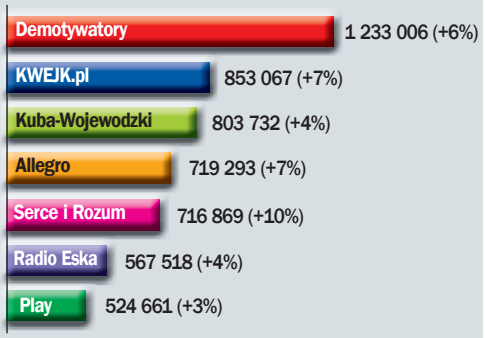

www.fanpagetrender.com/pl/fanpage-trends

BADANIA PRĘDKOŚCI INTERNETU

EKSPRES ŚWINOUJŚCIE

Najszybszą średnią prędkością internetu w Polsce mogą cieszyć się mieszkańcy Świnoujścia – wynika z badań przeprowadzonych przez firmę Pando Networks. Pomiarów dokonano w 220 krajach na całym świecie, w tym także w Polsce. Wspomniany największy transfer dostępny w Świnoujściu osiąga poziom 5,9 Mb/s. Z kolei najmniej sprawnie – z prędkością 1,4 Mb/s – działa sieć w Ełku. **psz**

www.pandonetworks.com

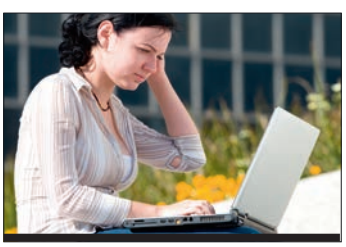

Fot. Slidezero/Dreamstime.com

Nokia Lumia 800

- wyświetlacz AMOLED 3,7” z ClearBlack i Gorilla Glass
- szybko i płynnie działający system Windows Phone 7.5
- pakiet Office z możliwością edycji dokumentów
- aparat 8 Mpix z optyką Carl Zeiss

1 zł

Nokia Lumia 710

- szybko i płynnie działający system Windows Phone 7.5
- pakiet Office z możliwością edycji dokumentów
- nagrywanie wideo HD
- procesor 1,4 GHz

1 zł

Wybierz najlepszą ofertę dla biznesu. Jak zawsze w T-Mobile.

BIZNES

Teraz w T-Mobile możesz wybrać jeden z eleganckich smartfonów za 1 zł: Nokia Lumia 800 lub Nokia Lumia 710. Rozwijaj swój biznes, korzystając z elastycznej oferty, w której znajdziesz:

- abonament tańszy nawet o 40%
- nielimitowane rozmowy z numerami T-Mobile w kraju i na świecie w ramach usługi Zawsze Biznes
- Internet do 5 GB
- najtańsze stawki w roamingu na rozmowy i transfer danych
- pakiet 1200 SMS-ów i MMS-ów

Szczegóły na www.t-mobile.pl/biznes

Chwile, które łączą.

Everybody On hp

Premierową grę Mass Effect 3 otrzymasz w PREZENCIE!

gra w polskiej wersji językowej już w sprzedaży

SFERIS

więcej nowości HP w sklepie internetowym SFERIS.PL

Notebook HP Pavilion dv7-6b30ew

Z procesorem Intel® Core™ i5-2430M

Matryca: 17,3" HD+ 1600 x 900 LED BrightView, **Pamięć:** 4 GB DDR3, **Dysk twardy:** 750 GB **Karta graficzna:** AMD Radeon™ HD 6770 2 GB, **Nagrywarka:** DVDRW DL, **Karta sieciowa bezprzewodowa:** 802.11 b/g/n + WiDi, **System Audio Beats z głośnikiem niskotonowym HP Triple Bass Reflex**, Oryginalny Windows® 7 Home Premium (64-bitowy), czytnik linii papilarnych, 2xUSB 2.0, 2xUSB 3.0, 1xHDMI, Tuner TV

© 2012 EA International (Studio and Publishing) Ltd. Mass Effect, logo Mass Effect, BioWare i logo BioWare są znakami handlowymi lub zastrzeżonymi znakami handlowymi EA International (Studio and Publishing) Ltd. w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach. Wszystkie prawa zastrzeżone. EA i logo EA logo są znakami handlowymi lub zastrzeżonymi znakami handlowymi Electronic Arts Inc. w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach.

Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and/or other countries. For more information about the Intel processor feature rating, please refer to www.intel.com/go/rating.

KOMPUTER ŚWIAT KLUCZNIK 2012

PEŁNA WERSJA PROGRAMU **Łatwe hasło do komputera, poczty czy serwisu bankowego to duże zagrożenie. Ze złamaniem go poradzi sobie każdy, kto będzie chciał. STWÓRZMY WIĘC HASŁA, KTÓRE NAPRAWDĘ ZABEZPIECZĄ NASZE DANE. POMOŻE NAM W TYM APLIKACJA KLUCZNIK**

Jak większość z nas tworzy hasła, które mają zabezpieczać nas przed dostępem niepowołanych osób do naszych danych? Najczęściej wpisując łatwy do zapamiętania wyraz, na przykład swoje imię lub imię kogoś z rodziny. Tymczasem jest to bardzo niedobra praktyka. Takie hasło można bardzo łatwo rozszyfrować. Musimy więc poważniej potraktować tę kwestię i tworzyć dużo bardziej skomplikowane, ale mimo to łatwe do zapamiętania hasła. Pomoże nam w tym program Klucznik przygotowany specjalnie dla Czytelników Komputer Świata. Aplikacja podpowiada nam łatwe do zapamiętania, ale bardzo trudne do rozszyfrowania hasła, dzięki którym naprawdę dobrze i skutecznie zabezpieczymy dostęp do naszych danych

KORZYSTANIE Z PROGRAMU

1 Instalujemy program z płyty Komputer Świata (CD-KOD: 019).

2 Widzimy ekran powitalny. Klikamy na przycisk.

ZALETY PROGRAMU

- Aplikacja testuje nasze hasła i podaje, jak trudno można je złamać
- Klucznik generuje hasła łatwe do zapamiętania, ale trudne do rozszyfrowania

3 W kolejnym oknie wybieramy, do jakiego typu urządzenia potrzebujemy hasła – klawiatury z blokiem numerycznym, bez niego oraz do smartfona lub tabletu, a potem klikamy na przycisk.

4 W następnym oknie w pole wpisujemy hasło, którego chcemy używać. Jeżeli wolimy, możemy w środkowej części okna

wpisać zdanie, które łatwo zapamiętamy (musi mieć co najmniej cztery wyrazy, a hasło tworzone jest z pierwszych liter kolejnych słów). Natomiast po prawej stronie okna są pytania. Nasze hasło może stanowić odpowiedź na jedno z nich. Gdy mamy już wpisane hasło (sposób jest dowolny), klikamy na przycisk » DOKONAJ MODYFIKACJI HASŁA.

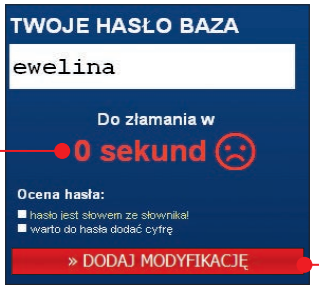

5 A teraz chwila prawdy – program ocenia nasze hasło. Wynik jest druzgoczący. Nasze hasło zupełnie nas nie zabezpiecza! Klikamy więc na przycisk.

6 Program modyfikuje nasze hasło (dodaje do niego rzadko używane znaki – nawias, dwukropek, plus, minus, procent itd. albo tworzy łatwy do zapamiętania klucz – w tym wypadku F-1=E). Za każdym razem podaje informację, jaka jest jego skuteczność. Klikając na przycisk » ZMIEŃ MODYFIKACJĘ, możemy przeglądać kolejne propozycje, żeby wybrać takie hasło, które zostanie ocenione jako najskuteczniejsze, ale jednocześnie wyda nam się najłatwiejsze do zapamiętania, na przykład. Gdy takie znajdziemy, klikamy na przycisk » TESTUJ I ZAPISZ GOTOWE HASŁO.

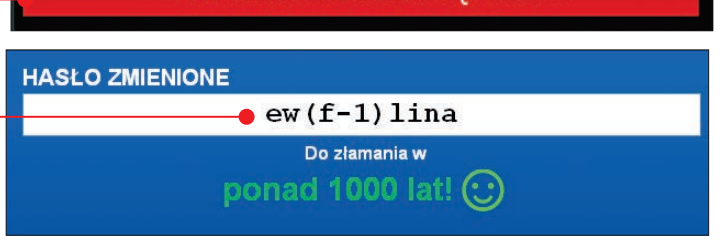

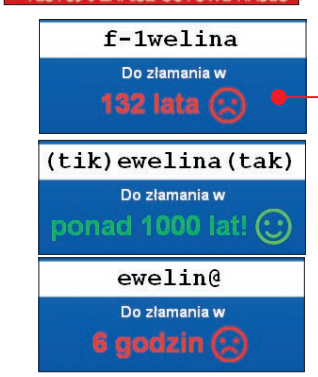

7 Sprawdźmy teraz, jak szybko potrafimy wpisać wybrane hasło – oczywiście im szybciej, tym lepiej, przecież będziemy go musieli często używać. Mamy pięć prób, a z uzyskanych w nich czasów wyciągana jest średnia i oceniany rezultat. Jeśli klikniemy na przycisk, będziemy mogli spróbować kolejny raz. Poćwiczmy trochę, a jeśli hasła nie uda nam się wpisywać szybko, wróćmy do okna z modyfikacjami hasła i wybierzmy inny wariant.

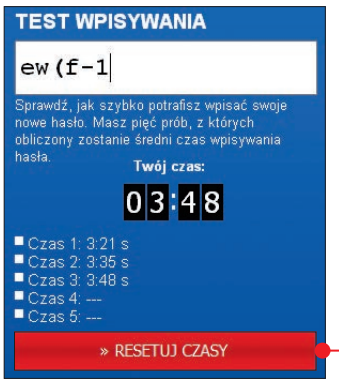

8 Gdy mamy już dobre hasło, klikamy na jeden z przycisków: » KOPIUJ GOTOWE HASŁO DO SCHOWKA lub » DRUKUJ GOTOWE HASŁO. Dzięki temu, gdy zapomnimy hasło, będziemy mogli je sprawdzić. **ek**

GOOGLECLEAN 3.7

PEŁNA WERSJA PROGRAMU

Darmowe i wygodne, przez co bardzo popularne **APLIKACJE FIRMY GOOGLE WYSYŁAJĄ INFORMACJE NA NASZ TEMAT** na serwery producenta. **NA SZCZĘŚCIE MOŻEMY SIĘ PRZED TYM ZABEZPIECZYĆ**

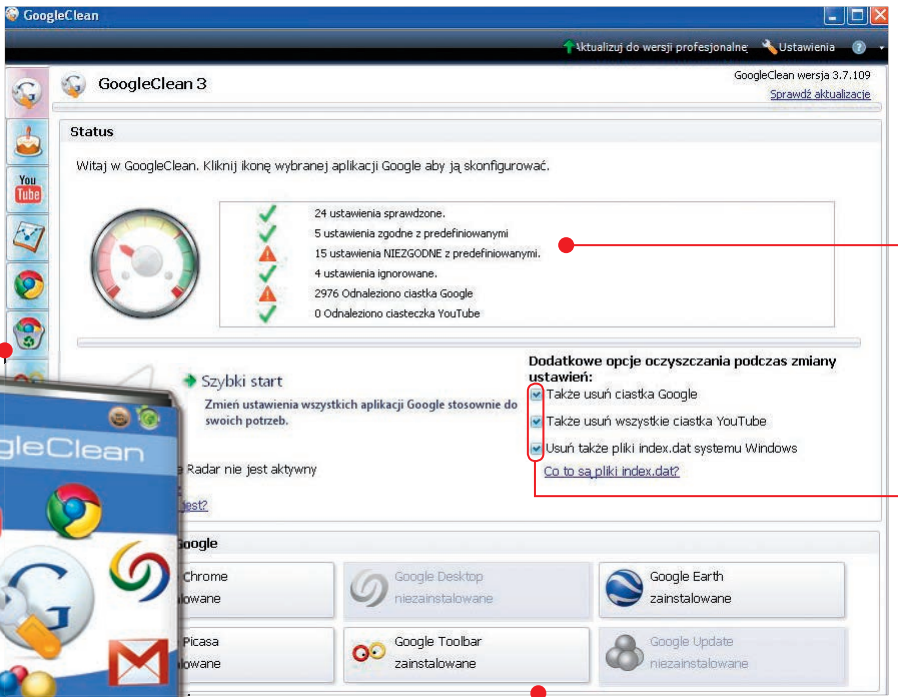

ZALETY PROGRAMU

- Bardzo prosta obsługa
- Program po polsku
- Zawiera narzędzia skutecznie blokujące wysyłanie informacji na nasz temat na serwery firmy Google

Informacje, że programy Google naruszają naszą prywatność, można usłyszeć bardzo często. I co z tego wynika dla przeciętnego użytkownika? Nic. Nie ma co ukrywać, że aplikacje oferowane przez tę firmę są wygodne, więc używamy ich dalej. Warto jednak spowodować, żeby firma Google nie mogła gromadzić informacji na nasz temat. Pomoże nam w tym aplikacja GoogleClean, która uniemożliwia programom firmy Google wysyłanie na serwery producenta informacji dotyczących użytkownika. GoogleClean zabezpiecza nasze dane podczas korzystania z Google Desktop, Google Chrome, Google Picasa, Google Earth czy Google Toolbar, nie ograniczając funkcjonalności tych aplikacji.

REJESTRACJA PROGRAMU

1 Instalujemy program GoogleClean z płyty Komputer Świata (CD-KOD: 016).

2 Po zakończeniu instalacji pojawia się okno rejestracyjne. Musimy w nie wpisać swój adres e-mail oraz imię i nazwisko, a potem kliknąć na przycisk Uzyskaj za darmo kod odblokowujący.

3 Przechodzimy do naszego programu pocztowego i odbieramy e-mail od firmy Abelsoft.

4 Nie musimy kopiować kodu. Gdy tylko otworzymy wiadomość, kod automatycznie zostanie wstawiony w odpowiednie pole. My jeszcze tylko klikamy na przycisk Odblokuj >> i już możemy korzystać z programu.

5 Aby uruchomić aplikację, klikamy na skrót umieszczony na pulpicie ●.

KONFIGURACJA PROGRAMU

1 Po uruchomieniu aplikacji musimy odpowiedzieć na dwa pytania konfiguracyjne: czy GoogleClean ma wyczyścić nasze hasła zapisane w przeglądarce Google Chrome, czy je zachować, oraz czy jesteśmy jedynymi użytkownikami konta w systemie Windows. Odpowiadamy na te pytania.

2 Widzimy okno główne programu. W głównej jego części wyświetlona jest informacja ●, jakie ustawienia aplikacji zostały sprawdzone i które programy nie są właściwie zoptymalizowane.

3 Ustawienia wszystkich aplikacji Google można zoptymalizować, klikając na jeden przycisk – Szybki start. Jeśli tak zrobimy, program automatycznie zastosuje optymalną konfigurację do wszystkich zainstalowanych aplikacji Google.

4 Jeżeli wolimy sami wybrać ustawienia, też możemy to zrobić. Na dole okna jest lista z aplikacjami obsługiwanymi przez GoogleClean ●. Gdy klikniemy na jedno z tych pól, przejdziemy do strony ustawień wybranej aplikacji. Można również skorzystać z ikon aplikacji ● znajdujących się po lewej stronie okna programu.

5 Konfigurujemy pojedyncze aplikacje Google. Zielony symbol oznacza, że ustawienie jest optymalne. Czerwony natomiast pokazuje, że należy je zmienić. Aby to zrobić, klikamy na niebieski link.

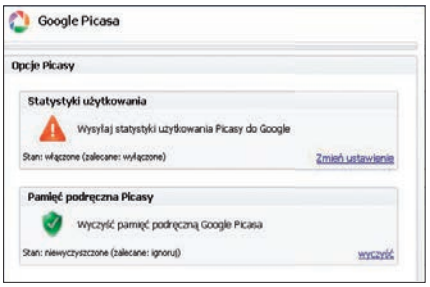

BEZ ŚLADÓW SURFOWANIA

Przy zastosowanej w punkcie **3** poprzedniej wskazówki optymalizacji wszystkich ustawień GoogleClean automatycznie czyści wszystkie ślady surfowania stworzone przez przeglądarkę Google Chrome. Ale pliki cookies Google są tworzone także przez inne przeglądarki, takie jak Internet Explorer lub Firefox. Co zrobić w takiej sytuacji?

1 W programie automatycznie wstawione są zaznaczenia przy trzech opcjach ●. Nie zmieniajmy tego. Dzięki temu także inne przeglądarki nie będą tworzyć plików cookie Google, usuniemy też pliki cookie z serwisu YouTube i pliki index.dat z systemu.

2 GoogleClean ma dodatkowe narzędzie, chroniące komputer. Jest to Radar Google – niewielki program, który pomaga usuwać ślady Google i ciasteczka z systemu. Włączamy go, klikając na ●. **ek**

WINDOWS 8

NAJNOWSZY WINDOWS ZA DARMO? W pełni funkcjonalnej wersji próbnej Windows 8 możemy używać **BEZPŁATNIE DO POŁOWY STYCZNIA PRZYSZŁEGO ROKU**. To wystarczy, aby dokładnie przetestować najnowsze dzieło Microsoftu

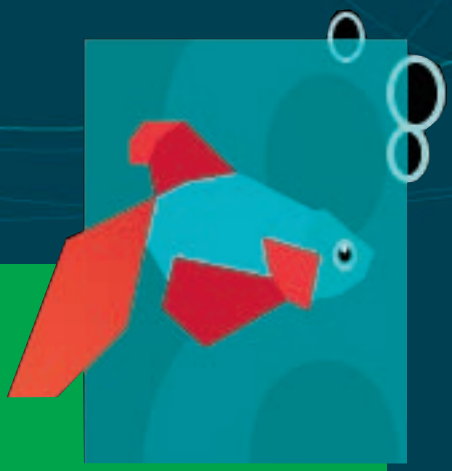

Całkiem nowy interfejs (Metro), nowe narzędzia, inna filozofia instalowania aplikacji. Tak kilkoma słowami można opisać pierwsze wrażenia z używania Windows 8. Zniknęło menu Start, do którego przyzwyczajaliśmy się przez kilkanaście lat, nie ma przycisków do zamykania okien i nie wiadomo, jak zrestartować system. To tak na pierwszy rzut oka, bo wydanie Windows 8 to krok do rewolucji w świecie nowych technologii, nie tylko w dziedzinie komputerów. Windows 8 uruchamia się w kilka sekund, będzie działał tak samo na pececie, tablecie i smartfonie. W te same gry będzie można grać na każdym z wymienionych urządzeń.
Komputer Świat korzysta w tym artykule z wersji anglojęzycznej Windows 8 (polska lokalizacja będzie dostępna w wersji finalnej). **pg**

PRZYGOTOWANIE DO INSTALACJI

Zanim będziemy mogli się cieszyć nowym systemem, musimy go zainstalować, a do tego trzeba się odpowiednio przygotować. Potrzebujemy:

- **miejsca na dysku:** minimum 20 GB miejsca na partycji, na której nie jest zainstalowany żaden system operacyjny
- **obrazu ISO Windows 8:** w zależności od potrzeb pobieramy obraz w wersji 32-bitowej (WEB-KOD: 7276) lub 64-bitowej (WEB-KOD: 52006)
- **klucza produktu:** klucz produktu (do wersji angielskiej), który trzeba podać podczas instalacji, wyświetlamy na stronie WEB-KOD: 34957 i zapisujemy go na kartce
- **konta Microsoft**: konieczne, jeśli chcemy korzystać ze sklepu z aplikacjami i dysku SkyDrive – zakładamy je na **live.com**
- **nośnika:** pusta płyta DVD lub pendrive o pojemności przynajmniej 4 GB
- **programu do nagrania obrazu:** aplikacja ImgBurn (CD-KOD: 017) do nagrania obrazu ISO systemu na płytę DVD lub program Windows 7 USB/DVD Download Tool (CD-KOD: 048) do stworzenia bootowalnego pendive'a.

PIERWSZE KROKI W WINDOWS 8

Windows 8 ma nowy interfejs – Metro – przystosowany do pracy na urządzeniach przenośnych z ekranami dotykowymi. Takie przystosowanie wymagało zmiany sposobu obsługi systemu i wykonywania nawet prostych czynności. Po zainstalowaniu Windows 8 możemy czuć się trochę zagubieni, dlatego zobaczmy, jak wykonywać podstawowe operacje w nowym systemie.

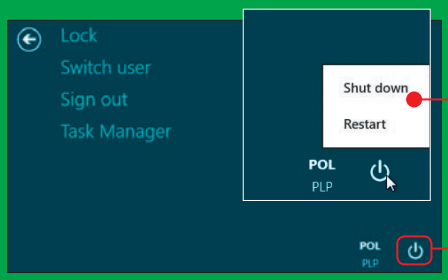

JAK OTWIERAĆ DYSKI I NAPĘDY

W Windows 8 aplikacje będziemy pobierać ze sklepu z aplikacjami Windows Store. Jednak nadal możemy instalować programy zamieszczone na płycie czy w internecie. Aby otworzyć zawartość płyty, pendrive'a czy dysku twardego, otwieramy Eksplorator Windows (wciskając ⊞ E), klikamy w nim na Computer i wybieramy dysk, którego zawartość chcemy wyświetlić.

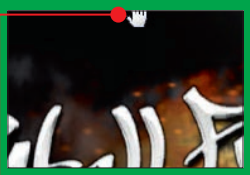

JAK ZAMKNĄĆ PROGRAM

Uruchamianie programów w Windows 8 jest łatwe, bo po prostu klikamy na kafelek aplikacji. Okno programu możemy zamknąć na dwa sposoby. Jednym z nich jest chwycenie kursorem górnej krawędzi otwartego okna i przeciągnięcie jej do samego dołu ekranu. Możemy też wcisnąć kombinację klawiszy alt F4.

JAK PRZEŁĄCZAĆ INTERFEJSY

Windows 8 ma dwa współdziałające interfejsy – kafelkowy oraz klasyczny pulpit znany z Windows 7. Kiedy będziemy się znajdować w klasycznym interfejsie, na przykład po włączeniu Eksploratora Windows, do menu kafelkowego powrócimy, wciskając klawisz ⊞ lub klikając na lewy dolny róg ekranu.

JAK SIĘ WYLOGOWAĆ, ZAMKNĄĆ, ZRESTARTOWAĆ SYSTEM

Do okna z poleceniami sterującymi zamykaniem Windows 8 możemy się dostać na różne sposoby. Najszybciej jest jednak wcisnąć kombinację klawiszy ctrl alt delete i wybrać polecenie Sign out, aby się wylogować, lub kliknąć na przycisk i wybrać komendę wyłączenia lub ponownego uruchomienia komputera.

JAK DODAĆ MENU START DO KLASYCZNEGO INTERFEJSU

Przycisk Start, po kliknięciu na który wyświetli się lista zainstalowanych w systemie programów, możemy dodać, instalując z płyty aplikację Start8 (CD-KOD: 033).

ZA DARMO!

BEZPIECZNA INSTALACJA WINDOWS 8 NA DYSKU VHD

Windows 8 możemy zainstalować na nowo utworzonej partycji dysku, ale wymaga to pewnego zachodu. Dlatego Komputer Świat pokaże, jak zainstalować system na dysku wirtualnym VHD, co nie wymaga ingerencji w strukturę dysku, a kiedy okres testowy się zakończy, Windows 8 usuniemy, po prostu kasując plik dysku VHD.

1 Wkładamy płytę lub podłączamy pendrive z wersją instalacyjną Windows 8 i restartujemy komputer. W zależności od konfiguracji naszego komputera podczas wyświetlania ekranu startowego być może będziemy musieli wybrać urządzenie, z którego wystartuje komputer (napęd DVD lub dysk USB). Przeważnie, aby wyświetlić menu wyboru napędów, wciskamy F12, F2 lub tab.

2 Gdy instalator Windows się uruchomi, pojawi się ekran wyboru języka. Jako format czasu i waluty ustawiamy Polish (Poland), a jako format klawiatury – Polish (Programmers). Klikamy na Next.

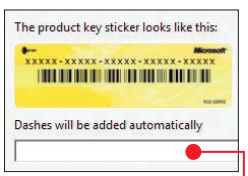

3 W kolejnym oknie klikamy na przycisk Install now. Teraz musimy wpisać klucz produktu, który przepisaliśmy ze strony, do której odnośnik znajduje się w czerwonej ramce na poprzedniej stronie. Kiedy to zrobimy, klikamy na Next.

4 Zgadzamy się na warunki umowy licencyjnej, zaznaczając pole przy opcji ☑ I accept the license terms, i klikamy na przycisk Next. Następnie klikamy na, aby zainstalować Windows 8 obok używanego przez nas systemu.

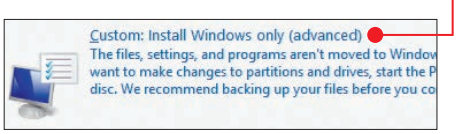

5 Pojawi się okno wyboru dysku, na którym zostanie zainstalowany Windows 8. Jeżeli stworzyliśmy wcześniej dodatkową partycję, kliknięciem wybieramy tę partycję i klikamy na Next.

Aby zainstalować Windows 8 na dysku wirtualnym, musimy go najpierw utworzyć. W tym celu wciskamy jednocześnie klawisze shift F10, aby otworzyć okno Wiersza polecenia.

6 W Wierszu polecenia wpisujemy komendę `diskpart` i wciskamy enter. Następnie wpisujemy polecenie, gdzie `D:\windows8.vhd` jest ścieżką dostępu do nowego dysku VHD (w tym przykładzie dysk będzie się nazywał windows8.vhd i będzie przechowywany w pliku na partycji D:\). Liczba `30000` jest maksymalnym rozmiarem dysku wirtualnego wyrażonym w megabajtach, a parametr `type=expandable` dopisujemy, jeśli chcemy, aby dysk był dyskiem dynamicznym, czyli żeby swój rozmiar dostosowywał do rozmiaru przechowywanych na nim danych. Wciskamy enter i wpisujemy kolejno polecenia, aby przygotować stworzony dysk VHD do pracy.

```
DISKPART> create vdisk file=D:\windows8.vhd maximum=30000 type=expandable
  Ukończono 100 procent
Program DiskPart pomyślnie utworzył plik dysku wirtualnego.
DISKPART> select vdisk file=D:\windows8.vhd
Program DiskPart pomyślnie wybrał plik dysku wirtualnego.
DISKPART> attach vdisk
  Ukończono 100 procent
Program DiskPart pomyślnie dołączył plik dysku wirtualnego.
DISKPART> exit
```

7 Odświeżamy listę dysków, klikając na Refresh, kliknięciem wskazujemy nowy dysk VHD i klikamy na Next.

8 W kolejnych krokach instalatora (potwierdzanych za pomocą przycisku Next) podajemy kolejno nazwę, którą będzie miał nasz komputer w Windows 8, i decydujemy się na zastosowanie ustawień domyślnych, klikając na Use express settings. Następnie wpisujemy login oraz hasło do naszego konta Microsoft. Po kliknięciu na Next zobaczymy interfejs kafelkowy naszego Windows 8.

WINDOWS 8 NIE TYLKO NA PECECIE

Interfejs kafelkowy Windows 8 został zaprojektowany tak, aby łatwo się z niego korzystało na urządzeniach z ekranem dotykowym. Nowym systemem Microsoft chce podjąć walkę na rynku tabletów z systemami iOS (Apple) i Android (Google).

Na razie została udostępniona jedynie wersja dla architektury opartej na układach Intela, ale Microsoft testuje już Windows 8 na tabletach z procesorami ARM.

Firma Dell zapowiada, że wraz z premierą finalnej wersji Windows 8, na rynku pojawią się tablety producenta z nowym systemem Microsoftu. Nieoficjalnie mówi się, że w czwartym kwartale tego roku tablet z Windows 8 zaprezentuje również Nokia. Z kolei już w trzecim kwartale roku powinniśmy się spodziewać tabletów z nowym układem firmy NVIDIA, czyli procesorem Tegra 3.

WSPÓLNE GRY

Na razie gier, które można uruchomić wymiennie na Xboksie 360 oraz na smartfonach z Windows Phone, jest niewiele. Wszystko jednak wskazuje na to, że Microsoft planuje stworzyć chmurę grową z tytułami, które będzie można uruchamiać w Windows 8, na Xboksie oraz Windows Phone 8.

Na głównym ekranie Windows 8 pojawiły się kafelki uruchamiające gry z platformy Xbox LIVE oraz narzędzie do połączenia Xboksa z komputerem z Windows 8.

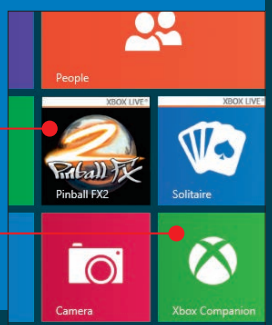

SKLEP WINDOWS

Microsoft skopiował przepis na sukces od Apple'a i Google – rusza **SKLEP Z APLIKACJAMI DO WINDOWS**

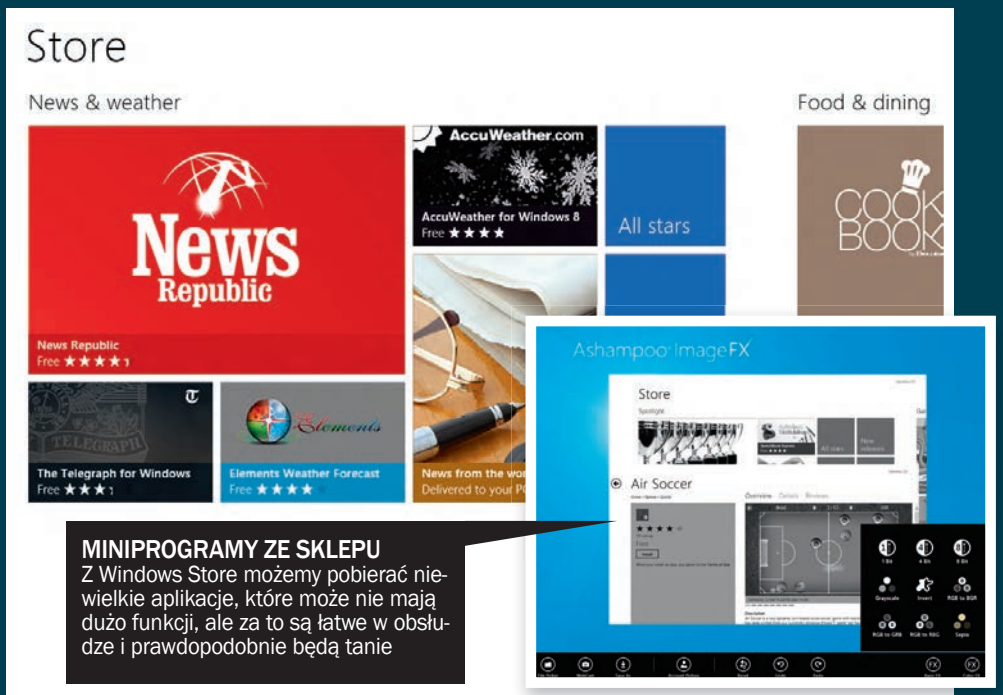

MINIPROGRAMY ZE SKLEPU
Z Windows Store możemy pobierać niewielkie aplikacje, które może nie mają dużo funkcji, ale za to są łatwe w obsłudze i prawdopodobnie będą tanie

Apple ma App Store, Google ma Google Play (do niedawna znany jako Android Market). Użytkownicy Windows też będą mogli kupować i pobierać za darmo aplikacje – ze sklepu Windows Store.

JAK DZIAŁA WINDOWS STORE

Dla użytkowników smartfonów lub tabletów sklepy z aplikacjami to codzienność. Użytkownicy Windows 8 też będą mieli swój sklep, którego można używać już w udostępnionej wersji próbnej systemu. Aplikacje są posortowane w kategoriach, dzięki czemu łatwo znaleźć potrzebne narzędzie. W zasadzie Windows Store działa podobnie do konkurencyjnych sklepów, ale ma też ciekawe cechy:

■ **Rejestracja w Windows Store:** do zarejestrowania się w sklepie wymagane jest konto Microsoft (dawniej Windows Live ID). Każdy, kto chce kupować aplikacje, musi podać dane karty kredytowej. Niestety, Microsoft nie ujawnia, czy płatne usługi będą w finalnej wersji rozliczane w ten sam sposób.

■ **Kup lub wypróbuj:** płatne aplikacje przed zakupem można testować przez 30 dni. Jeśli aplikacja się podoba, płacimy za nią przed upływem terminu, jeżeli nie – zostanie ona usunięta. Aplikacje w Windows Store są zwykle bardzo proste i nie zastąpią rozbudowanych programów, jak na przykład Photoshop. Prawdopodobne jest jednak, że producenci oprogramowania będą oferować w przyszłości także odchudzone wersje przeznaczone do dystrybucji poprzez sklep.

W JEDNYM STYLU

Microsoft wymaga od dostawców aplikacji zachowania pewnych zasad przy projektowaniu aplikacji przeznaczonych do pracy z interfejsem Metro. Obsługa różnego typu aplikacji będzie podobna, co ułatwi pracę użytkownikom.

JAK INSTALOWAĆ APLIKACJE Z WINDOWS STORE

Aby korzystać ze sklepu, musimy mieć internetowe konto Microsoft, a nasz komputer musi być połączony z siecią. Do sklepu wchodzimy, klikając na kafelek. Widzimy polecane aplikacje. Aby zainstalować jedną z nich, klikamy na jej kafelek i w kolejnym oknie na odpowiedni przycisk – jeśli aplikacja jest darmowa, klikamy na Install, a jeśli płatna – na Try, żeby wypróbować ją przez 30 dni, lub na Buy, żeby ją kupić (ta opcja będzie dostępna w przyszłości). Aplikacje są podzielone na kategorie. Aby wyświetlić kolejne działy, przesuwamy ekran za pomocą paska przewijania, który się pojawi, kiedy przesuniemy kursor na dolną krawędź ekranu.

CIEKAWE APLIKACJE W WINDOWS STORE

ASHAMPOO IMAGE FX
Aplikacja do prostej edycji zdjęć i zrzutów z kamery internetowej. Program pozwala stosować takie efekty, jak rozmycie, szkic ołówkiem, czy przekształcać kolorystykę do odcieni szarości, sepii i zamieniać kanały barwne RGB.

EVERNOTE
Popularny program do tworzenia różnego rodzaju notatek i synchronizacji ich z innymi urządzeniami za pośrednictwem internetu.

VIMEO
Po zainstalowaniu aplikacji uzyskamy wygodny dostęp do filmów opublikowanych przez użytkowników popularnego serwisu Vimeo.com.

COOKBOOK
Aplikacja wyświetla przepisy na różne dania. Jak twierdzą autorzy aplikacji, w jej bazie znajduje się około 200 tysięcy potraw.

MS CHMURA

W SkyDrive za darmo możemy zapisać aż 25 GB danych. Zobaczmy, jak Windows 8 będzie z nim współpracować

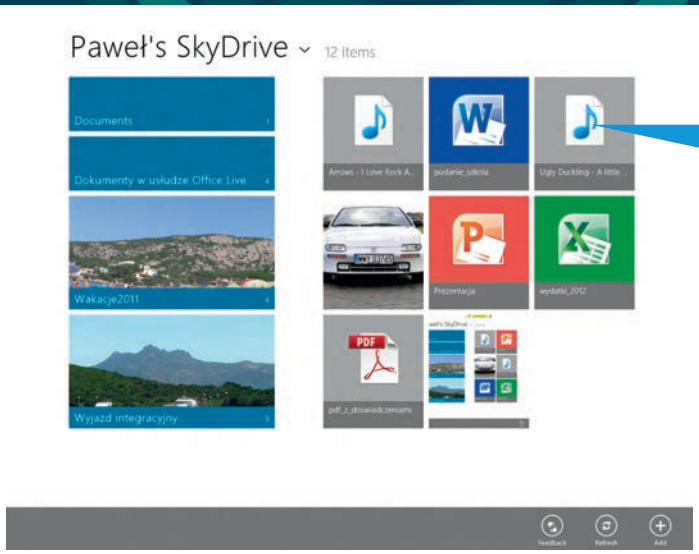

WSZYSTKO ONLINE
Aplikacja SkyDrive w Windows 8 ma ułatwić nam zapisywanie i zarządzanie dokumentami na internetowym dysku, który ma aż 25 GB pojemności i nic nie kosztuje.

Nowe funkcje dysku internetowego SkyDrive, specjalna aplikacja w Windows 8 do zarządzania danymi na dysku internetowym, opcje ułatwiające zapisywanie plików w chmurze – wszystko to ma nas przekonać do korzystania ze SkyDrive'a na co dzień.

CHMURA JEST WSZĘDZIE

Microsoft zachęca nas do przyłączenia się do chmury już podczas instalacji Windows 8 – jako nazwę użytkownika możemy wpisać dane do konta Microsoft lub takie konto założyć z poziomu instalatora. Jeśli skojarzymy nasz Windows 8 z kontem Microsoft, skorzystamy z takich narzędzi, jak:

- **Aplikacja SkyDrive:** narzędzie, dzięki któremu uzyskujemy dostęp do plików przechowywanych na dysku internetowym SkyDrive, możemy wgrywać pliki do chmury, a także odtwarzać je i pobierać na dysk. Narzędzie ładnie wygląda, jest przejrzyste i naprawdę zachęca do przechowywania plików w internecie.
- **Folder SkyDrive w Eksploratorze:** w finalnej wersji Windows 8 do plików przechowywanych na dysku SkyDrive będziemy mieć dostęp poprzez specjalny folder (podobnie jak w usłudze Dropbox). Niestety, w wersji próbnej systemu jeszcze go nie ma.
- **Zdalny dostęp do Windows 8:** do danych przechowywanych na włączonym komputerze z Windows 8 będzie można uzyskać dostęp z dowolnego wcześniej zdefiniowanego urządzenia. Do komputera będzie można się też zalogować z urządzeń spoza listy zaufanych, ale dopiero po zweryfikowaniu tożsamości właściciela za pomocą nazwy użytkownika i hasła oraz specjalnego kodu, który przesyłany będzie na e-mail lub SMS-em.

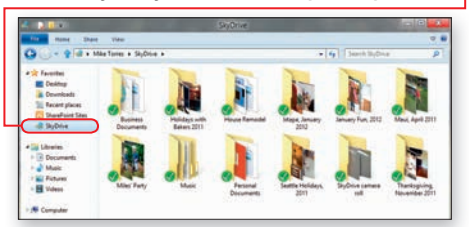

CZEGO BRAKUJE

Aplikacja SkyDrive w Windows 8 ma dopisek App Preview, co można tłumaczyć jak wersja próbna. Miejmy nadzieję, że Microsoft uzupełni funkcje, które powinny znaleźć się w tego rodzaju programie. W tej chwili brakuje głównie funkcji zarządzania udostępnionymi dokumentami, czyli usuwania plików, ich przenoszenia, tworzenia nowych folderów i dokumentów. Przydałyby się też funkcje do kontrolowania, komu i w jaki sposób udostępniamy dane wysyłane do chmury, oraz opcja wysyłania całych folderów.

ILE KOSZTUJE CHMURA

PRZEGLĄD KOSZTÓW

Na internetowym dysku SkyDrive możemy nieodpłatnie przechowywać do 25 GB danych. Jeśli potrzebujemy więcej miejsca, możemy je uzyskać, ale musimy zapłacić:

- **45 GB:** 10 dolarów/rok (około 32 zł)
- **75 GB:** 25 dolarów/rok (około 79 zł)
- **125 GB:** 50 dolarów/rok (około 158 zł).

KLIKNIJ NA PRZYCISK I PRZEŚLIJ
Dzięki aplikacji SkyDrive w Windows 8 kilkoma kliknięciami prześlemy na nasz internetowy dysk zdjęcia, dokumenty, muzykę, filmy, aby mieć dostęp do nich z dowolnego komputera i urządzenia mobilnego.

CHMURA NIE TYLKO NA DOKUMENTY

SkyDrive będzie nie tylko miejscem do przechowywania dokumentów i zdjęć. Jeśli będziemy potrzebowali, w chmurze zapiszemy również nasze konto użytkownika w systemie, ustawienia Windows 8, tapety pulpitu, dane aplikacji działających w interfejsie Metro czy ulubione łącza zapisane w przeglądarce stron WWW. Dzięki temu przeniesienie indywidualnych preferencji na inny komputer będzie łatwe jak nigdy dotąd.

TWÓJ WINDOWS JAK

Jeżeli nie chcemy instalować Windows 8, wypróbujmy programy, które **ODŚWIEŻĄ NASZ STARY SYSTEM**

NA WSZELKI WYPADEK

Nakładki na Windows dość poważnie ingerują w system, dlatego przed instalacją każdego z opisanych w poniższym poradniku programów stwórzmy punkt przywracania systemu.
UWAGA! Nie instalujmy kilku nakładek na system jednocześnie. Zanim wypróbujemy kolejną, odinstalujmy poprzednią.

Aby utworzyć punkt przywracania, klikamy prawym przyciskiem myszy na Komputer (w Windows XP na Mój komputer) i wybieramy Właściwości. Następnie klikamy na Ochrona systemu (w Windows XP przechodzimy na zakładkę Przywracanie systemu). Klikamy na przycisk Utwórz..., wpisujemy dowolną nazwę dla tworzonego punktu, klikamy na Utwórz... i w wyświetlonym oknie na OK.

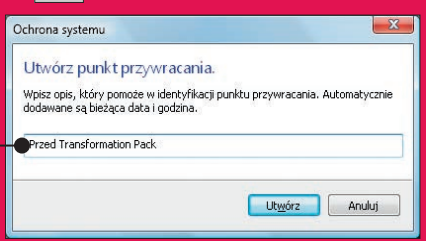

PRZYWRACANIE SYSTEMU

Jeżeli zdarzy się, że po zainstalowaniu któregoś z opisanych w poradniku programów wystąpią jakieś problemy z działaniem systemu, przywracamy go do stanu sprzed instalacji problematycznego programu. Aby to zrobić, otwieramy to samo okno, w którym stworzyliśmy punkt przywracania, i klikamy na Przywracanie systemu. Następnie w Windows Vista zaznaczamy pole przy opcji Wybierz inny punkt przywracania, klikamy na Dalej >, Następnie klikamy na nazwę punktu, na przykład, klikamy na Dalej > i na Zakończ i na Tak. Komputer urochomi się ponownie, a system zostanie przywrócony do stanu z momentu utworzenia punktu.

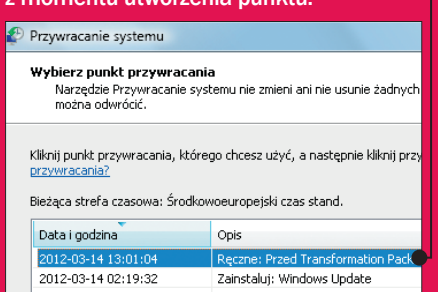

MODYFIKACJA SYSTEMU ZA POMOCĄ RAINMETERA

Cechą charakterystyczną Windows 8 jest interfejs kafelkowy. Dzięki programowi Rainmeter dodamy takie menu do Windows XP, Vista lub 7. Funkcje i wygląd kafelków możemy praktycznie dowolnie konfigurować.

INSTALACJA RAINMETERA

Po utworzeniu punktu przywracania systemu (patrz ramka po lewej), możemy przystąpić do instalacji Rainmetera z płyty Komputer Świata.

1 Łączymy się z internetem i w menu płyty dołączonej do Komputer Świata wpisujemy **CD-KOD: 030** i wciskamy enter. W pierwszym oknie instalatora klikamy na OK.

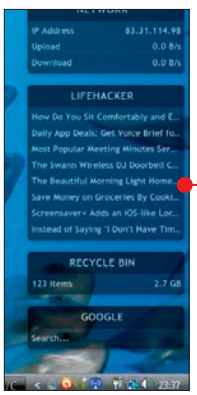

2 W kolejnych dwóch oknach klikamy na Dalej i następnie na Zainstaluj. Po zakończeniu instalacji klikamy na Zakończ.

INSTALUJEMY TEMAT WINDOWS 8

Po zainstalowaniu Rainmeter uruchomi się automatycznie, a na ekranie zobaczymy zestaw wskaźników monitorujących wykorzystanie zasobów systemowych i inne narzędzia. Nie jest to naszym celem, więc musimy odpowiednio skonfigurować program.

1 Klikamy prawym przyciskiem na ikonę Rainmetera w zasobniku i wybieramy Zakończ, aby wyłączyć program. Z płyty Komputer Świata instalujemy skórkę Omnimo do Rainmetera (**CD-KOD: 028**).

2 Na pulpicie zostanie utworzony folder o nazwie Omnimo. Otwieramy go i klikamy podwójnie na plik SETUP (new users).rmskin, potem klikamy na Install. Temat Omnimo zostanie zainstalowany, a Rainmeter automatycznie się uruchomi.

3 Klikamy prawym przyciskiem na ikonę programu w zasobniku systemowym i wybieramy Tematy i następnie Omnimo. Wyświetli się okno, w którym pozostawiamy domyślne ustawienia, i klikamy na.

4 W kolejnym oknie klikamy na English. Następnie klikamy na środkową miniaturę, aby wybrać temat Windows 8.

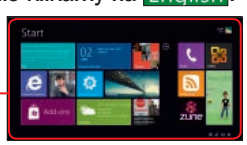

WINDOWS 8

5 Upewniamy się, że zaznaczona jest rozdzielczość ekranu, która jest aktualnie ustawiona, i klikamy na przycisk z tym ustawieniem. Na ekranie pojawią się kafelki, jak w Windows 8.

KONFIGURUJEMY KAFELKI

Widoczne na ekranie kafelki możemy modyfikować, usuwać oraz dodawać nowe.

1 Większość kafelków ma kilka zdefiniowanych stylów wyglądu. Aby się między nimi przełączać, zatrzymujemy kursor na kafelku i klikamy na przycisk strzałki. Często zmienia się nie tylko wygląd, ale też sposób działania kafelka.

2 Aby wyłączyć wyświetlanie kafelka, klikamy na przycisk. Możemy go później w dowolnym momencie włączyć (patrz punkt **3**).

3 Aby dodać nowy kafelek do menu, klikamy na przycisk, który pojawia się, kiedy zatrzymamy kursor na jednym z kafelków. Wyświetli się

lista elementów, którą możemy dodać do naszego kafelkowego menu. Wybrany kafelek dodajemy na pulpit, klikając na jego miniaturę. Panel z kafelkami zamykamy, klikając na pionowy przycisk CLOSE [x].

4 Każdy z kafelków możemy konfigurować w bardziej zaawansowany sposób. Aby otworzyć okno ustawień danego kafelka (w programie kafelki noszą nazwę skórek), klikamy prawym przyciskiem na wybrany kafelek i z menu kontekstowego wybieramy Zarządzaj skórką. Możemy między innymi zmienić położenie kafelka na ekranie, stopień jego przezroczystości, reakcję na najechanie kursorem czy przenieść element na drugi podłączony monitor.

KOMPLETNA METAMORFOZA

Za pomocą programu Windows 8 Transformation Pack zmodyfikujemy Windows 7, Vistę i XP tak, aby przypominał wyglądem i działaniem najnowszy system Microsoftu. Program dość głęboko ingeruje w system, dlatego zabezpieczmy go odpowiednio (patrz ramka na poprzedniej stronie). Po zainstalowaniu aplikacji zostanie dodane nie tylko kafelkowe menu, ale zmieni się również ekran startowy Windows i okno logowania.

UWAGA! Nakładka zajmuje ponad 100 MB pamięci RAM, więc nie instalujmy jej na komputerach z małą ilością wolnej pamięci.

INSTALACJA NAKŁADKI

1 Windows 8 Transformation Pack instalujemy z płyty Komputer Świata, używając kodu CD-KOD: 049. W pierwszym oknie instalatora zaznaczamy opcje, aby został zastosowany interfejs Metro, i ewentualnie usuwamy zaznaczenie z pola Set Windows X's Live as default homepage, aby nie została zmieniona strona startowa w naszej przeglądarce. Inne pola są automatycznie zaznaczane odpowiednio dla wersji Windows, której używamy. Klikamy na przycisk Install.

2 Pojawi się okno wyboru kompozycji. Wybieramy nową kompozycję (jej miniaturę zobaczymy w polu podglądu) i klikamy na OK. Czekamy,

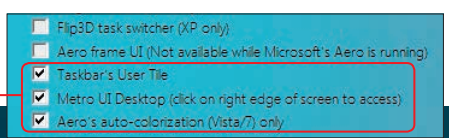

aż pojawi się okno z propozycją restartu systemu, i wyrażamy na to zgodę, klikając na OK. Po ponownym uruchomieniu zobaczymy nowy interfejs naszego systemu.

KONFIGURACJA NAKŁADKI

Dodatkowy panel pojawia się, kiedy klikniemy na prawą krawędź ekranu. Aby dodać nowe kafelki z bazy nakładki, klikamy prawym przyciskiem na panel i wybieramy Add Tiles. U góry okna pojawi się pasek z kafelkami, które możemy umieścić na pulpicie. Aby to zrobić, klikamy na wybraną miniaturę.

Jeżeli dany kafelek można skonfigurować, to po kliknięciu na niego prawym przyciskiem dostępne będzie polecenie Options.

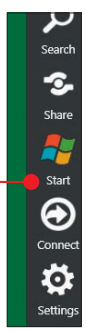

ODINSTALOWANIE NAKŁADKI

Aby usunąć Windows 8 Transformation Pack z systemu, ponownie uruchamiamy jego instalator (patrz punkt **1**) i klikamy na przycisk Uninstall.

WINDOWS 8 Z WINDOWS 7

Na płycie znajdziemy program Windows 8 UX Pack (CD-KOD: 050) przeznaczony specjalnie do zmiany wyglądu Windows 7. Po uruchomieniu instalatora, aby uzyskać kafelkowy interfejs Metro z Windows 8, z list wybieramy opcję Metro. Zaznaczamy też opcje i klikamy na przycisk Install. Po ponownym uruchomieniu systemu zobaczymy nowy kafelkowy interfejs. Zmienią się również paski tytułowe i narzędziowe okien.

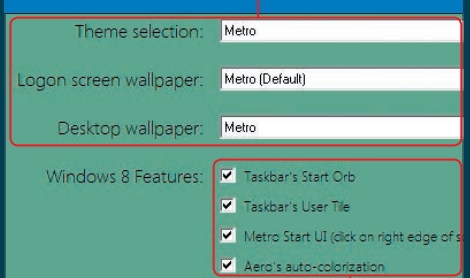

Kafelki konfigurujemy tak, jak pokazano to w ramce obok.

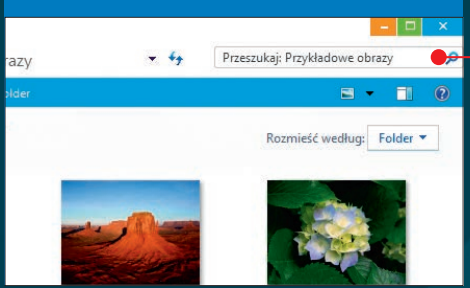

KONIEC KLASY

W dobie tabletów i ultrabooków dla NETBOOKÓW nie ma już miejsca. Wciąż pojawiają się jednak nowe modele. Czy warto rozważyć ich kupno?

ACER ASPIRE ONE D270

Info: Acer
www.acer.pl

PLUSY
+ długi czas pracy na baterii
+ małe wymiary i waga

MINUSY
– niska rozdzielczość ekranu
– słaba wydajność

OCENA REDAKCJI
dobra 3,84

CENA: 1149 ZŁ

Do redakcyjnego laboratorium trafił najnowszy netbook Acer Aspire One D270. Sercem urządzenia jest procesor Intel Atom N2800 będący częścią platformy sprzętowej Intel Cedar Trail. Sprawdźmy, jak nowa konfiguracja wypada w praktyce.

WYPOSAŻENIE I MOŻLIWOŚCI

Nowy Atom to dwurdzeniowy procesor wykonany w technologii 32 nm. Ma zintegrowany układ graficzny Intel GMA 3600 i obsługuje funkcję Hyper Threading, dzięki której system operacyjny zamiast dwóch rdzeni widzi aż cztery. Każdy rdzeń działa z prędkością 1,86 GHz. Zaletą nowego procesora jest niski pobór mocy – według specyfikacji maksymalnie tylko 6,5 W. Dodatkowo Acer wyposażono w dysk twardy 250 GB oraz komplet urządzeń sieciowych.

EKRAN

Wyświetlacz nie jest najmocniejszą stroną Acera. Owszem, ma wysoki kontrast i bardzo dobrą równomierność świecenia, jednak rozdzielczość, z jaką pracuje, jest zbyt mała. Na ekranie złożonym z 1024x600 pikseli nie mieszczą się wszystkie okna (w Windows 8 nie uruchomi się nawet większość systemowych aplikacji). To spora wada.

MOBILNOŚĆ

Zmniejszony pobór mocy nowych procesorów wyraźnie przełożył się na czas pracy na baterii. Acer na w pełni naładowanym akumulatorze działa 7 godzin i 49 minut – to bardzo dobry rezultat.

WYDAJNOŚĆ I ZASTOSOWANIE

Tak jak każdy netbook Acer nie nadaje się do gier. Nowy układ graficzny nie jest wydajny, możemy co najwyżej zagrać w proste gry online. Również system operacyjny działa dosyć mozolnie, szczególnie gdy uruchomimy więcej niż jedną aplikację. Acer, mimo małego ekranu i słabych głośników, sprawdzi się natomiast jako odtwarzacz wideo. Dobrze radzi sobie z filmami Full HD, a dzięki gniazdu HDMI możemy podłączyć go do telewizora. **aś**

WNIOSKI

Trudno oczekiwać w netbookach rewolucji. Netbook nie sprawdzi się ani jako domowy komputer, ani jako podręczny notatnik. Mimo że Acer jest nieco wydajniejszy i dłużej działa na baterii niż jego poprzednicy, to z tabletami, smartfonami i ultrabookami może wygrać jedynie ceną. Niestety, nie jest ona wcale niska.

WYNIKI TESTU W SZCZEGÓŁACH

Producent / Model	waga	Acer Aspire One D270	ocena
Serwis	**5%**		**bardzo dobra 4,80**
Okres gwarancji*	3%	2 lata	4,00
Strona WWW producenta	2%	www.acer.pl	6,00
DANE TECHNICZNE I MOŻLIWOŚCI	**30%**		**dobra 3,71**
Procesor		Intel Atom N2800, 1,86 GHz	
Karta graficzna		Intel Graphics Media Accelerator 3600	
Chipset płyty głównej		Intel NM10	
Pojemność dysku twardego	4%	250 GB	3,00
Typ napędu optycznego	1%	brak	1,00
Ilość zainstalowanej pamięci RAM	3%	1 GB	2,26
Możliwości komunikacyjne	2%	Wi-Fi 802.11 b/g/n, LAN, Bluetooth	4,50
Złącza: USB / eSATA / czytnik kart pamięci / gniazdo rozszerzeń / słuchawkowe / mikrofonowe	3%	3x USB / brak / SD, MMC, xD, MS / brak / jest / jest	3,50
Kamera internetowa (rozdzielczość) / mikrofon	1%	jest (640x480 pikseli) / jest	4,00
Klawiatura / wygoda obsługi	1%	wygodna, zmniejszone klawisze kursorów i klawisze funkcyjne / dobra	4,00
Urządzenie sterujące kursorem / wygoda obsługi	1%	niewielki touchpad z obsługą multitouch / dobra	4,00
Głośność pracy	2%	29 dBA	4,93
Maksymalna temperatura obudowy komputera podczas pracy	2%	40 stopni Celsjusza	4,61
Dołączony system operacyjny	5%	Windows 7 Starter	4,00
Dołączone dodatkowe oprogramowanie	1%	Norton Online Backup, oprogramowanie narzędziowe Acer, FoozKids	3,00
Jakość użytych materiałów i wykonania / stabilność zawiasów matrycy	3%	bardzo dobra / bardzo dobra	5,00
Przywracanie systemu operacyjnego: z zestawu płyt (dołączone w komplecie / możliwość nagrania) / z ukrytej partycji recovery	1%	nie (nie / nie) / tak	3,00
Ekran	**10%**		**bardzo dobra 4,67**
Rozdzielczość wyświetlacza / przekątna	3%	1024x600 pikseli / 10,1 cala	2,77
Maksymalny kontrast	3%	1629:1	6,00
Maksymalna jasność ekranu	2%	237 cd / m²	4,74
Nierównomierność podświetlenia matrycy	1%	17 %	5,38
Zmierzony czas reakcji matrycy (włączenia / wyłączenia piksela)	1%	9,32 ms (3,95 / 5,37 ms)	5,56
MOBILNOŚĆ	**20%**		**celująca 5,76**
Maksymalny czas pracy na baterii: korzystanie z internetu, Wi-Fi włączone	12%	7 godzin 49 minut	5,90
Akumulator / cena nowego akumulatora	1%	litowo-jonowy 4400 mAh,11,1 V / 250 zł	4,50
Waga	5%	1,1 kg	5,87
Wymiary (szer. x gł. x wys.)	2%	25,6 x 18,5 x 3 cm	5,26
BIURO I INTERNET	**10%**		**dostateczna 3,19**
Indeks Windows: procesor / pamięć / grafika / grafika w grach / dysk twardy	1%	3,6 / 4,5 / 5,9 / 3,4 / 5,5	3,72
Czas uruchamiania / wybudzania systemu Windows	1%	57 sekund / 2 sekundy	4,49
Dysk twardy: szybkość zapisu / odczytu / czas dostępu	2%	62 354 kB/s / 66 035 kB/s / 19,6 ms	2,83
Wydajność biurowa (PCMark Vantage 64-bit)	4%	1701 punktów	2,31
Czułość Wi-Fi (25 m od rutera)	2%	17 %	4,40
MULTIMEDIA	**15%**		**dostateczna 2,85**
Możliwość odtwarzania filmów: MKV HD / Blu-ray / DVD	2%	jest / brak[1] / brak[1]	4,00
Pilot zdalnego sterowania / dodatkowe przyciski multimedialne	2%	brak / do regulacji głośności (ukryte pod kursorami)	2,50
Wyjście HDMI / SPDIF / D-Sub / DVI / FireWire	3%	jest / brak / jest / brak / brak	4,50
Liczba głośników / maksymalna głośność odtwarzanej muzyki bez zniekształceń / subiektywna jakość dźwięku	2%	2 / 70 dBA / mierna	2,60
Wbudowany tuner telewizyjny	1%	brak	1,00
Czas kodowania filmu (10 min DV Video) do formatu MPEG-2 / H.264	5%	10 minut 50 sekund / 23 minuty 56 sekund	2,00
GRY	**10%**		**niedostateczna 1,20**
Trackmania Nations	4%	11 klatek na sekundę (brak niektórych tekstur)	1,00
3D Mark 06	2%	677 punktów	2,00
3D Mark 11 / 3D Mark Vantage	4%	nie uruchamia się / nie uruchamia się	1,00
Ocena pośrednia	**100%**		**3,84**
Punkty dodatnie i ujemne			
Komputer Świat Jakość			**dobra 3,84**
Cena		1149 zł	
Najniższa cena znaleziona przez redakcję		nie znaleziono niższej ceny	

[1] brak napędu

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego

NICOLAS CAGE
GHOST RIDER 2
DIABELNIE DOBRA ZABAWA 3D
W KINACH OD 13 KWIETNIA
POLSAT

SUPERSZY

Nawet zmiana na najszybszy na rynku procesor nie przyspieszy dwukrotnie startu Windows. Osiągniemy to, montując DYSK SSD. Napędy te nie są już takie drogie, warto się więc nimi ZAINTERESOWAĆ

Pełna wersja aplikacji SSD Fresh pomoże zwiększyć szybkość i żywotność dysku SSD

Mamy wydajny procesor, sporo pamięci, a mimo to komputer z niektórymi programami działa wolno? Winowajcą, paraliżującym działanie peceta, może być dysk twardy. Nie chodzi tylko o stary, wysłużony napęd, ale i o nowe modele, które w niektórych zadaniach znacznie spowalniają działanie komputera. Receptą na przyspieszenie uruchamiania oraz pracy systemu i aplikacji jest instalacja dysku SSD. Dzięki niemu Windows uruchomi się dwa razy szybciej, zwiększy się też komfort obsługi systemu i aplikacji.

Komputer Świat przetestował 16 dysków SSD (od 360 do 1600 złotych). Sprawdźmy, które modele wypadają najlepiej. Na kolejnych stronach przeczytamy też, jak zainstalować dysk SSD do pracy w komputerze stacjonarnym i laptopie.

JAK DZIAŁA DYSK SSD

W przeciwieństwie do tradycyjnych dysków w modelach SSD nie ma obracających się elementów. Technika zapisu danych jest taka sama jak w pendrivie. Informacje zapisywane są w komórkach pamięci flash, choć technologia wytwarzania tej pamięci na potrzeby dysków SSD nieco się różni.

Dysk SSD ma tak jak zwykły magnetyczny napęd gniazdo SATA, za pomocą którego podłączamy go do płyty głównej. Obecnie niemal wszystkie modele mają rozmiar 2,5 cala (taki jak dysk do notebooka).

JAKIE SĄ ZALETY I WADY SSD

Największą zaletą dysków SSD jest wysoka szybkość działania. Urządzenia te oferują kilkakrotnie wyższą prędkość niż tradycyjne dyski zapisujące dane za pomocą głowicy magnetycznej.

Ponieważ w SSD nie ma części ruchomych, dysk taki pracuje całkowicie bezgłośnie – to kolejny plus.

Warto SSD pochwalić również za niezbyt duży pobór mocy i niską temperaturę pracy – w przypadku notebooków to bardzo ważne.

Ważną zaletą jest też odporność na uszkodzenia mechaniczne.

Wadą jest natomiast wysoka cena. Dysk o niewielkiej jak na obecne czasy pojemności 120 GB kosztuje około 700 złotych, tyle samo zapłacimy za 3,5-calowy dysk z zapisem magnetycznym oferujący użytkownikowi aż 2000 GB.

Najpojemniejsze modele SSD (obecnie 600 GB) są przeznaczone dla naprawdę bogatych – kosztują bowiem tyle, co dobrej klasy komputer (około 4000 złotych).

CZY DYSKI SSD SĄ TRWAŁE

Wbrew powszechnie panującym (między innymi na forach internetowych) opiniom trwałość nowoczesnych dysków SSD jest zbliżona do trwałości tradycyjnych napędów. Mimo że komórki pamięci flash wytrzymują ograniczoną liczbę zapisów i odczytów, to elektronika dysku kontroluje, by wszystkie komórki były wykorzystywane w równym stopniu, a więc dysk zużywał się równomiernie. Aby zminimalizować zużycie dysku, warto też zmienić niektóre ustawienia Windows. Na szczęście nie musimy robić tego ręcznie – z pełną wersją aplikacji SSD Fresh zajmie to nam tylko kilka sekund. Więcej na ten temat na stronie 41.

DLACZEGO WARTO MIEĆ SSD

>START SYSTEMU

Po zainstalowaniu dysku SSD w testowym notebooku* uruchomienie Windows 7 zajęło aż 65 procent mniej czasu (12 zamiast 34 sekund).

>SZYBSZA PRACA

Zauważalny jest również wzrost szybkości uruchamiania się programów – w teście zanotowano średnio 30-procentowy przyrost wydajności.

* w teście wykorzystano laptop Acer Aspire 5755 oraz dysk SSD OCZ Vertex 3 60 GB

BKIE DANE

JAKĄ POJEMNOŚĆ SSD WYBRAĆ

W teście Komputer Świata znalazły się dyski SSD różniące się pojemnością, ale nie tylko. Jak wybrać optymalny dla nas?

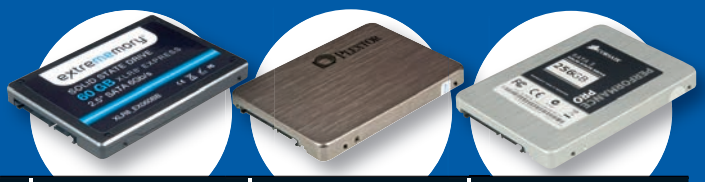

	60 GB (od 317 zł)	120 GB (od 625 zł)	240 GB (od 1374 zł)
Zwycięzca testu	OCZ Vertex 3 2,5" SATA III 60 GB (cena 405 zł)	Plextor PX-128M2P (cena 994 zł)	Corsair Performance Pro (cena 1608 zł)
ZALETY	■ stosunkowo niska cena	■ wysoka wydajność	■ wysoka wydajność ■ spora pojemność
WADY	■ bardzo mało dostępnego miejsca ■ nieco wolniejsze działanie niż model 120 i 240 GB	■ mało dostępnego miejsca ■ dosyć wysoka cena	■ bardzo wysoka cena
DLA KOGO	■ 60 GB wystarczy na system i najpotrzebniejsze programy. Możemy jednak zapomnieć o przechowywaniu filmów, zdjęć i muzyki. Mimo że modele te są wolniejsze od dysków 120 i 240 GB, to i tak zapewnią zauważalną poprawę wydajności komputera. Nadają się do pecetów, netbooków i notebooków.	■ Modele o pojemności 120 GB działają szybko i oferują wystarczająco dużo miejsca, by zainstalować wszystkie aplikacje i gry. Niestety, kolekcję multimediów będziemy musieli przechowywać na dysku zewnętrznym. Idealne do laptopów i komputerów stacjonarnych.	■ Dyski o pojemności 240 GB są nieznacznie szybsze od modeli 120 GB. Tak drogi model powinniśmy kupić, jeśli nie możemy podłączyć do komputera dodatkowego napędu lub nie chcemy używać dysku USB. Na 240 GB zmieścimy system, programy, gry oraz filmy, zdjęcia i muzykę.

SSD W PORÓWNANIU Z TRADYCYJNYMI DYSKAMI

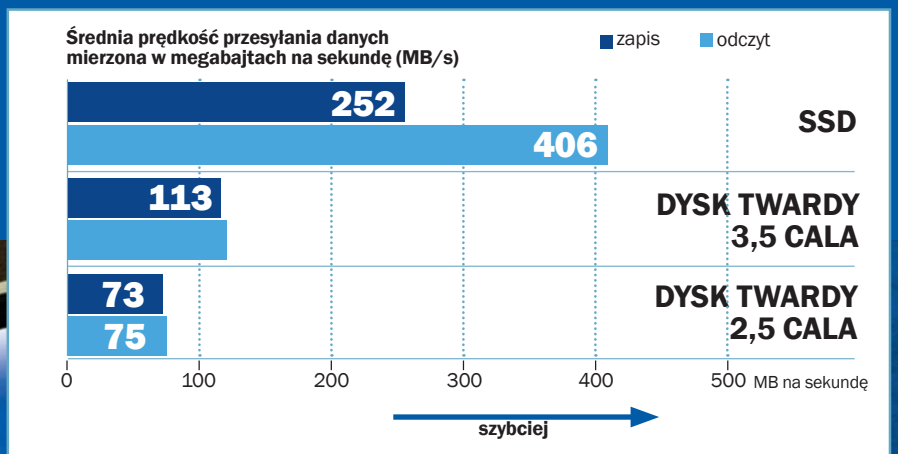

WNIOSKI

Najlepszym dyskiem z najtańszej grupy o pojemności 60 GB okazał się OCZ Vertex 3 2,5", w kategorii 120 GB wygrał Plextor PX-128M2P, a w modelach 240 GB liderem testu został Corsair Performance Pro Series 256GB SSD. Wszystkie dyski zużywają mało energii i mają najwyższe osiągi w swoich grupach.

UWAGA! Z testu jasno wynika, że wszystkie dyski o pojemności 60 GB wyraźnie ustępują pod względem wydajności droższym i pojemniejszym urządzeniom.

Fot. Tupungato/Dreamstime.com

60 GB

Komputer Świat 5/2012 JAKOŚĆ

Komputer Świat 5/2012 CENA/JAKOŚĆ

WYNIKI TESTU

PRODUCENT / Model	waga	1 MIEJSCE: OCZ Vertex 3 2,5" SATA III 60 GB (VTX3-25SAT3-60G)	ocena	2 MIEJSCE: PATRIOT PyroSe 60 GB (PP-SE60GS25SSDR)	ocena	3 MIEJSCE: CRUCIAL 64 GB m4 2,5-inch SATA 6GB/s	ocena
Typ / złącze		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
Pojemność / kontroler / wersja firmware'u		56 GB / Sandforce SF2281 / 2.15		56 GB / Sandforce SF2281 / 332A		60 GB / Marvell 88 SS9174-BKK2 / 0009	
SERWIS I OBSŁUGA	**18%**	**bardzo dobra**	**4,98**	**bardzo dobra**	**4,75**	**bardzo dobra**	**4,85**
Instalacja / wszystkie wymagane elementy w komplecie	3%	komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50	komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA, ramki montażowej, śrub	2,50	komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA, ramki montażowej, śrub	2,50
Temperatura podczas pracy: normalnej / wytężonej; pobór mocy	9%	31 / 39 stopni Celsjusza; 1,4 W	5,58	31 / 39 stopni Celsjusza; 1,7 W	5,44	30 / 35 stopni Celsjusza; 1,3 W	5,65
Okres gwarancji *	5%	3 lata	5,00	3 lata	5,00	3 lata	5,00
Adres strony WWW producenta	1%	www.ocztechnology.com	4,00	www.patriotmemory.com	4,00	www.crucial.com	4,00
WYDAJNOŚĆ	**82%**	**dobra**	**4,45**	**dobra**	**4,47**	**dobra**	**4,36**
Czas kopiowania 5 GB plików wideo / MP3 z SSD na pecet; z peceta na SSD	20%	18 / 53; 19 / 54 sekundy	4,57	18 / 44; 19 / 48 sekund	4,74	20 / 38; 19 / 46 sekund	4,81
Czas kopiowania 5 GB plików wideo / MP3 z innego katalogu	10%	62 / 74 sekundy	4,37	53 / 64 sekundy	4,65	48 / 54 sekundy	4,87
Transfer danych: odczyt / zapis	20%	462,59 / 201,16 MB/s	4,80	490,36 / 186,76 MB/s	4,84	478,51 / 113,78 MB/s	4,40
Liczba operacji na sekundę: odczyt / zapis plików 4 kB	20%	18 330 / 9843	3,39	10 173 / 10 412	3,10	29 778 / 3018	3,28
Średni czas dostępu do plików: odczyt / zapis	12%	0,21 / 0,20 ms	5,53	0,21 / 0,21 ms	5,51	0,35 / 0,35 ms	4,89
OCENA POŚREDNIA	**100%**		**4,55**		**4,52**		**4,45**
Punkty dodatnie i ujemne							
Komputer Świat **Jakość**		**bardzo dobra**	**4,55**	**bardzo dobra**	**4,52**	**dobra**	**4,45**
Komputer Świat **Opłacalność zakupu**		**opłacalny**		**opłacalny**		**niezbyt opłacalny**	
Cena		405 zł		402 zł		425 zł	
Najniższa cena znaleziona przez redakcję		354 zł (www.net-s.pl/)		339 zł (www.komputronik.pl)		371 zł (www.kurtmedia.pl)	

WYNIKI TESTU

PRODUCENT / Model	waga	2 MIEJSCE: CORSAIR Performance Pro Series 128 GB SSD (CSSD-P128GBP-BK)	ocena	4 MIEJSCE: OCZ Vertex 3 MI 2,5" SATA III 120 GB (VTX3MI-25SAT3-120G)	ocena	5 MIEJSCE: KINGSTON HyperX SSD 120 GB (SH100S3B/120G)	ocena
Typ / złącze		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III		wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
Pojemność / kontroler / wersja firmware'u		119 GB / Marvell 88SS9174-BKK2 / 1.00		111 GB / Sandforce SF2281 / 2.15		111 GB / Sandforce SF2281 / 332A	
SERWIS I OBSŁUGA	**18%**	**bardzo dobra**	**4,85**	**bardzo dobra**	**4,94**	**bardzo dobra**	**5,33**
Instalacja / wszystkie wymagane elementy w komplecie	3%	komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50	komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50	komputer musi być wyłączony / tak	5,00
Temperatura podczas pracy: normalnej / wytężonej; pobór mocy	9%	30 / 46 stopni Celsjusza; 1,1 W	5,32	34 / 36 stopni Celsjusza; 1,2 W	5,50	30 / 38 stopni Celsjusza; 1,4 W	5,54
Okres gwarancji *	5%	3 lata	5,00	3 lata	5,00	3 lata	5,00
Adres strony WWW producenta	1%	www.corsair.com	4,00	www.ocztechnology.com	4,00	www.kingston.com	6,00
WYDAJNOŚĆ	**82%**	**bardzo dobra**	**5,46**	**bardzo dobra**	**5,35**	**bardzo dobra**	**5,02**
Czas kopiowania 5 GB plików wideo / MP3 z SSD na pecet; z peceta na SSD	20%	18 / 16; 38 / 17 sekund	5,22	18 / 20; 22 / 20 sekund	5,32	18 / 27; 20 / 26 sekund	5,19
Czas kopiowania 5 GB plików wideo / MP3 z innego katalogu	10%	30 / 31 sekund	5,46	34 / 37 sekund	5,33	37 / 41 sekund	5,22
Transfer danych: odczyt / zapis	20%	479,11 / 305,40 MB/s	5,41	522,2 / 326,86 MB/s	5,61	506,99 / 265,47 MB/s	5,29
Liczba operacji na sekundę: odczyt / zapis plików 4 kB	20%	47 757 / 21 332	5,51	28 844 / 26 714	5,10	19 292 / 19 098	4,18
Średni czas dostępu do plików: odczyt / zapis	12%	0,17 / 0,08 ms	5,84	0,23 / 0,24 ms	5,40	0,21 / 0,20 ms	5,53
OCENA POŚREDNIA	**100%**		**5,35**		**5,28**		**5,08**
Punkty dodatnie i ujemne						obudowa USB 2.0 w zestawie	+0,02
Komputer Świat **Jakość**		**bardzo dobra**	**5,35**	**bardzo dobra**	**5,28**	**bardzo dobra**	**5,10**
Komputer Świat **Opłacalność zakupu**		**opłacalny**		**niezbyt opłacalny**		**niezbyt opłacalny**	
Cena		780 zł		933 zł		839 zł	
Najniższa cena znaleziona przez redakcję		730 zł (www.camino.pl)		766 zł (www.nosniki.istore.pl)		738 zł (www.sklepliniksys.pl)	

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

120 GB

4 MIEJSCE

OCZ
Agility 3 2.5" SATA III 60GB (AGT3-25SAT3-60G)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
56 GB / Sandforce SF2281 / 2.15	
bardzo dobra 4,83	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA, ramki montażowej, śrub	2,50
30 / 37 stopni Celsjusza; 1,2 W	5,60
3 lata	5,00
www.ocztechnology.com	4,00
dobra 4,04	
27 / 47; 32 / 53 sekundy	4,38
79 / 86 sekund	3,94
290,19 / 189,65 MB/s	4,02
9994 / 8225	2,92
0,22 / 0,22 ms	5,47
4,18	

dobra 4,18

niezbyt opłacalny

382 zł
317 zł (www.net-s.pl)

5 MIEJSCE

ADATA
S510 60GB (AS510S360GM-C)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
56 GB / Sandforce SF2281 / 332A	
bardzo dobra 4,94	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50
32 / 37 stopni Celsjusza; 1,5 W	5,50
3 lata	5,00
www.adata.com.tw	4,00
dobra 3,89	
29 / 65; 33 / 74 sekundy	3,88
94 / 105 sekund	3,46
288,69 / 207,90 MB/s	4,11
8248 / 9413	2,95
0,22 / 0,22 ms	5,47
4,08	

dobra 4,08

niezbyt opłacalny

400 zł
329 zł (www.net-s.pl)

6 MIEJSCE

VERBATIM
2,5" SATA II SSD 64GB (47477)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA II	
60 GB / PhisionPS3105 / S5FA	
bardzo dobra 4,61	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA, ramki montażowej, śrub	2,50
29 / 41 stopni Celsjusza; 1 W	5,49
2 lata	4,00
www.verbatim.net.pl	6,00
dobra 3,95	
23 / 25; 28 / 26 sekund	5,07
70 / 43 sekundy	4,70
234,50 / 206,93 MB/s	3,71
9295 / 2542	2,42
0,51 / 0,40 ms	4,42
4,07	

dobra 4,07

niezbyt opłacalny

368 zł
356 zł (www.bino.pl)

1 MIEJSCE

PLEXTOR
PX-128M2P

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
119 GB / Marvell 88SS9174-BKK2 / 1.05	
bardzo dobra 4,99	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50
30 / 34 stopnie Celsjusza; 1,2 W	5,37
3 lata	5,00
www.plextor-digital.com	6,00
bardzo dobra 5,48	
21 / 16; 20 / 20 sekund	5,35
29 / 32 sekundy	5,46
476,80 / 305,15 MB/s	5,40
48 151 / 20 616	5,47
0,17 / 0,07 ms	5,84
5,39	

bardzo dobra 5,39

niezbyt opłacalny

994 zł
889 zł (www.techplanet.pl)

2 MIEJSCE

SAMSUNG
Samsung SSD 128GB SATA3 (MZ-7PC128N/EU) 2.5"

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
119 GB / Samsung 3-Core MAX / CXM0	
bardzo dobra 4,82	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA, ramki montażowej, śrub	2,50
29 / 44 stopnie Celsjusza; 1,2 W	5,37
3 lata	5,00
www.samsung.pl	6,00
bardzo dobra 5,47	
18 / 16; 19 / 19 sekund	5,42
23 / 28 sekund	5,62
524,61 / 218,75 MB/s	5,04
68 357 / 21 588	5,67
0,18 / 0,07 ms	5,82
5,35	

bardzo dobra 5,35

korzystny

729 zł
658 zł (www.emobilne.pl)

240 GB

6 MIEJSCE

PATRIOT
PyroSe 120GB (PPSE120GS25SSDR)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
111 GB / Sandforce SF2281 / 332A	
bardzo dobra 4,96	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50
31 / 37 stopni Celsjusza; 1,7 W	5,54
3 lata	5,00
www.patriotmemory.com	4,00
bardzo dobra 5,02	
18 / 25; 20 / 28 sekund	5,20
28 / 43 sekundy	5,16
521,85 / 279,14 MB/s	5,36
18 944 / 18 586	4,13
0,21 / 0,21 ms	5,51
5,01	

bardzo dobra 5,01

korzystny

668 zł
625 zł (www.agito.pl)

7 MIEJSCE

INTEL
SSD 510 Series 120 GB (SSDSC2MH120A2K5)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
111 GB / Sandforce SF2281 / PPG4	
bardzo dobra 5,36	
komputer musi być wyłączony / tak	5,00
39 / 37 stopni Celsjusza; 1,2 W	5,60
3 lata	5,00
www.intel.pl	6,00
bardzo dobra 4,81	
18 / 21; 22 / 23 sekundy	5,28
34 / 41 sekund	5,26
430,48 / 210,04 MB/s	4,71
20 516 / 11 784	3,63
0,20 / 0,10 ms	5,78
4,91	

bardzo dobra 4,91

zdecydowanie za drogi

1074 zł
987 zł (www.pixmania.pl)

1 MIEJSCE

CORSAIR
Performance Pro Series 256GB SSD (CSSD-P256GBP-BK)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
238 GB / Marvell 88SS9174-BKK2 / 1.00	
bardzo dobra 4,86	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50
30 / 46 stopni Celsjusza; 1 W	5,33
3 lata	5,00
www.corsair.com	4,00
celująca 5,59	
20 / 14; 20 / 15 sekund	5,46
25 / 28 sekund	5,59
396,69 / 345,21 MB/s	5,28
48 205 / 26 683	5,88
0,17 / 0,07 ms	5,84
5,46	

bardzo dobra 5,46

niezbyt opłacalny

1609 zł
1434 zł (www.skleplinksys.pl)

2 MIEJSCE

ADATA
S511 240GB (AS511S3-240GM)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
223 GB / Sandforce SF2281 / 319A	
bardzo dobra 4,84	
komputer musi być wyłączony / brak przewodu SATA	3,50
36 / 38 stopni Celsjusza; 1,7 W	5,30
3 lata	5,00
www.adata.com.tw	4,00
bardzo dobra 5,48	
20 / 16; 19 / 17 sekund	5,41
29 / 31 sekund	5,47
523,60 / 365,01 MB/s	5,81
31 416 / 28 127	5,20
0,21 / 0,20 ms	5,53
5,37	

bardzo dobra 5,37

opłacalny

1374 zł
1300 zł (www.skleplinksys.pl)

2 MIEJSCE

KINGSTON
HyperX SSD 240GB (SH100S3B/240G)

	ocena
wewnętrzny 2,5 cala / SATA III	
223 GB / Sandforce SF2281 / 320A	
bardzo dobra 5,27	
komputer musi być wyłączony / tak	5,00
30 / 41 stopni Celsjusza; 1,5 W	5,43
3 lata	5,00
www.kingston.com	6,00
bardzo dobra 5,37	
18 / 16; 20 / 19 sekund	5,41
29 / 31 sekund	5,47
421,95 / 331,02 MB/s	5,31
32 082 / 31 864	5,23
0,21 / 0,20 ms	5,53
5,35	
obudowa USB 2.0 w zestawie	+0,02

bardzo dobra 5,37

niezbyt opłacalny

1604 zł
1507 zł (www.kurtmedia.pl)

ZMIENIAMY ZWYKŁY DYSK NA SSD

1 CZYŚCIMY SYSTEM OPERACYJNY

Wymiana dysku wiąże się zwykle z koniecznością ponownej instalacji systemu i wszystkich aplikacji. Dzięki poradom Komputer Świata **aktualnie zainstalowany na magnetycznym dysku system i programy a także partycję do odzyskiwania systemu przeniesiemy w całości na SSD**. Wcześniej zróbmy jednak porządek w systemie i usuńmy zbędne pliki, aby nie zabierały miejsca na SSD.

1 Do usunięcia niepotrzebnych danych wykorzystamy program CCleaner CD-KOD: 009. Instalujemy i uruchamiamy tę aplikację. Klikamy na Tak (Zalecane). W głównym oknie programu klikamy na ● i wybieramy elementy do usunięcia. Przewijamy listę w dół

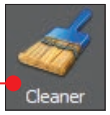

i do domyślnie wybranych pozycji dodajemy Stare dane Prefetch. Klikamy na Uruchom Cleaner i potwierdzamy chęć usunięcia niepotrzebnych plików z naszego komputera za pomocą przycisku OK.

2 W kolejnym kroku sprawdzimy, czy w systemie nie ma zbędnych programów. Usuwając je, odzyskamy trochę miejsca na dysku twardym. Klikamy na ●, a następnie na ●. Przeglądamy wyświetloną w prawej części okna listę, szukając nieużywanych i niepotrzebnych aplikacji. Jeżeli znajdziemy taką, zaznaczamy ją lewym przyciskiem myszy Bing Bar i klikamy na Odinstaluj Program.

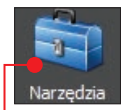

3 Możemy zamknąć już CCleaner. Teraz pozostało nam już tylko sprawdzić, ile miejsca na partycji systemowej zajmuje Windows wraz z programami i naszymi plikami. W tym celu klikamy na i na Komputer, a następnie prawym przyciskiem myszy klikamy na ● i wybieramy Właściwości. Odczytujemy, ile danych jest na partycji systemowej Zajęte miejsce: 31,1 GB i porównujemy tę wartość z pojemnością SSD.

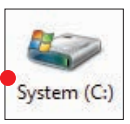

4 Jeżeli pliki z partycji systemowej zajmują więcej miejsca niż jest w stanie pomieścić dysk SSD, musimy jeszcze przenieść dane z pulpitu oraz muzykę i filmy na dysk zewnętrzny.

2 PODŁĄCZAMY DYSK SSD

Możemy już podłączyć dysk SSD do komputera – na razie jako drugi napęd. Jest to konieczne, by móc przenieść system na nowy dysk. Dyski SSD wyposażone są w standardowe złącze SATA, więc bez problemu podłączymy je do peceta. W przypadku notebooka musimy wykorzystać obudowę USB.

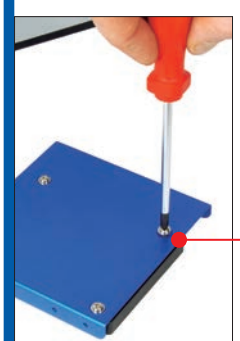

INSTALACJA SSD W PECECIE

1 Ponieważ komputery stacjonarne wyposażono w zatoki na dyski 3,5-calowe, musimy do naszego dysku SSD przykręcić specjalną ramkę ● (jest zwykle w komplecie z dyskiem), aby pasował w uchwyty montażowe.

2 Następnie wyłączamy komputer i odkręcamy oba boki obudowy (aby mieć dostęp do śrub trzymających dysk). SSD umieszczony w ramce przykręcamy tuż obok starego, 3,5-calowego dysku. Podłączamy przewód zasilający oraz sygnałowy ●.

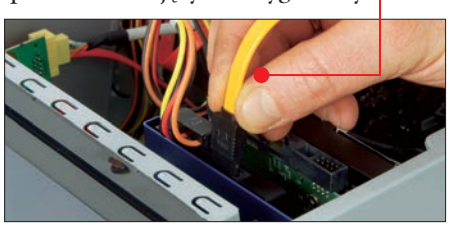

3 Drugi koniec przewodu sygnałowego podłączamy do gniazd SATA ● na płycie głównej. Przykręcamy boki obudowy i uruchamiamy komputer.

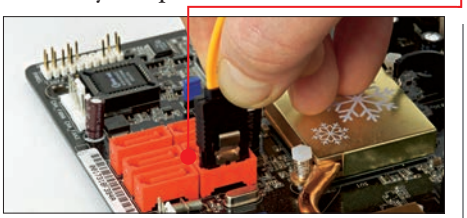

4 Po uruchomieniu komputera rozwijamy i klikamy prawym przyciskiem myszy na Komputer, wybieramy Zarządzaj oraz Zarządzanie dyskami.

5 Nowy dysk wymaga inicjacji, w wyświetlonym oknie zaznaczamy opcję MBR i klikamy na OK.

6 Aby na dysku SSD utworzyć partycję, klikamy prawym przyciskiem myszy na ● i wybieramy Nowy wolumin prosty... . W czterech kolejnych oknach klikamy na Dalej >. Pozostawiając domyślne ustawienia, formatujemy dysk i oznaczamy go dowolną literą. Na koniec klikamy na Zakończ.

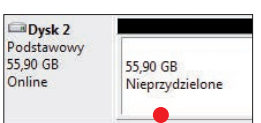

PODŁĄCZAMY SSD DO LAPTOPA

Użytkownik notebooka potrzebować będzie dodatkowo obudowy USB (jest ona

dołączona do dysków SSD firmy Kingston, dobrej jakości obudowę w serwisach aukcyjnych lub w sklepie z akcesoriami komputerowymi kupimy już za kilkanaście złotych). Obudowa USB na dysk SATA 2,5 cala ● będzie pomocna w trakcie instalacji SSD, przyda się również później. Dzięki niej stary dysk, który wymontujemy z notebooka, zmienimy w przenośny napęd.

1 Zgodnie z instrukcją dostarczoną wraz z obudową montujemy w niej dysk SSD. W większości wypadków montaż sprowadza się do otwarcia obudowy i umieszczenia dysku w złączu ●.

2 W kolejnym kroku składamy obudowę i gotowy dysk przenośny podłączamy do notebooka za pomocą przewodu USB. System operacyjny powinien bez problemów wykryć i zainstalować dysk. Aby go sformatować, wykonujemy czynności z punktów **4–6** poprzedniej wskazówki.

3 PRZENOSIMY SYSTEM OPERACYJNY

Do przeniesienia systemu operacyjnego na nowy dysk użyjemy programu EASEUS Todo Backup **CD-KOD: 039**.

1 Instalujemy i uruchamiamy program EASEUS Todo Backup. Klikamy na Disk clone.

2 W pierwszym kroku wskazujemy dysk źródłowy, a więc z fabrycznie zainstalowanym Windows Disk1 465,76 GB. Klikamy na Next.

3 W kolejnym oknie wybieramy dysk docelowy, czyli SSD Disk2 55,90 GB. Zaznaczamy jeszcze opcję Optimize for SSD i klikamy na przycisk Next.

4 Ponieważ dysk fabryczny jest na pewno większy niż SSD, program automatycznie zmodyfikuje układ i wielkość partycji. Standardowo na dysku mamy trzy partycje – z kopią zapasową systemu, zarezerwowaną na potrzeby Windows o pojemności 100 MB i partycję C. Zmniejszamy partycję z kopią zapasową systemu, nadając jej minimalną możliwą wielkość – suwak przesuwamy więc myszą maksymalnie w lewą stronę.

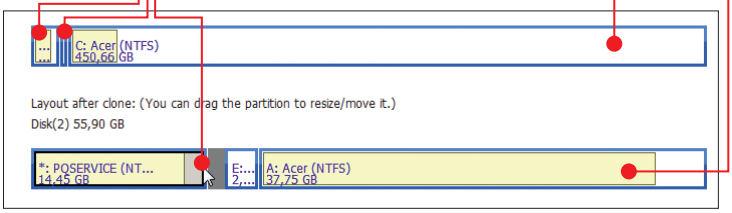

5 Następnie chwytamy myszą partycję zarezerwowaną na pliki startowe Windows, przesuwamy ją do lewej strony i zmniejszamy do około 100 MB. Największą partycję z systemem i programami również przesuwamy do lewej strony i rozszerzamy ją na całą dostępną powierzchnię dysku. Klikamy na Proceed.

6 Aplikacja ostrzeże nas, że dane na dysku docelowym będą wymazane. Klikamy na OK.

7 Program rozpocznie proces klonowania dysku, może on potrwać nawet godzinę. W wyświetlonym oknie zaznaczamy opcję Shut down the computer when the operation completed i cierpliwie czekamy.

4 START SYSTEMU Z DYSKU SSD

KOMPUTER STACJONARNY

1 Ponownie uruchamiamy komputer i wciskając przy starcie klawisz F12 (w niektórych płytach głównych może to być ESC lub inny) zmieniamy urządzenie, z którego pecet będzie się uruchamiał. Wybieramy Boot Option Menu i podświetlamy nasz dysk SSD 1. HDD: OCZ-VERTEX3.

2 System operacyjny uruchomi się z dysku SSD. Możemy teraz na starym dysku sformatować partycję z systemem Windows i skopiować na nią inne pliki.

NOTEBOOK

1 Odłączamy notebook od zasilacza i wyjmujemy akumulator. Na spodzie notebooka odnajdujemy i odkręcamy klapkę z piktogramem oznaczającym dysk.

2 Powinniśmy zobaczyć dysk twardy. Aby go zdemontować, należy najpierw wyciągnąć go ze złącza. Służy do tego przyklejony do napędu foliowy uchwyt. Chwytamy

za niego i przesuwamy dysk w poziomie, aby wypiąć go ze złącza. Jeśli napęd nie chce wyjść, pomagamy sobie palcem, wypychając dysk.

3 Po wyjęciu sprawdzamy, czy dysk twardy ma przykręcone uchwyty montażowe lub ramkę – jeżeli tak, odkręcamy ją.

4 Odkręconą ramkę mocujemy do nowego dysku, całość wkładamy w zatokę montażową i popychając, umieszczamy w złączu. Przykręcamy klapkę i uruchamiamy laptop.

5 Stary dysk możemy umieścić w obudowie USB i sformatować.

5 OPTYMALIZACJA

Różnicę w działaniu dysków powinniśmy zauważyć już podczas uruchamiania Windows. To jednak nie koniec naszej pracy – powinniśmy skonfigurować kilka parametrów systemowych, by zwiększyć wydajność i żywotność dysku SSD. W tym celu skorzystamy z pełnej wersji programu SSD Fresh **CD-KOD: 032**.

1 Instalujemy i uruchamiamy aplikację. Na początku należy wypełnić formularz rejestracyjny. Wpisujemy nasz adres e-mail oraz imię i nazwisko i klikamy na Get free unlock code now >>.

2 Kod zostanie automatycznie wpisany w formularz, klikamy na Unlock now >> i na OK.

3 W głównym oknie programu klikamy na ikonę, a następnie na przycisk.

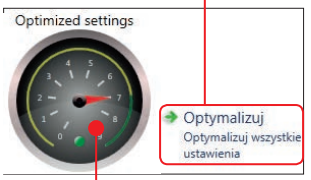

4 Wskaźnik pokazuje, że zoptymalizowano siedem na dziewięć ustawień. Przeglądając listę poniżej, zobaczymy aktywną funkcję **Indeksowanie** i wyłączoną **Przywracanie systemu**. Tę pierwszą opcję warto wyłączyć, zmniejsza ona bowiem żywotność SSD. Aby to zrobić, klikamy na Optymalizuj. Przywracanie systemu pozostawiamy wyłączone.

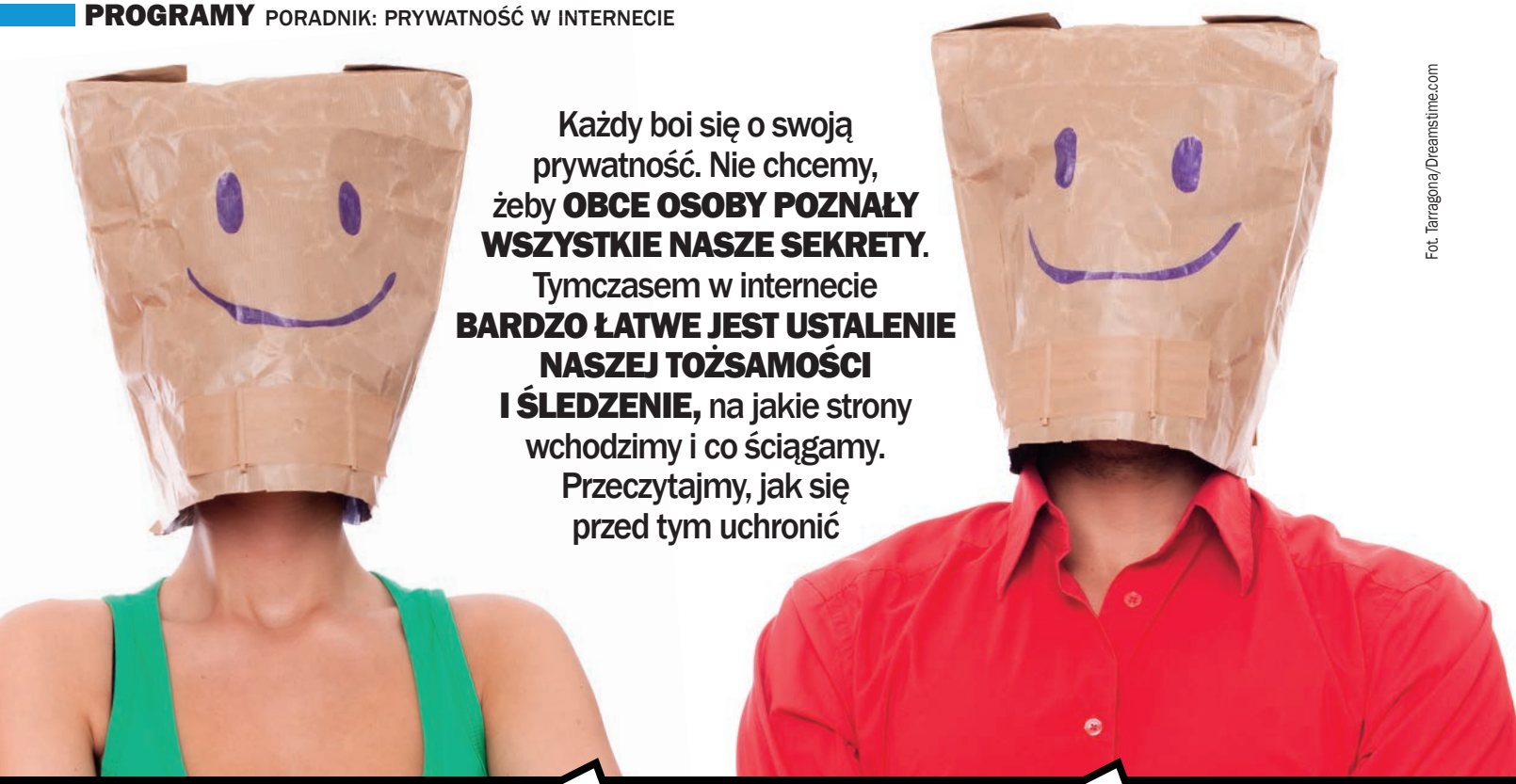

Fot. Tarragona/Dreamstime.com

Każdy boi się o swoją prywatność. Nie chcemy, żeby **OBCE OSOBY POZNAŁY WSZYSTKIE NASZE SEKRETY**. Tymczasem w internecie **BARDZO ŁATWE JEST USTALENIE NASZEJ TOŻSAMOŚCI I ŚLEDZENIE,** na jakie strony wchodzimy i co ściągamy. Przeczytajmy, jak się przed tym uchronić

BEZ ŚLADÓW W INTERNECIE

Kiedy wpisujemy adres strony WWW w pole adresowe przeglądarki, po wciśnięciu klawisza enter nasz pecet nawiązuje dialog z serwerami w internecie, wysyłając do nich szereg informacji. Prócz żądania otwarcia strony spod wpisanego adresu przesyła też dane o naszym systemie operacyjnym, przeglądarce, oraz adres IP, poprzez który możemy być zidentyfikowani. Łatwo to sprawdzimy, wpisując w przeglądarce www.showmyip.com. Otworzy się strona, na której zobaczymy adres swojego komputera, a jeśli chcemy, możemy dowiedzieć się więcej – na przykład szczegółów o naszym dostawcy usług internetowych. Dane te są nie tylko jednorazowo wysyłane, ale także rejestrowane w tak zwanych logach i archiwizowane.

Niektóre aplikacje i serwisy sieciowe pobierają jeszcze więcej danych z naszego peceta. Nie zawsze wiemy, jakie to dane i dokąd zostały przesłane. Stanowi to stałe zagrożenie dla naszej prywatności – można nas relatywnie łatwo śledzić i sprawdzać nasze sieciowe ścieżki. W artykule Komputer Świat pokaże kilka rozwiązań, dzięki którym będziemy mogli poczuć się bezpieczniej w internecie. **jg**

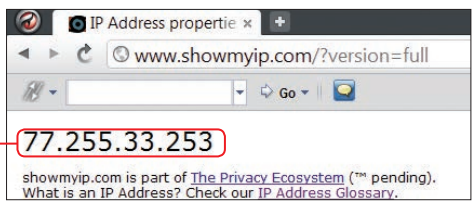

DLACZEGO SIĘ NIE UJAWNIAĆ

- **Ochrona prywatności w domu i w pracy** – informacje o naszej aktywności w internecie mogą dostać się w niepowołane ręce. W związku z tym warto zastanowić się, czy chcemy ujawniać swoją tożsamość. Również pracodawcę interesuje, co robimy w internecie. Może on na przykład łatwo dowiedzieć się, na jakie strony wchodzimy. Ukrycie tożsamości pozwoli także ominąć niektóre ograniczenia przeglądania stron WWW narzucone przez pracodawcę.
- **Pobieranie plików i informacji** – chętnie ściągamy z internetu pliki i inne dane, ale na podstawie skrajnych regulacji prawnych nasze działanie może zostać zakwalifikowane jako nielegalne. Podejmowane próby ograniczania wolności w internecie – na przykład ustawy SOPA, PIPA czy ACTA – wzbudzają obawy, czy nie zostaniemy oskarżeni o przestępcze działanie, gdy w rzeczywistości nie zrobiliśmy nic złego.
- **Korzystanie z serwisów niedostępnych w naszym kraju** – zdarza się, że niektóre usługi (na przykład serwis Hulu TV), czy nawet poszczególne filmy na YouTube, nie są dostępne dla wszystkich, a tylko dla obywateli niektórych krajów. Anonimowość umożliwi nam ominięcie dyskryminujących ograniczeń, pozwalając na pełne wykorzystanie możliwości, jakie daje internet.

ANONIMOWE SURFOWANIE W INTERNECIE

Anonimowość w internecie to przede wszystkim unikanie śledzenia podczas surfowania. Do tego celu możemy użyć jednego z trzech rozwiązań proponowanych przez Komputer Świat: przeglądania internetu w tunelu VPN za pomocą pełnej wersji programu Security KISS, surfowania w zamkniętej sieci typu p2p – Freenet, oraz sieci TOR, działającej z wykorzystaniem tak zwanego trasowania cebulowego. Zastanawiając się, które rozwiązanie wybrać, warto pamiętać, że sieć Freenet jest zamknięta i mamy w niej dostęp tylko do stron publikowanych przez innych użytkowników. Z kolei korzystając z TOR-a, odczujemy poważne spowolnienie transferu danych. Najlepiej działa połączenie VPN, jednak w tym przypadku nie możemy przekroczyć limitu transferu danych 20 GB miesięcznie.

ANONIMOWE SURFOWANIE W SIECI VPN

Jedną z najbardziej skutecznych metod anonimowego przeglądania internetu jest wykorzystanie tak zwanych wirtualnych sieci prywatnych (ang. Virtual Private Network – VPN). Taki sposób komunikowania się z siecią separuje nas od innych połączeń internetowych, nie spowalniając transferu. Nasze dane są całkowicie bezpieczne, ponieważ sieć wirtualna korzysta z zewnętrznych serwerów usługodawcy, a informacje do i od naszego komputera są przesyłane za pośrednictwem chronionego, zamkniętego dla niepowołanych połączenia tunelowanego. Na płycie dołączonej do tego numeru Komputer Świata znajduje się specjalna promocyjna wersja oprogramowania do zestawiania połączeń w sieci VPN SecurityKISS (skrót od Keep It Smart and Simple). Pozwala ona na półroczne darmowe korzystanie z sieci VPN przy łączeniu się z internetem (WWW, p2p i komunikatory), przy czym miesięczny transfer jest ograniczony do 20 GB danych. Zobaczmy, jak zainstalować i korzystać z SecurityKISS.

PEŁNA WERSJA

1 Zanim zainstalujemy klienta sieci VPN, wejdźmy na stronę pod adresem www.securitykiss.com/komputerswiat/ i wypełnijmy prosty formularz. Wpisujemy w nim swój ważny adres e-mail i kod promocyjny, nadrukowany na etykiecie płyty Komputer Świata. Następnie przepisujemy kod z obrazka i klikamy na .

Jeśli wszystko pójdzie pomyślnie, zobaczymy stronę z komunikatem .

2 Kolejną czynnością będzie odebranie wiadomości e-mail z informacjami o rejestracji. Otwieramy klienta poczty i szukamy e-maila od nadawcy SecurityKISS Service z tematem Aktywacja konta SecurityKISS. Otwieramy go. Wewnątrz znajdziemy odsyłacz do pobrania spersonalizowanego klienta sieci VPN i do naszego konta w serwisie dostawcy usługi .

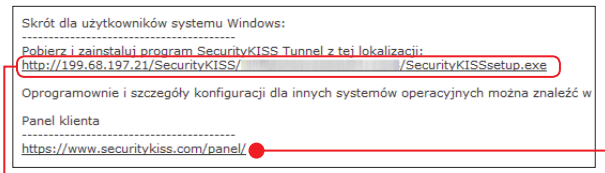

Klikamy na odsyłacz pobierania oprogramowania. Po ściągnięciu uruchamiamy program instalacyjny o nazwie SecurityKISSsetup. Postępując zgodnie ze wskazówkami instalatora, instalujemy na naszym komputerze klienta sieci SecurityKISS. **Uwaga!** W czasie instalacji mogą pojawiać się komunikaty zapory i pakietu bezpieczeństwa internetowego. Zawsze zaznaczamy opcję zezwalania na działania programu SecurityKISS i zlecamy zapamiętanie tej decyzji .

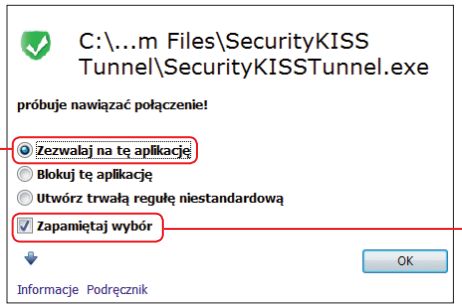

3 Po zakończeniu instalacji SecurityKISS uruchomi się automatycznie. Możemy od razu zacząć przeglądanie internetu w bezpiecznym i anonimowym połączeniu tunelowanym. W oknie klienta widzimy dane o konfiguracji naszego konta, planie taryfowym i zużyciu przypisanego transferu . Poniżej widoczne są informacje o naszym oficjalnym adresie IP przed podłączeniem do sieci KISS. Klikamy na , aby rozpocząć przeglądanie sieci w połączeniu VPN.

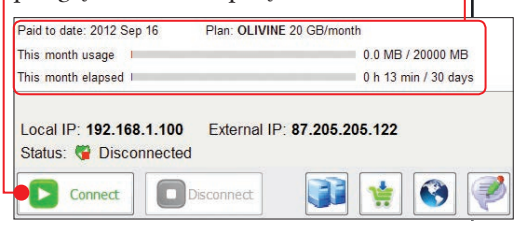

4 W oknie SecurityKISS pojawi się komunikat o podłączaniu do sieci VPN Status: Connecting to Scranton, US. Po chwili pojawią się nowe adresy IP, które od tej chwili identyfikują nasze połączenie, oraz informacja o podłączeniu do serwera w USA.

Informacja o nawiązaniu połączenia tunelowanego pojawi się także w formie dymku w zasobniku systemowym.

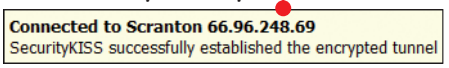

Od tej chwili surfujemy po internecie anonimowo. Jeśli chcemy wyłączyć połączenie tunelowane i powrócić do normalnego przeglądania WWW, klikamy na

5 Jeśli chcemy, możemy zmienić serwer zabezpieczający nasze połączenie. W tym celu klikamy na ikonę.
Pojawi się lista dostępnych serwerów. Zaznaczamy kliknięciem opcję przy wybranym porcie serwera, na przykład.

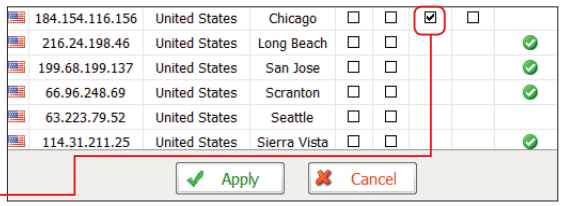

Klikamy na Apply. Następnie klikamy na, aby rozłączyć się z dotychczas używanym serwerem. Klikamy na. Klient nawiąże połączenie z nowym wybranym serwerem.

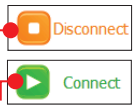

6 Ponieważ w tunelu przeglądamy internet z nietypowym adresem IP, niektóre strony – na przykład Google – mogą zgłaszać błędy. W przykładzie Komputer Świata widzimy komunikat wyszukiwarki z prośbą o wpisanie kodu, gdyż połączenie wydaje się podejrzane. Po wpisaniu kodu wszystko będzie działać prawidłowo.

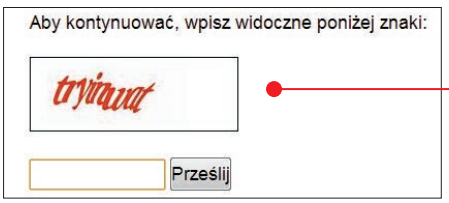

Uwaga! Jeśli naprawdę zależy nam na anonimowości, unikajmy używania w połączeniu tunelowanym spersonalizowanych serwisów (na przykład prywatnej poczty e-mail), których otwieranie może zdradzić naszą rzeczywistą tożsamość. Gdyby ktoś nas śledził, mógłby połączyć nasz adres VPN z danymi personalnymi, zakładając, że wiadomości e-mail odbieramy osobiście. Takie serwisy najlepiej jest odwiedzać przy chwilowym wyłączeniu połączenia tunelowanego, a po zakończeniu sesji wznowić anonimowe tunelowanie.

PŁATNE SIECI VPN W EGZOTYCZNYCH KRAJACH

Skrajnie podejrzliwi użytkownicy internetu mogą zamówić usługę tunelowania swoich połączeń za pośrednictwem serwerów umiejscowionych w krajach, w których przepisy nie nakładają na usługodawców obowiązku przechowywania logów, a prawa do korzystania z internetu są praktycznie nieograniczone. Jednym z tego typu usługodawców jest firma IAPS (www.intl-alliance.com). Oferuje ona tunelowanie na serwerach w Kostaryce, Gibraltarze czy San Marino. Koszt rocznej usługi – bez ograniczeń transferu, z możliwością używania sieci p2p i komunikatorów – wynosi około 350 złotych.

KORZYSTAMY Z SIECI TOR

Sieć TOR to darmowe rozwiązanie anonimizacji połączeń internetowych. Nazwa to skrót określenia The Onion Routing, czyli „trasowanie cebulowe". Chodzi o to, że dane od użytkownika w sieci TOR podążają poprzez wiele losowo wybranych serwerów, które zacierają ślady i praktycznie uniemożliwiają odkrycie, skąd dane zostały wysłane i dokąd podążają. Dość skutecznie chroni to przed inwigilacją na podstawie analizy ruchu sieciowego i praktycznie uniemożliwia odkrycie źródła pakietów, a więc dotarcie do użytkownika łączącego się za pośrednictwem TOR-a z serwerami internetowymi. Oczywiście, nawet użytkownika korzystającego z sieci TOR można namierzyć – są na to sposoby. Jednak wymaga to sporo wysiłku i specjalistycznej wiedzy, więc można założyć, że w codziennym surfowaniu jesteśmy praktycznie całkowicie bezpieczni. Komputer Świat pokaże, jak zainstalować i wykorzystać TOR-a.

1 W menu płyty wpisujemy **CD-KOD: 040** i wciskamy enter, a następnie klikamy na **INSTALUJ**. Potem instalujemy pakiet sieci TOR, kierując się wskazaniami programu instalacyjnego. **Uwaga!** Na płycie Komputer Świata zamieszczono pakiet oprogramowania klienckiego sieci TOR zintegrowany z przeglądarką Firefox w wersji portable. Po zainstalowaniu TOR będzie od razu gotowy do pracy w tej przeglądarce. Takie rozwiązanie pozwala nam łatwo przełączać się pomiędzy surfowaniem anonimowym (w Firefoksie z pakietu) i „normalnym" – w dowolnej innej przeglądarce.

2 Po zakończeniu instalacji od razu uruchomi się przeglądarka Firefox wraz z klientem sieci TOR i zobaczymy komunikat. **Uwaga!** Jest możliwe, że zapora lub pakiet bezpieczeństwa internetowego będą wyświetlać komunikaty o nowym programie żądającym zmian konfiguracji komputera i połączenia z siecią. W takim przypadku zezwalamy na wszystkie połączenia i zlecamy zapamiętać te ustawienia.

3 Prócz przeglądarki automatycznie uruchomi się także panel kontrolny klienta sieci TOR. Na początku zobaczymy w nim pasek postępu podłączania do sieci.

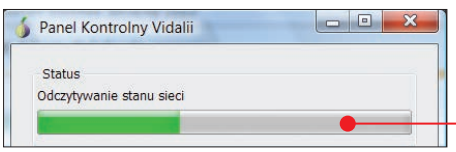

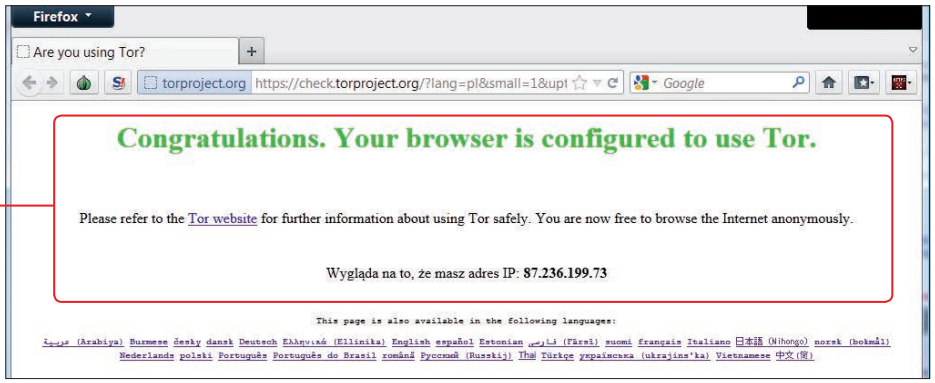

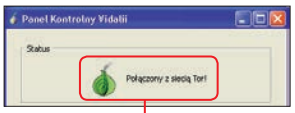

Po podłączeniu zobaczymy zieloną ikonę cebulki i komunikat o prawidłowym działaniu sieci TOR. Wtedy możemy już zacząć przeglądanie sieci. Korzystanie z TOR-a praktycznie nie różni się od korzystania z normalnego internetu. Najbardziej zauważalną różnicą jest znaczne spowolnienie transferu danych – nawet pięciokrotne – wynikające ze specyfiki sieci, w której dane przechodzą przez różne serwery trasujące. Pamiętajmy też, że w sieci TOR nie powinno się korzystać z rozszerzeń Flash i Java, które dlatego są domyślnie wyłączone w zintegrowanej przeglądarce. Utrudnia to korzystanie z pewnych serwisów, na przykład YouTube.

4 W przeglądarce znajdziemy tak zwany Torbutton, czyli przycisk umożliwiający zmianę niektórych parametrów sieci. Po kliknięciu na przycisk otworzy się menu. Kliknięcie na pozycję Nowa Tożsamość spowoduje przełączenie trasowania pakietów sieciowych na inne wybrane losowo serwery TOR-a.

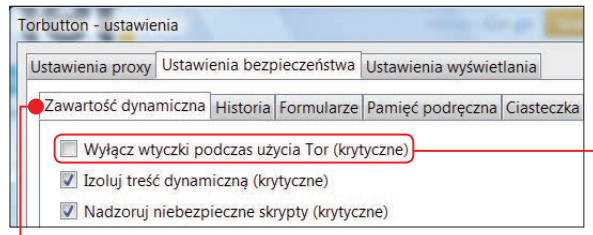

5 Jeśli koniecznie chcemy korzystać z serwisów używających Javy lub Flasha, możemy zmienić ustawienia. Klikamy na Torbutton i na Ustawienia.

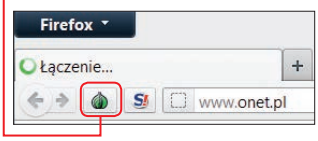

Następnie w oknie konfiguracyjnym klikamy na zakładkę Ustawienia bezpieczeństwa i na, a w końcu usuwamy zaznaczenie z opcji. Klikamy na OK. **Uwaga!** Jeśli zależy nam na prywatności, korzystniej jest nie zmieniać domyślnych ustawień TOR-a, które są tak opracowane, żeby ochrona była jak najlepsza. Każda zmiana powoduje obniżenie poziomu anonimowości.

KORZYSTAMY Z SIECI FREENET

Sieć Freenet to zaawansowana odmiana sieci p2p. Jest to rozwiązanie zamknięte – za jego pomocą możemy przeglądać tylko strony publikowane w obszarze Freenetu. Możemy także publikować własne strony, udostępniać pliki i pobierać dane udostępniane przez innych użytkowników, a także korzystać ze specjalnych zabezpieczonych usług e-mail.

Ze względu na bezpieczeństwo najlepiej jest nie publikować swoich adresów z Freenetu poza tą siecią. Ponieważ możliwości używania Freenetu są ograniczone, możemy go traktować raczej jako uzupełnienie innych rozwiązań i używać przede wszystkim do komunikacji ze znajomymi. **Uwaga!** Freenet został napisany w Javie i aby z niego skorzystać, musimy mieć na komputerze zainstalowaną wirtualną maszynę Javy, czyli środowisko pozwalające na uruchamianie programów opracowanych w tym języku. Znajdziemy ją pod adresem www.java.com

INSTALACJA SIECI FREENET

1 W menu płyty Komputer Świata wpisujemy CD-KOD: 013 i wciskamy enter. Następnie klikamy na INSTALUJ. Po uruchomieniu programu instalacyjnego Freenetu sprawdzamy najpierw opcje instalacyjne widoczne w dolnej części okna. Zaznaczamy opcję Launch Freenet after the installation (Optional), aby po zainstalowaniu Freenet uruchomił się automatycznie. Jeśli nie życzymy sobie, by Freenet uruchamiał się automatycznie przy starcie Windows, usuwamy zaznaczenie z opcji Start Freenet on Windows startup. Komputer Świat poleca takie ustawienie, jeśli nie zamierzamy korzystać stale z Freenetu. Klikamy na Install, by zainstalować Freenet.

2 Po zainstalowaniu klienta sieci powinna automatycznie uruchomić się nasza strona główna Freenetu z kreatorem konfiguracji. **Uwaga!** Zapora i programy bezpieczeństwa internetowego mogą wyświetlać komunikaty informujące o tym, że program Freenet zamierza zmodyfikować ustawienia systemowe. W przykładzie Komputer Świata zaznaczamy opcję i klikamy na OK.

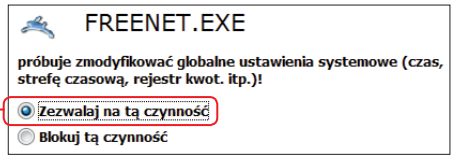

3 Na pierwszej stronie kreatora konfiguracji klikamy na przycisk.

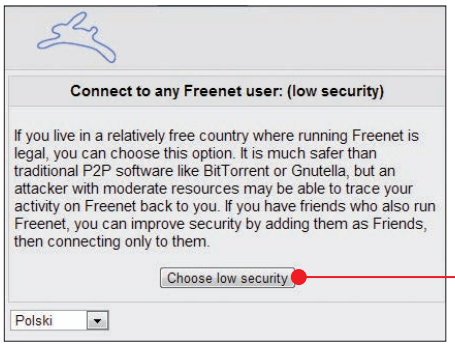

Takie ustawienie pozwoli nam przeglądać strony dostępne we Freenecie. Jeśli chcemy, możemy także zawęzić dostępność stron i założyć sieć z przyjaciółmi. Klikamy na Next.

4 Na kolejnej stronie kreatora wybieramy rozmiar magazynu danych tworzonego przez Freenet na naszym dysku twardym. Do tego magazynu nie mamy dostępu, jest on potrzebny do prawidłowego działania sieci. Z listy wybieramy odpowiednią wielkość. Na początek wystarczy w zupełności 512 MiB. Po wybraniu odpowiedniej wartości klikamy na Next.

5 Jeśli nasz dostęp do sieci jest ograniczony i mamy miesięczny limit pobierania danych, na następnej stronie kreatora klikamy na Yes. W innym wypadku klikamy na No.

6 Na ostatniej stronie kreatora kliknięciem zaznaczamy opcję odpowiadającą w przybliżeniu prędkości naszego połączenia internetowego, na przykład. Po wybraniu odpowiedniej opcji klikamy na Next. Po chwili w przeglądarce otworzy się startowa strona Freenetu. Instalacja i konfigurowanie zostało zakończone.

PIERWSZE KROKI WE FREENECIE

Freenet to jakby miniinternet wewnątrz internetu. W związku z tym sieć ta rządzi się własnymi prawami. Większość stron jest

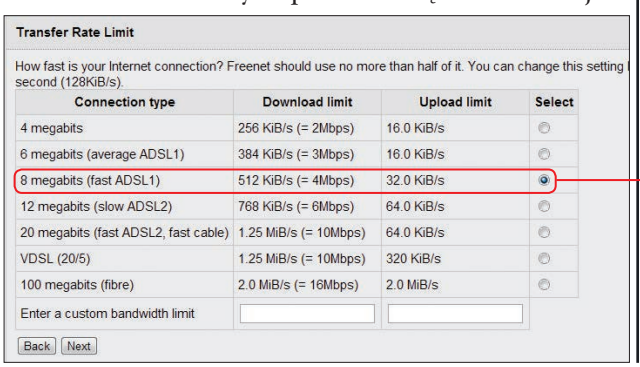

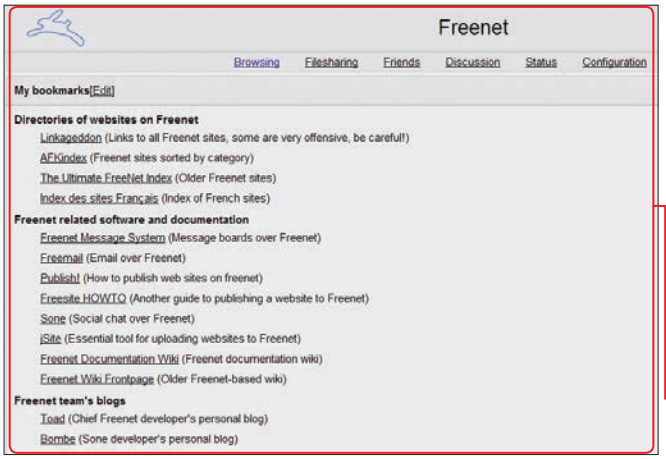

nież jest zagrożona. Przy próbie otwarcia archiwum zostaniemy o tym poinformowani.

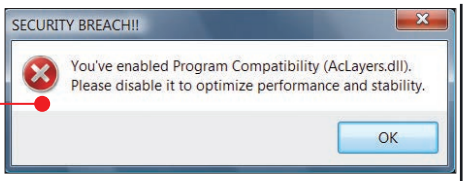

KATALOGI PUBLICZNYCH STRON FREENETU

Dostępne katalogi publicznych stron są pomocne w przeszukiwaniu sieci Freenet. Jeśli chcemy wejść do katalogu stron, na głównej stronie Freenetu klikamy na przykład na odnośnik Linkageddon. Otworzy się strona z dalszymi odnośnikami, które pozwolą nam poznać bliżej zawartość Freenetu. Możemy także skorzystać z innego katalogu – na przykład pod linkiem AFKindex znajduje się katalog, którego zawartość można posortować pod kątem kraju pochodzenia danych stron. Jeśli chcemy zobaczyć strony wyłącznie polskie, po otwarciu strony katalogu klikamy na polską flagę.

Po chwili otworzy się katalog publicznych odsyłaczy do stron w języku polskim. Z odsyłaczy korzystamy tak samo jak w „normalnym" internecie, jednak otwieranie stron trwa znacznie dłużej, gdyż sieć Freenet powoli przystosowuje się do nowego użytkownika. Po kliknięciu na odnośnik zobaczymy najpierw informację o ładowaniu strony. Jeśli chcemy przyspieszyć działanie Freenetu, najlepiej korzystać z niego bez przerwy.

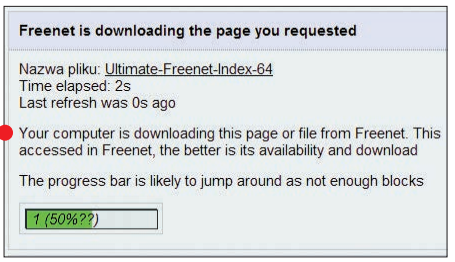

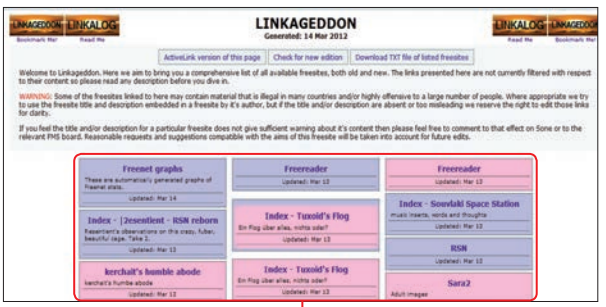

prymitywna graficznie, odbiegająca od tego, do czego przyzwyczailiśmy się, surfując po „normalnym" internecie. Odnośniki do stron składają się z dwóch części: odnośnika do głównej strony, który przyjmuje formę 127.0.0.1:8888, i klucza otwierającego konkretną stronę, który składa się z wielu znaków i może wyglądać na przykład tak /freenet:USK@Isel-izgllc8sr~1reXQJz1AAE/linkage (klucz prezentujemy w postaci skróconej). Także odnośniki do plików udostępnianych do pobierania składają się z tych dwóch elementów. Klucze nie powinny być upubliczniane poza siecią Freenet, a żeby dostać się do niektórych stron w obrębie samej sieci, trzeba otrzymać klucz od ich autora. Jeśli przeglądarka, w której korzystamy z Freenetu, uruchomi zewnętrzny program, na przykład WinZip do przeglądania archiwów, anonimowość rów-

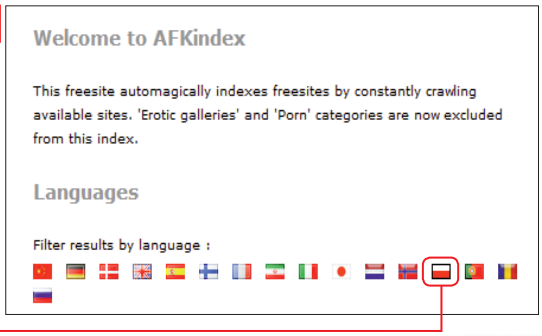

ANONIMOWO W PRZEGLĄDARCE

Innym aspektem ochrony internetowej prywatności jest zabezpieczenie przeglądarki w taki sposób, żeby nie pozostawiać zbyt wielu śladów swojej aktywności internetowej. Pamiętajmy, że przeglądarki na ogół zapisują wiele danych o stronach, na które wchodzimy. Może to ujawnić na przykład domownikom, na jakie strony wchodziliśmy. Warto więc zadbać o to, żeby zbyt wiele danych nie zdradziło naszych internetowych ścieżek. **Uwaga!** Na płycie Komputer Świata znajduje się także pełna wersja programu Google Clean, który zapobiega przesyłaniu na serwery Google prywatnych informacji. Opis programu znajdziemy na stronie 25.

PRZEGLĄDANIE W TRYBIE INCOGNITO

Tak zwany tryb incognito (często ironicznie nazywany trybem „porno", w niektórych przeglądarkach także trybem prywatnym) to specjalny sposób działania przeglądarki internetowej. Po raz pierwszy możliwość ta pojawiła się w Google Chrome. W trybie incognito przeglądarka nie zapisuje w historii przeglądania otwieranych stron i pobieranych plików, a także automatycznie usuwa wszystkie nowe ciasteczka, które pojawiły się po otwarciu sesji incognito. Zabezpiecza to przed przypadkowym odkryciem przez innych użytkowników, jakie otwieraliśmy strony i jakie pobieraliśmy pliki. Zobaczmy, jak włączyć tryb prywatny w różnych przeglądarkach.

>

GG Po prostu

Tak, jak lubisz.

Nowa wersja najpopularniejszego polskiego komunikatora to zarazem rewolucyjne zmiany i powrót do znanej ze starszych wersji prostej obsługi. GG dostępne jest w trzech wersjach: **na komputer, komórkę oraz w przeglądarce,** pozwalając na swobodną komunikację, niezależnie od miejsca, w którym się znajdujesz i urządzenia, z którego korzystasz.

GG Dysk – 3 GB na pliki

Pliki umieszczone na GG Dysku są dostępne zawsze i z każdego miejsca. To wygodne rozwiązanie dla tych, którzy korzystają z kilku urządzeń oraz prosty sposób na udostępnianie znajomym plików zbyt dużych, by wysyłać je pocztą. Możesz w ten sposób udostępniać pliki znajomym, którzy nie mają GG.
GG Dysk umożliwia także współdzielenie folderów z wybranymi znajomymi z listy kontaktów i wspólną pracę na plikach.

Pełne archiwum rozmów

Archiwum online gromadzi w jednym miejscu historię Twoich rozmów. Umożliwia też wygodny dostęp do przesyłanych linków i plików. Archiwum możesz w dowolnym momencie wyłączyć.

Wygodne i elastyczne

Nową wersję komunikatora możesz w pełni dostosować do swoich potrzeb: zmienić widok okna komunikatora i sposób prezentacji listy kontaktów. To Ty wybierasz spośród dostępnych zestawów kolorów i decydujesz, z jakiego zestawu dźwięków korzystasz: klasycznego, kreskówkowego, kosmicznego, jazzowego czy akcji.

Stacje radiowe z Polski i świata

Żadnych dodatkowych odtwarzaczy ani sterowników, żadnego ściągania plików, instalujesz GG i słuchasz ulubionej muzyki. Radio w GG to kilkadziesiąt najlepszych stacji FM z całego świata i popularnych polskich rozgłośni, takich jak: Radio ZET, programy Polskiego Radia czy ANTYRADIO. Do wyboru masz także niemal sto kanałów tematycznych internetowego radia OPEN.FM: od muzyki klasycznej po ciężki rock.

Najnowszą wersję GG można pobrać bezpłatnie z gg.pl/info

TRYB INCOGNITO W GOOGLE CHROME

Aby rozpocząć przeglądanie bez pozostawiania śladów, klikamy najpierw na ● i następnie na ●. Możemy też zamiennie użyć skrótu klawiaturowego – wciskamy klawisz ctrl i przytrzymując go, wciskamy równocześnie shift i N.

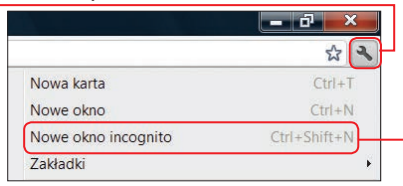

Otworzy się nowe okno, a widoczny w lewym górnym rogu okna rysunek agenta w kapeluszu i okularach ● informuje nas, że pracujemy w trybie z ukrywaniem danych o przeglądaniu. Aby wyjść z tego trybu, po prostu zamykamy okno.

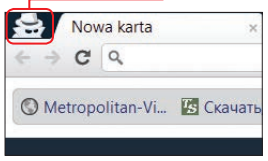

TRYB PRYWATNY W FIREFOKSIE

Jeśli korzystamy z Firefoksa i chcemy włączyć przeglądanie z ochroną danych, klikamy na ● i następnie na ●. Potem klikamy jeszcze na Przejdź do trybu prywatnego. W oknie przeglądarki pojawi się komunikat o włączeniu trybu prywatnego ●.

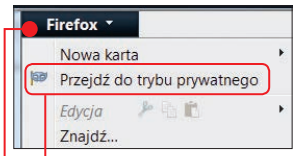

Jeśli chcemy zakończyć przeglądanie w trybie prywatnym, klikamy na Firefox i w menu na Opuść tryb prywatny.

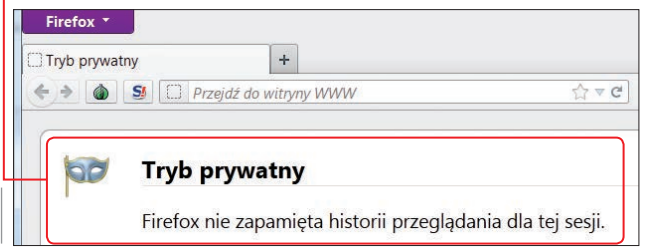

TRYB PRYWATNY W INTERNET EXPLORERZE

Również w nowych wersjach Internet Explorera (od 8 wzwyż) uwzględniono tryb incognito (pod nazwą InPrivate). Aby go włączyć, w prawym górnym rogu okna przeglądarki klikamy na ●, a następnie w menu na Bezpieczeństwo

i Przeglądanie InPrivate. Otworzy się nowe okno. Ikona ● informuje nas o przeglądaniu w trybie InPrivate. Tak samo, jak w Chrome do zakończenia przeglądania w trybie prywatnym wystarczy zamknąć okno.

CHRONIMY PRYWATNOŚĆ Z TOTAL PRIVACY

Total Privacy to program specjalnie zaprojektowany w celu ułatwienia utrzymywania komputera w stanie maksymalnie zapewniającym bezpieczeństwo dla naszej prywatności. Wyczyści on nie tylko historię i inne dane przechowywane przez przeglądarki internetowe. Usunie także informacje o naszej aktywności przechowywane w systemie Windows, a także przez niektóre komunikatory i aplikacje (łącznie ponad 400 różnych programów). Potrafi także wyczyścić nieużywane obszary dysku twardego. Na płycie dołączonej do Komputer Świata znajduje się pełna wersja tego programu. Zobaczmy, jak z niego korzystać.

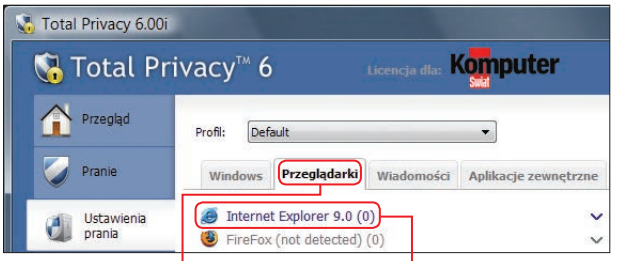

1 W menu płyty wpisujemy CD-KOD: 041 i wciskamy enter. Następnie klikamy na INSTALUJ. Po uruchomieniu programu instalacyjnego postępujemy zgodnie z jego wskazówkami. Total Privacy uruchomi się automatycznie po zakończeniu instalacji.

2 Najpierw musimy wybrać elementy, które program ma usunąć z komputera. W tym celu klikamy na ●.

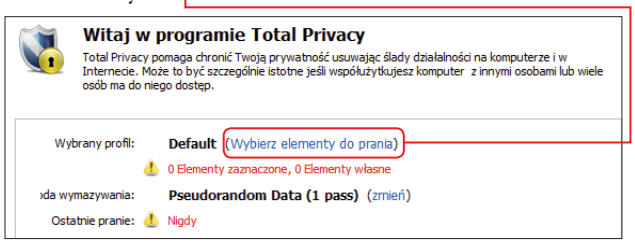

3 W przykładzie Komputer Świata wyczyścimy zawartość danych Internet Explorera. Klikamy na ● i na ●.

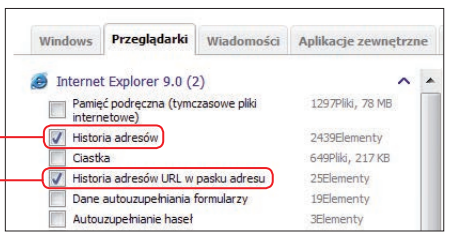

Rozwinie się lista elementów, które możemy usunąć za pomocą Total Privacy. Aby zlecić programowi wyczyszczenie na przykład historii przeglądania, zaznaczamy kliknięciem opcje ●.

4 Jeśli chcemy wyczyścić ciasteczka z przeglądarki, zaznaczamy najpierw opcję Ciastka, następnie klikamy na zakładkę ● po lewej stronie okna przeglądarki.

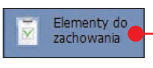

Zobaczymy listę ciasteczek. Skasowanie ich wszystkich nie jest konieczne (ciasteczka zapamiętują nasze ustawienia na przykład w popularnych serwisach aukcyjnych czy e-mail), dlatego dokładnie przejrzyjmy listę. Jeśli mamy więcej jak jedną przeglądarkę, kliknięcie na nazwę ciasteczka ● spowoduje wyświetlenie na dole listy ikon przeglądarek ●, w których jest ono aktywne.

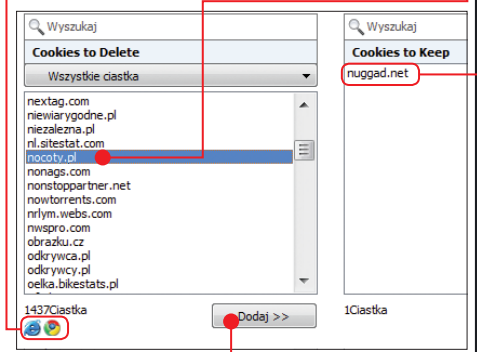

Jeśli chcemy zachować dane ciasteczko, klikamy na ●. Nazwa ciasteczka pojawi się na drugiej liście ●.

5 Po wybraniu wszystkich elementów do wyczyszczenia klikamy na ● i następnie na ●.

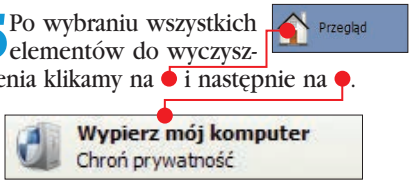

Świdnica 2012
KONGRES REGIONÓW
Samorząd Inwestycje Rozwój

ŚWIDNICA, 29-31 maja 2012

Ogólnopolskie spotkanie samorządowców z przedsiębiorcami

W programie: 4 sesje plenarne, 70 paneli dyskusyjnych, wywiady z gośćmi specjalnymi na KANAPIE FORBESA, imprezy towarzyszące, gale wręczenia nagród w rankingach oraz wystawa urządzeń i usług dla JST

Honorowy Patronat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego

W PROGRAMIE MIĘDZY INNYMI:

- Czy kapitał społeczny można budować bez rozwijania kultury?
- Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej (2014-2020) i samorządowe implikacje finansowania zadań i rozwoju samorządów.
- Polska regionów: kluczowe inwestycje infrastrukturalne: drogi, koleje, lotniska, szerokopasmowy internet i transport.
- Współpraca samorządu z otoczeniem społecznym.

Dołącz do grona uczestników i partnerów III edycji Kongresu Regionów

www.KongresRegionow.pl

Kontakt: Katarzyna Dyniec
katarzyna.dyniec@ringieraxelspringer.com
tel. +48 601 20 70 72

Newsweek Polska · Forbes · Fakt · Przegląd Sportowy · Auto Świat · Komputer Świat · Świdnica rynek z tradycjami

WYBRAŁEM DLA WAS

Paweł Gajewski, szef działu software

Jako dziennikarz działu software mam codziennie do czynienia z wieloma ciekawymi programami. W każdym numerze Komputer Świata zamieszczam **NA PŁYCIE NAJCIEKAWSZE DARMOWE APLIKACJE** i opisuję je w tym dziale

OCCT PERESTROIKA

OCCT służy do testowania głównych podzespołów komputera. Ten ceniony przez osoby lubiące zwiększać fabryczną wydajność procesora czy karty graficznej program pozwala maksymalnie obciążać podzespoły i monitorować ich parametry – procentowe użycie mocy, temperaturę czy napięcie zasilania. Na podstawie generowanych raportów można ocenić stabilność działania sprzętu i wykryć jego uszkodzenia.

★★★★★ darmowy CD-KOD: 023

CALIBRE

Elektroniczne książki, czyli e-booki, to wygodny sposób na zdobywanie wiedzy. Jeżeli korzystamy z e-booków, warto zadbać o ich odpowiednie skatalogowanie, aby móc szybko dotrzeć do potrzebnych informacji zapisanych gdzieś na dysku. Do tego właśnie służy Calibre. Program pozwoli nam nie tylko zorganizować elektroniczne zbiory książkowe, ale też przekonwertuje e-booki na format, który potrafi wyświetlać nasz przenośny czytnik (możliwy jest eksport do aż 16 formatów e-książek).

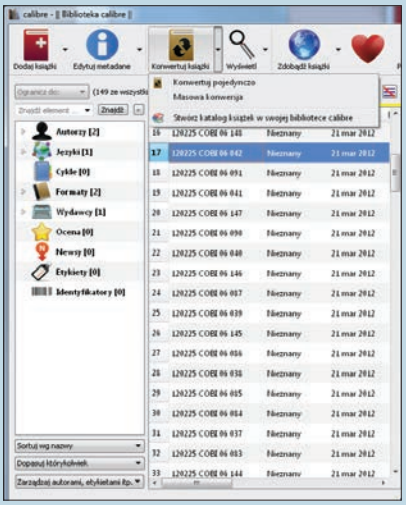

★★★★★ darmowy CD-KOD: 008

AUDACITY 2

Audacity przyda się każdemu, kto potrzebuje edytować plik dźwiękowy. W programie możemy dowolnie przycinać utwory, zmieniać ich głośność czy nagrywać dźwięk z mikrofonu i innych urządzeń podłączonych do karty dźwiękowej komputera. W nowej wersji Audacity poprawiono equalizer, narzędzia do normalizacji dźwięku i usuwania szumów ze ścieżek. Usprawniono też działanie funkcji, która umożliwia usunięcie głosu wokalisty z piosenek. Narzędzia dostępne w programie można teraz obsługiwać za pomocą nowych skrótów klawiaturowych, na przykład możliwe jest precyzyjne sterowanie zaznaczeniem za pomocą klawiatury.

★★★★★ darmowy CD-KOD: 004

FUSION

Program dla miłośników fotografii i obróbki cyfrowych zdjęć. Za pomocą Fusion połączymy kilka zdjęć tego samego obiektu i stworzymy grafikę HDR, czyli obraz o wysokim zakresie dynamiki. Program ma funkcję wyrównywania zdjęć, które mają się składać na ostateczny efekt, dzięki czemu możemy połączyć minimalnie różniące się ujęcia. Możliwość regulacji cieni, tonów czy lokalnych kontrastów pozwoli nam uzyskać zamierzony efekt, który możemy zapisać w formatach BMP, JPG i TIF.

★★★★★ darmowy CD-KOD: 014

BANDICAM

Za pomocą programu Bandicam nagramy wszystko, co się dzieje na naszym pulpicie. Mogą to być wideoporadniki, ale w pliku wideo zapisać możemy na przykład przebieg gry albo nagrać film odtwarzany na stronie internetowej. Program jest po polsku i bardzo łatwo się go obsługuje. Bandicam nagrywa obraz i dźwięk, ale w wersji darmowej dodaje do obrazu znak wodny z adresem WWW. Płatna wersja nagrywa bez znaku wodnego i kosztuje około 135 złotych.

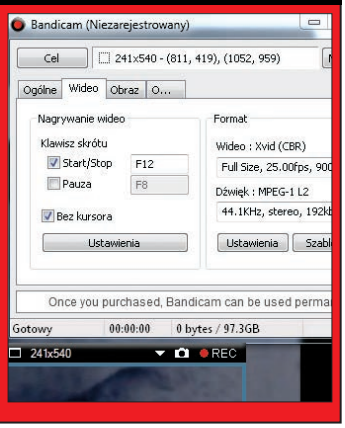

★★★★★ darmowy CD-KOD: 006

A MAGNETIC ADVENTURE

NAJLEPSZA GRA NA WEEKEND

Pomysł na tę grę logiczną jest dość niebanalny. Na planszy zastajemy rozrzucone metalowe przedmioty, które za pomocą magnesu umieszczamy w takich miejscach, aby pomogły nam osiągnąć wyznaczony na danym poziomie cel. Czasem chodzi o złożenie ze sobą części jakiegoś mechanizmu, a czasem o wykręcenie odpowiedniego numeru na tarczy zamka szyfrowego – na każdym poziomie coś innego. Gra ma bardzo przyzwoitą oprawę graficzną i ścieżkę dźwiękową.

★★★★★ darmowy CD-KOD: 001

DODATEK SPECJALNY

RAPORT O E-LEARNINGU

Wiedza jest wartością i bogactwem. **DZIŚ MOŻEMY JĄ ZDOBYĆ, NIE WYCHODZĄC Z DOMU**, a właściwie wychodząc rzadko. **ZOBACZMY, JAK ŁATWO KORZYSTAĆ Z E-LEARNINGU**, jak znaleźć dobrą szkołę oraz darmowe kursy w internecie

Fot. Natalia Siverina/Roberto Rizzo/Dreamstime.com

NAUKA XXI WIEKU

Mówi się, że przyszłość należy do społeczeństw, które stawiają na wiedzę. Jedną z obietnic, jakie niosła za sobą informatyka i internet, była ABSOLUTNA DOSTĘPNOŚĆ INFORMACJI. Obietnica została spełniona. Jednak INFORMACJA TO NIE WIEDZA. Wiedzę zyskujemy dzięki edukacji. Dlatego czas na E-LEARNING

Zazwyczaj przy różnych szkoleniach czy wykładach online rodzi się pytanie o sens edukacji zautomatyzowanej. Przecież każdy z nas pamięta ze szkoły, że to osobowość nauczyciela rozpalała miłość lub nienawiść do matematyki, biologii czy polskiego. Jeśli zastąpi go program, tylko nadzorowany przez człowieka, to czy emocje nie znikną? Czy chęć do nauki zgaśnie? Błąd, wielki błąd. Powyższy tok rozumowania jest myśleniem dziecka, które uczy się dla innych, szuka tylko zabawy, nie zdaje sobie sprawy z faktycznej użyteczności wiedzy, bo drogę codziennej krzątaniny ma jeszcze przed sobą. Człowiek dorosły (przynajmniej emocjonalnie i intelektualnie) wie, że wiedza to chyba najważniejszy kapitał naszego życia. Daje pracę, satysfakcję, bezpieczeństwo, pozycję i oczywiście pieniądze. Uczymy się zatem zawsze dla siebie i zawsze będzie to jedna z najlepszych inwestycji, jakie możemy zrobić na przyszłość. Dziś wiedza jest na wyciągnięcie ręki, dwa kliknięcia od nas. No dobrze, skoro to takie potrzebne, to dlaczego cały naród nie uczy się przez internet w każdej wolnej chwili? Po pierwsze mało osób zdaje sobie sprawę, na jakim etapie znajduje się e-edukacja i jak łatwo zacząć z niej korzystać. Przed wieloma ludźmi, szczególnie seniorami, staje również problem kompetencji internetowych i braku sprzętu. Oczywiście czasami powstaje trudno rozwiązywany problem braku internetu w ogóle. Pierwsze dwie przeszkody pomoże usunąć niniejszy raport o e-learningu. Na następnych stronach poznamy ofertę rynkową – od prostych, darmowych kursów, które pomogą nam zrozumieć ideę nauczania przez internet i pobawić się w rozwój niektórych umiejętności, do oferty akademickiej i profesjonalnej, często płatnej, lecz zapewniającej przydatne w karierze certyfikaty.

CZEGO POTRZEBUJEMY

Na szczęście, jeśli mamy komputer, właściwie mamy wszystko, czego potrzeba do e-learningu. Naturalnie musimy dysponować połączeniem z internetem, na szczęście jednak nie musi być ono szybkie. Nawet 512 kbps wystarczy. Do niektórych kursów będziemy potrzebowali również słuchawek (lub głośników), mikrofonu oraz kamery internetowej do telekonferencji.

JAK ZNALEŹĆ DOBRY KURS W INTERNECIE

Piotr Peszko,
analityk rynku szkoleń online, bloger (blog.2edu.pl)

Jak znaleźć kurs e-learningowy, żeby był dobry merytorycznie, metodologicznie i dawał rozpoznawalny certyfikat?

Pierwsze pytanie dotyczy tego, czy znamy język angielski, czy raczej chcemy znaleźć coś po polsku.

Jeśli nie mamy ograniczeń językowych, to mamy możliwość studiowania przez internet na całym świecie i otrzymania dyplomów najlepszych uczelni. Ciekawym przykładem jest brytyjski Open University. Ma ciekawą ofertę, ale studia wcale nie są tanie, kosztują w zależności od kierunku około 5000 funtów.

Jeśli chodzi o e-kursy, jest sporo zachodnich portali, które służą nauce online, na przykład bardzo popularny lynda.com. Mimo wszystko z rozpoznawalnością certyfikatów bywa różnie, te zdobywa się raczej w centrach zajmujących się egzaminowaniem, a uczyć można się wszędzie.

W Polsce niestety nie ma jednego miejsca skupiającego informacje o szkoleniach online. Nie ma też żadnego mechanizmu certyfikacji, poświadczania, że jakiś kurs jest wartościowy, a inny nie. Po prostu musimy zaryzykować, albo zdać się na przeświadczenie, że znana firma zrobi dobre szkolenie, ewentualnie, że znana osoba – trener – nie odstawiła fuszerki, współtworząc szkolenie.

Sporo szkoleń znajdziemy na stronie NBP, sporo w Akademii PARP, całkiem dobrą opcją jest też przejrzenie oferty uruchomionego ostatnio serwisu SklepWiedzy.pl czy zbierającej informacje o szkoleniach bazy EduStacja.pl. Niestety, gwarancji jakości nie da nam nikt.

Jak funkcjonuje w Polsce ten segment edukacji?

Gdybym nie miał porównania z tym, jak ten rynek funkcjonuje na Zachodzie, za oceanem, mógłbym powiedzieć, że jest dobrze i rozwija się bardzo prężnie. Niestety, mamy naszą rodzimą partyzantkę. Unijne projekty sprawiły, że firmy zajmujące się „profesjonalnym" dostarczaniem wszystkiego, co jest „e", wyrosły jak grzyby po deszczu, bo przecież w Polsce na edukacji zna się każdy.

Na rynku jest kilku bardzo mocnych graczy, całkiem sporo rzetelnych firm średniej jakości i cała pozostała masa, wśród której można znaleźć prawdziwe perły, ale jest to dość trudne.

O dziwo nie powstało jeszcze jedno miejsce, które gromadzi informacje o szkoleniach i w jakiś sposób je ocenia. Niestety, powoduje to, że w internecie mnóstwo jest szkoleniowej szarlatanerii, która szkodzi całej branży edukacji online i przed którą przestrzegam, bo nie da się zarobić przez internet milionów w jeden weekend.

Czy to jest przyszłość edukacji jako takiej?

Nie wiem. Niestety chyba nikt tego nie wie. Myślę, że z edukacją online będzie tak jak z teatrem. Pomimo rozwoju kina, dystrybucji filmów na kasetach, płytach i w internecie, ciągle znajdują się ludzie, którzy kochają teatr, bo uważają go za lepszą formę przekazu. Tak samo będzie ze szkoleniami i niech każdy wybierze sobie metodę najlepszą dla siebie.

Czego nie nauczymy się na zdalnych kursach? Co lepiej opanować metodami stacjonarnymi?

Kiedyś powiedziałbym, że nie nauczymy się praktycznego wykonywania jakichś czynności, ale wraz z rozwojem m-learningu, czyli uczenia się na przykład za pomocą smartfona, i to stało się możliwe.

Myślę, że kontakt z trenerem, mentorem jest ważny z wielu innych powodów niż sama treść szkoleniowa. Jest przecież jeszcze cała otoczka związana z opiniami, dyskusją.

Warto więc mieć świadomość tego, że szkolenia online są i można z nich efektywnie korzystać, ale nie wolno zapominać, że spotkanie z trenerem – nawet online – to zupełnie inny poziom wymiany informacji.

OKIEM STUDENTA ZDALNEGO

Marcin Brzozowski,
dziennikarz,
student stacjonarny
i elektroniczny na SWPS

Studiujesz po części zdalnie. Kiedy to, według twojego doświadczenia, ma sens?
Kiedy e-learning ma sens? Ma sens zawsze jako uzupełnienie zajęć prawdziwych. Musi zawierać materiały, testy, prace domowe, pytania, krzyżówki. Ma sens jako jedyna forma zajęć, jeśli da się ułożyć program nauki. Przede wszystkim żeby e-learning był skuteczny, musi być jak najbardziej interaktywny.

Czego można się nauczyć zdalnie?
Ta metoda sprawdza się w takich przedmiotach, jak języki, warsztaty różne, programowanie, statystyka. Można uczyć się wszystkiego, ale nauczyciel musi się postarać, by nie było tak, że wszystko można znaleźć na Google i bezstresowo przekleić. W moim systemie e-learningu nie ma na przykład wideokonferencji, ale wyobrażam sobie, że w innych platformach mogą być.

Czego e-learning wymaga od studenta?
Ta forma nauczania wymaga dobrej woli, zaangażowania i zorganizowania od studenta. Ja na przykład mam problemy, bo zapominam o wirtualnych lekcjach, o terminach, czasem nawet o tym, że trzeba tam zaglądać. Ale e-learning to jedyna ratująca skórę opcja w przypadku studiów zaocznych lub przy braku czasu – zwykle jest tak, że można robić go w dowolnych porach, byle zdążyć przed terminem końcowym.
Moim zdaniem platformę e-learninową powinna mieć każda placówka edukacyjna, zwłaszcza że to już się dzieje nieformalnie – prace domowe, zadania, materiały często podróżują mailem między nauczycielami i uczniami, już nawet w gimnazjach tak się dzieje.

Nie są to jednak drogie urządzenia, a każdy właściwie niezbyt stary laptop ma je wszystkie wbudowane.

EDUKACYJNY KAMELEON

Internet jest środowiskiem ultrademokratycznym i skłaniającym do kreatywności. Dlatego form i zastosowań e-learningu jest naprawdę dużo. Przy tym nie mówimy tu tylko o różnej tematyce. Kursy mogą mieć formę prostego wykładu, webcastu (transmisji wideo), webinarium (transmisja wideo plus narzędzia interaktywne w stylu testów), ćwiczeń praktycznych w danym programie nadzorowanych przez trenera czy aplikacji przekazującej wiedzę i oceniającej jej przyswojenie. Zatem ocena konkretnych inicjatyw nie jest prosta, za każdym razem trzeba zastanowić się, dla kogo jest ona przeznaczona, co ma osiągnąć. Wypada też wspomnieć, że niektóre projekty są na granicy e-learningu, bo czy zwykły pokaz slajdów może być lekcją bez nauczyciela? Pewnie czasami tak.

NARZĘDZIA

Jak trudno od strony technicznej jest zrobić szkolenie? Niektóre szkolenia są oparte na profesjonalnych, płatnych systemach, w stylu Adobe eLearning Suite czy programach tworzonych na zamówienie, inni potrafią wykorzystać oprogramowanie darmowe, Open Source, na przykład Moodle (www.moodle.org) czy Olat (www.olat.org). Bardzo często są one w pełni przetłumaczone na język polski. Teoretycznie zatem sami możemy stworzyć kurs, nawet bez własnego serwera (są usługi wynajmu serwerów wirtualnych). Technologia, jak widać, nie jest problemem, liczy się merytoryczna jakość nauczania, dobra organizacja, pomocni i dostępni nauczyciele (czy też trenerzy). **kt >**

REKLAMA

CYFROWA SZKOŁA.PL

CyfrowaSzkoła.pl to jest pierwszy portal social e-learningowy.
Serwis łączy osoby lub firmy posiadające wiedzę i umiejętności z osobami, które tej wiedzy poszukują.
E-szkolenia: z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum, studiów oraz zawodowe i hobbystyczne.

5%
rabatu na wszystkie e-szkolenia
wykorzystaj w czasie zakupu kod
xk35g7u
kod ważny do 31.12. 2012 roku

Załóż konto
na CyfrowaSzkoła.pl a otrzymasz
20 mini e-szkoleń
GRATIS

Zostań Partnerem
i dziel się wiedzą
szczegóły na:
http://partner.cyfrowaszkola.pl

STUDENT WIRTUALNY

Metodę zdalnego nauczania INSTYTUCJE AKADEMICKIE opanowały już dawno. Studia zaoczne czy podyplomowe można odbywać online. Polskie uczelnie doskonale WIEDZĄ, JAK TO ROBIĆ. Zarówno publiczne, społeczne i prywatne instytucje edukacyjne są już w sieci

Uczelnie wiedzą, jak uczyć zdalnie, ministerstwo nie wierzy, że to prawda. Są świetne inicjatywy ze strony uczelni wyższych, natomiast nie ma właściwie dobrego i spójnego prawodawstwa. Ba, niektórzy aktywiści e-learningu w Polsce wskazują, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego raczej szkodzi rozwojowi tego narzędzia, niż pomaga. Marcin Dąbrowski, prezes Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego, wskazuje, że sztywne ustalenie proporcji zajęć on-line i stacjonarnych czy wymuszanie egzaminów w siedzibie uczelni tak naprawdę wyklucza wiele cennych inicjatyw, szczególnie tych skierowanych do studentów w małych miasteczkach, wsiach czy za granicą. Ministerstwo, mimo dobrych chęci wydaje się nie nadążać za szybko zmieniającym się rynkiem edukacyjnym. Jak zwykle Polacy radzą sobie jednak lokalnie. Wspomniane stowarzyszenie, zrzeszające ludzi pracujących na rzecz rozwoju e-learningu, zorganizowało instytucję certyfikatów e-nauczyciela i metodyka zdalnego nauczania. To tylko jeden przykład, że środowisko akademickie zdecydowanie bardziej niż administracja docenia wagę e-learningu, jego potencjał.

Warto przy okazji wspomnieć, że niektóre elementy e-learningu są stosowane niejako organicznie, spontanicznie przez wykładowców. Wszystko jedno, czy studia dzienne stacjonarne czy zaoczne, praktyka jest taka, że wykładowcy przyjmują prace w formie elektronicznej, wysyłają w ten sposób studentom materiały czy wręcz spotykają się z nimi on-line.

W PRAKTYCE

Mamy w Polsce ponad 400 wyższych uczelni – uniwersytetów, politechnik, akademii i kolegiów. Mimo że w praktyce trudno znaleźć takie, które chociaż nieformalnie nie stosuje elementów e-learningu, to w zaledwie 20 znajdziemy pełnoprawne, zgodne z wymogami ministerialnym kierunki zdalne. Wśród prekursorów zawsze wymienia się Szkołę Główną Handlową w Warszawie (www.sgh.edu.pl), Uniwerystet Warszawski (www.uw.edu.pl), Politechnikę Warszawską (okno.pw.edu.pl), Polsko-Japońską Wyższą Szkołę Technik Komputerowych (www.pjwstk.edu.pl), Uniwerystet Marii Curii Skłodowskiej w Lublinie (www.umcs.lublin.pl) czy Wyższą Szkołę Zarządzania w Warszawie – The Polish Open University (www.wsz-pou.edu.pl).

E-learning to nie tylko propozycja dla zaganianych czy mieszkających na prowincji. To także często jedyna realna szansa na zdobycie wykształcenia przez osoby niepełnosprawne

Zobaczmy na przykładzie systemu oferowanego przez Politechnikę Warszawską, jakie są wymagania i przebieg studiów na odległość. Mamy do wyboru studia inżynierskie, magisterskie, podyplomowe i krótkoterminowe. Przypuśćmy, że chcemy studiować na tych pierwszych. Do 20 września danego roku (lub od 8 grudnia do 10 lutego na wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych, specjalności: Inżynieria Komputerowa, Techniki Multimedialne, Teleinformatyka) składamy wniosek o przyjęcie z kopią świadectwa dojrzałości, dowodu osobistego, fotografiami, dowodami wpłat opłaty rekrutacyjnej i opłaty za pierwszy semestr i podpisaną umową o warunkach świadczenia usługi/zasadach płatności. Tyle formalności, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Uczelnia informuje nas o przyjęciu, zatem udajemy się na zjazd inauguracyjny, na którym nauczymy się, jak w ogóle studiować zdalnie. Zaczyna się pierwszy rok. Dostajemy podręczniki na płytach CD (żeby nie ściągać wszystkiego z sieci). W systemie PW liczą się punkty ECTS, które zdobywamy, zaliczając zajęcia – 1 punkt odpowiada 12–15 godzinom samodzielnej pracy, w ciągu pierwszego roku musimy zebrać 60 punktów. Studenci studiów dziennych opanowują materiał w siedem semestrów. Dla studiów przez internet podzielono go na 8 semestrów. W ciągu roku odbywa się kilka zjazdów, warsztatów i sesji egzaminacyjnych, na których trzeba się pojawić. Zajęcia można odbyć w dowolnym terminie przez sieć. Tak ukończone studia zapewniają dyplom i tytuł. E-learning jest doskonałym narzędziem dla osób chcących skończyć studia podyplomowe. Zasady ich prowadzenia są identyczne jak w przypadku studiów magisterskich czy inżynierskich.

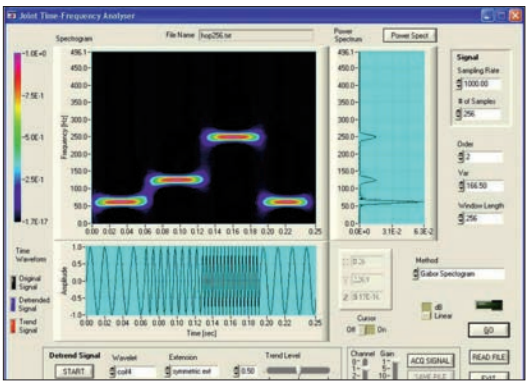

Wirtualne studia, wirtualne laboratorium z wirtualnymi urządzeniami. Wiedza jednak jest jak najbardziej realna. Podobnie jak egzaminy i dyplom

CENY

E-learning jest pełnoprawną formą nauczania, zatem ceny studiów zdalnych są takie same jak zaocznych czy płatnych dziennych. Czyli w zależności od kierunku 1000 do nawet 10 000 złotych za semestr. Są też naturalnie darmowe.

Sporo inicjatyw e-learningowych na polskich uczelniach swój dynamiczny rozwój zawdzięcza współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Te pieniądze się kończą. Nie warto jednak kończyć z e-learningiem, jest on często jedyną realną szansą na zdobycie wykształcenia przez osoby niepełnosprawne i pracujące. Pamiętajmy o tym, pojawiają się bowiem głosy, że e-learning oznacza gorszą edukację. Nie oznacza, co potwierdzają wykładowcy akademiccy. **jł**

USTAWA O NAUCZANIU ZDALNYM

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego od dawna, mimo nacisków środowiska, nie zmienia starych zapisów o warunkach e-learningu akademickiego. Co najbardziej przeszkadza w rozwoju nauki przez internet? Przez internet może być prowadzone jedynie 60 procent zajęć. Pozostałe 40 procent musi odbywać się na terenie uczelni. Również egzaminy muszą odbywać się w szkole. To niezrozumiałe ograniczenie sprawia, że większość inicjatyw e-learningowych na polskich uczelniach balansuje na granicy nielegalności. W USA czy w Australii można cały proces nauki na uczelni wyższej odbyć zdalnie, łącznie z rejestracją, nauką, egzaminami. Resort nauki przy tym nie potrafi powiedzieć, z jakich merytorycznych powodów utrzymuje się ograniczenia. Wskazuje jedynie podstawę prawną. Limit jest określony w prawie o szkolnictwie wyższym i koniec.

CLARK UNIVERSITY

Prestiż dla ambitnych

Studia w języku angielskim
The best MBA offer!

www.clarkuniversity.eu

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK

dawniej: ***Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania***

Wybierz kierunek i studiuj w renomowanej uczelni!

Studia I stopnia (licencjackie), **II stopnia** (magisterskie), **III stopnia** (doktoranckie) **i podyplomowe:**

KIERUNKI HUMANISTYCZNE:

- Administracja
- Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
- Filologia angielska
- Grafika artystyczna
- Iberystyka
- Kulturoznawstwo
- Organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej
- Pedagogika
- Praca Socjalna
- Socjologia
- Stosunki międzynarodowe
- Bezpieczeństwo narodowe

KIERUNKI EKONOMICZNE:

- Ekonomia
- Finanse i rachunkowość
- Logistyka
- Zarządzanie

KIERUNKI MEDYCZNE:

- Fizjoterapia
- Kosmetologia
- Psychologia
- Zdrowie publiczne

KIERUNKI INŻYNIERSKIE:

- Architektura i urbanistyka
- Geodezja i kartografia
- Informatyka

- **Warszawa** • ul. **Łucka 11**
- ☎ **22 656 36 16**
- **Łódź** • ul. **Kilińskiego 98**
- ☎ **42 664 66 66**

www.spoleczna.pl

Polska Akademia Otwarta

Studia przez Internet **www.pao.pl**

SZKOLENIA BIZNESOWE

Polacy już nauczyli się, że ciężka praca wprawdzie jest konieczna, ale bez WIEDZY NASZA KARIERA BĘDZIE STAĆ W MIEJSCU. Dlatego rozkwitła oferta szkoleń przeznaczonych dla ludzi chcących ROZWINĄĆ SIĘ zawodowo, ZWIĘKSZYĆ SZANSE na rynku pracy

Edukacja nie kojarzy się już z czymś, co robi młodzież. Ludzie dorośli, seniorzy masowo korzystają już z różnych form samodoskonalenia się. Nie chodzi przy tym o umiejętności w stylu origami czy inteligencji emocjonalnej, lecz rzeczy praktyczne, przydatne zawodowo, związane z biznesem i karierą. Nic w tym dziwnego, w końcu co najmniej dwa pokolenia żyją i pracują trochę okrakiem między dwoma zupełnie odmiennymi okresami historii naszego kraju. Kto z obecnych 30-, 40-latków uczył się w liceum o zasadach prowadzenia własnego biznesu czy opodatkowania firm? Nikt. Dlatego teraz tego typu kursy cieszą się sporym powodzeniem, szczególnie że wiele z nich jest darmowych i naprawdę dobrze przygotowanych.

Kolejnym aspektem e-learningu związanym z biznesem i karierą są szkolenia prowadzone przez duże firmy, podczas których poznajemy tajniki ich technologii, zdobywamy certyfikaty potwierdzające nasze umiejętności profesjonalne. Tego typu certyfikaty bywają nawet bardziej pomocne przy poszukiwaniach pracy niż niejeden dyplom z uczelni. Zazwyczaj niestety są to szkolenia drogie i wymagające już pewnej wiedzy początkowej, są bowiem adresowane do profesjonalistów. W tej sferze edukacji, w przeciwieństwie do pedagogiki akademickiej, nie ma zbyt wielu uregulowań prawnych. Dlatego tak ważne jest, by szukać szkoleń pod dobrym adresem.

Moduł 1. Zamówienia publiczne w Polsce - ogólne uwarunkow
Pretest do modułu 1
1.1. Ustawa Prawo zamówień publicznych
1.2. Zakres przedmiotowy stosowania Ustawy
1.3. Zakres podmiotowy stosowania Ustawy
1.4. Zasady rynku zamówień publicznych i ich konsekwer
Posttest do modułu 1
Moduł 2. Wykonawca w postępowaniu publicznym
Pretest do modułu 2
2.1. Wykonawcy na rynku zamówień publicznych
2.2. Wykonawcy samodzielni i wspólni
2.3. Warunki stawiane wykonawcom
Posttest do modułu 2

Pierwsze dwa z 10 modułów szkolenia o zamówieniach publicznych

NIEZBĘDNIK PRZEDSIĘBIORCZEGO

Początki prowadzenia własnej działalności gospodarczej mogą być trudne. Polska to nie jest kraj przyjazny biznesowi. Jest jednak coraz lepiej, nawet administracja zaczyna dostrzegać związek między przedsiębiorczością obywateli a stanem wspólnej krajowej kasy. Takim pozytywnym przykładem jest Akademia PARP (**www.akademiaparp.gov.pl**). To rządowy portal edukacyjny dla mikroprzedsiębiorców i osób planujących własną działalność gospodarczą. Obecnie na portalu Akademii PARP dostępne są trzydzieści dwa szkolenia, na bieżąco aktualizowane i uzupełniane. Wśród nich znajdziemy szkolenia tak zwane miękkie, w których uczymy się rzeczy związanych z osobistym rozwojem – Planowanie własnej kariery zawodowej, Negocjacje handlowe, Techniki sprzedaży. Są też kursy bardzo merytoryczne, takie jak całe kompendium wiedzy o zasadach rozliczania podatków VAT, CIT, PIT, Pozyskiwanie funduszy UE na projekty w MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa) czy Finanse dla niefinansistów. Mogą w nich uczestniczyć wszyscy drobni przedsiębiorcy. Osoby, które jeszcze nie prowadzą żadnej działalności, mają nieco ograniczony wybór zajęć. Jest infolinia, tutorzy (rodzaj opiekuna szkolenia) odpowiadają na e-maile, odbywają się spotkania w realu.

Szkolenia dla biznesu muszą być inne niż akademickie. Człowiek pracujący nie ma czasu na długą lekturę i wielogodzinne wykłady. Kursy wykorzystują zatem multimedia i elementy interaktywne

Ciekawą propozycją są szkolenia NBP. Na stronie **www.nbportal.pl** znajdziemy stale odświeżaną ofertę e-learningu dotyczącego zagadnień ekonomicznych. Są to szkolenia raczej dla szukających podstawowej wiedzy o finansach, inwestowaniu, makro- i mikroekonomii, kredytach, emeryturach i innych bardzo praktycznych rzeczach potrzebnych dorosłemu obywatelowi. Kursy mają postać animacji, odczytów i lektur. Widać, że NBP zainwestowało w ten produkt, bo zrobiony jest profesjonalnie. Na końcu każdego działu czeka nas test, a po zakończeniu kursu e-mailem dostajemy certyfikat. Nie jest to wprawdzie dokument wielkiej wagi, ale certyfikat od Narodowego Banku Polskiego nie wygląda źle. Oprócz kursów na stronie NBP znajdziemy bogate źródło wiedzy i bieżących informacji ekonomicznych.

BIZNES NA BIZNESIE

Komercyjna oferta szkoleń dla biznesu jest olbrzymia. Są firmy szkoleniowe, są działy wielkich firm technologicznych zajmujące się szkoleniami. Jest z czego wybierać.

Niestety, szkolenia takich firm, jak Microsoft, Cisco czy Intel, które dają nam certyfikat inżyniera czy architekta systemów, mimo że korzystają z elementów e-learningu, to wymagają regularnego uczestnictwa w wykładach i warsztatach. Są też bardzo drogie. Na szczęście są opcje tańsze. Na przykład pod adresem **www.microsoft.com/poland/msp/warsztaty-online.aspx** znajdziemy stronę z warsztatami on-line pokazującymi, jak można wdrożyć w swojej firmie rozwiązania Microsoftu. Na stronie **http://office.microsoft.com/pl-pl/training** znajdziemy sporo szkoleń (także po polsku) dotyczących pakietu Office. Za darmo!

Na stronie Sklepwiedzy.pl możemy szkolenie kupić lub dostać za darmo. W ofercie znajdziemy szkolenia typu webcast, czyli wideo na żywo, wideo zarejestrowane i tak zwane webinaria, czyli transmisja plus multimedia

Oddzielną kategorią są sklepy ze szkoleniami. Jest ich dużo, warto zacząć od śledzenia portali zbierających ich oferty, na przykład **www.edustacja.pl** czy **www.edu-news.pl**, warto również czytać blogi entuzjastów e-learningu, inaczej po prostu utoniemy w ofercie szkoleniowej. Śledzić temat jednak warto, wiedza to kapitał.

>

ASUS zaleca system Windows® 7.

ASUS®

GRAMY NA WYNOS

SPRAWDZAMY W PRAKTYCE, JAK NOTEBOOKI ASUS RADZĄ SOBIE Z NAJNOWSZYMI GRAMI.

www.GramyNaWynos.pl

intel inside™ CORE™ i7

ASUS G74 *Dołącz do Republiki Graczy*

Wyjątkowa konstrukcja

Wygodna klawiatura nachylona pod kątem 5 stopni.

Udoskonalone chłodzenie

Cicha praca komponentów notebooka i doskonałe chłodzenie.

Realistyczny obraz

Doskonała maszyna do gier i centrum multimedialnej rozrywki.

Najwyższa wydajność i szybkość.

Procesor Intel® Core™ i7 drugiej generacji. Zauważalna inteligencja w najlepszym wydaniu.

ROZWÓJ NIEOGRANICZONY

W DOMOWYM ZACISZU MOŻEMY DZIŚ ZDOBYĆ NIE TYLKO CENNĄ WIEDZĘ, ale też umiejętności, które pomogą nam odnaleźć się w pracy i w życiu

Komputer można wykorzystać do nauki, ale też do doskonalenia i zdobywania umiejętności, na które dotychczas nie mieliśmy czasu albo ochoty. Rozwój osobisty, kurs fotografii czy naukę języka obcego możemy dziś zorganizować sobie sami. Nie musimy nigdzie wychodzić, wystawać w korkach, a nawet płacić! To od nas będzie zależało, kiedy i jak długo chcemy się uczyć. **ZNACZNĄ CZĘŚĆ KURSÓW Z ZAKRESU E-LEARNINGU ZNAJDZIEMY W SIECI ZA DARMO**. Za inne zapłacimy niewiele. Wiele platform oferuje szkolenia po promocyjnych cenach, proponując zniżki lub kupony rabatowe.

Komputer Świat wybrał kilka ciekawych propozycji dla osób, które chcą poszerzyć swoją wiedzę w zakresach rozwoju osobistego, zarządzania finansami, nauki języków czy rozwijania zainteresowań.

NAUKA I ZABAWA

Platformy e-learningowe to w dużym stopniu również oferty edukacyjne dla najmłodszych. Warto z nich skorzystać, zwłaszcza że nasze pociechy coraz więcej czasu spędzają przy komputerze. **POŁĄCZENIE PRZYJEMNEGO Z POŻYTECZNYM MOŻE BYĆ DOSKONAŁĄ OKAZJĄ DO PRZYSWOJENIA SOBIE PRZEZ DZIECI CENNEJ WIEDZY.**

Jedną z polecanych przez Komputer Świat platform e-learningowych dla najmłodszych jest witryna **fdn.pl/kursy** stworzona przez Fundację Dzieci Niczyje. Aby zacząć korzystanie z platformy, trzeba się zarejestrować. Oprócz imienia i nazwiska należy też podać klasę, do której się chodzi. **WITRYNA OFERUJE ZRÓŻNICOWANE POZIOMEM ZABAWY**, aczkolwiek wszystkie dotyczą bezpiecznego korzystania z internetu. Dzieci mogą się dowiedzieć, po jakich stronach mogą bezpiecznie surfować i jak się ustrzec zagrożeń czyhających w internecie.

Bezpiecznego korzystania z sieci dzieci mogą się też nauczyć na **www.necio.pl**, na której znajdą również ciekawe zabawy, gry i piosenki.

Inne warte uwagi platformy e-learningowe dla najmłodszych Komputer Świat prezentuje w ramce E-nauka. Wśród adresów znajdziemy serwisy do nauki języków oraz hobbystyczne z zakresu przyrody, kultury czy kuchni.

ROZWÓJ OSOBISTY W SIECI

Asertywność, umiejętność sprawnego zarządzania finansami, rozwijanie sprawności mózgowych, ćwiczenie pamięci czy znajomość savoir-vivre'u w biznesie to sprawności, których możemy nauczyć się, nie wychodząc z domu. **W INTERNECIE ZNAJDZIEMY KURSY I SZKOLENIA Z ZAKRESU PSYCHOLOGII I EKONOMII.** To, z czym większość z nas ma problem, a więc autoprezentacja, wykorzystanie umysłu i pamięci, umiejętność szybkiego kojarzenia i trening szeroko rozumianych umiejętności poznawczych możemy udoskonalić, korzystając z platformy **www.superumysl.pl**. Szkolenia na stronie podzielone są na moduły (zwykle trwające około dwóch miesięcy) i trzeba za nie zapłacić średnio 300 złotych. Bardzo niewielka część dostępna jest za darmo i to głównie w wersji demo.

Nie wydając pieniędzy, możemy na przykład skorzystać z kursu zapamiętywania liczb!

Zanim jednak zdecydujemy się na konkretne szkolenie (płatne), możemy przeczytać o korzyściach, jakie może nam przynieść. Wszystkie kursy dostępne na platformie superumysł.pl przeznaczone są dla osób chcących rozwijać swoje zdolności intelektualne i interpersonalne.

LEPSZE KOSZTUJE

Wychodzi na to, że za szczęście i perspektywę poprawy sytuacji życiowej i finansowej trzeba jednak zapłacić. Kolejny portal oferujący superwskazówki, jak żyć lepiej, skuteczniej, efektywniej – jednym

E-NAUKA

- **www.ciufcia.pl** oferuje bezpłatne i płatne gry i zabawy edukacyjne. Platforma dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym
- **www.planetaenergii.pl** oferuje zabawy i gry z zakresu ekologii, przyrody i fizyki
- **www.tajemniczakuchna.pl** dla małych amatorów gotowania
- **www.nasa.gov** anglojęzyczna platforma dla miłośników kosmosu
- **www.netsmartzkids.org** angielski dla dzieci i młodzieży
- **www.kula.gov.pl** e-platfoma o kulturze dla najmłodszych
- **www. mowimypofrancusku.pl** e-platforma do nauki języka francuskiego
- **www.funenglish.pl** e-platforma do nauki angielskiego

słowem – jak stać się szczęśliwym i skutecznym człowiekiem, to www.unlimitedcareer.eu. Na stronie możemy przeczytać: *Pomagamy ludziom w odkrywaniu i realizowaniu odpowiedniej drogi gwarantującej trwałą wolność finansową, nieustanne spełnienie i maksymalny wpływ na życie zawodowe, rodzinne i społeczne*. Warto spróbować, zwłaszcza że średnia cena za kurs, dzięki któremu będziemy mogli zmienić siebie i swoje życie, to 30 złotych.

Na stronie, oprócz kursów, możemy wykupić również sesję online z coachem (osobistym trenerem rozwoju). Coaching jest ostatnio bardzo modną, lecz niestety drogą metodą rozwijającą umiejętności biznesowe i osobowościowe. Na wirtualne spotkanie z trenerem trzeba się umówić, korzystając z dostępnego na stronie formularza (konieczne jest wybranie odpowiedniego, wolnego terminu). Ceny za sesje zależą od aktualnych promocji na stronie. Pod koniec marca wirtualne spotkanie z coachem dotyczące sprawdzonych strategii sukcesu kosztowało 117 złotych. Normalnie, sesja z coauchem kosztuje na rynku (realnym) od 300 do 2 tysięcy złotych za godzinę, cena zależy od doświadczenia trenera.

KONTROLA WYDATKÓW, NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI

Szeroką ofertę płatnych szkoleń oferuje również Polski Uniwersytet Wirtualny www.puw.pl. Platforma proponuje zainteresowanym kursy ekonomiczne, finansowe, psychologiczne, a także z zakresu nauki, marketingu i komunikacji oraz języków obcych. Paleta propozycji jest ogromna i trudno wymienić wszystkie szkolenia oferowane przez PUW. Nie będzie chyba przesadą stwierdzenie, że każdy znajdzie coś dla siebie, bo oprócz typowych szkoleń z wymienionych obszarów, Polski Uniwersytet Wirtualny ma nawet propozycję dla... pielęgniarek (szkolenia z zakresu uzależnień, rehabilitacji czy ratownictwa medycznego). Na stronie podane są ceny poszczególnych kursów i daty ich rozpoczęcia. Aby się zapisać na wybrane szkolenie, należy zarejestrować się na stronie i opłacić swój udział.

GOTOWY DO PRACY

W rozwoju (osobistym i zawodowym) pomaga też platforma www.domszkolen.com. Tu kursy są płatne, ale autorzy strony oferują atrakcyjne rabaty. Wśród szkoleń dotyczących kompetencji menedżerskich znajdziemy też kursy dotyczące rozwoju osobistego oraz rynku pracy. Za 200 złotych można na przykład wykupić kurs Ja na rynku pracy. Propozycja ciekawa, tym bardziej że wiele osób szuka teraz pracy bądź chce ją zmienić. Kurs przedstawia między innymi: sposoby na efektywne szukanie pracy, odpowiada na pytanie, jak działa rynek pracy w XXI wieku, czym jest rynek pracy jawny i ukryty; wewnętrzny i zewnętrzny, analizuje preferencję zawodów, profile zachowań, podpowiada, jak zbudować ciekawe CV i list motywacyjny oraz informuje na temat praw pracowników. Ten kompleksowy moduł zawiera pretest, trzy lekcje oraz test końcowy. Całość trwa około 3 godzin szkoleniowych.

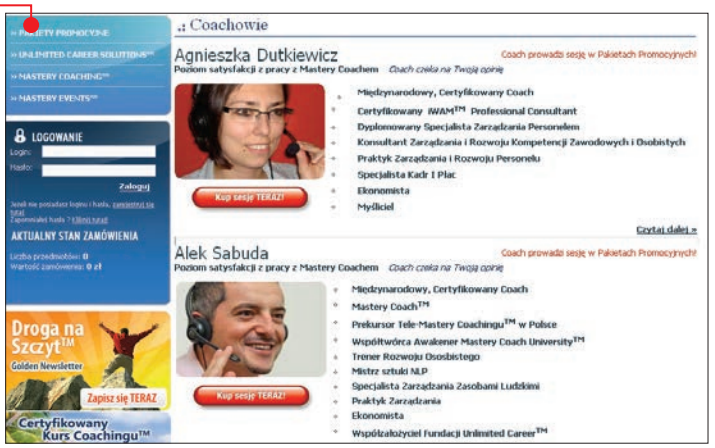

UMIEJĘTNOŚCI ZA KILKA ZŁOTYCH

Kolejnym miejscem, gdzie możemy szukać darmowych i płatnych kursów z zakresu rozwoju osobistego i finansów, jest www.netakademia.pl. Na stronie znajdziemy kursy asertywności, zarządzanie czasem, zarządzanie stresem, sprzedaży bezpośredniej czy obsługi klienta. Wszystkie płatne kursy kosztują średnio 74 złote i są dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Szkolenia dostępne na stronie net-Akademii kończą się certyfikatem. Wszyscy, którzy chcą się czegoś nauczyć bądź podwyższyć swoje kwalifikacje, powinni też zajrzeć na stronę sklepu z różnego typu e-kursami www.sklep.edustacja.pl. Szkolenia są płatne, ale ceny zróżnicowane. Na przykład za kurs z podstaw zarządzania zapłacimy powyżej 300 złotych, ale już za kurs angielskiego (dostęp na sześć miesięcy) jedynie 50 złotych.

COŚ DLA PUPILA

E-learning to nie tylko rozwijanie własnych umiejętności. Dostępne w sieci szkolenia mogą pomóc nam w problemach, które do tej pory wydawały się nie do pokonania. Przykład? Szkolenie psa. Na stronie www.7-podstawowych-komend.interkursy.pl kupimy poradnik, który pomoże nam okiełznać pupila. Kurs kosztuje 27 złotych, ale na witrynie bywają promocje i szkolenie można ściągnąć za darmo, wystarczy się zarejestrować.

ANGIELSKI DLA WSZYSTKICH

Warto zwrócić uwagę na nową platformę e-learningową skierowaną do wszystkich, którzy pragną nauczyć się angielskiego. www.etutor.pl to szkoła języka angielskiego on-line. Kursy są płatne, a ceny zależą od poziomu, który wybierzemy (kurs podstawowy kosztuje średnio 70 złotych za trzy miesiące, Business English kosztuje 219 złotych za trzy miesiące). Szkolenia obejmują multiprezentacje i algorytmy indywidualnie planujące powtórki.

Lekcje w eTutor oparte są na multimedialnych materiałach, w tym filmach wideo i nagraniach MP3 native speakerów.

>

JAK WYGLĄDAJĄ SZKOLENIA

NA PRZYKŁADZIE DWÓCH ZUPEŁNIE RÓŻNYCH SZKOLEŃ pokażemy, jak wyglądają typowe zajęcia zdalne. Różnią się wszystkim, ale **ŁĄCZY JE IDEA NAUCZANIA PRZEZ INTERNET**

Komputer Świat pokaże, jak wyglądają dwa zupełnie odmienne szkolenia. Pierwsze to typowe webinarium, czyli multimedialny wykład przez internet. Są głosy, że tego typu mechanizmów nie powinno nazywać się e-learningiem, lecz edukacją łączącą tradycyjną dydaktykę z technikami cyfrowymi, ale to chyba zbyt sztywne stanowisko. Z naszego punktu widzenia jest to po prostu rodzaj zdalnej nauki. Drugie szkolenie to e-learning książkowy – przechodzimy kolejne kroki, poznajemy wiedzę, jesteśmy potem egzaminowani i osiągamy określone wyniki. Jeśli materiał jest opanowany, przechodzimy dalej. Obie formy są warte poznania.

Transmisja live

Prelegent występuje na żywo, nagranie jest potem dostępne na stronie szkolenia. Widzi okienko czatu, reaguje na pytania, odpowiada na wątpliwości. Z psychologicznego punktu widzenia to lepsze rozwiązanie niż odtwarzany głos lektora czytającego wykład. Oczywiście nagranie jest potem dostępne dla tych, którzy chcą sobie powtórzyć wiedzę, lub dla tych, którzy nie zdążyli na wersję na żywo. Teoretycznie nadawanie swojego obrazu i dźwięku może zacząć każdy uczestnik.

Prezentacja

Na ekranie widzimy slajdy prezentacji. Może to być PDF, PPS, pulpit komputera i inne źródła. Oczywiście wszystkie materiały są dostępne dla uczestników szkolenia do pobrania po zakończeniu danego webinarium.

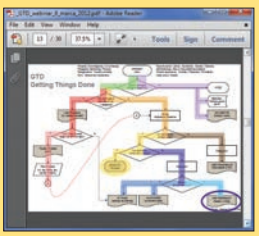

Pliki do pobrania

Jedno z najbardziej użytecznych narzędzi. Na bieżąco prowadzący może „rozdawać" materiały uczestnikom. Oczywiście dostają oni treść prezentacji, ale także na przykład ćwiczenia, testy i inne formularze potrzebne do zajęć. Wypełnione mogą odesłać na przykład e-mailem.

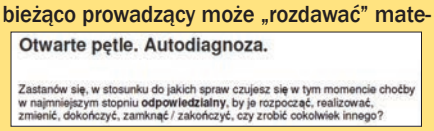

Czat

Jeden z tych elementów, które odróżniają typowe zajęcia e-learningowe od webinariów. Zamiast zautomatyzowanej dydaktyki stawia się tu bardziej na dialog i mechanizm współnego odbywania spotkania (chociaż zarejestrowane wykłady też są cennym materiałem). Oczywiście można z czatu zrezygnować, włączyć moderację (zatwierdzanie wiadomości przez prowadzącego). Przez czat zadajemy pytania, dostajemy wiadomości od administratora i linki do stron.

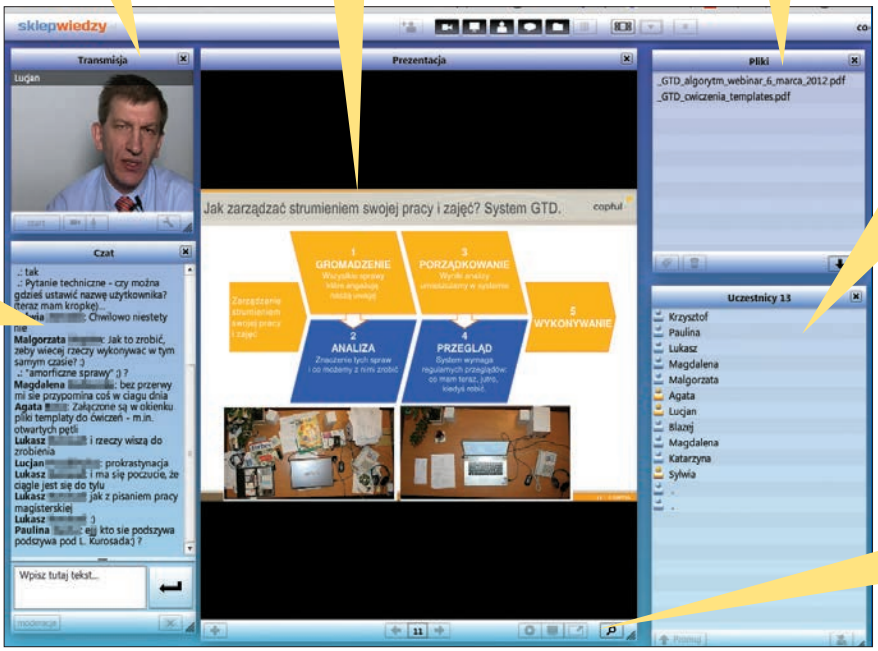

Lista uczestników

Wrażenie realnego uczestnictwa w spotkaniu potęguje lista uczestników. Są wbudowane elementy społecznościowe, takie jak promowanie aktywnych uczestników.

Interakcja

Zazwyczaj schemat szkolenia będzie wyglądał tak, że jest prowadzący oraz słuchacze i to gospodarz spotkania będzie decydował, co będą widzieć inni. Jednak zawsze można zmienić konwencję i pozwolić innym dodawać pliki, rysować na tablicy czy współdzielić pulpit.

Webinarium o metodzie GTD pozwalającej na bardziej efektywne zarządzenie czasem Komputer Świat obejrzał dzięki sklepowi **www.sklepwiedzy.pl**. Ten rodzaj nauczania został wybrany, ponieważ różni się wszystkim od pokazanego dalej – jest płatny, nie jest oparty na typowym schemacie e-learningu i wykorzystuje wszystkie najnowsze narzędzia dostępne w internecie, czyli audio, wideo, animację i interakcję.

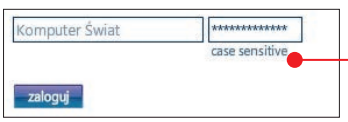

Korzystanie z webinariów jest bardzo proste. O konkretnej porze logujemy się na stronie oferującej wykład (jeśli oczywiście chcemy go obejrzeć na żywo), dalej wszystko toczy się samo. Od czasu do czasu będziemy musieli jakoś uczestniczyć w spotkaniu – zagłosować na jakieś rozwiązanie, udzielić odpowiedzi, wypełnić ankietę czy zabrać wirtualny głos na czacie. Panuje opinia, że szkolenia tak zwane miękkie, czyli rozwijające umiejętności interpersonalne, menedżerskie niezbyt dobrze wypadają w e-learningu. Komputer Świat doświadczył czegoś przeciwnego. Szkolenie było ciekawe, obecność współkursantów stymulująca, a materiały dodatkowe pomocne. Za 50 złotych, które od osoby trzeba zapłacić? Warto. **jł**

BEZPŁATNE SZKOLENIA AKADEMII PARP

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) oferuje szereg bezpłatnych szkoleń dla przedsiębiorców i osób, które chcą założyć własną firmę. Zakres szkoleń obejmuje między innymi problematykę zakładania firmy i tworzenia biznesplanów, zagadnienia marketingu i zarządzania zasobami ludzkimi, BHP i wiele innych. Aby skorzystać z darmowych szkoleń, wystarczy zarejestrować się na stronie Akademii PARP i następnie wybrać tematykę szkolenia. Zobaczmy, jak skorzystać z usług e-learningu w PARP.

1 Aby zapisać się na szkolenia, wpierw otwieramy stronę internetową www.akademiaparp.gov.pl. Następnie klikamy na odnośnik Zarejestruj się pod polami logowania.

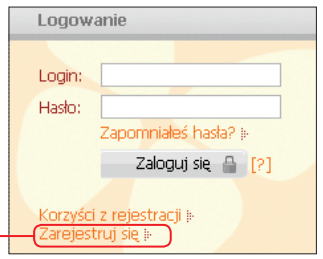

2 Otworzy się strona z prostym formularzem rejestracyjnym. Wpisujemy swój login, dwa razy hasło i ważny adres e-mail. Podajemy swoją płeć i wielkość firmy. Poniżej zaznaczamy opcje dotyczące regulaminu i przetwarzania danych osobowych, a potem klikamy na Zarejestruj się.

3 Jeśli formularz został wypełniony prawidłowo, zobaczymy komunikat o rejestracji zakończonej sukcesem. Teraz jesteśmy już zalogowani do serwisu e-learningowego PARP i możemy przejść do konkretnego szkolenia. Klikamy na odsyłacz Wejdź do platformy. Na kolejnej stronie z listy wybieramy temat szkolenia, które chcemy odbyć, na przykład Jak założyć własną firmę?.

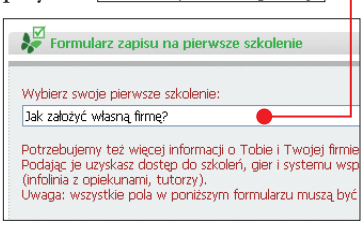

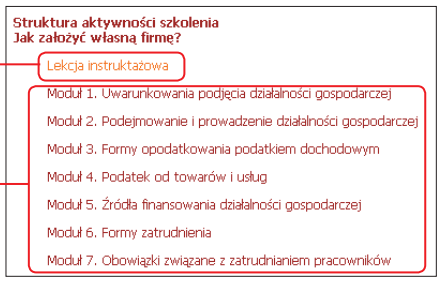

Wypełniamy też formularz zawierający nasze szczegółowe dane osobowe. Po wypełnieniu formularza klikamy na Zapisz się [?].

4 Otworzy się strona ze strukturą lekcji wchodzących w skład szkolenia. Klikamy na odsyłacz, aby na początek zapoznać się ze sposobem korzystania z platformy e-learningowej. **Uwaga!** Aby można było korzystać ze szkoleń, w przeglądarce internetowej należy włączyć możliwość otwierania wyskakujących okienek.

5 Otworzy się okno pierwszej lekcji instruktażowej. Obejmuje ona cztery slajdy (nazywane atomami lekcji) prezentujące sposób korzystania z platformy e-learningowej.

Na ilustracji widzimy przykładowe ćwiczenie. Aby odpowiedzieć na pytanie, zaznaczamy opcję obok niego i klikamy na Zatwierdź. W razie udzielenia błędnej odpowiedzi, możemy kliknąć na Czyść i jeszcze raz zaznaczyć właściwą odpowiedź. Po prawej stronie znajduje się tekst lekcji. Jest on automatycznie czytany przez lektora po otwarciu strony.

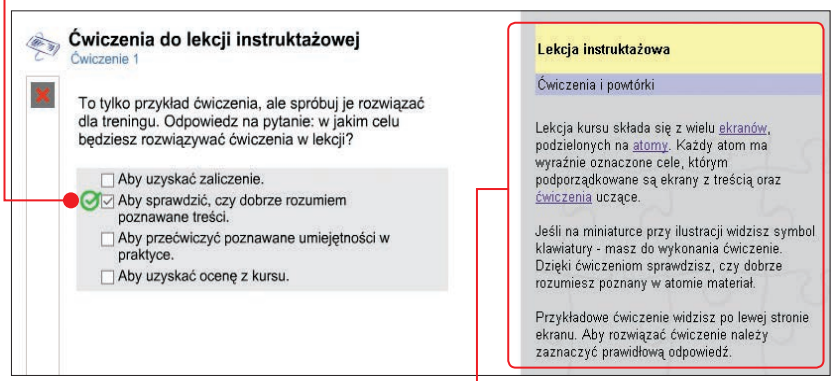

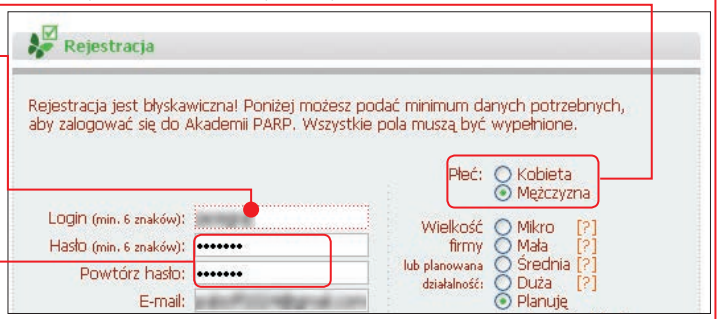

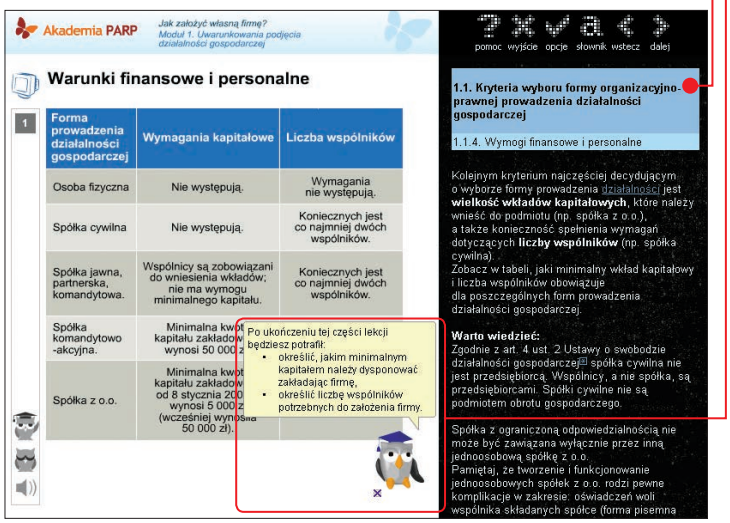

6 Kolejne atomy otwieramy za pomocą przycisków na górnej belce. Aby przejść do następnego atomu, klikamy na. Żeby wrócić do poprzedniego ćwiczenia, klikamy na.

Kliknięcie na otworzy słownik zawierający hasła mające związek z daną lekcją. Jeśli chcemy zakończyć sesję, klikamy na.

7 Ilustracja prezentuje jeszcze jeden przykładowy atom z dalszych lekcji kursu poświęconego zakładaniu własnej firmy. Widzimy tu między innymi sówkę – dydaktyka. Jest to animowana postać, która pojawia się w prawym dolnym rogu ekranu z zawartością lekcji, informując nas o ćwiczeniach, a także podpowiadając pewne zagadnienia.

Jeśli sówka nam przeszkadza, możemy ją wyłączyć, klikając na symbol. Kliknięcie na spowoduje wyświetlenie okna informacyjnego ze statystyką lekcji – wynikami ćwiczeń, danymi o uzyskanych ocenach i koniecznych powtórkach.

8 Na początku i końcu każdego modułu szkolenia przeprowadzany jest także test, od wyniku którego zależy zaliczenie lub nie danego etapu szkolenia. **jg**

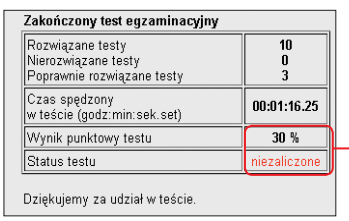

E-LEARNING WART UWAGI

OFERTA E-LEARNINGOWA JEST PRZEBOGATA. Trudno, bez wielostronicowego testu, pokazać reprezentatywną część tego, co oferuje polski i światowy internet. Dlatego spójrzmy na **KILKA UDANYCH PROJEKTÓW**, może któryś zainteresuje nas i skorzystamy z tej formy kształcenia

Czy można rzetelnie porównać wszystkie szkolenia i wyłonić najlepsze? Nie można. Jest zbyt dużo kategorii, zestawianie obok siebie kursów akademickich, biznesowych, językowych czy fachowych to porównywanie gruszek z jabłkami, to inne byty. Ba! Toczą się nawet ożywione dyskusje nad tym, co to właściwie znaczy e-learning. Czy musi być nauczyciel? Jak może wyglądać kurs? Czy to webinarium czy e-learning, jaka to różnica... Zostawmy te dyskusje specom od dydaktyki i spójrzmy na ofertę e-edukacyjną, na jej ciekawy wycinek.

SZKOLENIA DLA KAŻDEGO

NAZWA SZKOLENIA	ADRES	CENA	CZAS TRWANIA	CERTYFIKAT	UWAGI
Hiszpański przez internet (AVE)	http://varsovia.cervantes.es	100 złotych (kurs podstawowy) – 120 złotych (kurs do egzaminu DELE)	90 dni	DELE Initial, DELE Intermedio	Znany i szanowany instytut Cervantesa gwarantuje jakość
Angielski. No problem! 1	www.supermemo.net.pl	50 złotych za 6 miesięcy, 90 złotych za 12 miesięcy	6 do 12 miesięcy, ale możemy sami regulować czas trwania	brak	Znana od lat na rynku e-learningu firma Supermemo ma środki i narzędzia, żeby zrobić świetne kursy
Emerytalne ABC	www.nbportal.pl	darmowe	zależy od tempa przeglądania	certyfikat NBP	Jedno z wielu znakomitych szkoleń NBP. Dostępne za darmo, na poziomie
E-biznes	www.akademiaparp.gov.pl	darmowe	minimum 200 minut	certyfikat PARP	Kolejny trudny wybór. Akademia PARP oferuje dziesiątki szkoleń, ale e-biznes jest po prostu na czasie
Profesjonalna obsługa sekretariatu	www.kursy-online.4system.com	190 złotych (opcjonalnie dodatkowe 10 godzin warsztatów za 250 złotych)	32 godziny	certyfikat producenta	Dla wielu osób to pierwsza praca w życiu. Odpowiedzialne stanowisko i wbrew pozorom dość rozbudowana wiedza
Google Analytics dla pośredników nieruchomości	www.sklep.edustacja.pl	50 złotych	4 godziny	brak	Po deregulacji zawodu pośrednika muszą się oni nauczyć owej rzeczywistości, na przykład doskonaląc sprzedaż przez internet
Photoshop Techniki Pracy, części 1–4	www.sklep.edustacja.pl	80 złotych	11 godzin	brak	Przyzwoity kurs Photoshopa
Logika	www.puw.pl	370 złotych	60 dni	brak	Przedmiot bardzo ciekawy, trochę dziś niedoceniany. Warto poznać.
Fundusze strukturalne i programy pomocowe UE	www.puw.pl	220 złotych	30 dni	brak	Kolejne ciekawe szkolenie Polskiego Uniwersytetu Wirtualnego

PRZETESTUJ NAUKĘ JĘZYKA ONLINE ZA DARMO

Platforma e-learningowa supermemo.net udostępnia Czytelnikom Komputer Świata możliwość wypróbowania przez miesiąc za darmo kursów językowych online do nauki angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego i rosyjskiego z bestsellerowymi kursami z serii „No Problem!". Aby otrzymać kod promocyjny, wystarczy zarejestrować się na stronie www.supermemo.net.pl/komputerswiat. Po miesięcznym testowaniu sam/a zdecydujesz, czy chcesz kontynuować.

Oferta ważna do 01.05.2012. Zapraszamy!

www.supermemo.net.pl/komputerswiat

GDZIE STUDIOWAĆ ON-LINE (WYBÓR)

UCZELNIA	KIERUNKI, UWAGI
Politechnika Warszawska www.okno.pw.edu.pl	Studia inżynierskie, magisterskie, podyplomowe na Wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych, Wydziale Elektrycznym
Polski Uniwersytet Wirtualny www.puw.pl	Studia licencjackie: Administracja, Pedagogika, Politologia i magisterskie Filologia angielska, Filologia germańska, Politologia
Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych w Warszawie www.pjwstk.edu.pl	Studia magisterskie Informatyka
Uniwersytet Warszawski – Centrum Otwartej i Multimedialnej Edukacji www.come.uw.edu.pl	Oferta dla studentów UW, mogą niektóre przedmioty ze swoich studiów zaliczać w trybie elektronicznym
Wyższa Szkoła Zarządzania / The Polish Open University www.pou.pl	Studia licencjackie i BA Zarządzanie Biznesem (również w języku angielskim), Przedsiębiorczość i Zarządzanie Studia magisterskie uzupełniające Zarządzanie Biznesem, Studia podyplomowe
Zachodniopomorska Szkoła Biznesu www.zpsb.szczecin.pl	Studia licencjackie: Zarządzanie, magisterskie: Ekonomia menedżerska, Kapitał ludzki, Gospodarka Turystyczna, Informatyka w biznesie
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie www.e-sgh.pl	Wykłady w trybie on-line są dostępne dla studentów wszystkich kierunków, zaocznych i dziennych

HOW IT WORKS

WAŻKIE I NIEWAŻKIE FAKTY O KOSMOSIE

MIESIĘCZNIK O NAUCE I TECHNOLOGII · EDYCJA POLSKA

NAUKA · TECHNOLOGIA · HISTORIA · KOSMOS · PRZYRODA

ZOBACZ, JAK DZIAŁA WSZECHŚWIAT

JUŻ W KIOSKACH ⟩

+ WWW.HOWITWORKS.PL

NASA/dzięki uprzejmości nasaimages.org

BEZPIECZNY I WYGODNY

Pecet z zainstalowanym Windows przede wszystkim MUSI BYĆ BEZPIECZNY. Jego obsługa natomiast POWINNA BYĆ KOMFORTOWA. Wskazówki Komputer Świata pokazują ciekawe triki optymalizujące pracę z komputerem i dodatkowo zabezpieczające pecet

WŁĄCZAMY DODATKOWE HASŁO DO SYSTEMU

WINDOWS VISTA/7

Dostęp do naszego konta systemowego możemy zabezpieczyć osobistym hasłem. Jednak kiedy niezbędna jest dodatkowa ochrona wszystkich kont systemowych, również tych niezabezpieczonych, możemy ustalić centralne, niezależne hasło dostępu do systemu operacyjnego. Zobaczmy, jak to zrobić.

1 Klikamy na i w pole wpisujemy syskey. Wciskamy enter.

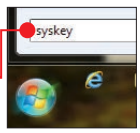

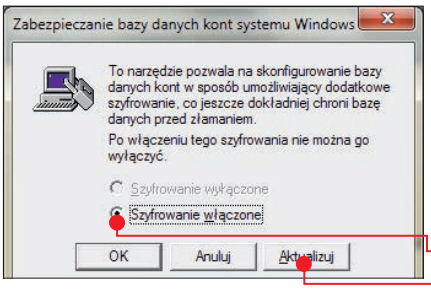

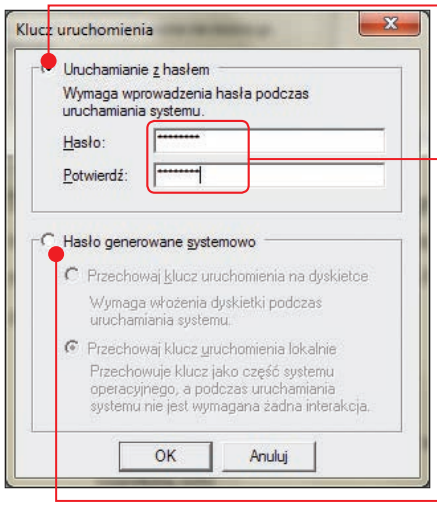

2 W oknie, które wyświetli się na ekranie, zaznaczamy pole. Następnie klikamy na przycisk.

3 W kolejnym oknie zaznaczamy pole, a pola uzupełniamy jednakowym hasłem zabezpieczającym dostęp do systemu. Klikamy na OK.

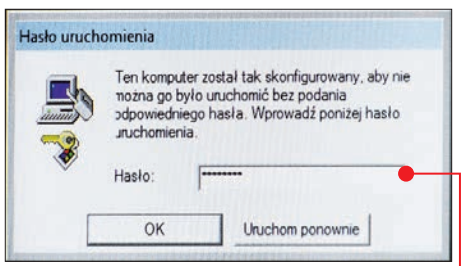

4 Od tej pory w trakcie uruchamiania systemu zostanie wyświetlone okno, w którym będziemy musieli podać hasło dostępowe ustalone w punkcie **3**. Powtarzając punkty **1**–**3** i wybierając opcję, będziemy mogli zlikwidować ustawione zabezpieczenie.

UKRYWAMY IKONY Z PULPITU

WINDOWS XP/VISTA/7

Zachowanie porządku na pulpicie nie jest łatwym zadaniem. Wiele programów zapisuje tam swoje skróty. Często przechowujemy tam też tymczasowe dokumenty czy zdjęcia. Nieporządek na pulpicie psuje estetykę naszego pulpitu.

Na szczęście łatwo można temu zaradzić, ukrywając ikony z pulpitu i włączając dostęp do nich z paska zadań. Zobaczmy, jak to zrobić.

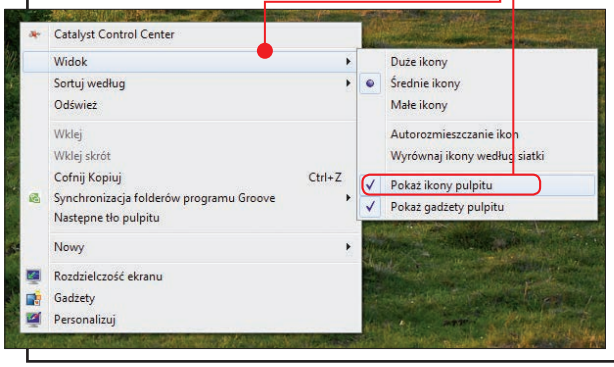

1 Klikamy na pulpit prawym przyciskiem myszy, z wyświetlonego menu wybieramy i kliknięciem usuwamy zaznaczenie z pola. W ten sposób ikony zapisane na pulpicie zostaną ukryte.

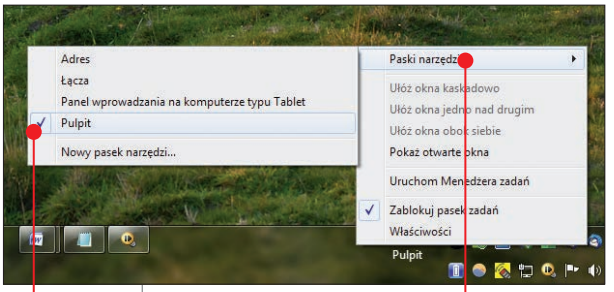

2 Aby mieć wygodny dostęp do ukrytych ikon zapisanych na pulpicie, klikamy prawym przyciskiem myszy na pasek zadań. Z wyświetlonego menu wybieramy i.

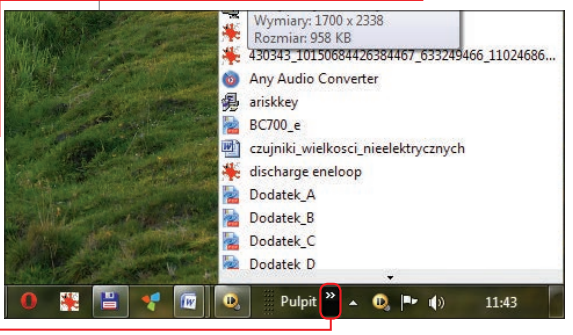

3 Od tej pory na pulpicie widoczna będzie tylko tapeta, a dostęp do ikon i dokumentów zapisanych na pulpicie będzie możliwy po kliknięciu na.

ODCZYTUJEMY KLUCZ DO SIECI WI-FI

NA CD 5/2012

WIRELESSKEYVIEW

Po skonfigurowaniu domowej sieci bezprzewodowej może się zdarzyć, że po pewnym czasie zapomnimy hasło zabezpieczające nasze połączenie. Jeśli korzystamy z laptopa i mamy w nim skonfigurowane połączenie Wi-Fi wykorzystujące mechanizm Połączenia sieci bezprzewodowej wbudowany w Windows, to możemy odzyskać nasze hasło. Umożliwia to program WirelessKeyView (CD-KOD: 051) z płyty Komputer Świata. Zobaczmy, jak posługiwać się tym narzędziem.

Uwaga! Windows 7 wykorzystuje inny algorytm szyfrowania haseł niż Windows Vista oraz XP. Dlatego jeśli korzystamy z Siódemki, to przed odczytaniem haseł musimy w głównym oknie WirelessKeyView kliknąć na, a następnie zaznaczyć pole Use code injection method (For Windows 7 only) i kliknąć na OK.

1 Z płyty Komputer Świata instalujemy aplikację WirelessKeyView i uruchamiamy ten program. W głównym oknie zostaną wyświetlone sieci bezprzewodowe zapisane w systemie operacyjnym, a przy nich hasła dostępu do wybranych sieci.

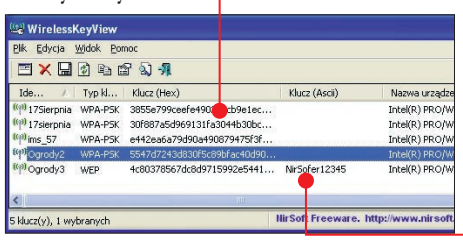

2 Jeśli w ruterze mamy skonfigurowane starsze zabezpieczenie Wi-Fi, wówczas program wyświetli hasło w kodzie ASCII – w takim formacie, w którym wpisywaliśmy hasło do rutera. Dla nowszych zabezpieczeń widoczny będzie wyłącznie klucz w systemie szesnastkowym.

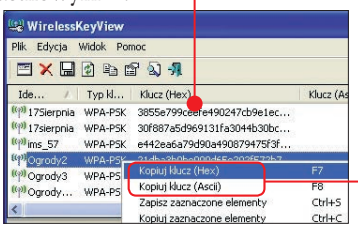

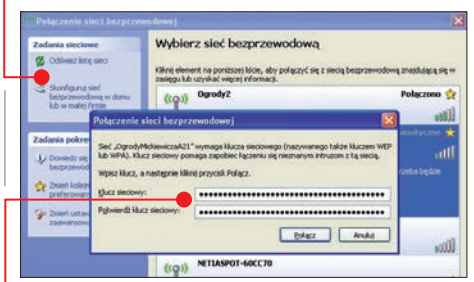

3 Klucze do wybranej sieci możemy skopiować. W tym celu klikamy prawym przyciskiem na wybraną sieć i z menu wybieramy jedną z opcji. Hasło skopiowane z programu możemy wykorzystać do skonfigurowania dostępu do sieci, wykorzystując narzędzie Połączenia sieci bezprzewodowej.

ODZYSKIWANIE HASŁA Z RUTERA

Hasło zabezpieczające sieć zapisane jest także w ustawieniach rutera. Niektóre urządzenia wyświetlają wpisany przez nas klucz, w innych można go opcjonalnie wyświetlić, korzystając z dodatkowej opcji, na przykład.

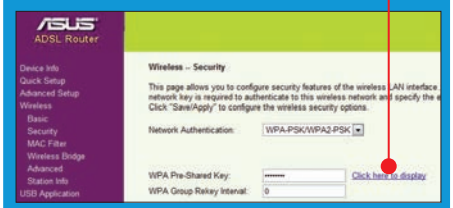

Częściej jednak hasło ukryte jest pod gwiazdkami. Aby je odczytać, należy w przeglądarce Internet Explorer otworzyć panel administracyjny rutera z ukrytym hasłem, a następnie zainstalować i uruchomić program Asterisk Key (CD-KOD: 003) z płyty Komputer Świata. Hasło ukryte pod gwiazdkami zostanie wyświetlone w programie.

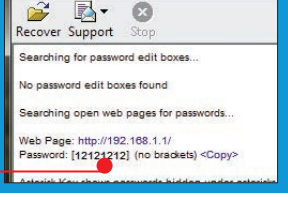

POWIĘKSZAMY OKNA MINIATUR APLIKACJI

WINDOWS 7

Zminimalizowane do paska zadań okna programów można podejrzeć, ustawiając kursor myszy na ikonie aplikacji. Jednak okienka te są zbyt małe, aby dostrzec na nich szczegóły. Zobaczmy, jak powiększyć te miniatury.

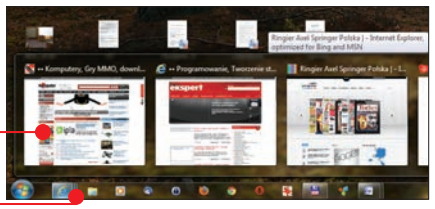

1 Klikamy na , w pole wyszukiwania wpisujemy i wciskamy enter.

2 Podwójnie klikamy kolejno na klucze HKEY_CURRENT_USER, Software, Microsoft, Windows, CurrentVersion, Explorer i na Taskband. W prawej części okna klikamy prawym przyciskiem myszy, z menu wybieramy i.

3 Dodanej wartości nadajemy nazwę i zatwierdzamy ją, wciskając enter, a następnie dwa razy klikamy na nią.

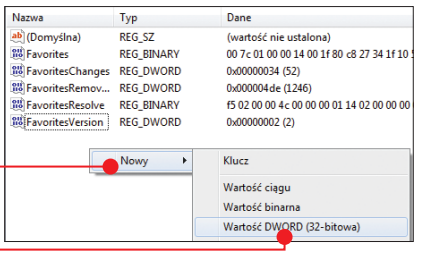

4 W otwartym oknie w pole wpisujemy wartość z zakresu od 0 do 400, przy czym 0 jest wartością domyślną, a większa liczba odpowiada większym okienkom miniatur. Klikamy na OK, zamykamy otwarte okna i restartujemy system.

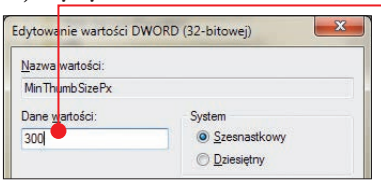

5 Po ponownym uruchomieniu Windows okna miniatur będą miały ustalony przez nas rozmiar.

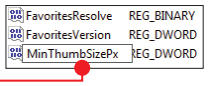

MINIATURY W XP I VISTA

Korzystanie z podglądu otwartych okien w systemie Windows XP i Vista umożliwia aplikacja Visual Tooltip (CD-KOD: 045) dostępna na płycie dołączonej do czasopisma. Program wystarczy zainstalować w systemie i w głównym oknie skonfigurować rozmiar miniatur.

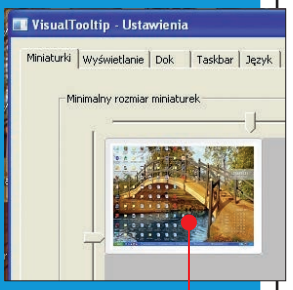

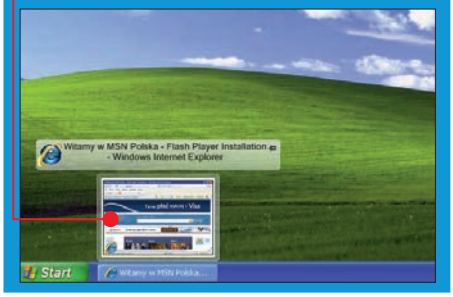

USTAWIAMY KOLORY, JASNOŚĆ I KONTRAST

WINDOWS 7

Domyślne ustawienia parametrów wyświetlania obrazu nie zawsze dają dobry efekt. W Windows 7 znajdziemy jednak kreator pozwalający programowo dostosować ustawienia do naszych upodobań, a także poprawnie skalibrować ustawienia monitora.

USTAWIENIA POCZĄTKOWE

Przed uruchomieniem kreatora kalibracji kolorów warto w ustawieniach monitora przywrócić ustawienia fabryczne. O tym, jak to zrobić, przeczytamy w instrukcji dołączonej do naszego monitora.

1 Na pulpicie klikamy prawym przyciskiem myszy, z menu wybieramy Personalizuj. W otwartym oknie w lewym dolnym rogu klikamy na Ekran, a w kolejnym oknie na Kalibruj kolor.

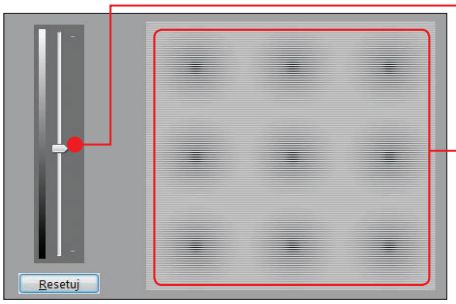

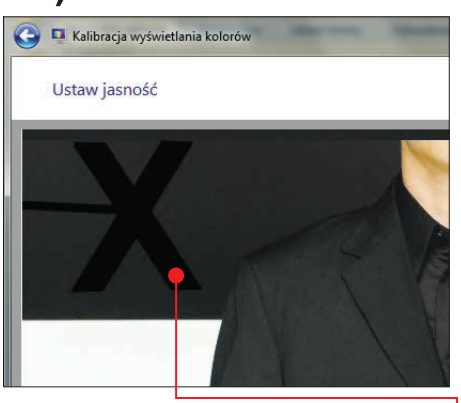

2 W menedżerze kalibracji trzy razy klikamy na Dalej. W kolejnym oknie regulujemy suwakiem w taki sposób, aby zminimalizować widoczność punktu w środku każdego koła.

3 Trzy razy klikamy na Dalej i regulując ustawienia monitora, ustawiamy taką jasność, aby na obrazku można było odróżnić koszulę od garnituru, a znak był ledwo widoczny.

4 Dwa razy klikamy na przycisk Dalej i w ustawieniach monitora ustalamy najwyższą wartość kontrastu, przy której będzie jeszcze można odróżnić fałdy na koszuli i guziki na jej tle.

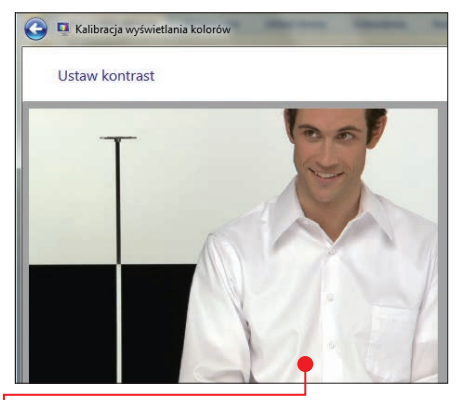

5 Dwa razy klikamy na Dalej i sterując suwakami, ustalamy intensywność kolorów RGB tak, aby nie było żadnych kolorowych przebarwień na szarych paskach. Klikamy na Dalej.

6 Ekran został skalibrowany. W nowym oknie, klikając na Poprzednia kalibracja i Bieżąca kalibracja, możemy porównać poprzednią i aktualną konfigurację (nieuwzględniającą zmian w ustawieniach monitora). Kliknięciem na i Zakończ zamykamy kreator konfiguracji.

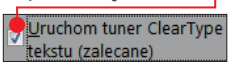

EXCEL 2003/2007/2010

AKTUALNE DANE Z INTERNETU W ARKUSZU

W internecie znajdziemy aktualne notowania giełdowe czy kursy walut aktualizowane wiele razy dziennie. Dane te możemy umieszczać w arkuszach kalkulacyjnych, a ich aktualizacje mogą być automatycznie uwzględniane w arkuszu. Zobaczmy, jak to zrobić.

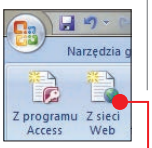

1 Otwieramy arkusz Microsoft Excel, ustawiamy kursor myszy w dowolnym miejscu, w którym chcemy dodać dane ze strony WWW, klikamy na kartę Dane i na ikonę (w Excel 2003 na Dane, Importuj dane zewnętrzne i Nowa kwerenda sieci Web...).

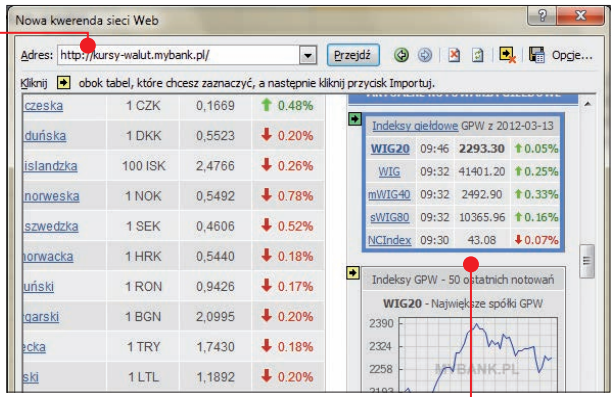

2 W pole wpisujemy adres strony internetowej, na której wyświetlane są na przykład wartości indeksów giełdowych, i wciskamy enter. Przy danych, które mogą być importowane do Excela, pojawią się oznaczenia. Klikamy na jedno z nich i na przycisk Importuj.

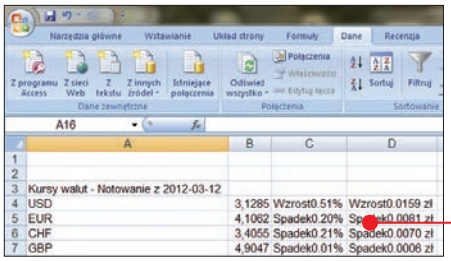

3 W nowym oknie klikamy na przycisk Właściwości... i ustalamy reguły aktualizowania danych. Dwa razy klikamy na OK. Dane wskazane w 2 punkcie wskazówki zostaną zaimportowane do arkusza kalkulacyjnego i będą aktualizowane według ustalonych przez nas reguł.

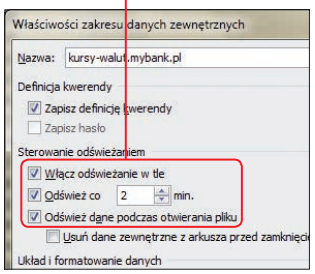

PRZETWARZANIE INTERNETOWYCH DANYCH

Dane aktualizowane z internetu mogą być dowolnie wykorzystane w arkuszu. Można z nich stworzyć wykres lub uwzględnić przy obliczeniach innych wartości.

PDF-XCHANGE VIEWER

ZAPISUJEMY PDF JAKO GRAFIKĘ

Dokument PDF trudno jest edytować bez płatnych narzędzi. Możemy go jednak łatwo zamienić na pliki graficzne, które edytujemy za pomocą dowolnego edytora grafiki.

1 Z płyty instalujemy i uruchamiamy PDF-XChange Viewer (CD-KOD: 026) i otwieramy w nim dokument PDF, który chcemy zamienić na format graficzny.

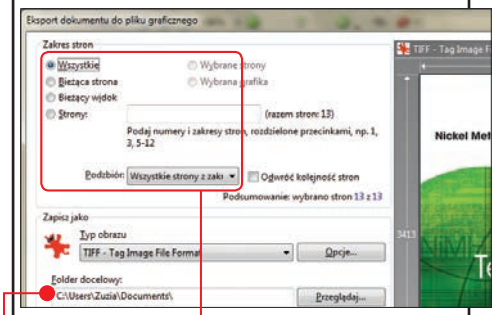

2 Z menu Plik wybieramy Eksportuj i Zapisz jako obraz... W nowym oknie ustalamy zakres stron do eksportu, poniżej docelowy format plików, a także miejsce ich zapisu. Potem klikamy na Eksportuj.

DOKUMENTY ZABEZPIECZONE

PDF-XChange Viewer potrafi konwertować tylko niezabezpieczone dokumenty. Jeśli nasz plik PDF jest chroniony przed wydrukiem, to do jego zamiany na format graficzny użyjmy konwertera online, na przykład dostępnego na stronie www.go2convert.com.

REKLAMA

USTALAMY OBSZAR DO WYDRUKU W EXCELU

EXCEL 2003/2007/2010

Kiedy korzystamy z domyślnych ustawień drukowania w Excelu, często dane z jednej tabeli drukowane są na wielu stronach. Zobaczmy, jak ustalić obszar wydruku w taki sposób, aby rozbudowana tabela zmieściła się na jednym wydruku i aby nie drukować zbędnych danych z arkusza.

1 W Excelu otwieramy tabelę przeznaczoną do wydruku i myszą zaznaczamy obszar, który chcemy wydrukować. Klikamy na zakładkę Układ strony, następnie na ikonę ● i na rozwiniętej liście na ● (w Excelu 2003 z menu Plik wybieramy Obszar wydruku i Ustaw obszar wydruku).

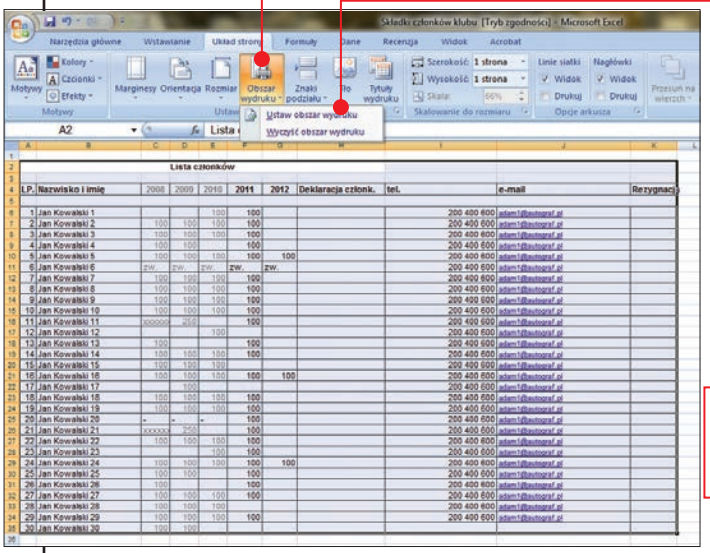

2 W lewym górnym rogu klikamy na ●, następnie na ● i wybieramy ● (w Excelu 2003 klikamy na ikonę na pasku nawigacyjnym).

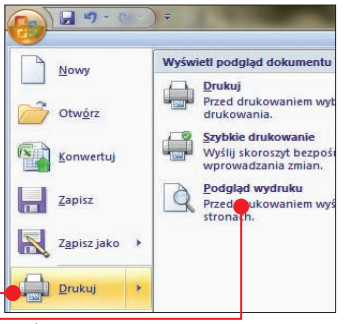

3 W otwartym oknie będziemy mogli podejrzeć aktualne ustawienia wydruku. Aby dopasować wydruk do jednej strony, klikamy na ikonę ● (w Excelu 2003 na przycisk Ustawienia...), zaznaczamy pozycję ● i ewentualnie zmieniamy orientację strony ●, aby lepiej dopasować tabelę.

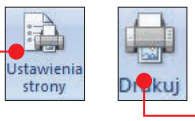

4 Klikamy na OK i na ikonę ● (w Excelu 2003 na przycisk Drukuj...). W ten sposób zaznaczony obszar zostanie wydrukowany na jednej stronie.

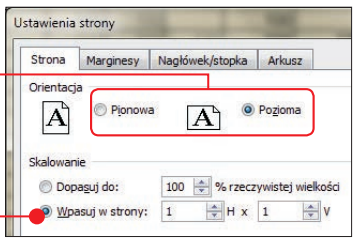

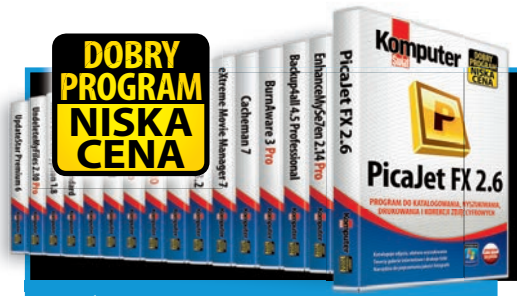

DOBRY PROGRAM OD KOMPUTER ŚWIATA W NISKIEJ CENIE

GŁÓWNE ZALETY PROGRAMU

- szybko kataloguje duże kolekcje zdjęć
- importuje fotografie z aparatów, kamer i różnych nośników
- zabezpiecza wybrane albumy hasłem
- wyszukuje duplikaty zdjęć
- ma edytor zdjęć z funkcją usuwania efektu czerwonych oczu
- tworzy galerie internetowe
- zapisuje zdjęcia na płytach CD i DVD

GDZIE KUPIĆ

Seria Dobry Program dostępna jest w Empiku i najlepszych sklepach z oprogramowaniem oraz w internecie pod adresem: dobryprogram.komputerswiat.pl

PICAJET FX 2.6

W serii Dobry Program wydanej przez Komputer Świat znajdziemy między innymi PicaJet FX 2.6 – doskonałe narzędzie, za pomocą którego możemy katalogować i wygodnie zarządzać naszymi fotografiami.

DODAJEMY DO PROGRAMU LOKALIZACJE ZE ZDJĘCIAMI

1 Po instalacji PicaJet FX skataloguje zdjęcia z domyślnych lokalizacji, w których Windows przechowuje fotografie. Jeśli chcemy do programu dodać inne foldery ze zdjęciami, w Eksploratorze Windows klikamy prawym przyciskiem myszy na wybrany katalog i z wyświetlonego menu wybieramy ●.

2 Wskazany folder wraz z podkatalogami zostanie dodany do PicaJet FX ●.

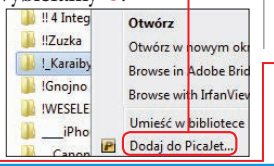

SZUKAMY DUPLIKATÓW ZDJĘĆ

1 W oknie PicaJet FX klikamy na ●, a następnie z rozwijanej listy wybieramy ●.

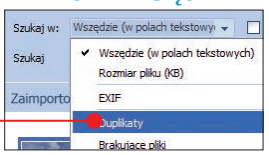

2 Kliknięciem na Szukaj rozpoczynamy szukanie duplikatów zdjęć. Aby skasować niepotrzebną fotografię, klikamy na nią, na klawiaturze wciskamy delete i postępujemy zgodnie z wyświetlanymi poleceniami. **jw**

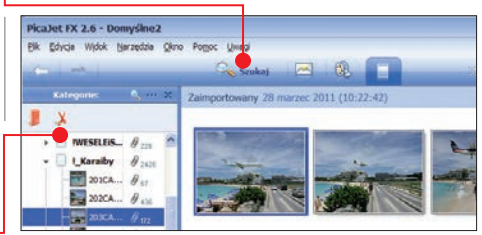

CZYTELNICY PYTAJĄ
KOMPUTER ŚWIAT ODPOWIADA

■ adres: Komputer Świat, ul. Domaniewska 52, 02-672 Warszawa ■ e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

ZMIENIAMY USTAWIENIA POŁĄCZENIA INTERNETOWEGO

PYTANIE: Zmieniłem modem USB na ruter, ale program pocztowy Outlook Express stale odwołuje się do połączenia modemowego. Jak to naprawić? **Adrian**

ODPOWIEDŹ: Po zmianie połączenia z modemowego na sieciowe może być konieczne dokonanie zmian ustawień połączenia internetowego Internet Explorera, z którego korzysta Outlook Express. Dodatkowo należy również zmienić ustawienie dla każdego konta w programie pocztowym. Zobaczmy, jak to zrobić.

ZMIENIAMY USTAWIENIA POŁĄCZENIA W INTERNET EXPLORERZE

1 Otwieramy program pocztowy Outlook Express, z menu Narzędzia wybieramy Opcje. Następnie przechodzimy na zakładkę ● i klikamy na przycisk Zmień...

2 W nowym oknie przechodzimy na zakładkę ●, zaznaczamy pole ● i akceptujemy zmiany kliknięciem na OK.

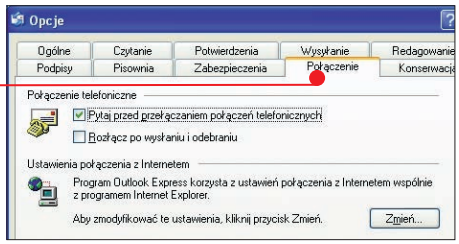

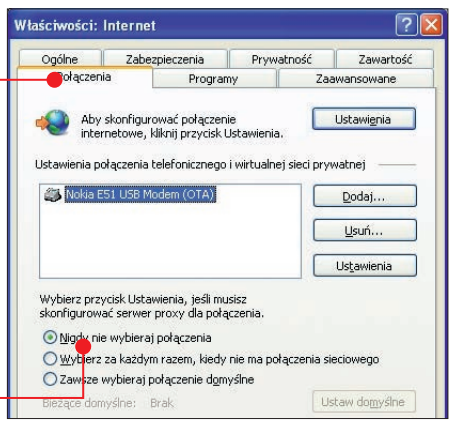

ZMIENIAMY USTAWIENIA KONT W OUTLOOK EXPRESSIE

1 W programie pocztowym Outlook Express z menu Narzędzia wybieramy Konta... Na zakładce ● dwa razy klikamy na wybrane konto pocztowe.

2 W nowym oknie na zakładce ● kliknięciem usuwamy zaznaczenie z pola ●. Klikamy na OK. W razie konieczności powtarzamy operację dla innych kont pocztowych skonfigurowanych w Outlook Expressie.

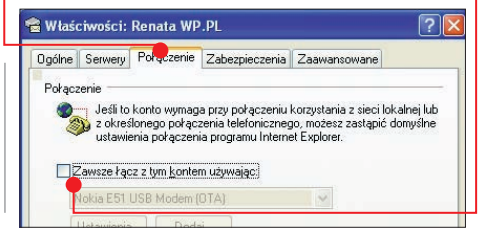

UŁATWIAMY KORZYSTANIE Z KLAWIATURY

PYTANIE: Uczę się obsługi komputera i często zdarza mi się, że wciśnięta litera na klawiaturze wpisze się dwa razy. Czy można temu jakoś zaradzić? **Hubert**

ODPOWIEDŹ: Aby zaradzić tej sytuacji, można skorzystać z systemowej opcji Ułatwienia dostępu. Komputer Świat pokaże, jak skonfigurować funkcję minimalizującą przypadkowe powtórzenia wpisywanych znaków na klawiaturze w systemie Windows 7, Vista oraz Windows XP.

WINDOWS 7 I VISTA

1 Klikamy na przycisk i potem na Panel sterowania. W nowym oknie klikamy na ikonę ●, a następnie na odsyłacz ●.

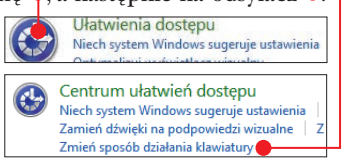

2 Wstawiamy zaznaczenie w pole ●, klikamy na odnośnik ● i wstawiamy zaznaczenie w pole ●. Przyciskami OK (w Windows Vista Zapisz) akceptujemy wprowadzone zmiany.

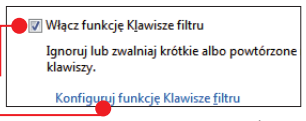

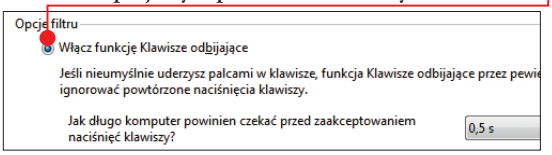

WINDOWS XP

1 Klikamy na menu Start i wybieramy Panel sterowania. W nowym oknie dwa razy klikamy na ikonę ●.

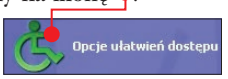

2 Zaznaczamy pole ●, klikamy na przycisk ●. W kolejnym oknie zaznaczamy Ignoruj powtarzające się naciśnięcia klawiszy i klikamy na przycisk Ustawienia.

3 W kolejnym oknie ustalamy czas opóźnienia, po którym będziemy mogli wpisać drugi raz tę samą literę z klawiatury ●. Zamykamy

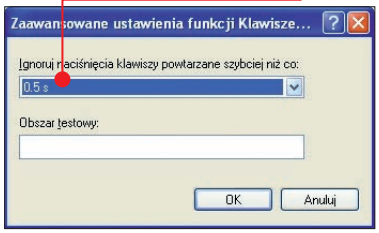

okna konfiguracyjne i akceptujemy wprowadzone ustawienia, klikając w kolejnych oknach na przycisk OK. **jw**

BIURO W CHMURZE

ZAMIAST SERWERA – konto w odpowiednim serwisie. Zamiast kosztownego administratora – prosty kreator konfiguracji. Do tego niemałe możliwości i niska cena. Czy Google Apps to **IDEALNE ROZWIĄZANIE** dla małej firmy?

Fot. Skvoor/Threeart/Ra2studio/Dreamstime.com

Office dla każdego pracownika plus serwer z oprogramowaniem Microsoft Exchange – taki lub podobny zestaw zapewnia dostęp do poczty, kalendarzy i aplikacji biurowych w wielu małych i średnich firmach. Jeśli nasza firma nie jest na tyle prężna, aby ot tak zainwestować kilka tysięcy złotych w infrastrukturę i etat dla administratora, powinniśmy wziąć pod uwagę działającą w chmurze usługę Google Apps lub Microsoft Office 365. Nie będziemy musieli martwić się sprzętem, jego obsługą i bezpieczeństwem.

Na przykładzie rozwiązania firmy Google dowiedzmy się, ile w ten sposób możemy zaoszczędzić, jakie możliwości zyskamy i jakie zagrożenia wiążą się z przeniesieniem do internetowej chmury całej firmowej poczty, kalendarzy i wszystkich dokumentów. W ramce obok przeczytamy o możliwościach i cenie usługi Microsoft Office 365.

CZYM JEST GOOGLE APPS I GOOGLE APPS DLA FIRM

Większość Czytelników z pewnością zna darmową usługę pocztową Gmail oraz aplikacje online – Kalendarz czy Dokumenty. Google Apps to właśnie pakiet tych i kilku innych podobnych aplikacji do komunikacji, pracy biurowej i współpracy. Między darmową usługą Google Apps a również darmowym Gmailem jest jednak kilka różnic, z których najważniejsza jest jedna – w Google Apps możemy używać firmowej domeny, a więc adresy e-mail naszych pracowników będą miały na przykład postać **jan.kowal@firma.pl**, a nie **jan.kowal@gmail.com**. Poza tym, tak jak w Gmailu, każde konto pomieści ponad 7 GB e-maili i dokumentów. Z tą różnicą, że Gmail to usługa dla jednego użytkownika, a w Google Apps możemy dodać do 10 różnych użytkowników w ramach jednego konta i łatwo nimi zarządzać.

Jeszcze większe możliwości ma płatna usługa Google Apps dla Firm. W jej ramach można stworzyć dowolną liczbę użytkowników, a każdy z nich ma do dyspozycji aż 25 GB miejsca na e-maile i pliki dokumentów. Google Apps dla Firm to także opcje zwiększające bezpieczeństwo oraz gwarantowana przez Google niezawodność i pomoc techniczna.

ALTERNATYWA OD MICROSOFTU

5,25 euro miesięcznie za użytkownika – tyle będzie kosztował nas plan P1 dla specjalistów i małych firm usługi Microsoft Office 365. Możliwości – zbliżone do Google Apps dla Firm. Otrzymujemy więc pocztę (z 25 GB miejsca) i kalendarze, dostęp do biurowych aplikacji online (Word, Excel, PowerPoint i OneNote), możliwość stworzenia intranetowej witryny firmy i gwarancję dostępności na tym samym poziomie co w Google Apps dla Firm. W ramach planu P1 można założyć do 25 kont użytkowników. Usługę można przez 30 dni testować za darmo – więcej na stronie: www.microsoft.com/pl-pl/office365/free-office365-trial.aspx

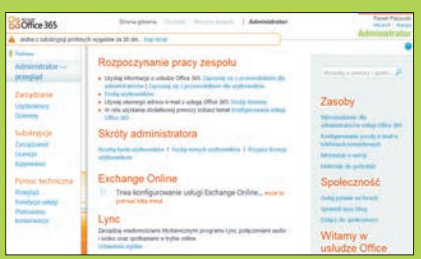

W Google Apps dla Firm płacimy za każdego użytkownika – albo miesięcznie 4 euro, albo po podpisaniu rocznej umowy 40 euro za rok. Dostępna jest też 30-dniowa bezpłatna wersja testowa – więcej w ramce Zakładamy konto Google Apps dla Firm na stronie 72.

Warto też wiedzieć, że Google oferuje również usługę Google Apps dla Szkół i Uczelni – ma ona możliwości Google Apps dla Firm, ale mogą z niej za darmo korzystać różnego rodzaju placówki oświatowe.

POCZTA I INNE APLIKACJE W CHMURZE

Każdy może za darmo założyć sobie konto tak na Gmailu, jak i w Google Apps. Za Google Apps dla Firm trzeba już jednak zapłacić. Czym różnią się te usługi i dla kogo są przeznaczone?

	GMAIL	GOOGLE APPS	GOOGLE APPS DLA FIRM
CENA	**za darmo**	**za darmo**	**4 euro miesięcznie za każdego użytkownika**
ZALETY	■ usługa bezpłatna ■ dostęp do poczty, Kalendarza, Dokumentów i niektórych innych usług Google ■ około 7,5 GB miejsca na pocztę	■ usługa bezpłatna ■ dostęp do poczty, Kalendarza, Dokumentów i niektórych innych usług Google oraz aplikacji biznesowych z Marketplace ■ około 7,5 GB miejsca na pocztę dla każdego użytkownika ■ konta pocztowe w naszej firmowej domenie ■ możliwość utworzenia 10 użytkowników i zarządzanie ich uprawnieniami ■ dostęp do dodatkowych aplikacji integrujących się w panelu Google Apps	■ dostęp do poczty, Kalendarza, Dokumentów i innych usług Google oraz aplikacji biznesowych z Marketplace ■ 25 GB miejsca na pocztę dla każdego użytkownika ■ konta pocztowe w naszej firmowej domenie ■ możliwość utworzenia dowolnej liczby użytkowników ■ dodatkowe możliwości administrowania i opcje zwiększające bezpieczeństwo ■ gwarancja niezawodności i pomoc techniczna Google
WADY	■ konto w domenie @gmail.com ■ usługa przeznaczona tylko dla jednego użytkownika	■ ograniczona liczba użytkowników ■ brak dostępu do usług Google Video, Grupy dyskusyjne	■ usługa płatna
DLA KOGO	Dla osób prywatnych, potrzebujących konta pocztowego, kalendarza i edytora dokumentów	Dla związanych ze sobą grup osób oraz firm zatrudniających do 10 osób	Dla firm z ponad 10 pracownikami lub potrzebujących bardziej zaawansowanych opcji i bezpieczeństwa

CO ZYSKAM, KORZYSTAJĄC Z GOOGLE APPS

Przede wszystkim można sporo zaoszczędzić. W porównaniu z tradycyjnym rozwiązaniem (własny serwer, aplikacje biurowe na komputerze każdego pracownika) Google Apps dla Firm jest usługą bardzo atrakcyjną cenowo i niezwykle elastyczną – w każdej chwili możemy dodać nowe konta lub usunąć konta zwolnionych użytkowników. Ale to niejedyne plusy firmowej usługi Google w chmurze:

- **Łatwa współpraca:** Nasi pracownicy nie muszą przesyłać między sobą firmowych plików e-mailem, przekazywać ich za pomocą Dropboksa czy przenosić na pendrivie lub płycie DVD – dokumenty, nad którymi pracują, po prostu mogą sobie nawzajem udostępniać. Nie dość, że to proste (kilka kliknięć), wygodne (nie powstają dziesiątki wersji tego samego dokumentu), to także bezpieczne – pendrive czy płytę można przecież łatwo zgubić, a nad wysłanym e-mailem plikiem całkiem traci się kontrolę.
- **Dostęp z każdego miejsca:** Wszystkie aplikacje Google Apps dostępne są z poziomu przeglądarki WWW, więc nasi pracownicy mają do nich dostęp na dowolnym komputerze podłączonym do internetu. Nie jest więc potrzebne dodatkowe oprogramowanie, na przykład dość drogi Office.
- **Możliwość pracy na smartfonie i tablecie:** Dzięki aplikacjom na telefony z systemem Windows Phone, Android, iOS, BlackBerry i Symbian dostęp do poczty, kontaktów, kalendarza oraz dokumentów można mieć nawet w podróży.
- **Bezpieczeństwo:** Choć trudno w to uwierzyć, korzystanie z aplikacji i dokumentów w chmurze może być znacznie bezpieczniejsze niż w wypadku tradycyjnego biura. Po pierwsze ochroną naszych plików zajmują się specjaliści z potężnej firmy, jaką jest Google. Po drugie wszystkie dane są na bieżąco backupowane. Naszym zadaniem jest więc zadbanie tylko o to, aby hasła dostępu do Google Apps dla naszych pracowników były możliwie silne i trudne do złamania. W panelu administracyjnym możemy wymusić określony sposób logowania użytkowników i przydzielić im różny poziom uprawnień. Możemy wprowadzić też sporo ustawień dodatkowo zwiększających bezpieczeństwo – na przykład zabronić udostępniania dokumentów osobom spoza naszej firmy.

JAKIE USŁUGI WCHODZĄ W SKŁAD GOOGLE APPS I GOOGLE APPS DLA FIRM

- **Gmail:** znana wielu użytkownikom usługa pocztowa. W Google Apps dla Firm można dodatkowo włączyć płatne usługi Postini zwiększające bezpieczeństwo e-maili i ochronę przed spamem i wirusami.
- **Kalendarz:** za jego pomocą można wspólnie planować spotkania, współdzielić kalendarze projektów czy publikować, na przykład na stronie, kalendarze z wydarzeniami dla naszych klientów.
- **Dokumenty:** edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do prezentacji, a także program do tworzenia formularzy i rysunków. Nad jednym dokumentem może pracować kilka osób jednocześnie.
- **Witryny:** kilkoma kliknięciami można tworzyć strony intranetowe, dostępne tylko dla wybranych pracowników, i umieszczać na nich niezbędne do pracy pliki, zdjęcia, prezentacje.

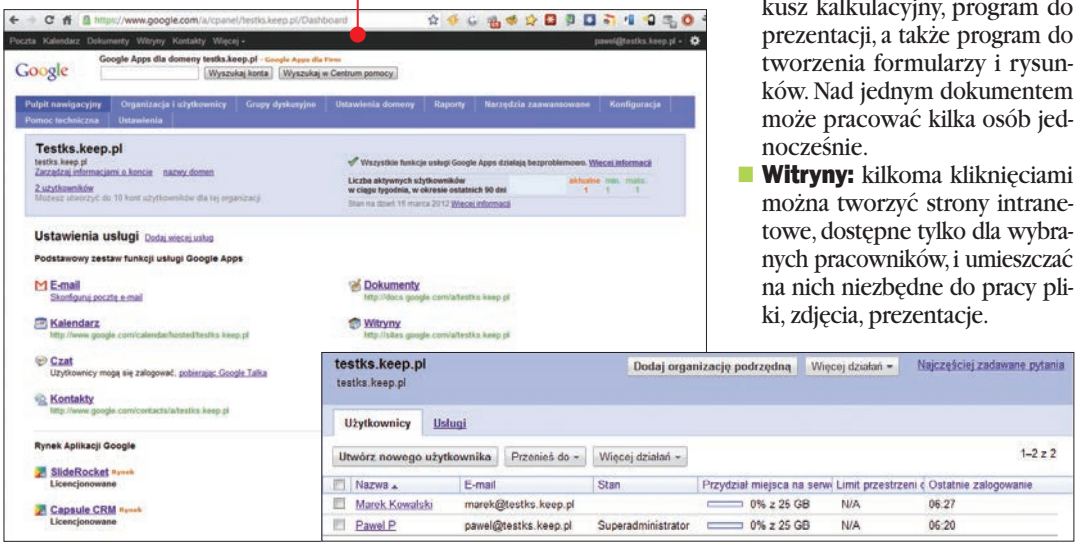

Panel administracyjny Google Apps dla Firm pozwala stosunkowo łatwo skonfigurować usługę i dopasować jej działanie do naszych potrzeb. Bardziej zaawansowanym użytkownikom może jednak brakować wielu opcji

>

- **AdWords, Analytics, Mapy, Earth, Blogger, Picasa** i wiele innych usług Google, jeśli tylko znajdziemy dla nich zastosowanie w naszej firmie.
- **Grupy dyskusyjne** (tylko w Google Apps dla Firm): można tworzyć firmowe grupy dyskusyjne, udostępniać w nich kalendarze, dokumenty lub filmy.
- **Video** (tylko w Google Apps dla Firm): kilka kliknięć wystarczy, aby udostępnić wszystkim pracownikom na przykład szkoleniowy film wideo.

CZY GOOGLE APPS OFERUJE PROGRAMY DO FAKTUROWANIA, KSIĘGOWOŚCI CZY CRM?

Firma Google nie oferuje takich specjalistycznych aplikacji. W wypadku Google Apps można jednak skorzystać z Marketplace, czyli sklepu z aplikacjami online firm trzecich. Po „zainstalowaniu" integrują się one z panelem administracyjnym Google Apps i nie wymagają dodatkowego logowania.

Pamiętajmy jednak, że Google w żaden sposób nie gwarantuje bezpieczeństwa takich aplikacji – każdorazowo musimy więc zapoznać się z warunkami korzystania z nich i udzielić im dostępu do wybranych zasobów naszego konta. Niestety, Komputer Świat wśród 350 aplikacji nie znalazł żadnej z polskim interfejsem. Musimy mieć też świadomość, że większość z nich jest płatna. W ramce po prawej stronie na dole znajdziemy przykładowe aplikacje biznesowe dostępne w Google Marketplace.

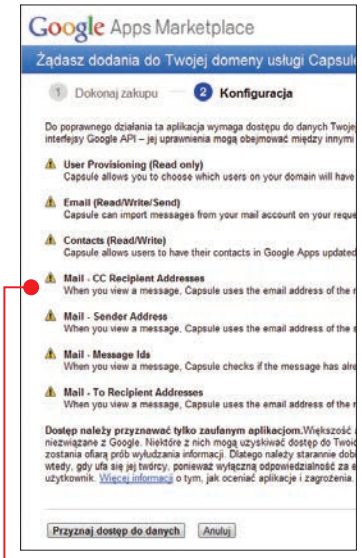

UWAGA! Dla wszystkich Czytelników zainteresowanych zarządzaniem swoją firmą przez internet Komputer Świat ma niespodziankę – roczny abonament na aplikację online do fakturowania. Więcej informacji na następnej stronie.

JAKIE WADY MA USŁUGA GOOGLE APPS DLA FIRM

Google Apps dla Firm z pewnością nie jest rozwiązaniem idealnym. Dla wielu użytkowników największą wadą z pewnością jest konieczność posiadania dość szybkiego łącza internetowego (przy wolnym połączeniu usługi będą dostępne, jednak ładowanie na serwer dużych plików czy załączników do e-maili będzie kłopotliwe). Przed przejściem na usługę w chmurze warto też pomyśleć o awaryjnym łączu internetowym – choćby przez sieć 3G. Dzięki temu awaria podstawowego dostępu do globalnej sieci nie sparaliżuje działalności naszej firmy.

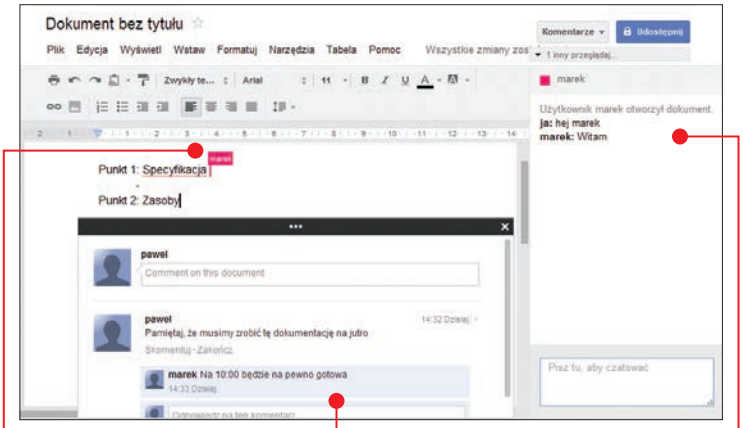

Dzięki Google Apps pracownicy mogą w tym samym czasie pracować nad jednym dokumentem. Dzięki możliwości umieszczania komentarzy oraz czatowi łatwo dogadają się co do jego kształtu i zawartości

CZY CHMURA JEST BEZPIECZNA

MOŻLIWOŚĆ WYKRADZENIA PLIKÓW NA PRZYKŁAD PRZEZ KONKURENCJĘ

O ile nie zawiedzie człowiek (udostępniając na przykład swoje hasło), pliki powinny być tak samo bezpieczne, jak te zapisane na ustawionym w firmie serwerze. Oczywiście powinniśmy zminimalizować ryzyko, przydzielając prawa dostępu do najbardziej wrażliwych plików tylko wybranym pracownikom i wymuszając ustawianie przez nich haseł możliwie trudnych do złamania (warto użyć Klucznika – strona 24).

DOSTĘP DO PLIKÓW PRZEZ PRACOWNIKÓW GOOGLE

Na stronie www.google.com/policies/privacy możemy zapoznać się z polityką prywatności firmy Google, a na stronie www.google.pl/intl/pl/policies/terms/regional.html z warunkami korzystania z usług Google. Z dokumentów tych wynika, że przesyłając jakiekolwiek materiały do Google Apps (e-maile, pliki), udzielamy firmie Google i jej współpracownikom prawa do wykorzystywania, udostępniania, przechowywania, modyfikowania, przesyłania, publikowania, publicznego prezentowania oraz rozpowszechniania tych materiałów. Oczywiście praw tych udzielamy jedynie w ograniczonym zakresie, obejmującym utrzymywanie, promocję i udoskonalanie usług Google oraz tworzenie nowych. Mimo to korzystanie z Google Apps wymaga od nas obdarzenia Google sporą dawką zaufania.

Google Apps dla Firm ma też stosunkowo mocno ograniczone możliwości konfiguracyjne – korzystając z tej usługi, musimy się po prostu pogodzić z wieloma ograniczeniami czy brakami. Nierzadko się też zdarza, że jakaś funkcja nie działa, czy w danym momencie jest niedostępna.

Mimo tych wad może się jednak okazać, że Google Apps to dla naszej firmy rozwiązanie najlepsze – wystarczająco funkcjonalne i niedrogie. Warto więc przetestować działanie tej usługi (patrz ramka na następnej stronie) – przez 30 dni nie poniesiemy z tego tytułu żadnych kosztów.

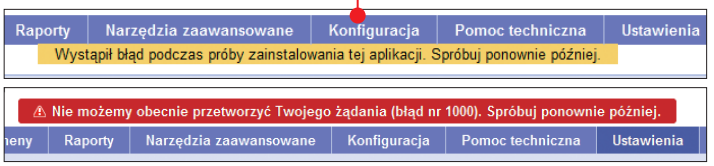

Niestety, choć Google gwarantuje 99,9-procentową dostępność usługi Google Apps dla Firm, komunikaty tego typu pojawiają się stosunkowo często

CIEKAWE APLIKACJE Z GOOGLE MARKETPLACE

MAVENLINK		Darmowa (są też wersje płatne) aplikacja do zarządzania projektami, integruje się z Dokumentami, Kalendarzem i Kontaktami Google
CAPSULE CRM		Proste narzędzie do zarządzania relacjami z klientem (CRM) dla małych firm i działów sprzedaży. Aplikacja płatna – kilkadziesiąt złotych miesięcznie za użytkownika
WAVE ACCOUNTING		Całkowicie darmowa aplikacja do zarządzania finansami niewielkiej firmy. Może pobierać dane bezpośrednio z banku, wystawiać faktury i tworzyć statystyki
SLIDEROCKET		System tworzenia i udostępniania profesjonalnych i bardzo nowoczesnych prezentacji firmowych produktów i usług
MAILCHIMP		Aplikacja ułatwiająca e-mail marketing, czyli wysyłanie do naszych klientów wszelkiego rodzaju newsletterów pocztą elektroniczną. Do 12 000 e-maili miesięcznie – bezpłatna

>

Komputer Świat

OFERTA SPECJALNA

DWULETNIA PRENUMERATA

24 WYDANIA KOMPUTER ŚWIAT + SŁUCHAWKI SENNHEISER W CENIE 264 ZŁ

OSZCZĘDZASZ 261 ZŁ

SENNHEISER ZESTAW SŁUCHAWKOWY PC 300 G4ME O WARTOŚCI 310 ZŁ

- zestaw słuchawkowy PC 300 G4ME
- trzy rozmiary wkładek dousznych
- przedłużacz o długości 2 metrów
- pokrowiec ochronny

JAK ZAMÓWIĆ PRENUMERATĘ

WYŚLIJ SMS* POD NUMER 518 181818, O TREŚCI: KS SLUCHAWKI – ODDZWONIMY.

* KOSZT SMS-A WEDŁUG STAWEK OPERATORA. OFERTA WAŻNA NA TERENIE POLSKI. LICZBA ZESTAWÓW OGRANICZONA.

>ZAKŁADAMY KONTO GOOGLE APPS DLA FIRM

Kilkadziesiąt minut wystarczy, aby założyć i dopasować do naszych potrzeb usługę Google Apps dla Firm. Warto więc skorzystać z możliwości założenia konta i korzystania z niego przez 30 dni za darmo.

1 W przeglądarce otwieramy adres **www.google.com/a/cpanel/premier**. W polu podajemy adres naszej domeny firmowej (jeśli jej nie mamy, dla testu można założyć bezpłatną domenę na przykład na stronie www.prv.pl). Klikamy na Prześlij.

2 Wypełniamy prosty formularz, zapoznajemy się z warunkami korzystania z usługi i klikamy na Akceptuję, utwórz moje konto ».

3 Klikamy na przycisk, przechodząc w ten sposób do kreatora konfiguracji naszej usługi Google Apps dla Firm.

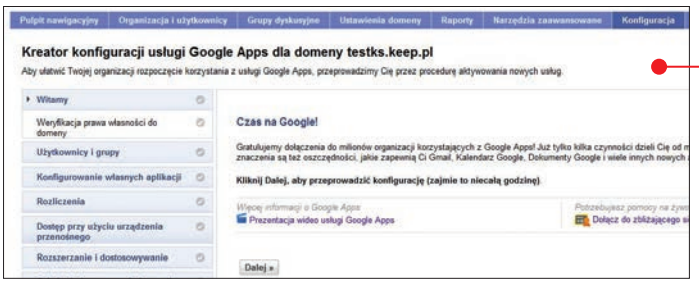

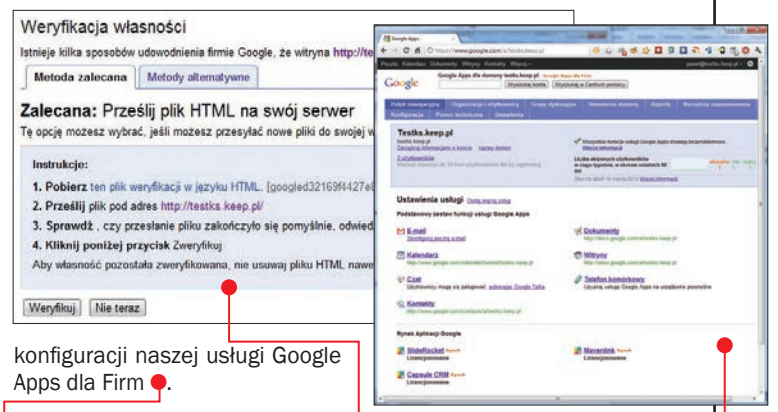

4 Klikamy na Dalej ». Na początku musimy udowodnić Google, że mamy prawa do domeny, którą podaliśmy w punkcie 1. Wystarczy postępować zgodnie z informacjami zawartymi w kreatorze – w większości wypadków wyjaśnienia i instrukcje są wystarczające, choć na czas konfiguracji (maksymalnie 1 godzina) warto mieć przy sobie zaawansowanego informatyka. W kolejnych krokach kreatora dodajemy użytkowników i tworzymy grupy, konfigurujemy aplikacje Google Apps i decydujemy o różnych funkcjach usługi (na przykład o dostępie w urządzeniach mobilnych).

5 Po zakończeniu konfiguracji możemy już zalogować się do panelu administracyjnego Google Apps dla Firm, otwierając w przeglądarce stron adres **www. google.com/a/MOJADOMENA**, gdzie MOJADOMENA to domena, którą podaliśmy w punkcie 1.

>FAKTURY ZA DARMO!

Ponad 180 złotych może zyskać każdy, kto prowadzi własną firmę. Wystarczy skorzystać z przygotowanej specjalnie dla Czytelników Komputer Świata promocji programu online do fakturowania – Fakturownia.pl. W jej ramach za darmo otrzymamy na 12 miesięcy (od chwili rejestracji) konto STANDARD o wartości 99 złotych netto oraz 50-procentowy rabat przy przedłużeniu ważności konta o kolejny rok. Rejestracji musimy dokonać do 2 czerwca. Dowiedzmy się, jakie funkcje ma Fakturownia.pl i jak skorzystać z promocji Komputer Świata.

NAJCIEKAWSZE FUNKCJE

- **Szybkie wystawianie faktur z dowolnego miejsca: fakturę możemy wystawić nawet u klienta i łatwo wysłać ją do niego e-mailem lub wydrukować**
- **Fakturownia.pl pozwala na wystawianie różnego rodzaju faktur (VAT, zaliczkowa, końcowa, ProForma, korekta, VAT Marża), a także rachunków i paragonów**
- **Możemy stworzyć bazę produktów, aby wystawiać faktury jeszcze szybciej, a także zarządzać stanami magazynowymi**
- **Możliwe jest automatyczne wystawianie faktur cyklicznych i generowanie raportów**
- **Fakturownia.pl pozwala na integrację z systemami płatności online – nasi klienci za fakturę mogą więc zapłacić od razu na naszej stronie WWW**

REJESTRACJA KONTA

1 W przeglądarce otwieramy stronę www.fakturownia.pl i klikamy na link Cennik (na samej górze strony). Następnie klikamy na przycisk (koniecznie przy planie STANDARD).

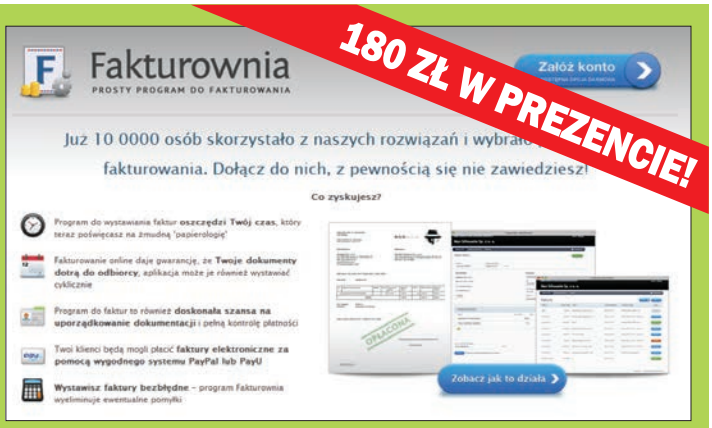

2 Wypełniamy formularz rejestracyjny i klikamy na przycisk Zarejestruj się.

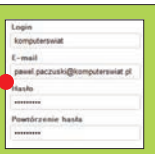

3 W pole wpisujemy początek domeny, pod którą dostępna będzie nasza aplikacja do fakturowania. Teraz najważniejsza część rejestracji: klikamy na odnośnik podaj kod promocyjny » i w pole, które się pojawia, wpisujemy specjalny kod rabatowy. Znajdziemy go w opisie pełnej wersji Fakturownia.pl (CD-KOD: 010) w menu płyty dołączonej do tego numeru. Klikamy na Utwórz konto.

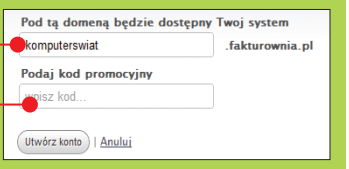

4 Nasze konto w Fakturownia.pl zostało zarejestrowane i opłacone na rok – sprawdzimy to, klikając kolejno na przyciski Ustawienia i Ustawienia konta.

Budowa i remont
krok po kroku

- **Na CD - „Domy drewniane” - prefabrykowane, szkieletowe, z bala**
- **KONKURS Poddasze marzeń: Twój projekt - nasza realizacja**
- **Taniej z Muratorem! - rabat na akumulatorowe urzadzenia ogrodowe**
- **Trawnik - zakładanie, odnawianie**
- **ABC instalacji grzewczej**
- **Dom z ceramiki - przewodnik inwestora**

wejdź sklep.murator.pl KUP!

Zamówienia:
www.sklep.murator.pl
801 322 555, 22 59 05 555
klienci@murator.com.pl

Forum Muratora: forum.muratordom.pl

murator
WYDAWNICTWO

NAPISY DO FILMÓW

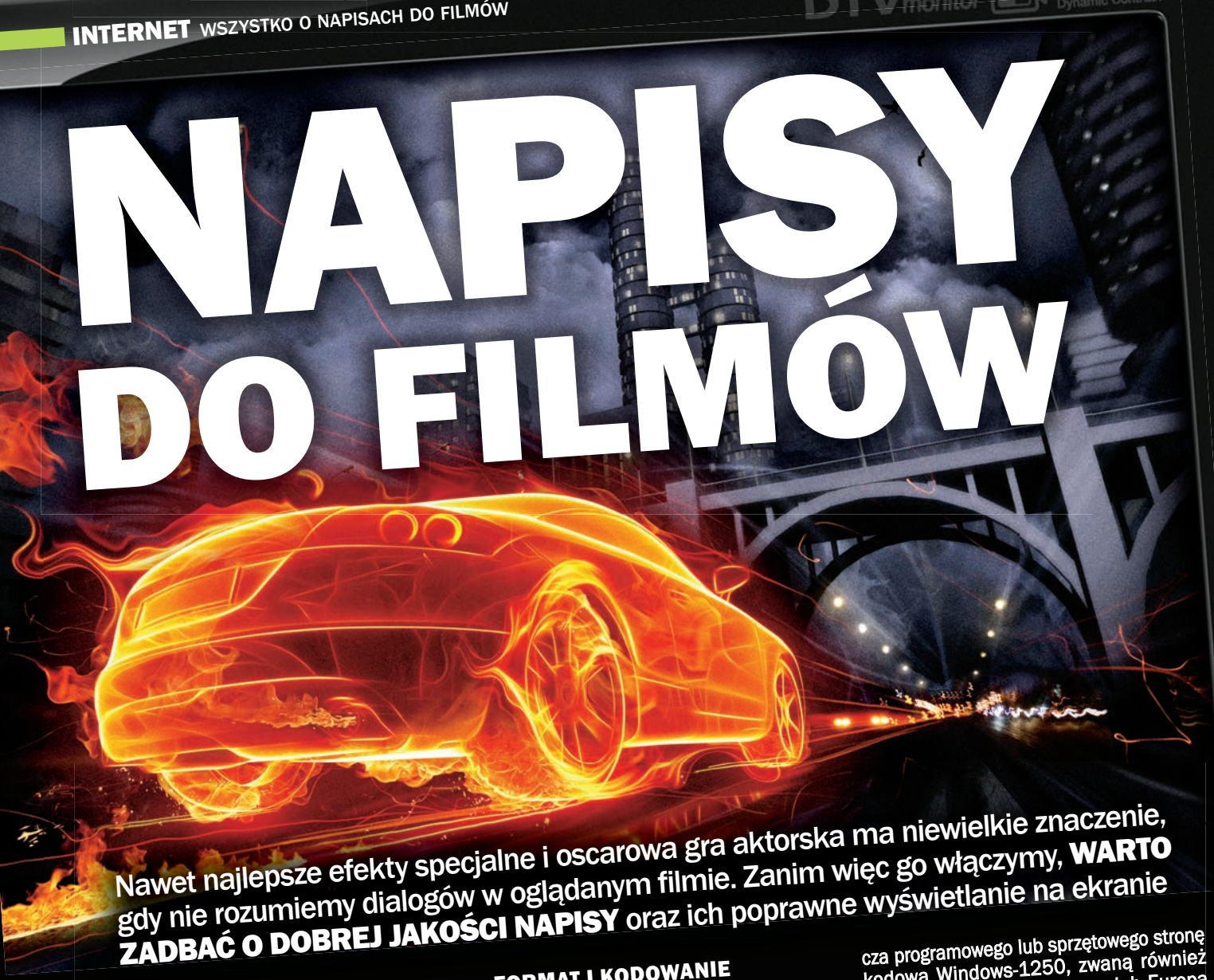

Nawet najlepsze efekty specjalne i oscarowa gra aktorska ma niewielkie znaczenie, gdy nie rozumiemy dialogów w oglądanym filmie. Zanim więc go włączymy, WARTO ZADBAĆ O DOBREJ JAKOŚCI NAPISY oraz ich poprawne wyświetlanie na ekranie

Filmy pobrane z internetu dostępne są zwykle z oryginalną ścieżką dźwiękową. I całe szczęście, beznamiętny głos lektora skutecznie psuje atmosferę filmu i przekaz artystyczny grających w nim aktorów. Polski dubbing natomiast sprawdza się, ale tylko zwykle w animowanych superprodukcjach. Żeby oglądać filmy z oryginalną ścieżką dźwiękową, wcale nie trzeba znać języka – wystarczy pobrać polskie napisy i odtwarzać je wraz z filmem za pomocą specjalnych aplikacji. Komputer Świat podpowie, jak najłatwiej znaleźć odpowiednie napisy, zmieniać ich rozmiar w odtwarzaczu oraz edytować i dostosować do każdej wersji filmu. Dowiemy się również, jak przygotować film z napisami, aby można było go oglądać na smartfonie oraz konsoli PlayStation 3 (PS3).

FORMAT I KODOWANIE NAPISÓW DO FILMU

Napisy do filmów występują w wielu formatach. Obecnie najpopularniejsze są pliki z rozszerzeniami TXT, SRT i SUB. O ile komputerowe odtwarzacze poradzą sobie niemal z każdym formatem, to urządzenia stacjonarne, na przykład odtwarzacze multimedialne, potrafią wyświetlać napisy tylko w ściśle określonym formacie (zwykle SRT lub SUB). Istotną kwestią jest również sposób kodowania napisów. Powszechnie używane jest kodowanie ANSI. Jeśli pobierzemy napisy w tym systemie, a na ekranie zamiast polskich znaków diakrytycznych pojawiają się dziwne krzaczki, powinniśmy dodatkowo ustawić w opcjach odtwarzacza programowego lub sprzętowego stronę kodową Windows-1250, zwaną również Central Europe, East Europe lub Europa Wschodnia. Niektóre odwarzacze sprzętowe wykorzystują również kodowanie UTF-8 – wówczas należy zmienić sposób kodowania napisów, wykorzystując do tego celu na przykład systemowy Notatnik (po wczytaniu napisów zapisujemy je ponownie, ustawiając odpowiednią stronę kodową). **tpa**

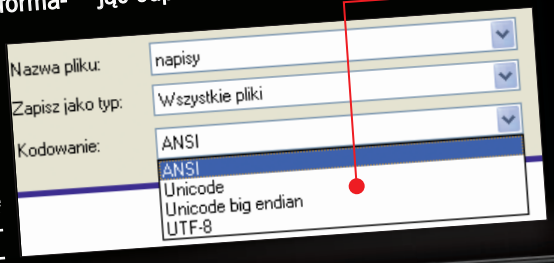

Fot. Ba-mj/Dreamstime.com

JAK WYGODNIE POBIERAĆ NAPISY DO FILMÓW

Napisy do filmów możemy pobierać na kilka sposobów. Jednym z nich jest skorzystanie ze specjalnych serwisów, na przykład napisy.info. Za pomocą wyszukiwarki na stronie wprowadzamy nazwę filmu, a następnie ręcznie pobieramy wybrany plik napisów. Niestety, to rozwiązanie nie jest zbyt wygodne – trudno odnaleźć napisy dopasowane do naszej wersji pliku wideo. Znacznie wygodniej jest skorzystać z aplikacji, które nie dość, że automatycznie wyszukają i dopasują najlepsze napisy, to jeszcze dostosują ich nazwę do filmu. Tego typu programem jest NapiProjekt – zobaczmy, jak z niego korzystać.

INSTALACJA

1 Z płyty Komputer Świata uruchamiamy instalację aplikacji NapiProjekt, wpisując **CD-KOD: 022** i wciskając enter.

2 W oknie instalatora klikamy na Dalej >, a następnie zaznaczamy pozycję ● i ponownie klikamy na Dalej >, a potem na Nie.

3 W oknie ustalamy, w jaki sposób oglądamy filmy, zaznaczamy na przykład ● i wówczas możemy również wskazać, jaki odtwarzacz wykorzystujemy. Lepiej jednak ręcznie ustalić format pobieranych napisów i sposób ich kodowania ●.

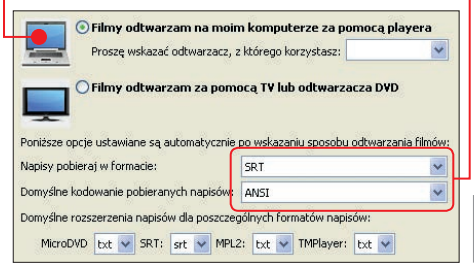

4 Zaznaczamy Akceptuję warunki umowy i klikamy na Dalej > w tym i kolejnych trzech oknach, a potem na Instaluj i po chwili na Zakończ.

5 Dostaniemy również propozycję zainstalowania dwóch gier. Nie warto tego robić – są to wersje testowe. Klikamy więc na przycisk Nie.

POBIERAMY NAPISY

1 Aby pobrać napisy do filmu za pomocą NapiProjekt, wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na plik filmu ●, a następnie z menu kontekstowego wybrać pozycję ●.

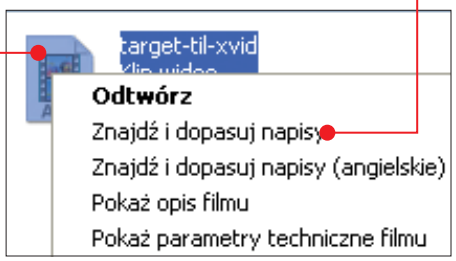

2 NapiProjekt umożliwia również pobranie napisów do wielu filmów znajdujących się w jednym folderze. Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę katalogu, w którym znajdują się filmy, a następnie wybieramy Znajdź i dopasuj napisy dla filmów w tym folderze.

3 Po chwili napisy zostaną pobrane, a na ekranie pojawi się okno ze szczegółami dopasowania napisów do naszej wersji filmu. Przydatne są ikony ●, które otwierają strony z opisem filmu w popularnych serwisach.

4 Zostanie otworzona również strona WWW z niezbyt atrakcyjnym opisem filmu. Tę funkcję możemy jednak łatwo wyłączyć. W tym celu klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę aplikacji w zasobniku systemowym ● (jeśli nie widać ikony, najpierw uruchamiamy program), a następnie z menu kontekstowego wybieramy pozycję Opcje.

5 W wyświetlonym oknie przechodzimy na zakładkę ●, a następnie usuwamy zaznaczenie przy pozycji ●. Klikamy na Ok.

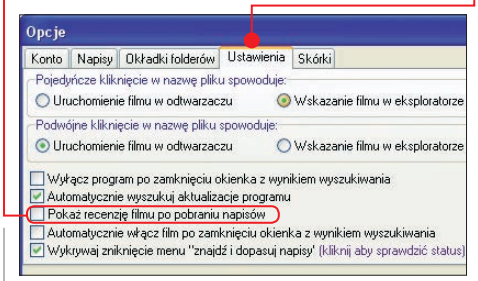

6 W oknie ustawień, na zakładce Napisy, możemy również zmienić wstępnie ustawioną konfigurację pobieranych napisów, na przykład jeśli odtwarzacz, którego używamy, ma problemy z kodowaniem (brak polskich liter).

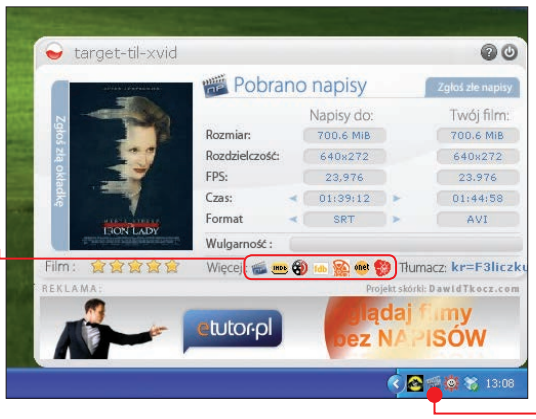

>FILMY Z NAPISAMI W KOMÓRCE

Nowoczesne smartfony doskonale sprawdzają się jako przenośne odtwarzacze wideo. Filmem możemy więc sobie umilić na przykład długogodzinną podróż. Niestety, tylko niektóre urządzenia radzą sobie z odtwarzaniem filmów z napisami. Za pomocą aplikacji Freemake Video Converter (**CD-KOD: 012**) możemy łatwo nie tylko dostosować plik wideo do konkretnego modelu urządzenia, ale również zaszyć w nim napisy i ograniczyć jednocześnie rozmiar filmu (wówczas zmieści się ich więcej w pamięci telefonu). Zobaczmy, jak to zrobić.

1 Instalujemy aplikację z płyty Komputer Świata i uruchamiamy ją. W oknie programu klikamy na ● i wybieramy pliki filmów, które chcemy poddać konwersji.

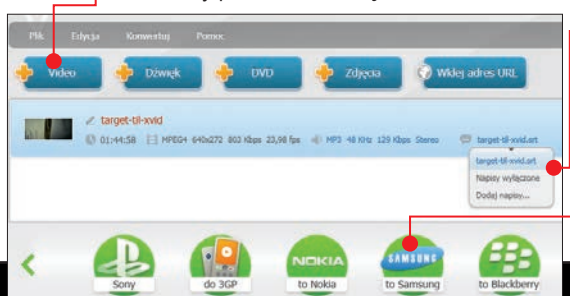

2 Na liście załadowanych filmów wskazujemy napisy ●, a następnie wybieramy urządzenie, do którego film ma zostać dostosowany, na przykład ●, a potem model ●. Klikając na ●, możemy zredukować ostateczny rozmiar pliku wideo. Aby rozpocząć konwersję, klikamy na Konwertuj. Tak przygotowany film wystarczy przenieść do swojego telefonu i uruchomić go w komórce w zainstalowanym dowolnym odtwarzaczu.

ODTWARZAMY FILMY Z NAPISAMI W KOMPUTERZE

Do odtwarzania filmów z napisami na komputerze możemy wykorzystać bardzo wiele aplikacji. Każda z nich ma swoje zalety i wady. Dobrym przykładem jest tutaj SubEdit Player (CD-KOD: 034), który oferuje bardzo wiele funkcji związanych z napisami, jednak od kilku lat nie jest aktualizowany i korzystanie z niego na komputerach z systemem Windows Vista i 7 może stwarzać problemy. Niemniej jednak wart jest polecenia użytkownikom Windows XP. Odtwarzaczem, który bez najmniejszych problemów uruchomimy na wszystkich wersjach Windows, jest natomiast PotPlayer (dawniej KMPlayer). Zobaczmy, jak z niego korzystać.

1 Podczas instalacji PotPlayera (CD-KOD: 028) możemy skojarzyć wybrane pliki wideo z aplikacją. Wówczas, aby odtworzyć wybrany film, wystarczy kliknąć na jego ikonę dwukrotnie – wideo wraz z napisami zostanie automatycznie odtworzone w PotPlayerze. W innym wypadku, aby załadować film i napisy do PotPlayera, wystarczy przeciągnąć ikonę filmu na okno aplikacji ●.

2 W PotPlayerze mamy możliwość dostosowania wyglądu, rozmiaru i położenia napisów do własnych potrzeb. Aby dostosować napisy, wystarczy kliknąć na przycisk ● – zostanie wyświetlone okno, w którym przechodzimy na zakładkę ●. Za pomocą przycisków ● zmienimy położenie napisów, rozmiar i czcionkę.

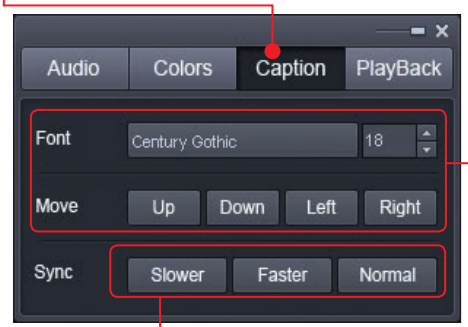

3 Przyciski ● służą natomiast do prostej synchronizacji liniowej napisów – gdy tekst wyświetla się za wcześnie lub za późno o ten sam czas w całym filmie.

SYNCHRONIZACJA NIELINIOWA I EDYCJA NAnapisów

Pobrane napisy często zawierają błędy, a niektóre z nich pomimo skorzystania z aplikacji NapiProjekt są niedopasowane do naszego filmu. Wówczas, zamiast czekać na pojawienie się lepszej wersji napisów, możemy sami wprowadzić korektę tekstu i zsynchronizować go z plikiem wideo. W wypadku liniowego opóźnienia sprawa jest bardzo prosta – wystarczy w odtwarzaczu PotPlayer przyspieszyć lub opóźnić wyświetlanie napisów (patrz poprzednia wskazówka). Gorzej, gdy mamy do czynienia z desynchronizacją nieliniową – tekst opóźnia się lub pojawia się za szybko coraz bardziej w trakcie trwania filmu. Do tego typu synchronizacji możemy skorzystać z Subtitle Edit – zaawansowanego narzędzia do tworzenia i edycji napisów.

SYNCHRONIZACJA NIELINIOWA

1 Z płyty Komputer Świata instalujemy aplikację Subtitle Edit (CD-KOD: 035). Następnie uruchamiamy ją.

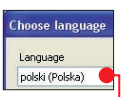

2 Najpierw zmieniamy język aplikacji – z menu Options wybieramy pozycję Choose language..., a następnie wybieramy ● i klikamy na OK.

3 Teraz wczytujemy napisy, które chcemy poddać edycji. Klikamy więc na przycisk ●, a następnie wskazujemy plik napisów.

4 Po załadowaniu napisów możemy uruchomić moduł do wizualnej synchronizacji, klikając na przycisk ●.

5 W wyświetlonym oknie widoczne będą dwie sceny z filmu – początkowa i końcowa. Naszym zadaniem jest odpowiednie ustawienie klatek (odtwarzając film oraz korzystając z suwaka i przycisków ●) i dopasowanie do nich odpowiedniej linii napisów, wybierając je z rozwijanych list ●.

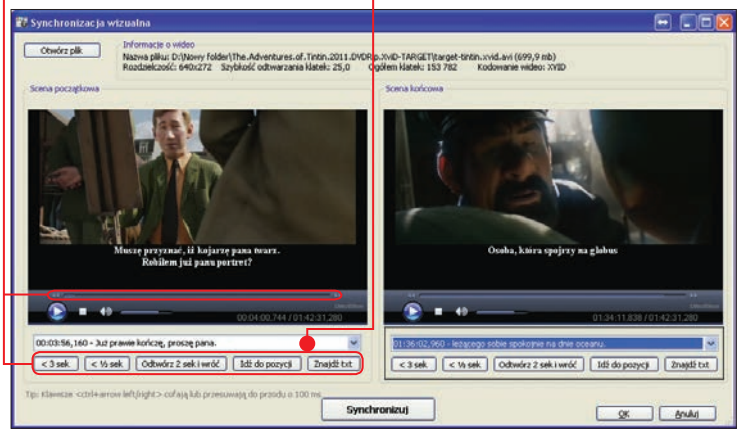

6 Teraz wystarczy tylko kliknąć na przycisk Synchronizuj, a następnie na OK. Zapisujemy zmiany (ikona ●) i możemy uruchomić film z poprawnymi napisami.

NARZĘDZIA EDYCJI

W programie Subtitle Edit znajdziemy szereg przydatnych narzędzi do edycji napisów (między innymi automatyczne łączenie i dzielenie linii tekstów czy poprawę pospolitych błędów). Do większości uzyskamy dostęp w menu Narzędzia. Możemy też skorzystać z modułu sprawdzania pisowni Sprawdzenie pisowni oraz translatora automatycznego ●, który pozwoli nam wstępnie przetłumaczyć napisy z obcego języka na polski, wykorzystując do tego celu Tłumacz Google.

JAK ODTWARZAĆ FILMY Z NAPISAMI NA PS3

Konsolę PS3 można wykorzystać do odtwarzania filmów z napisami. Jeśli mamy w domu sieć LAN i podłączoną do niej konsolę, filmy na telewizorze możemy oglądać, przesyłając je w czasie rzeczywistym z komputera za pomocą odpowiedniego oprogramowania, na przykład PS3 Media Server (**CD-KOD: 029**). Niestety, tego typu rozwiązanie ma sporo wad. Na przykład przy zerwaniu połączenia z siecią przywrócenie filmu do poprzedniego stanu nie jest łatwe. Przy strumieniowaniu nie możemy też swobodnie przyspieszać ani przewijać filmu. Dlatego znacznie wygodniej jest odtwarzać pliki wideo bezpośrednio na konsoli. Jednak z racji braku obsługi przez PS3 napisów zewnętrznych film musimy wcześniej odpowiednio przygotować, zaszywając w nim napisy – cały proces nie jest jednak tak żmudny jak przy dodawaniu tak zwanych twardych napisów na obrazie, który wymaga rekompresji wideo. Dodawanie napisów XSUB do filmu trwa zaledwie kilka minut. Zobaczmy, jak to zrobić.

1 Z płyty Komputer Świata instalujemy aplikację AVIAddXSubs (**CD-KOD: 005**). Uruchamiamy program.

2 Przechodzimy na zakładkę konfiguracji ustawień napisów ●. W oknie ustalamy między innymi kodowanie znaków, rozmiar, kolor i typ czcionki – przykładowe ustawienia dla polskich napisów widoczne są na ilustracji ●.

3 Wygląd napisów możemy podejrzeć, klikając na przycisk ●, a następnie na Load srt, i wczytując wybrany plik z napisami. Za pomocą przycisków ● wyświetlimy kolejne wiersze tekstu.

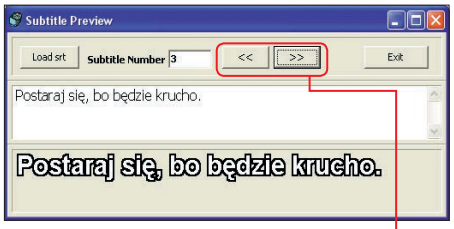

4 Teraz przechodzimy na zakładkę Configuration 2 i klikamy na przycisk Add Menu Option. Dodawanie napisów XSUB do filmu będziemy mogli szybko uruchomić z menu kontekstowego Windows. Zamykamy program.

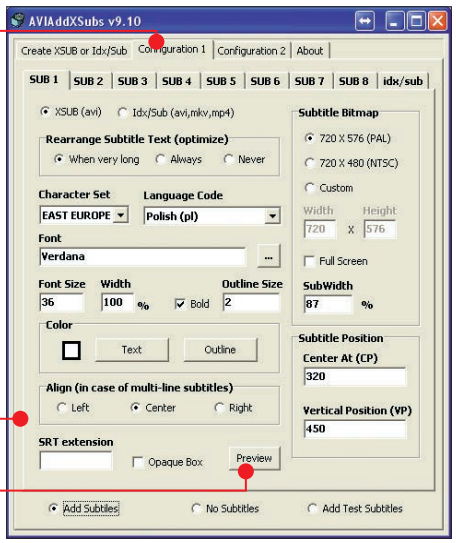

5 Aby stworzyć film z napisami, klikamy prawym przyciskiem myszy na jego plik ●, a następnie wybieramy pozycję ●. Pamiętajmy, że napisy do danego filmu muszą być w formacie SRT, nazywać się identycznie jak plik filmu oraz znajdować się w tym samym folderze. W otworzonym oknie wystarczy wpisać ścieżkę folderu docelowego lub kliknąć na przycisk ● i wybrać folder w wyświetlonym oknie. Aby uruchomić proces dodawania napisów, klikamy na ●.

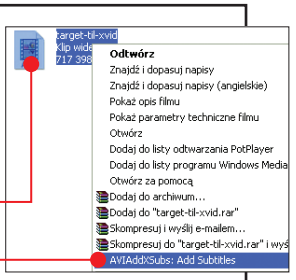

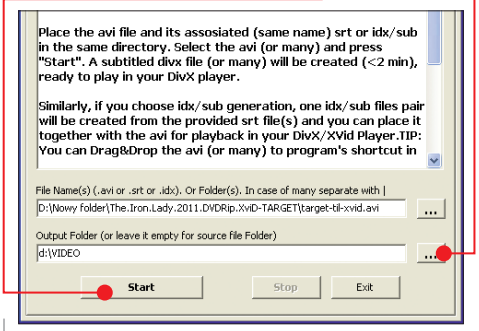

6 Po kilku minutach zostanie utworzony plik z rozszerzeniem .DIVX – możemy go nagrać na pendrive lub dysk konsoli i odtworzyć na swojej PS3. Pamiętajmy tylko, że za pierwszym razem musimy jeszcze włączyć wyświetlanie napisów w konsoli, z menu opcji wybierając pozycję ●.

REKLAMA

SMARTFON JAK NOWY

Nowe funkcje, większe możliwości, ładniejszy wygląd. To wszystko możemy osiągnąć, instalując w smartfonie z Androidem WERSJĘ 4.0 TEGO SYSTEMU. W których modelach można to zrobić? Jak bez kłopotów zaktualizować system? OTO WŁAŚCIWY PORADNIK

Od pojawienia się smartfonów z najnowszą wersją systemu Google Android 4.0 (Ice Cream Sandwich – ICS) minęło sporo czasu – Nexus Galaxy dostępny jest w sprzedaży już od listopada 2011 roku. Jednak dopiero teraz producenci telefonów wprowadzają możliwość aktualizacji oprogramowania w swoich starszych smartfonach. Powodem takiego opóźnienia była konieczność dostosowania systemu przez producentów do interfejsu każdego z urządzeń i przeprowadzenia wielu testów nad stabilnością i poprawnością działania.

Jednym z pierwszych urządzeń, które otrzymało możliwość aktualizacji firmware'u do wersji ICS, jest topowy, choć nie najnowszy już model Samsunga Galaxy S II. Czy jednak warto już teraz aktualizować swój smartfon do nowego systemu? Dowiedzmy się, jakie funkcje zyskamy oraz czego w przeciwieństwie do urządzeń wydanych fabrycznie z ICS nie znajdziemy. Na kolejnych stronach artykułu Komputer Świat krok po kroku pokaże też, jak pobrać i zainstalować nowe oprogramowanie do tego popularnego telefonu. Listę pozostałych smartfonów, które będzie można zaktualizować w najbliższym czasie, znajdziemy na następnej stronie.

Fot. Alexander Limbach/Jrtmedia/Oleksiy Mark/Dreamstime.com

CZY PO AKTUALIZACJI STRACIMY DANE

Każda aktualizacja oprogramowania może spowodować utratę naszych danych i ustawień w smartfonie. Dlatego warto wcześniej wykonać kopię bezpieczeństwa. W wypadku aktualizacji oprogramowania do ICS musimy liczyć się ze stratą wszystkich ustawień ekranów startowych, których nie przywrócimy nawet po wykonaniu backupu. Po wymianie systemu będziemy zatem musieli od nowa dodać wszystkie widżety, skróty i inne elementy ekranów, z których korzystaliśmy.

Warto więc przed aktualizacją wykonać zrzuty ekranów startowych, aby odtworzenie ich było łatwiejsze. W wypadku Samsunga Galaxy S II w tym celu na poszczególnych ekranach naciskamy i przytrzymujemy klawisze Home i zasilania – wykonane zdjęcia znajdziemy w galerii telefonu.

CZY AKTUALIZACJĘ DO ICS PRZEPROWADZIMY NA KAŻDYM MODELU SAMSUNGA GALAXY S II

Niestety, nie. Na razie aktualizacja dostępna jest jedynie na modele wolnorynkowe. Jeśli swój Samsung Galaxy S II kupiliśmy u operatora i mamy tak zwane oprogramowanie brandowane (z logo operatora i jego dodatkowymi aplikacjami), możemy mieć problemy z jego aktualizacją. Pozostaje nam wówczas albo poczekać, aż operator przygotuje dla nas specjalną wersję ICS, albo skorzystać z aplikacji ODIN – pamiętajmy jednak, że wgranie firmware'u przez ten program wymaga pewnych umiejętności i, co najważniejsze, musimy liczyć się z utratą gwarancji na urządzenie.

JAK ZAKTUALIZOWAĆ SYSTEM W SAMSUNGU GALAXY S II

Przeprowadzenie procesu aktualizacji możemy wykonać na dwa sposoby – podłączając telefon za pomocą kabla USB do komputera i wykorzystując aplikację KIES albo bezprzewodowo bezpośrednio w smartfonie (funkcja FOTA – Firmware Over The Air). Aktualizacja przez FOTA wymaga szybkiego i przede wszystkim stabilnego połączenia z internetem przez połączenie sieciowe Wi-Fi lub 3G (polecane tylko dla posiadaczy dużych pakietów internetowych – do pobrania jest bowiem ponad 200 MB) oraz dużo wolnej pamięci na pobranie aktualizacji. W obu wypadkach musimy wcześniej naładować akumulator (co najmniej w 60 procentach). Komputer Świat pokaże, jak poradzić sobie z aktualizacją systemu obiema metodami (patrz strona 81).

WAŻNE! Podczas procesu aktualizacji nie wolno wyłączać komórki i wyjmować z niej akumulatora – może to uszkodzić telefon.

UWAGA! Aktualizacja zarówno poprzez FOTA, jak i KIES nie jest możliwa, gdy nasza komórka jest zrootowana – w takim wypadku pozostaje wspomniany już wcześniej ODIN.

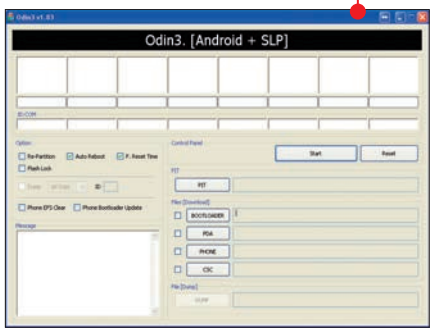

ODIN to program dla odważnych. O tym, jak z niego skorzystać, przeczytamy na forach (na przykład forum.android.com.pl) oraz na stronie www.samfirmware.com

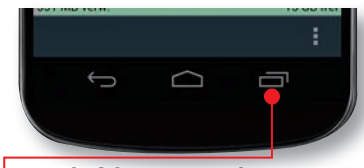

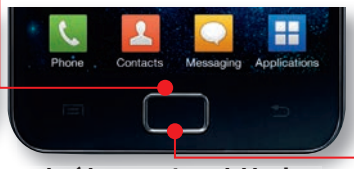

Android 4.0 został zaprojektowany dla urządzeń bez sprzętowych klawiszy, w najnowszych smartfonach zostały one zastąpione przyciskami ekranowymi. Dlatego obsługa ICS na telefonach sprzedawanych fabrycznie z Androidem 2.x jest nieco inna. Dla przykładu, aby w Galaxy Nexus (standardowo z Androidem 4.0) uruchomić menu ostatnio uruchomionych aplikacji, wystarczy nacisnąć. W Samsung Galaxy S II należy natomiast przytrzymać klawisz

SMARTFONY Z AKTUALIZACJĄ DO ICS

SAMSUNG

Oprócz **Galaxy S II** aktualizacja dostępna będzie na urządzenia **Galaxy Note** oraz **Galaxy R**. Ponadto Samsung planuje również wprowadzenie charakterystycznych dla ICS funkcji w oprogramowaniu Gingerbread (Android 2.3) dla urządzeń, do których nie jest przewidziana aktualizacja do ICS. Dla przykładu możliwości smartfona Galaxy S zostaną rozszerzone między innymi o edytor zdjęć, rozpoznawanie twarzy (odblokowywanie ekranu) oraz dodatkowe funkcje aparatu.

HTC

HTC przedstawił dość rozbudowaną listę urządzeń, które zyskają aktualizację do najnowszego systemu Google. Znajdują się na niej: DROID Incredible 2, Amaze 4G, Desire S, Desire HD, EVO 3D, EVO Design 4G, Incredible S, Sensation (XL, 4G, XE), Raider, Rezound, Rhyme, Thunderbolt i Vivid.

LG

Również LG nie zapomniał o użytkownikach swoich smartfonów – ICS będzie można zainstalować w modelach: Prada 3.0, Swift LTE, Swift 2X, Swift Sol, Eclipse, myTouch Q.

SONY ERICSSON

Sony Ericsson zamierza udostępnić aktualizację do modeli: Xperia Play, Xperia Neo V, Xperia Arc S, Xperia Active, Xperia Ray, Xperia Mini, Xperia Mini Pro, Xperia Pro, Sony Ericsson Live (Walkman).

>

JAKIE ZMIANY WPROWADZA ANDROID 4 W GALAXY S II

Android 4.0 to system mobilny, który został stworzony niemal od nowa. Jednak jego oryginalna wersja została nieco zmodyfikowana, aby dostosować go do wyposażenia starszych urządzeń. Dlatego ICS w Samsungu Galaxy S II nie wprowadza spektakularnych zmian graficznych i funkcjonalnych. Aktualizując swój telefon, zyskamy jednak kilka nowych możliwości. Dowiedzmy się zatem, czego możemy się spodziewać i jakie konkretnie funkcje zyskamy, zmieniając system Android na nowszy.

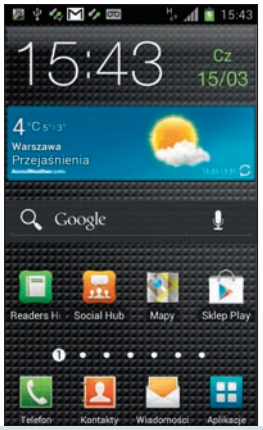

Wygląd

Ikony i niektóre elementy graficzne zyskały nowy wygląd. Niestety, po aktualizacji wciąż dominuje firmowa nakładka TouchWiz 4.0 – dlatego ICS na S II niemal w niczym nie przypomina interfejsu czystego Androida 4.0, na przykład z modelu Nexus Galaxy. Szkoda, bo ICS w oryginalnej formie prezentuje się znacznie lepiej niż w mało spójnym graficznie i trochę przestarzałym TouchWiz.

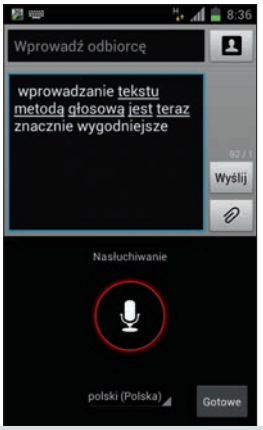

Funkcje głosowe

Zmieniono sposób wprowadzania tekstu za pomocą funkcji rozpoznawania mowy. Teraz, zamiast dyktować pojedyncze zdania i za każdym razem czekać na analizę mowy, telefon w trybie ciągłym nasłuchuje i wyświetla tekst na ekranie niemal na bieżąco. To nowatorskie podejście jest naprawdę bardzo wygodne, a rozpoznawanie mowy działa niemal bezbłędnie.

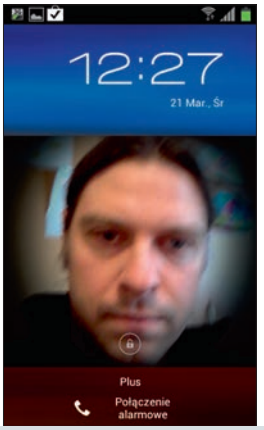

Skanowanie twarzy

Zamiast wprowadzać kod czy przeciągać palcem po ekranie, możemy teraz ustawić odblokowywanie ekranu poprzez wykrywanie twarzy. Funkcja działa bez większych zarzutów, jednak ten sposób odblokowywania jest nieco uciążliwy, szczególnie w trudnych warunkach oświetleniowych – zanim ujrzymy swoją twarz na ekranie, upływa nawet kilka sekund.

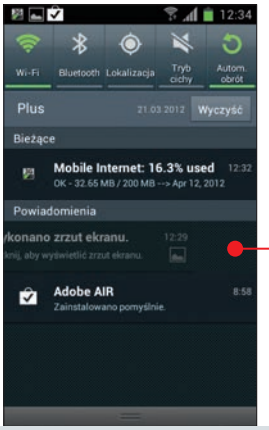

Panel powiadomień

Można wreszcie usuwać pojedyncze powiadomienia, przesuwając palcem daną pozycję w bok. Podczas wpisywania tekstu pojawia się ikona, która pozwala szybko zmienić tryb wprowadzania, na przykład na Swype. Panel powiadomień można teraz też wyświetlić bez potrzeby odblokowywania telefonu – te zmiany, choć drobne, zasługują na pochwałę.

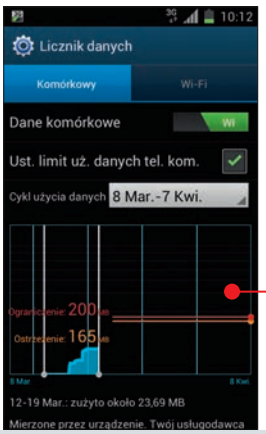

Menu ustawień

Wygląd menu ustawień oraz nazwy niektórych funkcji i opcji zostały nieco zmodyfikowane. W ustawieniach znajdziemy też zupełnie nową pozycję – licznik danych. Możemy w nim sprawdzić, ile danych przesłaliśmy przez internet. Dzięki możliwości ustawienia limitów transmisji łatwo nam będzie kontrolować stan wykorzystania naszego pakietu danych.

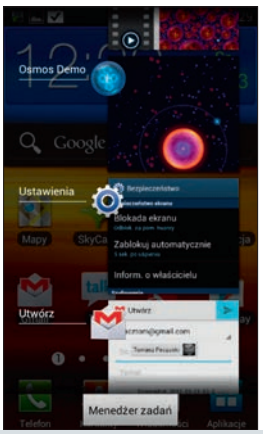

Wielozadaniowość

W ICS przełączanie i zamykanie pracujących w tle aplikacji jest znacznie wygodniejsze niż w wypadku starszych wersji Androida. Po przytrzymaniu przycisku Home zostanie wyświetlona lista ostatnio uruchomionych oraz pracujących w tle programów wraz z ich graficznymi miniaturami. Aby usunąć daną pozycję z listy, wystarczy przesunąć po niej palcem w bok ekranu.

Gmail

Systemowy klient pocztowy Google zyskał nowy wygląd – ma dużo więcej elementów graficznych. Aplikacja działa też nieco sprawniej. Doszło też kilka przydatnych funkcji. Z najciekawszych ulepszeń warto wymienić możliwość przełączania się między kolejnymi wiadomościami za pomocą gestów (przesuwając palcem ekran w lewo lub w prawo).

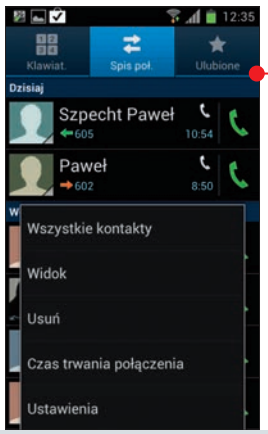

Kontakty i moduł telefonu

Z modułu telefonu zniknęła zakładka kontaktów. Teraz można ją wyświetlić, korzystając z przycisku opcji, lub po prostu uruchomić moduł Kontakty – to niezbyt wygodne rozwiązanie. Kontakty natomiast zintegrowano z profilami serwisów społecznościowych. W kontaktach znajdziemy również nową pozycję – JA, czyli swój ogólny profil społecznościowy.

WYKONUJEMY KOPIĘ BEZPIECZEŃSTWA DANYCH

1 Instalujemy aplikację Samsung KIES. Jej najnowszą wersję pobierzemy ze strony **www.samsung.com/pl/support/usefulsoftware/KIES/JSP**

2 Po instalacji uruchamiamy KIES, dwukrotnie klikając na ikonę skrótu, którą znajdziemy na pulpicie.

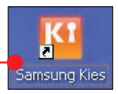

3 Za pomocą kabla USB podłączamy telefon do komputera. Po chwili nastąpi połączenie z aplikacją i zostaniemy poinformowani o możliwości aktualizacji telefonu. W wyświetlonym oknie klikamy na Anuluj i przechodzimy na zakładkę.

4 Teraz zaznaczamy dane, których kopię chcemy wykonać. Aby wybrać wszystkie dane, wystarczy zaznaczyć.

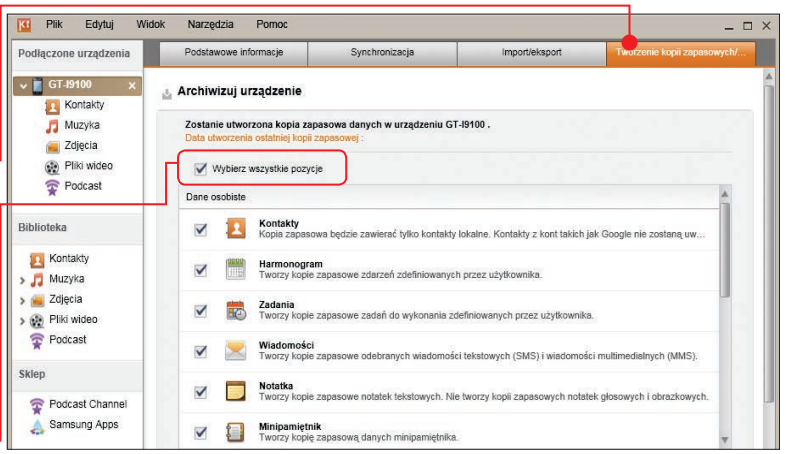

5 Klikamy na przycisk Archiwizuj urządzenie – rozpocznie się tworzenie backupu. Na koniec wystarczy kliknąć na przycisk Wykonano.

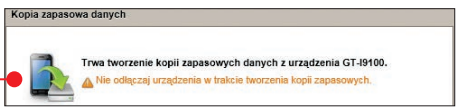

AKTUALIZACJA PRZEZ KIES

1 W aplikacji Samsung KIES przechodzimy na zakładkę, a następnie klikamy na przycisk.

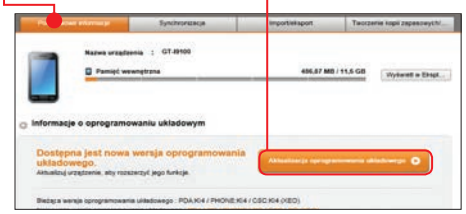

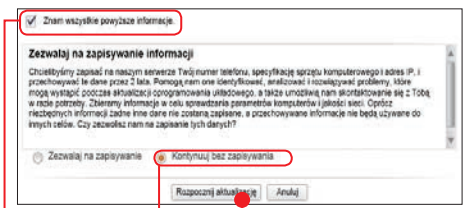

2 W wyświetlonym oknie zaznaczamy pozycję, a następnie, jeśli nie chcemy, aby informacje o naszym numerze telefonu, specyfikacji komputera i adresie IP były przechowywane na serwerze Samsunga. Klikamy na.

3 Rozpocznie się pobieranie i przygotowywanie oprogramowania. Pamiętajmy, aby podczas aktualizacji nie odłączać telefonu od komputera. Nie powinniśmy również w tym czasie używać komórki. Aktualizacja może potrwać nawet kilkadziesiąt minut. Po jej zakończeniu klikamy na przycisk Potwierdź.

AKTUALIZACJA FOTA

1 Najpierw podłączamy swoją komórkę do sieci Wi-Fi. Następnie przechodzimy do ustawień telefonu, w menu naciskając ikonę.

2 Teraz naciskamy pozycję O telefonie, a potem Aktualizacja oprogramowania oraz Uaktualnij.

3 Na koniec naciskamy przycisk, a potem. Po zakończeniu pobierania danych rozpoczynamy aktualizację, naciskając przycisk Instaluj – rozpocznie się wgrywanie nowego systemu operacyjnego.

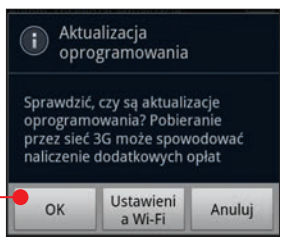

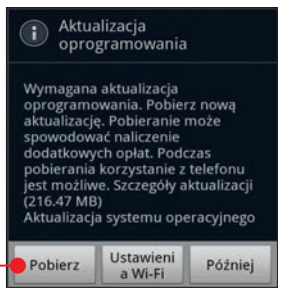

PRZYWRACAMY DANE

1 Jeśli w naszym telefonie po aktualizacji oprogramowania zostały skasowane dane lub ustawienia, możemy je łatwo przywrócić. W tym celu w aplikacji Samsung KIES przechodzimy na zakładkę Przywróć, a następnie klikamy na przycisk Tworzenie kopii zapasowych.

2 Wybieramy plik kopii bezpieczeństwa i klikamy na Do przodu. Następnie wskazujemy typ danych, które chcemy przywrócić, i klikamy na Do przodu. Dane zostaną przywrócone.

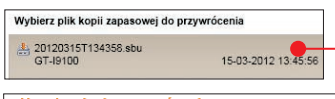

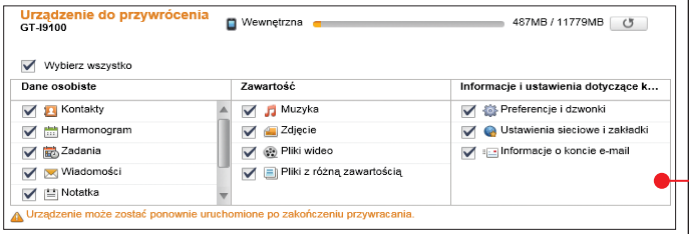

STREET VIEW W POLSCE

Po prawie pięciu latach od premiery usługi Street View w mapach Google wreszcie możemy odbyć WIRTUALNY SPACER TAKŻE PO POLSCE. Panoramiczne zdjęcia w widoku ulicy dostępne są w wybranych dużych i mniejszych miastach oraz na niektórych drogach krajowych

Google Street View to funkcja Map Google, która wyświetla zdjęcia panoramiczne zrobione z poziomu ulicy. Fotki wykonane zostały przez specjalne kamery zamontowane na samochodach Google. W niektórych miejscach niedostępnych dla aut, a szczególnie atrakcyjnych turystycznie, wykorzystywane są również rowery trójkołowe, skutery śnieżne, a nawet specjalne wózki ręczne. Przełączając się na mapie pomiędzy poszczególnymi zdjęciami, możemy odbyć wirtualny spacer i podziwiać ciekawe miejsca.

Zbieranie dokumentacji fotograficznej w Polsce trwało prawie rok, choć niektóre zdjęcia są nieco starsze (nawet z 2009 roku).

Do korzystania z funkcji Street View na komputerze nie musimy instalować specjalnych aplikacji – wystarczy w przeglądarce uruchomić stronę mapy.google.pl i przeciągnąć tak zwanego Pegmana na niebieską linię (oznacza ona dostępność widoku Street View).

Dostęp do widoku ulicy możemy uzyskać też w smartfonie (niestety, tylko z systemem Android) – zobaczmy, jak używać tej funkcji. **tpa**

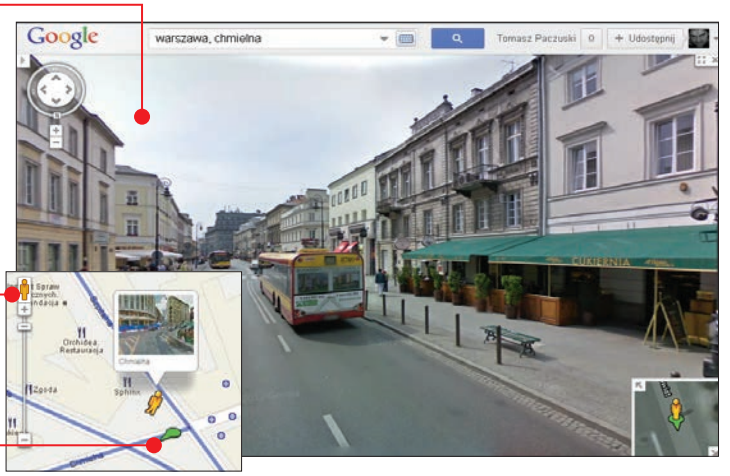

JAK KORZYSTAĆ ZE STREET VIEW NA SMARTFONIE

1 Uruchamiamy w swoim smartfonie aplikację Mapy Google, naciskając ikonę.

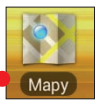

2 Aby włączyć widok ulicy, naciskamy palcem wybrane miejsce i przytrzymujemy, aż wyświetli się chmurka z adresem. Następnie naciskamy ją.

3 Teraz z wyświetlonych opcji wystarczy wybrać przycisk (jeśli przycisk Street View jest nieaktywny, oznacza to, że usługa nie jest dostępna w danym miejscu lub musimy pobrać ze sklepu Google Play aplikację Street View w Mapach Google).

4 Po chwili zobaczymy zdjęcie panoramiczne z widokiem ulicy we wskazanej lokalizacji. Możemy go obracać o 360 stopni, przesuwając palcem po ekranie.

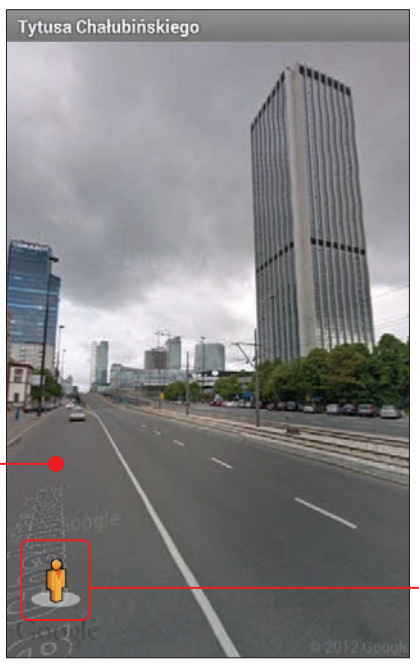

5 Aby przybliżyć widok zdjęcia, używamy gestów szczypania lub dwukrotnie naciskamy palcem wskazany fragment fotki.

6 Póki co nie jest jeszcze aktywna funkcja przemieszczania się po ulicy z użyciem strzałek, więc w smartfonie korzystamy z metody przeskakiwania. W tym celu przeciągamy palcem ikonę Pegmana na wybrane miejsce na zdjęciu – po chwili pojawi się widok ulicy z tej właśnie lokalizacji. W ten sposób możemy wirtualnie spacerować wzdłuż ulic, zwiedzając nawet całe miasto.

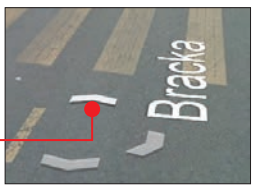

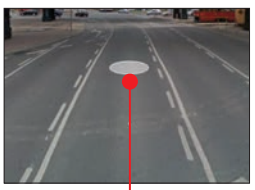

TRYB KOMPASU

Zamiast przesuwać palcem widok ulicy, możemy skorzystać z trybu kompasu. Włączamy go, naciskając w smartfonie przycisk opcji i z wyświetlonego menu wybierając. Teraz widok zdjęcia będziemy zmieniać, obracając telefonem.

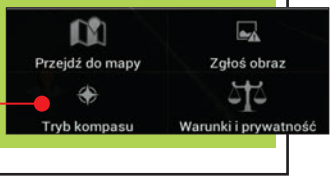

NOWE APLIKACJE

NAJLEPSZE APLIKACJE DO SMARTFONÓW. Niemal codziennie pojawiają się nowe aplikacje i gry na mobilne systemy operacyjne – płatne i darmowe. Komputer Świat prezentuje najciekawsze. Warto je mieć w swojej komórce

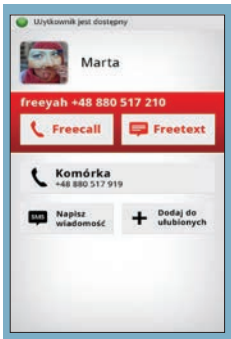

FREEYAH

Freeyah z pewnością nie jest nowatorską aplikacją – programów pozwalających za darmo dzwonić i pisać wiadomości między użytkownikami smartfonów przez internet są dziesiątki (między innymi Viber, Skype czy WhatsApp). Czym się zatem wyróżnia Freeyah? Niczym szczególnym. Jednak spore korzyści z używania aplikacji mają użytkownicy sieci Heyah – po wykupieniu pakietu danych korzystanie z programu nie pomniejsza pakietu o transfer wykorzystany do prowadzenia rozmowy czy wysłania wiadomości poprzez Freeyah.

★★★☆☆ darmowy AND iPh

Sprinkle

Bardzo przyjemna gra zręcznościowo-logiczna, której celem jest gaszenie pożarów. Nie jest to jednak łatwe, ponieważ na każdej planszy dostęp do ognia jest utrudniony i odpowiednie skierowanie strumienia wody wymaga sporego wysiłku umysłowego i niemałej zręczności. **Uwaga!** Zabawa wciąga.

★★★★☆ 6,28 zł AND iPh

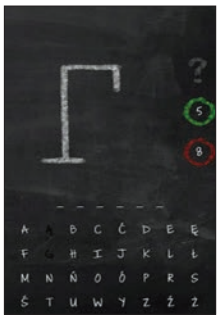

Wisielec

Zasady tej gry są proste – wskazując kolejne litery, odgadujemy wyraz, musimy to zrobić przed zbudowaniem szubienicy, której kolejne elementy pojawiają się, gdy wskażemy literę niewystępującą w haśle. Do dyspozycji mamy jedną podpowiedź – płacimy za nią jednym elementem konstrukcji szubienicy.

★★★★☆ darmowa AND iPh

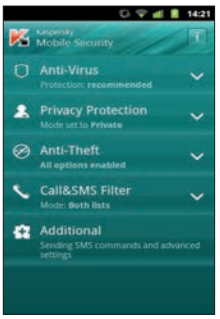

Kaspersky Mobile Security

Aplikacja Kaspersky Mobile Security to zestaw narzędzi niezbędnych do ochrony telefonu zarówno przed kradzieżą (umożliwia blokowanie, wymazywanie i wyszukiwanie utraconego telefonu) oraz potencjalnymi złośliwymi aplikacjami. Ograniczona funkcjonalnie wersja Lite jest bezpłatna.

★★★★★ 31 zł AND

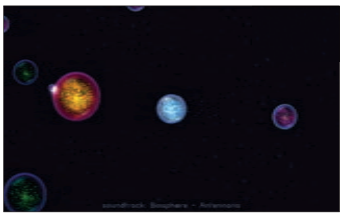

OSMOS HD

Aby przetrwać, trzeba wchłaniać mniejsze organizmy i unikać wchłonięcia przez większe. Choć ideę Osmos HD trudno nazwać świeżą, z grą można spędzić długie popołudnia i wieczory. Szczególnie że rozrywkę uprzyjemnia doskonała oprawa muzyczna. Wbrew pozorom gra nie jest nudna, bo na kolejnych etapach mamy do osiągnięcia różne cele.

★★★★★ ok. 3 zł AND iPh

MOBILNA ULOTKA

Papierowe ulotki z ofertą okolicznych sklepów są zmorą mieszkańców nawet niewielkich miejscowości. Zaśmiecają klatki schodowe i zapychają naszą skrzynkę pocztową. A gdy akurat wybieramy się na zakupy i chcemy sprawdzić, co pobliskie markety mają do zaoferowania w supercenach – nigdy nie ma ich pod ręką. Aplikacja Mobilna Ulotka, choć nie uchroni nas od papierowego spamu, pozwoli nam szybko sprawdzić na swoim smartfonie, co aktualnie możemy kupić w konkretnym sklepie w promocji. Przydatne rozwiązanie.

★★★★☆ darmowa AND iPh

Z-DeviceTest

Bardzo przydatna aplikacja do testowania podzespołów smartfona. Zawiera zestaw narzędzi, które pozwalają sprawdzić specyfikację niemal wszystkich elementów telefonu, między innymi wyświetlacza, kompasu, odbiornika GPS, wibracji, mikrofonu czy też czujników położenia komórki.

★★★★★ darmowa AND

ITAXI

iTaxi to nowy projekt (na razie w fazie testów), który ma zrewolucjonizować rynek taksówkarski. Konkretnie rzecz ujmując, klienci mogą wygodnie i szybko zamówić przez aplikację taryfę, bezpośrednio komunikując się z konkretnym taksówkarzem. Podczas wyboru auta możemy kierować się na przykład modelem samochodu czy ceną za kilometr.

★★★★★ darmowa AND iPh

AND Android iPh iPhone WP7 Windows Phone 7 SY Symbian BB BlackBerry BD bada OS ★★★★★ – ocena redakcji

Fot. Threeart/Dreamstime.com

INTELIGENTNY

Jeden przycisk w smartfonie zamyka drzwi, gasi światło, opuszcza rolety i przełącza ogrzewanie w tryb maksymalnej oszczędności. To, a także znacznie więcej, jest już możliwe. Wszystko dzięki inteligentnym systemom zarządzania domem. Jeszcze kilka lat temu niezbędne urządzenia i oprogramowanie były bardzo kosztowne, skomplikowane w instalacji i niezbyt wygodne w obsłudze. Teraz już za mniej więcej 1000 złotych można kupić systemy zarządzania domem sterowane z peceta, proste w obsłudze i z coraz większą liczbą przydatnych funkcji. Komputer Świat wyjaśni, jak działa system sterowania domem, i poradzi, jak wybrać właściwy.

18%
tyle mniej zapłacimy za energię, instalując system sterowania domem[1]

JAKIE SĄ ZALETY SYSTEMU STEROWANIA DOMEM

■ **Mniejsze zużycie energii:** Sterowanie domem pozwala zredukować koszty ogrzewania. Na programowanych termoregulatorach można dokładnie ustawić, kiedy ma spaść temperatura w pomieszczeniu. A jeśli ktoś opuszcza dom, nie planując tego wcześniej, to naciśnięciem jednego przycisku może zmniejszyć temperaturę w całym domu.
Wiele systemów oferuje jeszcze więcej funkcji oszczędzania. Istnieją na przykład wyłączniki kontaktowe do okien, które rozpoznają, że pokój właśnie się wietrzy, więc zamykają zawory ogrzewania. Dzięki sterowaniu pompą centralnego ogrzewania nie pracuje ona w trybie ciągłym, a tylko podczas faktycznego grzania, a programowane wyłączniki mogą wieczorem opuszczać rolety.

■ **Większa wygoda:** Niczym elektroniczny lokaj system sterowania domem może wykonywać wiele czynności jednocześnie – wystarczy przyciśnięcie jednego przycisku. W ten sposób można łatwo wyłączyć światło, radio i ekspres do kawy, gdy wychodzimy z domu, a po powrocie równie prosto wszystko włączyć. Aby obejrzeć film, po naciśnięciu jednego przycisku włącza się zarówno telewizor, jak i odtwarzacz DVD, a oświetlenie się przyciemnia. System może też sterować niektórymi urządzeniami automatycznie – na przykład jeśli świeci słońce, markiza samoczynnie się rozkłada, a przy wietrze albo deszczu bez angażowania domowników – chowa się.

[1] Dom jednorodzinny w starym budownictwie, zamieszkany przez jedną rodzinę

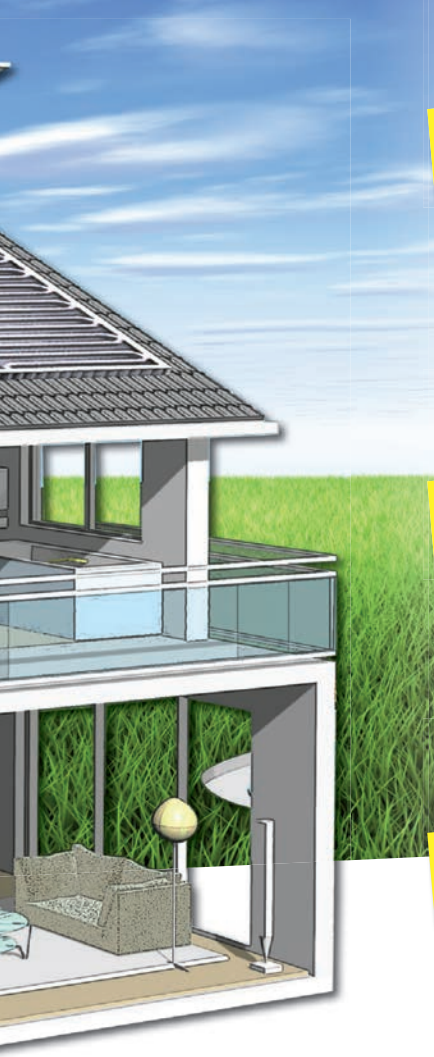

NIŻSZE KOSZTY OGRZEWANIA

Przeciętne gospodarstwo domowe wydaje na ogrzewanie około 4000 złotych rocznie. Z systemem sterowania domem (od 1000 złotych) można te koszty obniżyć. W zależności od typu gospodarstwa domowego potencjał oszczędności wynosi od 15 do 40 procent. W ciągu roku może to być więc suma znacznie przekraczająca 1000 złotych

WIĘKSZA WYGODA

Światło gaśnie automatycznie, kiedy nikogo nie ma w pokoju. Okna samoczynnie otwierają się i wietrzą pomieszczenie. Z systemem sterowania domem jest to proste i wygodne. Miły efekt dodatkowy: zmniejsza się również zużycie prądu

BEZPIECZEŃSTWO

Rolety otwierają się i zamykają automatycznie, zamki drzwi ryglują się samoczynnie, a oświetlenie włącza się i wyłącza o określonych porach: systemy sterowania domem oferują wiele możliwości ochrony przed nieproszonymi gośćmi

DOM

Wyrafinowana technologia sterowana z komputera i telefonu to nie tylko wygoda, ale przede wszystkim bezpieczeństwo i mniejsze koszty. Jak działają INTELIGENTNE SYSTEMY STEROWANIA DOMEM?

■ **Więcej bezpieczeństwa:** Wyjeżdżając na urlop, odpowiednio zaprogramowanym sterowaniem domu można wieczorem włączać światło, aby stworzyć pozory obecności w domu, co z pewnością odstraszy potencjalnych włamywaczy. Również w przypadku deszczu albo zalania piwnicy powiadomione czujnikiem sterowanie domu podniesie alarm. Zamek z napędem pozwoli natomiast na automatyczne ryglowanie drzwi – nawet z biura bądź z miejsca, w którym spędzamy urlop.

PROSTE SYSTEMY STEROWANIA DOMEM

Już za niewielkie pieniądze można obniżyć koszty ogrzewania, zredukować zużycie energii i automatycznie wyłączać urządzenia. Elektroniczna głowica termostatyczna (od około 100 złotych na każdy grzejnik) pozwala ustawić dokładną temperaturę pomieszczenia. W ten sposób, przy niewielkim nakładzie środków i pracy (odkręcamy starą głowicę, przykręcamy nową i gotowe), możemy znacznie zmniejszyć koszty ogrzewania.

Do zdalnego włączania na przykład ekspresu do kawy albo lampki nocnej wystarczy gniazdko radiowe, na przykład zaprezentowane niedawno Belkin WeMo (od 200 złotych) z obsługą Wi-Fi, lub jedna z przejściówek wkładanych do zwykłego gniazdka (od kilkudziesięciu złotych).

STEROWANIE Z CENTRALĄ

Aby zyskać realną wygodę, musimy zainwestować w system sterowania z centralą, czyli urządzeniem komunikującym się ze wszystkimi czujnikami, włącznikami, termoregulatorami, sterownikami rolet, a nawet kotłem, klimatyzacją i bramą wjazdową na naszą posesję. Dzięki centrali będziemy mogli wprowadzić wiele ustawień, na przykład włączenie świateł i ogrzewania dopiero po otwarciu bramy wjazdowej.

Do systemów z centralą można też podłączyć urządzenia zapewniające ochronę i funkcje alarmowe, na przykład automatyczny napęd zamka drzwi albo czujniki wody i dymu czy czujniki ruchu. Jeśli czujnik zostanie uruchomiony (na przykład w piwnicy zacznie cieknąć pralka), centrala zareaguje automatycznie komunikatem ostrzegawczym. Gdy czujnik ruchu rozpozna intruza, centrala uruchomi natomiast alarm.

Proste zestawy startowe z centralą można kupić już od 500 złotych, a zestawy z podłączeniem do komputera albo smartfona już od 1000 złotych. Za zaawansowane rozwiązania trzeba zapłacić nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych.

>

STEROWANIE DOMEM Z PC I SMARTFONA

Większość systemów sterowania domem do zarządzania wymaga specjalnych paneli lub pilotów. Coraz więcej producentów zauważa jednak, że w kontrolowaniu inteligentnego domu najlepiej sprawdzi się domowy pecet, laptop oraz smartfon. Nie dość, że sterowanie za pomocą komputera lub komórki jest wygodne, to łatwo dodać do niego nowe funkcje i poprawić niedociągnięcia.

Wiele systemów pozwala również na podłączenie centrali do internetu i kontrolowanie pracy zdalnie, za pomocą aplikacji w smartfonie lub przeglądarki WWW. W ten sposób przed powrotem do domu z wakacji łatwo można na przykład nagrzać mieszkanie do wybranej temperatury.

JAK CZUJNIKI I WŁĄCZNIKI ŁĄCZĄ SIĘ Z CENTRALĄ

W wielu systemach sterowania domem urządzenia i czujniki trzeba z centralą łączyć za pomocą kabli. Coraz więcej na rynku jest jednak urządzeń bezprzewodowych, wykorzystujących łączność Wi-Fi, ZigBee, Z-Wave (patrz ramka na sąsiedniej stronie) lub wymyśloną przez producenta własną technikę komunikacji bezprzewodowej.

KOMU OPŁACI SIĘ MONTAŻ SYSTEMU STEROWANIA DOMEM

Instalacja systemów przewodowych ze względu na wysokie nakłady pracy opłaca się tylko w nowym budynku (odpowiedni system sterowania domem najlepiej zaplanować jeszcze na etapie projektu) albo przy okazji większego remontu.

Bezprzewodowe systemy, na przykład FIBARO (patrz ramka na sąsiedniej stronie), można zainstalować bez dużej ingerencji w wykończonym już domu czy mieszkaniu, i co ważne dla wynajmujących – zabrać ze sobą, zmieniając lokum. System bezprzewodowy znacznie łatwiej też przeprojektować i dodać do niego nowe elementy.

Coraz więcej urządzeń domowych pozwala na sterowanie za pomocą smartfona. Na obrazku przykład aplikacji do kotłów CO wyposażonych w sterownik eCoal.pl lub Bruli.pl

TYPY URZĄDZEŃ DO STEROWANIA DOMEM

URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE

GNIAZDKO RADIOWE

Gniazdko radiowe (od 100 złotych) można zdalnie włączać i wyłączać, na przykład za pomocą centrali albo pilota. Niektóre gniazdka (od 150 złotych) mają również funkcję ściemniacza, pozwalającą sterować natężeniem światła.

RADIOWY PILOT

Pilotem (od 100 złotych) można sterować funkcjami inteligentnego domu, takimi jak włączanie światła czy urządzeń elektrycznych. Zwykle użytkownik może indywidualnie zaprogramować klawisze.

RADIOWY WŁĄCZNIK ŚWIATŁA

Puszka podtynkowa (od 120 złotych) zastępuje tradycyjny włącznik światła. Użytkownik może włączać i wyłączać oświetlenie wbudowanymi przyciskami lub zdalnie, za pomocą pilota albo centrali.

CZUJNIK RUCHU

Czujnik ruchu (od 150 złotych) może sterować oświetleniem zewnętrznym. Oprócz czujników zewnętrznych (na zdjęciu) istnieją również urządzenia do zastosowania w domu, na przykład do włączania światła w przedpokoju.

OGRZEWANIE

GŁOWICA TERMOREGULACYJNA

Cieplutko z rana, chłodniej w ciągu dnia i jeszcze chłodniej przez noc – ustawienia przekaże centrala. Pokrętło urządzenia (od 200 złotych) pozwala ustalać temperaturę również ręcznie.

TERMOSTAT

Na termostacie pokojowym (od 200 złotych) użytkownik ustawia temperaturę dla jednego pomieszczenia albo całego domu. Czujnik wilgotności zwiększa temperaturę, kiedy zbyt duża wilgotność powietrza stwarza ryzyko pojawienia się pleśni.

CENTRALA

Wiele systemów sterowania domem współpracuje z centralą zarządzającą wszystkimi innymi urządzeniami i łączącą się ze smartfonem czy pecetem przez Wi-Fi. Wszystkie funkcje można kontrolować i programować z poziomu oprogramowania.

STACJA METEOROLOGICZNA

Pozwala centrali na automatyczne dostosowywanie ogrzewania do warunków pogodowych. Stacja meteorologiczna (od 800 złotych) rejestruje temperaturę zewnętrzną, ciśnienie powietrza i prędkość wiatru.

>MAŁE, NIEDROGIE I POLSKIE

Inteligentny system sterowania domem zwykle wydaje nam się trudny do zaprojektowania, bardzo kosztowny i skomplikowany w instalacji. Wcale tak jednak być nie musi. Przykładem systemu niezwykle prostego w instalacji, stosunkowo niedrogiego i niewymagającego wcześniejszego projektowania, jest FIBARO. Co ciekawe, niezbędne do działania elementy tego systemu produkowane są w Polsce przez firmę Fibar Group.

NIEWIELKIE MODUŁY Z RADIOWĄ ŁĄCZNOŚCIĄ

Wszystkie moduły wchodzące w skład systemu FIBARO komunikują się z centralą bezprzewodowo, za pomocą technologii Z-Wave – nie ma więc potrzeby układania w domu setek metrów kabli. Co równie ważne, nie trzeba też zmieniać ani gniazdek elektrycznych, ani włączników światła – moduły ściemniacza, włącznika, a także sterownika rolet są na tyle małe (15x42x36 milimetrów), że można je zamontować wewnątrz istniejących już w domu gniazdek czy włączników.

SPRYTNA CENTRALA

Wszystkie moduły FIBARO kontrolowane są przez jedno urządzenie – Home Center 2 (około 2200 złotych). Po podłączeniu go do domowej sieci komputerowej Home Center 2 obsługuje się za pomocą przeglądarki internetowej lub aplikacji dostępnej na smartfony i tablety z systemem iPhone oraz Android. Wszystkie moduły dodaje się do systemu w pełni automatycznie. A obsługa jest dziecinnie prosta.

DUŻE MOŻLIWOŚCI

Oprócz modułów sterujących urządzeniami elektrycznymi (ściemniacz, wyłącznik, sterownik rolet – wszystkie po około 250 złotych) do FIBARO można podłączyć też czujnik ruchu, termoregulator, kamerę IP oraz każdy moduł zgodny z Z-Wave (są w ofercie takich firm, jak Fakro czy Danfoss).

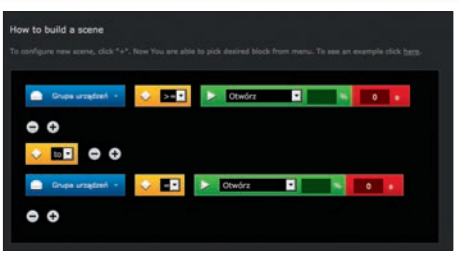

W FIBARO możemy niczym z klocków tworzyć tak zwane sceny, czyli akcje wykonywane w zależności od sytuacji i wskazania czujników

REKLAMA

Nauka przez zabawę!

DINOZAURY

Zbierz całą kolekcję!
Co wtorek nowa książeczka i figurka dinozaura.
Piąta część „Stegozaur” już od 3 kwietnia w kioskach!

Figurka dinozaura do każdej części kolekcji GRATIS!

Co wtorek nowa część!

Patron kolekcji JURAPARK

Kolekcję poleca Fakt GAZETA CODZIENNA

TELEWIZOR JAK OBRAZ

Nowoczesny telewizor najlepiej jest powiesić na ścianie. Nie tylko oszczędzimy sporo miejsca, ale nasz salon może znacznie ZYSKAĆ NA WYGLĄDZIE

Producenci mają mnóstwo pomysłów na nowe funkcje telewizorów, ale w kwestii grubości samego odbiornika i ramki wokół ekranu wiele już nie da się zrobić. Najnowsze modele wyglądają oszałamiająco, ale z dziełami sztuki mogą rywalizować dopiero po powieszeniu na ścianę. A więc warto to zrobić. Tym bardziej że za najprostszy sposób na przyczepienie TV do ściany zapłacimy mniej niż 50 złotych. Poznajmy najciekawsze sposoby montażu telewizora na ścianie i eleganckie stojaki na sprzęt audio-wideo. **Uwaga!** Telewizor należy powiesić w taki sposób, aby środek ekranu znajdował się na wysokości (lub nieco poniżej) naszego wzroku, gdy siedzimy na kanapie.

WYBÓR UCHWYTU ŚCIENNEGO

Przed zakupem mocowania niezbędnego do powieszenia telewizora na ścianie, musimy poznać niektóre dane naszego odbiornika:

- **Waga:** Każde mocowanie ma określoną wytrzymałość i w zależności od wagi telewizora i typu ściany może wymagać innego sposobu przytwierdzenia. Przy ścianach nośnych i murowanych stosuje się zwykle specjalne kotwy, dla ścianek z płyt kartonowo-gipsowych musimy w sklepie budowlanym zapytać o odpowiednie kołki – najlepiej rozprężne dyble rozporowe (kołki rozporowe) z metalu. Przed montażem koniecznie też zapoznajmy się z instrukcją obsługi uchwytu telewizora.
- **Rozmiar mocowania:** Prawie wszystkie telewizory mają na tylnej części obudowy specjalne otwory montażowe. Zazwyczaj są one rozmieszczone zgodnie ze standardem VESA. Na obudowie lub w instrukcji obsługi znajdziemy wtedy na przykład określenie VESA 200x200 czy VESA 400x400, które określa w milimetrach odległości pomiędzy otworami (jeśli nie możemy znaleźć takiej informacji, dokonajmy samodzielnych pomiarów). Uchwyt ścienny musi pasować do tych otworów. Wybierając mocowanie, warto mieć zdjęcie tyłu naszego telewizora. Pomoże nam to w ocenie, czy po zamontowaniu w uchwycie da się wyprowadzić z telewizora wszystkie niezbędne kable.

ŁATWO I PRZYSTĘPNIE

Powieszenie telewizora może być tak łatwe, jak zawieszenie na ścianie obrazu. Wystarczy kupić uchwyt 4World Wieszak LED/LCD SLIM Linka, który dostępny jest w trzech rozmiarach (dla telewizorów 17–37, 32–55 i 32–60 cali) różniących się od siebie standardem VESA (odpowiednio 200x200, 400x400 oraz 600x600). Po zastosowaniu tego uchwytu telewizor niemal przylega do ściany (pozostaje odstęp 14,5 mm). Stalowa linka znacznie ułatwia właściwe wypoziomowanie telewizora. Uchwyty 4World można kupić już za około 50 złotych.

> GRA ŚWIATŁEM

Maskownica do kabli (patrz ramka obok po prawej) pozwoli nam co prawda ukryć przewody, ale raczej sama w sobie nie doda uroku salonowi. Chyba że sprawimy, żeby stanowiła ciekawy akcent dekoracyjny. Taki efekt osiągniemy, kupując maskownicę z oświetleniem (na przykład AmbienTrack LED Light-Kit za około 400 złotych), albo samodzielnie montując taśmę LED obok posiadanej już maskownicy.

W POWIETRZU Z BLU-RAYEM

Telewizor to często za mało. W nowoczesnym salonie niezbędnym dodatkiem jest odtwarzacz multimedialny albo Blu-ray. Jeśli nasz telewizor wisi na ścianie, gdzie powinniśmy postawić taki dodatkowy sprzęt? Można powiesić go razem z telewizorem! Ciekawym rozwiązaniem jest zastosowanie wiszącej półki (na przykład model ART D49 firmy Fiber Novelty za około 200 złotych), która idealnie sprawdzi się z niemal dowolnym uchwytem ściennym na telewizor.

Jeśli mamy więcej sprzętów podłączanych do telewizora, a do tego nie wykuliśmy w ścianie kanału na kable, możemy rozważyć zakup półki ściennej od razu z uchwytem do telewizora (patrz obrazek obok). Dzięki zintegrowanej z nią maskownicy elegancko ukryjemy wszystkie przewody.

Maskownicę do półki ART D49 trzeba dokupić oddzielnie (około 70 złotych)

Przykładem atrakcyjnej wiszącej półki audio-wideo z uchwytem na TV i maskownicą na kable jest Elmob Nikea 01. Cena – około 800 złotych

NIEWIDOCZNE PRZEWODY

Telewizor wiszący na ścianie niczym obraz może stanowić ozdobę każdego nowoczesnego salonu. Cały efekt popsuć mogą jednak... kable, niezbędne do zasilenia odbiornika i dostarczenia do niego źródła sygnału. Jeśli nie przygotowaliśmy specjalnego kanału na kable w ścianie, dobrym wyjściem z sytuacji jest zastosowanie uchwytu ze specjalną maskownicą lub dokupienie maskownicy do uchwytu, który już mamy.

W sklepach z akcesoriami RTV znajdziemy maskownice, które można pomalować na kolor ściany, a także produkty bardzo ciekawe stylistycznie oraz nietypowe, na przykład z podświetleniem LED (patrz ramka po lewej).

ULTRAPŁASKO Z POCHYLANIEM

Telewizor powieszony na ścianie wygląda bardzo estetycznie, szczególnie jeśli niemal do niej przylega. Uchwyt CHIEF MTT pozwala zminimalizować odległość między telewizorem a ścianą do 19 milimetrów, nawet jeśli mamy model 63-calowy. Dzięki sprytnemu mechanizmowi będziemy mieli też możliwość pochylenia odbiornika o 12 stopni, co zwiększy komfort oglądania, gdy lubimy spędzać czas na dywanie. Ciekawym rozwiązaniem są paski pozwalające zachować porządek w kablach. Niestety, cena wygody jest wysoka – od 700 do 900 złotych w zależności od wielkości telewizora.

SCHOWANY W ŚCIANIE

To może nie jest rozwiązanie do salonu, ale idealnie sprawdzi się w gabinecie, sypialni czy pokoju dziecięcym, gdzie oglądamy telewizję z różnych zakątków pomieszczenia. Trik polega na tym, że na noc czy czas zabawy dzieci telewizor wisi na ścianie jak obraz. W każdej chwili możemy go jednak wysunąć i ustawić pod niemal dowolnym kątem zarówno w pionie, jak i poziomie. Jest tylko jeden warunek – montaż takiego uchwytu musimy przewidzieć podczas wykończania albo remontu mieszkania, bo wymaga to wykucia dosyć sporego otworu w ścianie. Za uchwyt CHIEF JWDIW + MAC501 zapłacimy około 1600 złotych, co jest kolejną wadą tego nietypowego rozwiązania.

PRAKTYCZNE
ROZWIĄZANIA

POCHYLANIE NA PILOTA

Na rynku nie brakuje też rozwiązań dla leniuchów. Niestety, jeśli lubimy uchwyty, których pochylenie można sterować pilotem, musimy przygotować się na spory wydatek. Za około 1000 złotych uda nam sie kupić OMB Remote Tilt – prosty uchwyt dla telewizorów

37–52 cale, który zdalnie pochylimy do aktualnie najwygodniejszej dla nas pozycji. Po wyłączeniu TV dzięki specjalnemu czujnikowi uchwyt powróci do pozycji, w której telewizor wisi płasko na ścianie.

PODŚWIETLANIE EKRANU

Droższe modele telewizorów Philipsa wyposażone są w technologię Ambilight, dzięki której ściana za telewizorem oświetlana jest światłem w kolorze zbliżonym do wyświetlanego na TV w danej scenie filmu. Jeśli mamy telewizor innego producenta, podobny efekt możemy osiągnąć, kupując uchwyt Glo Mount firmy U.S. Brown Bear. Niestety, urządzenie trzeba zamówić w zagranicznym sklepie, na przykład Amazon. Jego koszt to około 450 złotych.

TANIE WIESZANIE

Cabstone Ultra Slim XL (model 51951) to jeden z najtańszych uchwytów (około 40 złotych), mimo że gwarantuje minimalny odstęp TV od ściany. Trudności może jednak sprawić jego prawidłowe wypoziomowanie.

RÓ BLIŻ

LUSTRZANKA
z półprzepuszczalnym lustrem
Sony SLT-A77V

Ekran 1 na odchylanym, obrotowym ramieniu w SLT-A77V umożliwia robienie zdjęć z prawie każdej pozycji. Producent zdecydował się też wyposażyć swój flagowy model w pomocniczy wyświetlacz 2

SLT-A77V w odróżnieniu od tańszego modelu SLT-A65 obsługuje grip z przyciskami sterującymi 3. Sony nagrywa również filmy – aby rozpocząć kręcenie wideo, wystarczy wcisnąć przycisk 4

W nowoczesnych aparatach fotograficznych coraz bardziej zacierają się granice pomiędzy różnymi typami cyfrówek. Zaawansowana lustrzanka Sony SLT-A77V nie ma tradycyjnego lustra, natomiast kompakt Sony NEX-7 ma wymienne obiektywy. Elementów zbliżających oba, wydawałoby się tak różne aparaty jest sporo. Jaki więc model wybrać? Czy kompakt może dotrzymać kroku najnowszej i najbardziej zaawansowanej na rynku amatorskiej lustrzance? Przeczytajmy.

WYGODA OBSŁUGI

Sony SLT-A77V ma solidną, wykonaną ze stopów magnezu obudowę. Rękojeść jest doskonale wyprofilowana, dzięki temu aparat, nawet z dużymi obiektywami, pewnie trzyma się w dłoni. SLT-A77V wyposażono w dwa pokrętła zmiany parametrów. W trybie ręcznym służą one do doboru wartości przysłony i czasu otwarcia migawki – jest to bardzo wygodne rozwiązanie. Do zmiany trybu pracy aparatu wykorzystujemy tradycyjne pokrętło. Oprócz typowych nastaw znajdziemy na nim opcję MR, która pozwala nam zdefiniować trzy zestawy indywidualnych ustawień aparatu. Są także tryby rejestracji panoram 2D i 3D. Nowością względem poprzedniego, flagowego modelu Sony A700 jest dodatkowy monochromatyczny wyświetlacz służący do kontroli i wprowadzania nastaw.

Sony NEX-7 jest całkiem innym aparatem. Jest mniejszy i ponad dwukrotnie lżejszy. Wykonaną również z magnezu obudowę zaprojektowano nie tylko z myślą o ergonomii, ale również o wzornictwie. NEX-7 jest dobrze wykonanym aparatem. Gumowa rękojeść zapewnia równie solidny chwyt, jak w lustrzance. Aparat z powodzeniem możemy obsługiwać jedną ręką – służą do tego dwa zlokalizowane na górze pokrętła. Ich funkcje możemy samodzielnie ustalić.

ELEKTRONICZNY WIZJER

Oba testowane modele nie mają tradycyjnego optycznego wizjera. Zamiast niego do dyspozycji mamy miniaturowy wyświetlacz wykonany w technologii OLED. Wysoka rozdzielczość (2,4 Mpix) oraz nieco powiększony obraz sprawiają, że używanie elektronicznego wizjera jest niezwykle przyjemne. Obraz podglądu ma intensywne kolory, jest jasny, nie widać na nim poszczególnych pikseli i w odróżnieniu od tradycyjnego wizjera optycznego można na nim wyświetlić na przykład poziomnicę ułatwiającą wykonanie zdjęcia.

Sony SLT-A77V

+ PLUS

+ bardzo dobry elektroniczny wizjer
+ szybki tryb zdjęć seryjnych

– MINUS

– bardzo wysoka cena

Czy tylko lustrzanka gwarantuje **NAJLEPSZE FOTOGRAFIE**? A może równie dobre fotki wykonamy kompaktem? Test dwóch różnych, choć podobnych modeli da nam odpowiedź

ŻNE NIAKI

WIELKOŚĆ RZECZYWISTA
13 x 7,1 x 5,4 cm
350 g

KOMPAKT

z wymiennym obiektywem

Sony NEX-7

Za pomocą dwóch, umieszczonych na górnej części obudowy pokrętеł 5 możemy szybko zmieniać najważniejsze ustawienia – sami decydujemy które

Wyświetlacz 6 w NEX-7 można pochylać, ale nie obracać. Równie ważna jak fotografowanie jest funkcja filmowania, producent umieścił przycisk nagrywania filmów 7 tuż pod kciukiem

Sony NEX-7

+ PLUS

+ bardzo dobry elektroniczny wizjer
+ szybki tryb zdjęć seryjnych

– MINUS

– wysoka cena

WYPOSAŻENIE

Sony SLT-A77V jest wyposażony we wszystko, czego oczekuje się od wysokiej klasy aparatu: stabilizator obrazu, pełny zestaw trybów ekspozycji i tematycznych, gniazdo synchronizacji do zewnętrznego flesza, port HDMI, możliwość podłączenia zewnętrznego mikrofonu oraz wbudowany moduł GPS.

Jedną z największych zalet tego modelu jest prędkość wykonywania zdjęć seryjnych. Brak konieczności podnoszenia lustra sprawia, że aparat może zrobić 8 zdjęć na sekundę.

Pod względem wyposażenia NEX-7 jest nieco uboższy – brakuje mu na przykład modułu GPS i mniej potrzebnego gniazda synchronizacji lampy błyskowej.

Największą różnicą między aparatami jest dostępne wyposażenie. Dla modeli z serii SLT na rynku znajdziemy ponad 30 obiektywów, wiele lamp błyskowych i mnóstwo profesjonalnych akcesoriów. Użytkownik NEX-7 będzie musiał zadowolić się póki co siedmioma szkłami. Wprawdzie obiektywy SLT po zastosowaniu adaptera pasują do NEX-7, ale z uwagi na wymiary i wagę używanie ich z niewielkim kompaktem będzie niewygodne.

REJESTROWANIE OBRAZU

Oba urządzenia wyposażono w takie same matryce Exmor APS HD CMOS o rozdzielczości 24,7 Mpix, toteż pod względem jakości zdjęć aparaty wypadają bardzo podobnie. Fotki są szczegółowe, ostre, może nieco zbyt ciemne, ale za to pozbawione szumu. Cyfrowe zakłócenia można zaobserwować dopiero po zwiększeniu ISO do 3200. Zakres dynamiki (różnica pomiędzy najjaśniejszym a najciemniejszym punktem) jest bardzo wysoki, godna pochwały jest również jakość odwzorowania kolorów.

Obie cyfrówki sprawdzą się również w roli kamery. Umożliwiają kręcenie filmów w rozdzielczości 1080p.

WNIOSKI

Oba aparaty oferują bardzo dobrą jakość obrazu. Dlatego o wyborze konkretnego modelu powinny zdecydować względy konstrukcyjne i możliwości. NEX-7 jest idealnym towarzyszem podróży dla osób, które cenią wysoką jakość zdjęć w połączeniu z intuicyjną obsługą. Zaletą SLT-A77 jest duża liczba dostępnych obiektywów i wbudowany moduł GPS, który przyda się w tworzeniu dokumentacji. Przydatnym dodatkiem do SLT-A77 jest też grip z dodatkowym akumulatorem i pomocnymi przyciskami.

>

WYNIKI TESTU W SZCZEGÓŁACH

PRODUCENT / Model	waga	1 MIEJSCE: SONY ALPHA SLT-A77	ocena	2 MIEJSCE: SONY NEX-7	ocena
Rozdzielczość matrycy (rozdzielczość zdjęcia)		24 Mpix (6000 x 4000 pikseli)		24 Mpix (6000 x 4000 pikseli)	
Wielkość sensora / przelicznik ogniskowych obiektywu (crop factor)		23,5 x 15,6 mm / 1,5x		23,5 x 15,6 mm / 1,5x	
Dołączony w zestawie obiektyw (wykorzystany do testów)		Sony 2.8 / 16–50 SSM		Sony 3.5–5.6 / 18–55 OSS	
Zewnętrzna lampa błyskowa wykorzystana do testów		Sony HVL-F58AM		Sony HVL-F20AM	
SERWIS	**3%**	**bardzo dobra**	**4,67**	**bardzo dobra**	**4,67**
Okres gwarancji *	2%	2 lata	4,00	2 lata	4,00
Strona WWW producenta	1%	www.sony.pl	6,00	www.sony.pl	6,00
JAKOŚĆ ZDJĘĆ W ŚWIETLE DZIENNYM	**40%**	**bardzo dobra**	**4,87**	**bardzo dobra**	**4,87**
Ocena wzrokowa zdjęcia zarejestrowanego w świetle dziennym	6%	szczegółowe, ostre, trochę zbyt ciemne, niski poziom szumów	4,84	szczegółowe, ostre, trochę zbyt ciemne, niski poziom szumów	4,84
Wierność detali / utrata detali na brzegach zdjęcia	14%	53,2 % / 15 %	4,78	50,2 % / 22,1 %	4,56
Winietowanie (w wartościach EV) / zniekształcenia geometrii (typ zniekształceń)	2%	0,5 / 1,27 % (beczkowate)	4,77	0,3 / 2,17 % (beczkowate)	4,32
Wierność odwzorowywania kolorów / skuteczność działania automatycznego balansu bieli / dynamika tonalna zdjęcia (gęstość optyczna)	14%	85,8 % / 97,3 % / 2,80	4,91	86,6 % / 97,3 % / 2,83	4,99
Szumy dla automatycznego ustawienia czułości ISO (ustawiona czułość) / dla ISO 1600	4%	11,7 % (przy ISO 200) / 11,5 %	5,18	7,4 % (przy ISO 320) / 10,2 %	5,84
JAKOŚĆ ZDJĘĆ Z WBUDOWANĄ LAMPĄ BŁYSKOWĄ	**5%**	**dobra**	**4,12**	**dobra**	**3,84**
Ocena wzrokowa zdjęcia zarejestrowanego z wbudowaną lampą błyskową	1%	wysoki poziom szczegółów, przekłamania kolorów, zdjęcia lekko nieostre na brzegach, zbyt ciemne	4,70	wysoki poziom szczegółów, przekłamania kolorów, zdjęcia lekko nieostre na brzegach, zbyt ciemne	4,60
Utrata jasności na brzegach zdjęcia: dla najmniejszej (2 metry) / największej ogniskowej (5 metrów)	2%	95 % dla 16 mm / 61 % dla 50 mm	2,98	83 % dla 18 mm / 32 % dla 55 mm	3,89
Liczba przewodnia lampy / zasięg błysku lampy / wierność rejestrowanych kolorów	2%	12 / 4,3 m / 91,4 %	4,96	6 / 1,7 m / 90,9 %	3,41
JAKOŚĆ ZDJĘĆ Z ZEWNĘTRZNĄ LAMPĄ BŁYSKOWĄ	**5%**	**dobra**	**4,38**	**dobra**	**3,69**
Ocena wzrokowa zdjęcia zarejestrowanego z zewnętrzną lampą błyskową	1%	wysoki poziom szczegółów, przekłamania kolorów, zdjęcia lekko nieostre na brzegach, zbyt ciemne	4,80	wysoki poziom szczegółów, przekłamania kolorów, zdjęcia lekko nieostre na brzegach, zbyt ciemne	4,70
Utrata jasności na brzegach zdjęcia: dla najmniejszej (2 metry) / największej ogniskowej (5 metrów)	2%	91 % dla 16 mm / 55 % dla 50 mm	3,20	91 % dla 18 mm / 39 % dla 55 mm	3,56
Liczba przewodnia lampy / zasięg błysku lampy / wierność rejestrowanych kolorów	2%	50 / 17,9 m / 89,7 %	5,34	18 / 5,1 m / 90,1 %	3,31
OBSŁUGA	**38%**	**celująca**	**5,64**	**bardzo dobra**	**5,43**
Czas od momentu wykonania jednego zdjęcia w formacie RAW do momentu, w którym możliwe jest wykonanie następnego zdjęcia / zimny start aparatu	3%	0,48 / 0,20 s	6,00	0,55 / 0,80 s	5,91
Czas wykonania zdjęcia przy dobrym oświetleniu sceny / przy słabym oświetleniu sceny / z ręcznym ustawieniem ostrości / po zablokowaniu ekspozycji	9%	0,41 / 0,49 / 0,10 / 0,10 s	5,53	0,28 / 0,30 / 0,10 / 0,10 s	5,83
Zdjęcia seryjne w najlepszej jakości JPEG: liczba klatek w serii / szybkość wykonywania zdjęć (liczba klatek na sekundę)	5%	do pojemności karty / 8,47	6,00	do pojemności karty / 3,24	4,80
Ekran kontrolny: wierność wyświetlanych detali / przekłamania barw / przekątna ekranu / poziom refleksów od ekranu / jasność świecenia ekranu	1%	100 % / 9 % / 7,21 cm / duży / 290 cd/m²	4,31	85 % / 9 % / 7,48 cm / duży / 628 cd/m²	4,70
Wizjer: wierność obrazu wyświetlanego w wizjerze / korekcja ostrości	2%	100,0 % / jest (od -4,0 do +3,0 dioptrii)	6,00	100 % / jest (od -4,0 do +4,0 dioptrii)	6,00
Instrukcja obsługi	1%	kompletna	5,00	kompletna	5,00
Wygoda obsługi przycisków sterujących / menu aparatu	4%	prosta / czytelne	5,25	prosta / czytelne	5,25
Informacje: o liczbie pozostałych do wykonania zdjęć / jakości zdjęcia / trybie pracy lampy błyskowej / stanie akumulatora	1%	jest / jest / jest / jest	6,00	jest / jest / jest / jest	6,00
Ręczne ustawienie przysłony / ekspozycji (czasu naświetlania) / czułości ISO / balansu bieli	2%	jest / jest (jest) / od 50 do 16 000 / jest	6,00	jest / jest (jest) / od 100 do 16 000 / jest	5,83
Pomiar ekspozycji: centralnie ważony / punktowy / wielopunktowy / liczba pól pomiarowych / liczba punktów autofokusu	2%	jest / jest / brak / 1200 / 19	4,62	jest / jest / brak / 25 / 25	5,14
Liczba programów tematycznych / liczba trybów pracy zewnętrznej lampy błyskowej	2%	10 / 7	5,62	8 / 3	3,87
Stabilizator obrazu / podniesienie lustra / bracketing / zdjęcia z interwałem czasowym / samowyzwalacz / panorama / wariacje barwne / inne funkcje	6%	w aparacie / nie ma potrzeby / tak / nie / tak / tak / tak / inteligentna automatyka	5,96	w aparacie / nie ma potrzeby / nie / nie / tak / tak / tak / inteligentna automatyka	5,62
INNE	**9%**	**dobra**	**4,29**	**dobra**	**4,08**
Waga z akumulatorem / wymiary (tylko korpus)	2%	750 g / 15,0 x 10,4 x 8,5 cm	3,80	350 g / 13,0 x 7,1 x 5,4 cm	5,62
Typ dołączonego akumulatora / koszt wymiany	2%	akumulator litowo-jonowy / 280 zł (NP-FM500H)	4,00	akumulator litowo-jonowy / 238 zł	4,00
Wydajność akumulatora (liczba wykonanych zdjęć) / opcjonalny uchwyt baterii (grip)	2%	2253 / jest	6,00	1344 / brak	3,50
Obsługiwane typy kart pamięci / karta dołączona w komplecie	1%	SD, SDHC, SDXC, Memory Stick Duo / brak	1,00	SD, SDHC, SDXC, Memory Stick Duo / brak	1,00
Formaty zapisu zdjęć	1%	RAW, JPEG, JPEG, RAW	5,00	RAW, JPEG, JPEG, RAW	5,00
Gniazda połączeniowe: TV / HDMI / USB 2.0 / synchronizacja lampy / PictBridge / gniazdo mikrofonu	1%	brak / jest / jest / jest / jest / jest	5,00	jest / jest / jest / brak / brak / jest	4,50
OCENA POŚREDNIA	**100%**		**5,04**		**4,89**
Punkty dodatnie i ujemne		obrotowy wyświetlacz z podglądem na żywo	+0,40	odchylany wyświetlacz z podglądem na żywo	+0,35
		zapis wideo w rozdzielczości Full HD	+0,15	zapis wideo w rozdzielczości Full HD	+0,15
		GPS	+0,10		
Komputer Świat **Jakość**		**celująca**	**5,69**	**bardzo dobra**	**5,39**
Opłacalność zakupu		**za drogi**		**niezbyt opłacalny**	
Cena		7315 zł		5484 zł	
Najniższa cena znaleziona przez redakcję		6939 zł (www.net-s.pl)		5043 zł (www.lepszezakupy.pl)	

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje roszczenie z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

Moja CEWE FOTOKSIĄŻKA

Moje zdjęcia cyfrowe jako prawdziwa fotoksiążka.

CEWE FOTOKSIĄŻKI z Twoich zdjęć

teraz 30% taniej

Promocja trwa do 22 kwietnia i nie dotyczy fotozeszytów.

www.zdjecia.komputerswiat.pl

Fotoobraz 30x40 na płótnie

~~59 zł~~ 49 zł

Promocja trwa do 22 kwietnia.

KURS CZĘŚĆ 4

ODCINKI KURSU: EXCEL 2010

Komputer Świat 2/2012 — KURS CZĘŚĆ 1
Funkcje i formuły w arkuszach

Komputer Świat 3/2012 — KURS CZĘŚĆ 2
Formatowanie komórek arkusza

Komputer Świat 4/2012 — KURS CZĘŚĆ 3
Wstawianie wykresów i grafiki do arkusza

>WARTO WIEDZIEĆ

- makra tworzone w Excelu są zapisywane w języku VBA, ale proste skrypty możemy zapisywać bez znajomości tego języka programowania
- makra możemy tworzyć i stosować nie tylko w Excelu, ale również w innych programach pakietu Microsoft Office, na przykład w Wordzie czy PowerPoincie

PROGRAMUJ W EXCELU

Excel to program z dużymi możliwościami. MOŻNA JE JEDNAK DODATKOWO ROZSZERZYĆ, tworząc programy, które będą uzupełniały brakujące, ale potrzebne nam funkcje

Excel, a tak naprawdę cały pakiet Office, zawiera w sobie język programowania Visual Basic for Applications, w skrócie określany jako VBA. Dzięki niemu możemy samodzielnie tworzyć aplikacje wykonujące praktycznie dowolne zadania. Te aplikacje działają wyłącznie w środowisku Office'a i zwykle nazywamy je makrami. To doskonałe rozszerzenie możliwości tego pakietu. Jeśli brakuje nam jakiejś funkcjonalności, zawsze możemy samodzielnie napisać makro realizujące potrzebne zadanie. Komputer Świat pokaże, jak korzystać z edytora VBA w Excelu 2010, ale w starszych wydaniach również można nagrywać makra i używać języka VBA.

MAKRA BEZ PROGRAMOWANIA

Czynności w Excelu można automatyzować bez znajomości języka VBA. Jak to robić, dowiemy się na następnej stronie.

VBA – CZY TO TRUDNE?

Co prawda programowanie w VBA jest bardziej złożone niż na przykład tworzenie formuł, jednak język ten został tak przygotowany, aby nie sprawiał kłopotu początkującym programistom. Wystarczy trochę dobrych chęci i pewnej wytrwałości, a szybko okaże się, że samodzielne tworzenie makr nie będzie dla nas żadnym problemem. Najpierw jednak trzeba poznać zasady rządzące światem makr i programowania. **pg**

KARTA DEWELOPER

Standardowo Excel 2010 nie wyświetla karty Deweloper. Aby pojawiła się na ekranie, klikamy na Plik, z rozwiniętego menu wybieramy polecenie Opcje i przechodzimy na zakładkę Dostosowywanie Wstążki. Następnie z listy wybieramy opcję Karty główne, kliknięciem zaznaczamy opcję Deweloper i klikamy na przycisk Dodaj >> oraz na OK.

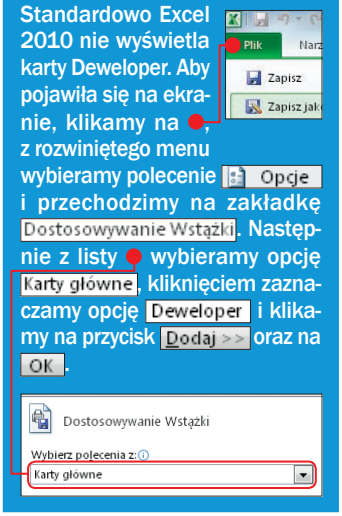

Fot. Diamondimages/Dreamstime.com

JAK NAGRYWAĆ MAKRA W EXCELU

Makra pozwalają na wykonanie powtarzających się czynności. Najprostszy sposób ich tworzenia to skorzystanie z rejestratora makr. Dzięki niemu możemy nagrać wykonywane przez nas czynności, a potem je odtworzyć.

REJESTRACJA MAKRA

Rejestracja makra może się odbyć w dowolnym arkuszu, jednak aby mogło być zapisane w skoroszycie, nie możemy używać typowych plików Excela .xlsx. Zamiast tego należy skorzystać z formatu .xlsm.

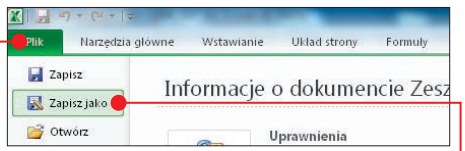

1 Tworzymy nowy arkusz, klikamy na przycisk ● i z menu wybieramy ●. Następnie na liście wskazujemy opcję ● i klikamy na Zapisz.

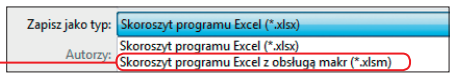

2 Zarejestrujemy makro, dzięki któremu będzie można zmieniać wygląd i format komórek. Ponieważ takie czynności wykonuje się często, ich automatyzacja bardzo ułatwi nam pracę ze skoroszytami. Aby wywołać rejestrator, klikamy na strzałkę widoczną pod znajdującą się na zakładce Widok ikoną ● i wybieramy opcję ●.

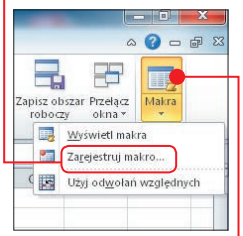

3 Pojawi się okno, w którym wprowadzamy dane makra. Zaczynamy od nazwy ●. Może być prawie dowolna, ale należy pamiętać, że nie może zawierać znaków spacji i nie może zaczynać się od cyfry. W skoroszycie nie może też znajdować się więcej niż jedno makro o danej nazwie.

Komputer świat radzi

SKRÓTY WYWOŁUJĄCE MAKRA

Pewnym rozwiązaniem problemu konfliktu skrótów do makr ze skrótami zarezerwowanymi dla programów jest użycie dodatkowo klawisza funkcyjnego shift. Na przykład, wystarczy podać kombinację shift Q, aby aktywacja makra odbywała się za pomocą kombinacji ctrl shift Q.

4 W pole ● można wpisać klawisz skrótu, który użyty z ctrl będzie aktywował makro. Nie stosujmy skrótów, które są przypisane do innych czynności systemowych. Unikamy zatem takich skrótów, jak ctrl S czy ctrl Z.

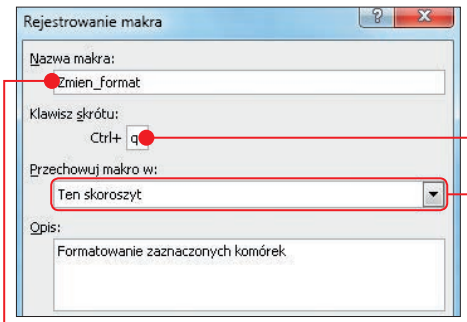

5 Lista ● pozwala wybrać miejsca zapisania makra (patrz następna porada). Możemy pozostawić opcję Ten skoroszyt. W ostatnim polu tekstowym można podać krótki opis makra wskazujący, do czego ono służy.

6 Po kliknięciu na przycisk OK rozpocznie się rejestracja makra. Excel będzie zapamiętywał wykonywane przez nas czynności. Klikamy więc prawym przyciskiem na aktualnie zaznaczoną komórkę i z menu podręcznego wybieramy Formatuj komórki... W oknie formatowania ustalamy dowolny format.

7 Możemy na przykład zmienić sposób wyświetlania danych na liczbowy o czterech miejscach po przecinku, dodać obramowanie, a także kolor tła komórki. Po wykonaniu tych czynności ponownie klikamy na ikonę ● i z menu wybieramy pozycję Zatrzymaj rejestrowanie. Tym samym zatrzymujemy rejestrację. Makro jest gotowe.

ZAPISYWANIE MAKR

Przy tworzeniu makra mamy możliwość wyboru, gdzie ma zostać zapisane. Opcją domyślną jest Ten skoroszyt. Wtedy makro będzie zapisane w bieżącym skoroszycie i dostępne wyłącznie w nim. Jeżeli makro ma być dostępne w każdym otwieranym skoroszycie, należy wybrać opcję Skoroszyt makr osobistych. Takie makro zostanie zapisane w specjalnym skoroszycie o nazwie Personal.xlsb.

STOSOWANIE MAKR

Aby zastosować zapisane w makrze operacje, musimy tylko wskazać, które dane mają zostać przetworzane, oraz wybrać stworzone przez nas makro.

1 Testujemy przygotowane makro. Wprowadzamy w kilku komórkach różne wartości liczbowe. Następnie zaznaczamy je.

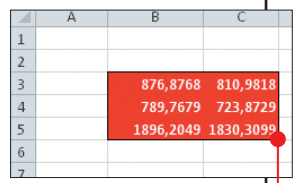

2 Wciskamy kombinację klawiszy, która została przypisana do makra (patrz punkt 4 w poradzie Rejestracja makra). Komórki zostaną sformatowane ● zgodnie z poleceniami wydanymi w punkcie 7.

3 Jeżeli do makra nie przypisaliśmy żadnego skrótu klawiaturowego, to aby je uruchomić, klikamy na ikonę ● i wybieramy pozycję Wyświetl makra. Zobaczymy listę dostępnych makr ●. Wskazujemy to, które chcemy uruchomić, i klikamy na przycisk ●. Przypisane makru czynności zostaną wykonane.

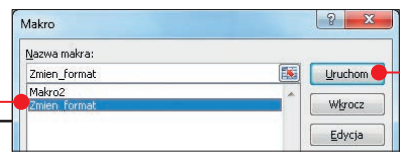

TWORZYMY PIERWSZE MAKRO W JĘZYKU VBA

Makro rejestrowane w sposób przedstawiony w poprzedniej wskazówce jest przez Excela przetwarzane na instrukcje w języku VBA. Można się o tym przekonać, wywołując listę makr, wskazując wybrane i klikając na przycisk Edycja. Zobaczymy okno edytora VBA. Takie instrukcje możemy napisać samodzielnie.

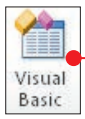

1 Aby ręcznie tworzyć instrukcje składające się na makra, musimy korzystać z edytora kodu VBA. Można go wywołać, klikając na ikonę ● znajdującą się na karcie Deweloper (patrz ramka po lewej). Okno edytora wygląda tak ●. Z lewej strony widoczna jest lista ● reprezentująca arkusze i skoroszyt.

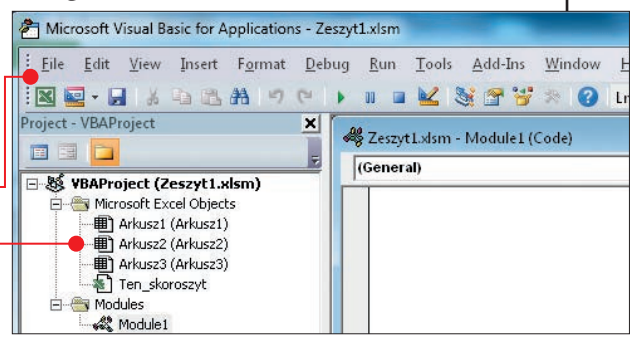

2 Excel zapisuje kod makr w modułach, które pojawiają się pod listą arkuszy. Jeżeli modułu nie ma, dodajemy go, wybierając z menu Insert pozycję Module. Klikamy dwukrotnie na

3 Otworzy się okno kodu, gdzie wpisujemy . W ten sposób utworzyliśmy ramy tak zwanej procedury. Jej nazwa to Zmien_format. Użyte słowo public oznacza, że będzie ona dostępna bez ograniczeń dla innych procedur, będzie także widoczna na liście makr. Pomiędzy wierszem rozpoczynającym a kończącym należy wpisać treść procedury (makra).

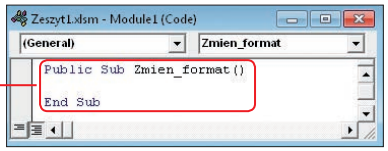

4 Wprowadzamy instrukcje . Pojedynczą instrukcję (pojedynczy wiersz) możemy traktować po prostu jako polecenie do wykonania.

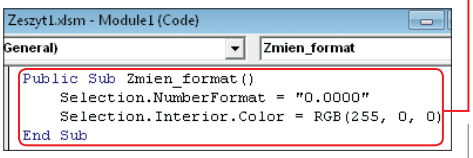

5 Pierwsza instrukcja to polecenie zmiany formatu komórek na liczbę z dokładnością do czterech liczb po przecinku. Druga instrukcja to modyfikacja koloru wnętrz komórek należących do zaznaczonego obszaru. Kolor jest zmieniany na czerwony (**RGB(255, 0, 0)**) i jest komponowany za pomocą kodów RGB, czyli składowej czerwonej (R), zielonej (G) i niebieskiej (B).

6 Zamykamy edytor kodu VBA i powracamy do arkusza. Zaznaczamy dowolny zakres komórek oraz wywołujemy listę makr. Zobaczymy, że będzie na niej dostępna nazwa napisanej przez nas procedury VBA .

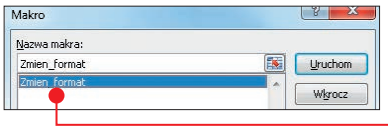

7 Gdy uruchomimy takie makro, przekonamy się, że wykonanie instrukcji z punktu **4** faktycznie wpłynęło na wygląd komórek. Zgodnie z podanym opisem zmienił się format danych oraz kolor tła.

PODSTAWY PROGRAMOWANIA W JĘZYKU VBA

Aby sprawnie tworzyć makra w VBA, trzeba poznać podstawowe zasady programowania w tym języku. Musimy wiedzieć, jak posługiwać się zmiennymi, właściwościami i obiektami, a także poznać instrukcje języka wykonujące różne typowe zadania. Dopiero gdy poznamy te zagadnienia, możemy zacząć programować.

ODWOŁANIA I OBIEKTY

Przykładowe makro przedstawione w poprzedniej wskazówce modyfikowało format komórek znajdujących się w zaznaczonym obszarze. Dostęp do tego obszaru uzyskaliśmy za pomocą odwołania **Selection**. W taki sam sposób możemy się dostać do rozmaitych innych części skoroszytu bądź arkusza (patrz też ramka Przydatne odwołania).

Można budować piętrowe odwołania. Wtedy poszczególne człony oddzielamy kropkami. Przykładowo, jeśli chcemy uzyskać dostęp do wartości aktywnej komórki, napiszemy **ActiveCell.Value**, a gdy potrzebujemy dostać się do wypełnienia zaznaczonego obszaru – **Selection.Interior**.

ZMIENNE I TYPY DANYCH

Aby przechowywać dane, na przykład wartości odczytane z komórek czy pól tekstowych, potrzebujemy zmiennych.

1 W celu utworzenia zmiennej używamy konstrukcji ze słowem **Dim**, po którym występuje nazwa zmiennej. Przykładowo, jeśli napiszemy: **Dim liczba**, to w dalszej części makra pod nazwą **liczba** będziemy mogli przechowywać różne wartości.

```
Dim liczba
liczba = 100
```

PRZYDATNE ODWOŁANIA

We wnętrzu makra (w kodzie makra) możemy uzyskać dostęp do elementów skoroszytu, arkuszy, komórek, zakresów. Choć zostały nazwane odwołaniami, w terminologii programistycznej częściej mówimy o obiektach i ich właściwościach. Typowe obiekty (odwołania) to .

WYBRANE TYPY OBIEKTÓW

OBIEKT	ZNACZENIE
ActiveCell	Aktywna komórka
ActiveSheet	Aktywny arkusz
ActiveWorkbook	Aktywny skoroszyt
Application	Aplikacja (makro) VBA
Cell	Komórka
Color	Określenie koloru
Interior	Wnętrze komórki (komórek)
Selection	Zaznaczony obszar
Worksheets	Zestaw arkuszy
Value	Wartość (na przykład komórki)

Obiekt odzwierciedla pewien byt (arkusz, komórkę). Jeden obiekt może się znajdować we wnętrzu innego (na przykład komórka znajduje się w arkuszu). Wtedy obiekt wewnętrzny nazywamy właściwością obiektu zewnętrznego.

2 Gdy chcemy przypisać zmiennej wartość, używamy znaku **=** . Najpierw powstała zmienna o nazwie **liczba**, a potem została w niej zapisana wartość 100. Po wykonaniu tych operacji w dowolnym miejscu makra użycie nazwy **liczba** będzie równoznaczne z użyciem wartości 100.

3 Zmienne mogą przechowywać dowolne wartości: liczby całkowite, rzeczywiste, ciągi znaków (napisy). Nie musimy określać, co ma przechowywać dana zmienna, ale możemy to zrobić. Używamy wtedy konstrukcji w postaci . Popularne typy zmiennych to .

```
Dim nazwa_zmiennej AS
typ_zmiennej
```

WYKONYWANIE OPERACJI

Na zmiennych i innych danych można wykonywać różne operacje, na przykład arytmetyczne. Służą do tego operatory. Operatory arytmetyczne, czyli na przykład **+** to dodawanie, ***** to mnożenie, a **/** – dzielenie.

```
Public Sub razyDwa()
  Dim wartosc
  wartosc = ActiveCell.Value
  wartosc = wartosc * 2
  ActiveCell.Value = wartosc
End Sub
```

1 Przykładowo, aby pomnożyć wartość zapisaną w bieżącej komórce przez 2, można użyć makra . Najpierw deklarowana jest zmienna **wartosc**. Potem jest jej przy-

PODSTAWOWE TYPY ZMIENNYCH

TYP	ZNACZENIE
Currency	Wartość walutowa
Date	Data i czas
Double	Wartość rzeczywista
Integer	Wartość całkowita
String	Ciąg znaków
Variant	Dowolny typ

pisywana wartość aktywnej komórki bieżącego arkusza. Następnie wartość zmiennej jest mnożona przez 2, a ostateczny wynik ponownie zapisywany w komórce.

2 Ponieważ jest to bardzo prosta operacja, można też zrezygnować z tworzenia zmiennej **wartosc** i wykonać mnożenie bezpośrednio na wartości komórki. Kod zostanie uproszczony, a efekt będzie taki sam.

```
Public Sub razyDwa2()
ActiveCell.Value = ActiveCell.Value * 2
End Sub
```

INSTRUKCJE WARUNKOWE

Oprócz operacji arytmetycznych często korzysta się również z porównywania. Używamy wtedy operatorów **<**, **>**, **=**, **<=** (mniejszy lub równy), **=>** (większy lub równy), **<>** (różny). Najbardziej przydatne są w połączeniu z instrukcjami warunkowymi. Od spełnienia warunku zależy wykonanie instrukcji, która się za nim znajduje.

1 Do sprawdzania warunków służy instrukcja warunkowa w postaci. Instrukcje w bloku **If** są wykonywane, gdy warunek jest prawdziwy, a instrukcje z bloku **Else** – gdy jest fałszywy. Do badania warunków z reguły używamy operatorów porównywania.

```
If warunek Then
  Instrukcje, gdy warunek prawdziwy
Else
  Instrukcje, gdy warunek fałszywy
EndIf
```

2 Przykładowo, kod zmieni kolor tła aktywnej komórki w zależności od tego, czy zapisana wartość jest mniejsza od 10, czy też nie mniejsza niż 10.

3 Instrukcja warunkowa może też mieć złożoną postać wielopoziomową badającą kolejno wiele warunków. Wtedy zamiast bloku **Else** stosuje się jeden lub wiele bloków **ElseIf**. Możemy na przykład zastosować różne kolory aktywnej komórki w zależności od tego, jaka wartość się w niej znajduje.

```
Public Sub WarunekZlozony()
  If ActiveCell.Value = -1 Then
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(255, 0, 0)
  ElseIf ActiveCell.Value = 1 Then
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(0, 255, 0)
  Else
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(0, 0, 255)
  End If
End Sub
```

PĘTLE

Czasem trzeba wykonać wiele powtarzających się czynności. Wtedy korzystamy z konstrukcji nazywanych pętlami.

1 Bardzo wygodną pętlą jest **For Each**. Pozwala przeglądać wszystkie właściwości w danym obiekcie, takie jak komórki w zakresie. Przykładowo, aby do każdej komórki w zaznaczonym obszarze dodać wartość 1, użyjemy kodu.

```
Public Sub PetlaForEach()
  Dim komorka
  For Each komorka In Selection
    komorka.Value = komorka.Value + 1
  Next
End Sub
```

2 We wnętrzu pętli pod zmienną **komorka** podstawiane są kolejne komórki z zakresu reprezentowanego przez **Selection**. Pętla zaczyna się od pierwszej zaznaczonej komórki, a kończy na ostatniej. Dzięki temu mamy pewność, że żadna nie zostanie pominięta.

```
Public Sub PetlaDoWhile()
  Dim i
  i = 10
  Do While i > 0
    i = i - 1
  Loop
End Sub
```

3 Innym często stosowanym rodzajem pętli jest **Do While**. Taka pętla wykonuje się dopóty, dopóki prawdziwy jest zastosowany w niej warunek. Przykładowo, aby pętla wykonała się dokładnie 10 razy, możemy użyć kodu w postaci.

```
Public Sub Warunek()
  If ActiveCell.Value < 10 Then
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(0, 255, 0)
  Else
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(255, 255, 0)
  End If
End Sub
```

FORMATKI I OKNA

W edytorze VBA możemy zaprojektować samodzielnie nawet zaawansowane okna, które nazywamy formatkami. Nie jest to zbyt skomplikowane zadanie, gdyż używa się w tym celu graficznego edytora pracującego w technice przeciągnij i upuść. W menu Insert wystarczy kliknąć na polecenie UserForm i potem wybierać z dostępnego zasobnika elementy interfejsu, takie jak: pola tekstowe, przyciski, suwaki czy listy wyboru i układać je na powierzchni okna, czyli formatki. Kiedy klikniemy na wstawiony do formatki element, na przykład przycisk, w lewej części okna wyświetli się lista parametrów obiektu, które możemy zmieniać, na przykład tytuły, kolory czy reakcje na kliknięcia.

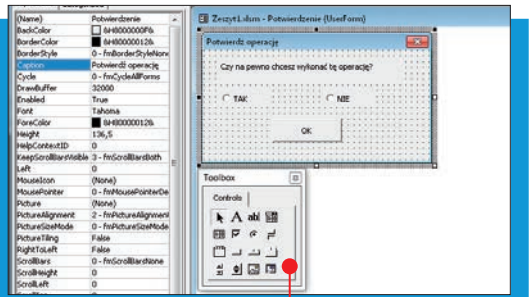

REKLAMA

DROGI SPO

Telewizor, laptop, ODTWARZACZ MP3, pralka, kamera cyfrowa. NIEWAŻNE, JAKI SPRZĘT KUPUJEMY, sklepy z pewnością zaoferują nam do niego dodatkową płatną gwarancję. ŚWIETNY INTERES, ale czy na pewno dla klienta?

Dopłacając kilkaset złotych, dostaniecie państwo gwarancję na dodatkowe kilka lat. Naprawy kosztują, a wykupując dodatkowe ubezpieczenie, będziecie państwo spokojni o swój sprzęt. Tego typu zachęty sprzedawców słyszał zapewne każdy z nas w sklepie ze sprzętem AGD i RTV. Przy zakupie drogiego telewizora lub pralki perspektywa przedłużenia gwarancji wydaje się kusząca. W końcu wydajemy niemało na nowy sprzęt, a wiadomo, że ten się szybko psuje. Kilka lat dodatkowej ochrony może się opłacać. Ale czy na pewno? Czy wykupienie tak zwanej rozszerzonej gwarancji to dla klienta dobry interes? Co tak naprawdę zyskujemy, kupując rozszerzony pakiet ochronny na sprzęt?

RODZAJE GWARANCJI

Sklepy ze sprzętem elektronicznym i AGD oferują dwa rodzaje gwarancji – zwykłą i rozszerzoną:

- **Gwarancja zwykła**. Niektóre sklepy przedłużają gwarancję na sprzęt o dwa do pięciu lat. Zakres gwarancji obejmuje te same warunki, które dotyczą gwarancji producenckiej, a więc są to głównie wady materiałowe i produkcyjne.
- **Gwarancja rozszerzona**. Sklepy oferują pakiety ochronne przekraczające (przynajmniej w teorii) zakres standardowej gwarancji, ale są też odpowiednio droższe. Rozszerzone gwarancje obejmują kradzież, włamanie, pożar, zalanie i uwaga – uszkodzenia mechaniczne.

GWARANCJA CZY BLEF?

Rozszerzone gwarancje oferowane przez większość sklepów to po prostu umowa ubezpieczenia sprzętu, którą jako klienci podpisujemy z towarzystwem ubezpieczeniowym, a sklep jest jedynie pośrednikiem. Za owo pośrednictwo sklepy otrzymują prowizję, nie dziwi więc, że sprzedawcy są zainteresowani, by nam rozszerzoną gwarancję sprzedać.

Na jednym z forów poświęconych elektronice wypowiada się były pracownik dużej sieci sklepów ze sprzętem: *Jest na to straszne ciśnienie z góry, bo sklep ma z tego czysty zysk. Firma ubezpieczeniowa to jakiś zewnętrzny podwykonawca, więc sklep sprzedaje, bierze swój procent i umywa ręce. Sprzedaż tego produktu jest oczywiście premiowana. Generalnie sprzedaż towarów „niemacalnych" jest coraz powszechniejsza, usługi są bardziej opłacalne niż normalny towar, dlatego teraz, wchodząc do sklepu kupić sprzęt A, wyjdziesz z niego z usługami B, C i D. I tak na jednym sprzęcie zarabiamy cztery razy!*

WARIANTY SPOKOJU

Medal dla każdego, kto przed wykupieniem dodatkowej gwarancji dokładnie przeczyta jej warunki i je zrozumie. Wiadomo, że większość z nas polega głównie na zapewnieniach sprzedawcy, a ci, żeby sprzedać, mogą nam powiedzieć wszystko. Trudno uwierzyć, żeby przeciętny Kowalski przeanalizował przed zakupem każdy paragraf.

Komputer Świat przyjrzał się umowom ubezpieczenia oferowanym przez niektóre sklepy ze sprzętem. Warto zwrócić uwagę na kilka kwestii i policzyć, czy rzeczywiście opłaca się wydawać dodatkowe pieniądze na coś, co tak naprawdę nie daje nam żadnych gwarancji.

Na stronie internetowej sklepu RTVEuroAGD **www.euro.com.pl** w zakładce Usługi możemy zobaczyć filmik reklamujący zalety przedłużonej gwarancji. Widzimy na nim zalany laptop, podrapaną przez kota matrycę, urwane przez dziecko drzwiczki pralki. Te wszystkie „wypadki" objęte są zdaniem autorów filmiku dodatkową gwarancją. Ale czy na pewno? Euro-net Sp z o.o., właści-

Fot.: Andrey Kiselev/Maximus117/Dmitriy Chistoprudov/Dny3dcorn/Dreamstime.com

Sklepy ze sprzętem reklamują rozszerzone gwarancje jako lek na całe zło, które może spotkać użytkownika sprzętu. Tymczasem, żeby skorzystać z ubezpieczenia, musimy spełnić liczne warunki zapisane w umowach

KÓJ

ciel sklepów RTV/AGD, oferuje klientom umowę ubezpieczenia z Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń Ergo Hestia SA. Warunki ubezpieczenia to pięć stron A4 wypełnionych drobnym drukiem.

DROBNYM DRUKIEM

W oferowanym przez RTVEuroAGD wariancie ubezpieczenia mamy kilka opcji. Gwarancję na tak zwany duży sprzęt (telewizory, pralki, lodówki) możemy przedłużyć na 5 i na 3 lata, przy czym opcja na pięć lat ma dwa warianty. Płacąc 30 procent wartości sprzętu, otrzymujemy tak zwany wariant rozszerzony, a więc (jak możemy przeczytać na stronie) *5 lat wygody i spokoju + ochronę od przypadkowych uszkodzeń*. Wykupując rozszerzoną gwarancję na pięć lat, ale płacąc 20 procent wartości sprzętu, mamy jedynie *wygodę i spokój* (bez ochrony od przypadkowych uszkodzeń). Za 10 procent wartości sprzętu mamy natomiast trzy lata dodatkowej *wygody i spokoju*.

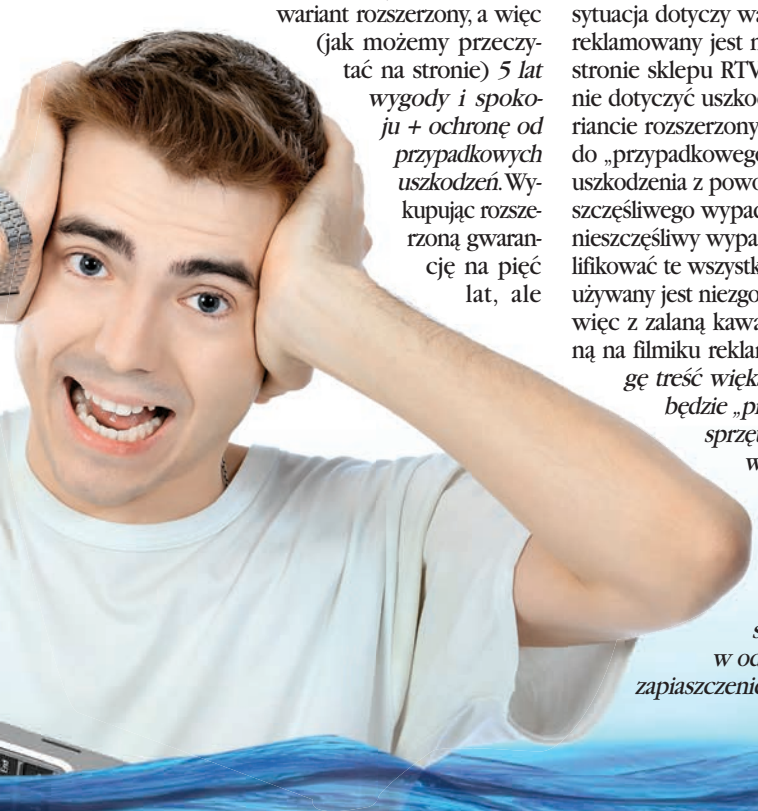

Tak zwany mały sprzęt, czyli na przykład odtwarzacz MP3, możemy dodatkowo ubezpieczyć na dwa sposoby. Płacąc 25 procent wartości sprzętu, otrzymamy trzy lata *wygody i spokoju + ochronę od przypadkowych uszkodzeń*. Płacąc 15 procent, otrzymamy jedynie *wygodę i spokój*.

ZA CO PŁACIMY

Co tak naprawdę kryje się pod wariantem podstawowym i rozszerzonym? Zdaniem prawnika Piotra Niezgódki z kancelarii Kochański i Spółka, oba warianty tak naprawdę niewiele dają. Wariant podstawowy, zdaniem Niezgódki, dotyczy jedynie wad „wewnętrznych", czyli po prostu wad producenckich, a nie mechanicznych. Ciekawsza sytuacja dotyczy wariantu rozszerzonego, który reklamowany jest na wspomnianym filmiku na stronie sklepu RTVEuroAGD, a który ma właśnie dotyczyć uszkodzeń mechanicznych. W wariancie rozszerzonym ubezpieczenie odnosi się do „przypadkowego uszkodzenia sprzętu", czyli uszkodzenia z powodu przepięcia prądu lub nieszczęśliwego wypadku. Zdaniem Niezgódki jako nieszczęśliwy wypadek nie będą się jednak kwalifikować te wszystkie sytuacje, w których sprzęt używany jest niezgodnie z instrukcją obsługi. Co więc z zalaną kawą klawiaturą laptopa widzianą na filmiku reklamowym? – *Biorąc pod uwagę treść większości instrukcji obsługi, nie będzie „przypadkowym uszkodzeniem sprzętu" ani zalanie komputera kawą (bo w instrukcjach napisane jest, żeby trzymać płyny z dala od urządzenia), ani uszkodzenie matrycy przez kota (bo w instrukcjach napisane jest, żeby sprzęt był przechowywany w odpowiednich warunkach), ani zapiaszczenie aparatu (bo w instrukcjach napisane jest, żeby nie używać w miejscach zapiaszczonych/wilgotnych), ani też urwanie drzwiczek od pralki (bo zakwalifikowane to zostanie prawdopodobnie jako rażące niedbalstwo ubezpieczonego)* – tłumaczy Niezgódka.

Co na to anonimowy pracownik sklepu RTVEuroAGD? Wypowiedź z forum: *Rozszerzona gwarancja obejmuje zarówno uszkodzenia producenckie, jak i losowe zdarzenia mechaniczne. Tu warto zauważyć, że tę losowość, czyli niezamierzone uszkodzenie, trzeba najpierw udowodnić w dokładnym opisie zdarzenia. Jeśli tego nie dokonamy, ubezpieczyciel będzie próbował się wykręcić. Po zakupie takowej gwarancji, zarówno tej podstawowej, jak i rozszerzonej, radzę dokładnie przeczytać regulamin, szczególnie kwestie zgłaszania awarii. Źle zgłoszona awaria może być powodem jej odrzucenia, szczególnie że zgłaszamy ją telefonicznie i jest ona nagrywana.*

A co na to Hestia? Ubezpieczyciel uspokaja (czytaj ramka poniżej).

CIEKAWE PRZYPADKI

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia świadczy też ubezpieczenie dla sprzętu kupionego w innych sklepach. Oprócz RTV EuroAGD te same warunki otrzymamy na przykład w sklepie www.electro.pl i www.neo24.pl Różnica polega jedynie na czasie trwania przedłużonej gwarancji i wynosi w przypadku electro.pl trzy, cztery i pięć lat. Wykupienie wariantu pięcioletniego kosztuje około 20 procent wartości sprzętu. Trzyletni wariant to koszt 10 procent wartości sprzętu, a wariant czteroletni to 15 procent wartości sprzętu. W Neo24.pl możemy przedłużyć gwarancję na trzy i pięć lat od daty zakupu.

Dominika Hernik, kierownik ds. sprzedaży dodatkowych gwarancji w sklepie ELECTRO.pl, zapewnia, że wykupienie rozszerzonej gwarancji daje klientom sklepu możliwość wymiany sprzętu w razie uszkodzenia mechanicznego. Czy w takim razie upuszczenie laptopa skutkujące rozbiciem sprzętu objęte będzie wymianą? – *Jeżeli chodzi o uszkodzenia mechaniczne w przypadku laptopów, mając właśnie takie ubezpieczenie od uszko-*

HESTIA: UBEZPIECZYCIEL MA GŁOS

Klient, zgłaszający szkodę, ma obowiązek opisać rodzaj uszkodzeń oraz okoliczności ich powstania. Jeżeli do uszkodzenia sprzętu wskutek zalania kawą doszło w sposób przypadkowy, niezamierzony (na przykład pies potrącił stół, na którym stał laptop i filiżanka kawy), to zachodzi odpowiedzialność Ubezpieczyciela. Zakres ochrony nie obejmuje uszkodzeń estetycznych (wgnieceń, zadrapań), które nie mają wpływu na funkcjonowanie sprzętu. Na filmie, na stronie **www.euro.com.pl**, pokazana jest uszkodzona przez zwierzę matryca telewizora. Jeżeli rysy powodują zniekształcenie obrazu, to powyższe wyłączenie nie ma zastosowania, ponieważ rodzaj szkody wpływa na poprawne funkcjonowanie sprzętu. W przypadku naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku niezwłocznego zgłoszenia szkody, Ubezpieczyciel może zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Przykładem jest zalanie sprzętu i świadome zgłoszenie tego faktu dopiero kilka tygodni po zdarzeniu.

Maciej Kuźmicz Hestia

W przypadku zalania na przykład laptopa duże znaczenie ma upływ czasu, brak podjęcia natychmiastowej naprawy sprawia, że układy elektroniczne ulegają korozji i naprawa sprzętu staje się nieopłacalna. Serwis, do którego trafia sprzęt, jest w stanie ocenić, jak długo podzespoły były narażone na działanie wody.

>

dzeń mechanicznych, jak najbardziej można liczyć na wymianę – mówi Hernik i dodaje: – *Ale oczywiście należy postępować zgodnie z warunkami takiego ubezpieczenia. Nie może być to umyślne upuszczenie, tylko upuszczenie w wyniku nieszczęśliwego, niezamierzonego wypadku i oczywiście w ten sposób należy przedstawiać wynikłą szkodę.*

To ciekawe. Warunki ubezpieczenia w sklepie ELECTRO.pl są takie same jak w sklepie RTV-EuroAGD, a jak wspomniał już prawnik Piotr Niezgódka, zniszczenie może być uznane jako rażące niedbalstwo użytkownika i wymiana nie będzie taka oczywista. Niezgódka: – *Jeżeli konieczne będzie ustalenie, czy właściciel sprzętu nie przyczynił się do powstania szkody, konieczne jest ustalenie winy prawomocnym wyrokiem sądowym, a taki proces może trwać nawet dwa lata…*

Mowa o par. 23 pkt. 2 Warunków ubezpieczenia sprzętu oferowanego na ELECTRO.pl (również euro.com.pl i Neo24.pl) przez Hestię: *Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Ubezpieczającego (...) w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.*

NAJPIERW WARUNKI, POTEM KASA

Zresztą, dla zachowania ochrony ubezpieczeniowej konieczne jest spełnienie licznych wymogów, które są uciążliwe i kosztowne dla właściciela sprzętu. Chodzi między innymi o:

- wykonywanie przeglądów (jeżeli wymagane) oraz napraw wyłącznie w autoryzowanych punktach,
- natychmiastowe zgłaszanie do wyznaczonego przez ubezpieczyciela Centrum Autoryzacji Szkód (CAS) wszelkich dostrzeżonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu sprzętu (czyli realnie jeszcze zanim się zepsuje),
- natychmiastowe zaprzestanie korzystania ze sprzętu w razie sygnalizowania przez niego jakichkolwiek nieprawidłowości,
- zawiadomienie CAS o szkodzie w ciągu maksymalnie trzech dni od jej powstania/dostrzeżenia + przekazanie kompletu informacji (co istotne, przed podjęciem samemu jakichkolwiek działań zabezpieczających),
- wysłanie na własny koszt sprzętu (lżejszego niż 10 kg) w miejsce wskazane przez CAS,
- naprawa/wymiana może zostać wstrzymana do czasu, gdy rzeczoznawca zbada/zweryfikuje sprawę.

Czyli w praktyce zawsze może wstrzymywać, a właściciel sprzętu nie będzie mógł z niego korzystać. Ponadto, koszty sprzętu zastępczego nie są objęte ubezpieczeniem…

ŻER DLA SKNER NIE DLA IDIOTÓW

W Media Markt istnieje opcja wykupienia dodatkowo gwarancji Plus. Wszystko pięknie – gdy sprzęt się zepsuje, mają dwa tygodnie na naprawę. Gwarancja jest ważna pięć lat, choć wszystko zależy od wykupionej opcji. O tym zostałem w sklepie poinformowany. Nie poinformowano mnie natomiast o innej, dość istotnej kwestii. Sprzęt się zepsuł. Zadzwoniłem do Media Markt i tu niemiła niespodzianka, bo nagle okazuje się, że gwarancję można wykorzystać tylko raz! Fajnie, że dowiaduję się o tym teraz!

To wypowiedź klienta sieci MM na jednym z forów internetowych. Trudno mieć jednak do internauty pretensję, że nie doczytał warunków ubezpieczenia. Media Markt oferuje klientom umowę, którą ciężko przeczytać, a co dopiero zrozumieć. Dużo treści i maleńka czcionka, którą trzeba czytać z lupą.

Warunek, o którym wspomina internauta, zawarty jest w paragrafie 4 pkt. 4.6: Ustanie Umowy ubezpieczenia: ***Wystąpienie jednej i jedynej Szkody podczas trwania Umowy Ubezpieczenia, na wszystkie Gwarancje, pociągające za sobą wypłacenie Odszkodowania, powoduje wygaśnięcie Umowy Ubezpieczenia.***

Zgodnie z par. 2 pkt. 2.15 odszkodowanie to karta podarunkowa do wykorzystania w sklepach Media Markt, którą sklep wydaje ubezpieczonemu, lub wymiana sprzętu. I uwaga! W dalszej części tego samego punktu czytamy: ***Wypłata odszkodowania skutkuje wygaśnięciem polisy***. Zdaniem Piotra Niezgódki to potwierdzenie, że z gwarancji możemy skorzystać tylko raz.

Wszystkie telewizory i tak zwany duży sprzęt AGD zakupiony w Media Markt może być objęty pakietem gwarancyjnym Gwarancja Plus na pięć lat. Wartość pakietu uzależniona jest od wartości sprzętu. Cennik dostępny jest na stronie www.mediamarkt.pl w zakładce Nasze usługi.

Na inne produkty, poza telewizorami, dużym AGD, telefonami oraz akcesoriami, klienci mogą wykupić czteroletni pakiet serwisowo-gwarancyjny. W opisie produktu czytamy:

- 4 lata ubezpieczenia od usterek, uszkodzeń mechanicznych i kradzieży,
- Bezpłatne naprawy,
- 14-dniowy czas naprawy/likwidacji szkód,
- Telefoniczne składanie zleceń serwisowych,
- Fachowa i szybka pomoc.

Tymczasem w paragrafie 5 pkt 5.1 czytamy: Umową ubezpieczenia nie są objęte: ***Szkody wynikające z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego.*** Zresztą, na uwagę zasługuje cały paragraf 5, w którym wymienione są przypadki, co nie jest objęte umową ubezpieczenia.

Wychodzi na to, że uszkodzenia mechaniczne mogą być kwestią dyskusyjną, bo jak udowodnić, że laptop spadł nam ze stołu przypadkowo? Co więcej, ciekawy zapis dotyczy również kradzieży. Paragraf 5 pkt 5.5: Wyłączenia dotyczące Gwarancji ochrony Ryzyka Kradzieży:

- Kradzież bez użycia siły lub włamania.
- Kradzież popełniona przez Ubezpieczonego lub do której doszło z powodu rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego (jak pozostawienie Ubezpieczonego Sprzętu bez dozoru na widocznym miejscu w pojeździe mechanicznym lub w miejscu publicznym lub innym miejscu uczęszczanym).

ILULETNIA TA GWARANCJA?

Warto zwrócić uwagę na jeszcze jedną ważną kwestię. Oferowane dodatkowe gwarancje biegną od dnia zakupu sprzętu, a to oznacza, że pokrywają się z gwarancją producencką i uprawnieniami z tytułu niezgodności towaru z umową. Realnie, korzyść z dodatkowej gwarancji mamy więc po upływie dwóch lat (tyle z reguły trwa gwarancja producenta i tyle trwają uprawnienia konsumenckie).

Firmy ubezpieczeniowe nie udzielają informacji, jak często i w którym roku ubezpieczenia najczęściej psuje się sprzęt. Z ankiety, którą Computer Bild (niemiecki odpowiednik Komputer Świata) przeprowadził wśród 4500 czytelników, wynika jednak, że problemy ze sprzętem występują najczęściej w drugim roku użytkowania (aż 71 procent głosów). Z reguły obowiązują więc w tym czasie gwarancje producenckie i uprawnienia konsumenckie.

Podsumowując: Dodatkowe gwarancje mogą przynieść korzyść, ale nie powinniśmy wierzyć, że uzyskanie odszkodowania będzie łatwe i proste, musimy bowiem pamiętać o szeregu obostrzeń stawianych przez ubezpieczycieli.

A może – mając w domu drogi sprzęt – wystarczy wykupić dobre ubezpieczenie mieszkania poszerzone o ubezpieczenie sprzętu? **kt** ■

TO SAMO ZA NIE TYLE SAMO

Telewizor 3D Sony KDL-40EX720 kosztuje w sklepie www.euro.com.pl 2890 złotych. Kupując do niego przedłużoną gwarancję na pięć lat – wariant rozszerzony (de facto umowę ubezpieczeniową na sprzęt zawartą ze STU Ergo Hestia SA) – zapłacimy 867 złotych, czyli całość telewizor + gwarancja wyniesie nas 3757 złotych. Ten sam model telewizora w sklepie www.electro.pl kosztuje 2513 złotych. Kupując do niego gwarancję na pięć lat (de facto umowę ubezpieczeniową na sprzęt zawartą ze STU Ergo Hestia SA) zapłacimy 503 złote, czyli za całość – telewizor + gwarancja – zapłacimy 3016 złotych.

Wniosek: Na zakupie tego samego modelu telewizora możemy zaoszczędzić nawet 741 złotych!

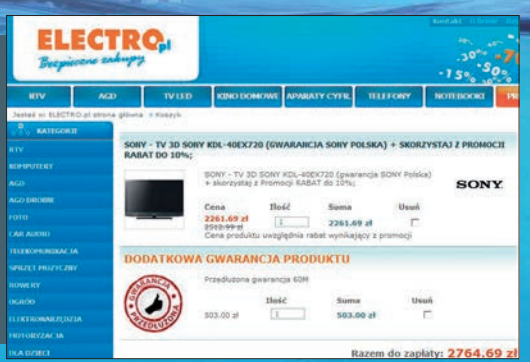

NAJSZYBSZE KARTY GRAFICZNE I PROCESORY

Czy procesor w **KOMPUTERZE STACJONARNYM** lub **LAPTOPIE**, który zamierzamy kupić, będzie wystarczająco szybki? Czy karta graficzna podoła nowoczesnym grom? Wszystkiego dowiemy się z zestawień Komputer Świata

NAJSZYBSZE KARTY GRAFICZNE

Wykresy pokazują, jak szybkie są karty graficzne montowane w notebookach (po lewej) i komputerach stacjonarnych (po prawej). Szybkość (liczba klatek na sekundę) wyznaczono na podstawie testów w wymagających grach. Ponieważ testy w laptopach i komputerach wykonano przy różnych ustawieniach, wyników nie można ze sobą porównywać

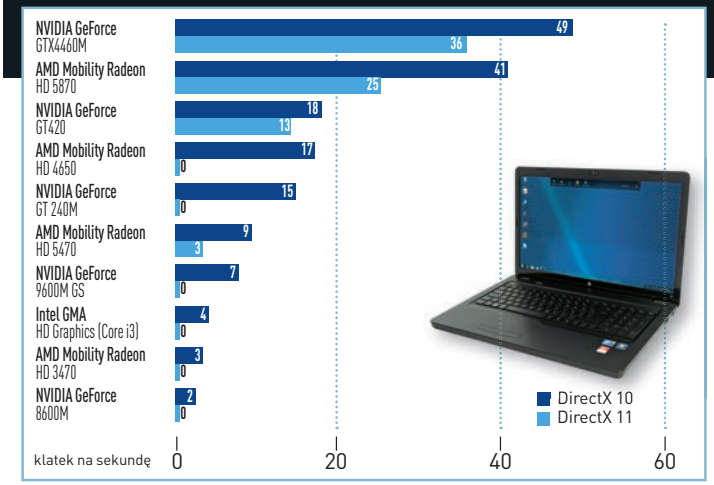

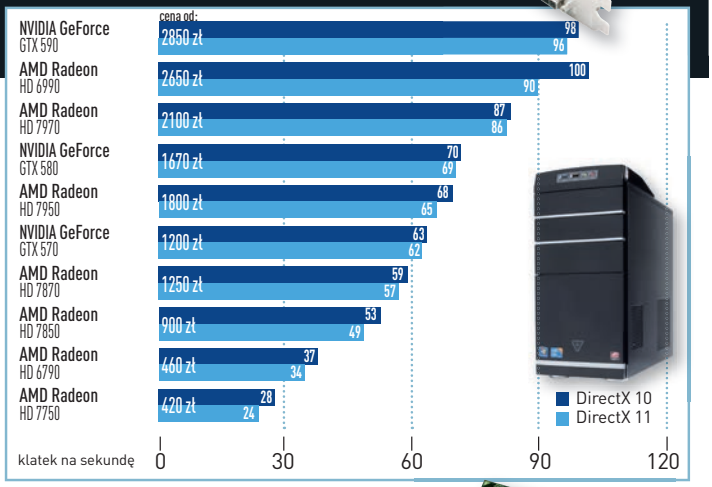

NAJSZYBSZE PROCESORY

Wykresy pokazują, jak szybkie są procesory montowane aktualnie w notebookach i komputerach stacjonarnych. Procentowe wartości wyznaczono na podstawie testów szybkości w aplikacjach biurowych, grach i edytorach wideo. Ponieważ testy w laptopach i komputerach wykonano przy różnych ustawieniach, wyników nie można ze sobą porównywać

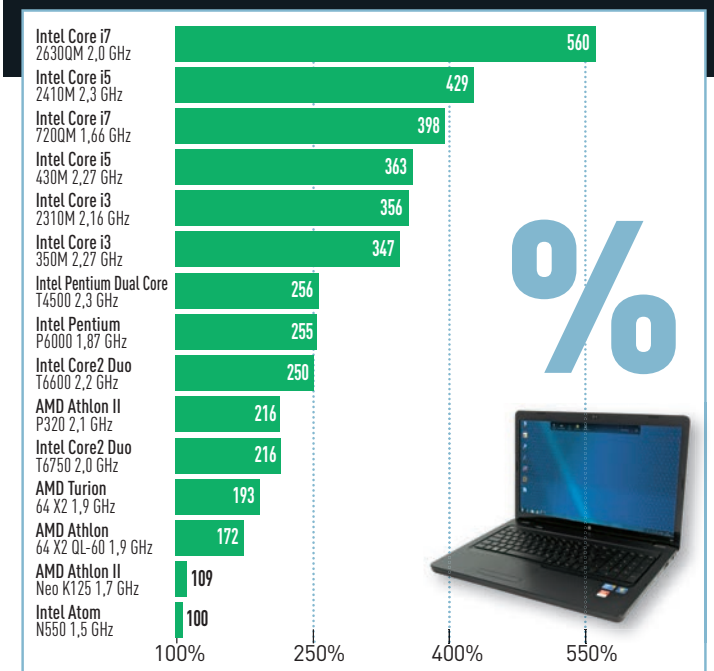

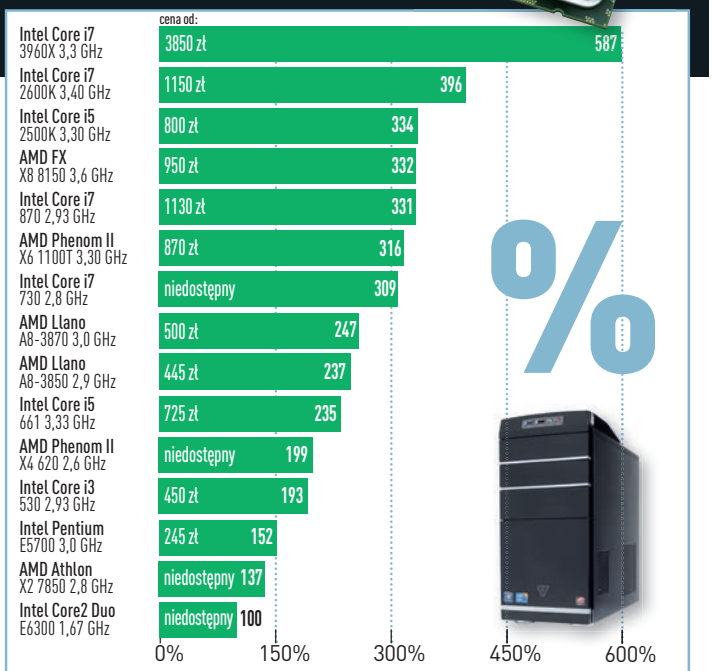

LISTY OD CZYTELNIKÓW

Z listów od Was dowiadujemy się, jak oceniacie naszą pracę oraz **CZEGO OD NAS OCZEKUJECIE**. Dlatego pocztę czytamy z wielką uwagą, a najciekawsze listy publikujemy

SIEĆ OD POCZĄTKU

Dziękuję za artykuł o sieci domowej w numerze 4/2012 Komputer Świata. Przygotowuję się do remontu mieszkania i już wiem, że zamontuję w ścianach odpowiednie okablowanie, by uniknąć problemów ze stabilnością połączenia Wi-Fi. Szkoda tylko, że nie wszędzie podaliście ceny opisywanych akcesoriów – nie musiałbym szukać ich teraz w internecie. Ale to oczywiście nie jest zarzut!

Chciałem wam jeszcze napisać, że jesteście bardzo przydatnym czasopismem i pomagacie mi nieustannie od kilku dobrych lat.

Rafał

LICENCJA NA CZAS

Numer 4/2012 Komputer Świata kupiłem z czystej ciekawości oraz dlatego, że chciałem mieć pełną wersję Advanced System Care 5. Teraz mam pytanie do redaktorów czasopisma: Czy nie jest to wprowadzanie Czytelników w błąd, gdy piszecie, że otrzymujemy pełną wersję komercyjną? Na przykład programy firmy Ashampoo, które dajecie na płytach, nie mają żadnych ograniczeń czasowych. Tymczasem w wypadku Advanced System Care 5 nigdzie nie mogłem odszukać informacji dotyczącej tego, na jaki okres otrzymujemy licencję. Uznałem więc, że jest to licencja wieczysta i dlatego postanowiłem wydać 8,9 złotego za czasopismo.

Nie mam pretensji, że nie dostałem programu z wieczystą licencją, natomiast następnym razem chciałbym być poinformowany, co i na jak długo kupuję! (Jeśli gdzieś faktycznie jest takowa informacja, to przepraszam).

qwerty666

Producent programu Advanced System Care sprzedaje pełne wersje swojego programu na rok, jest to niestety inny model sprzedaży niż ten, który prowadzi firma Ashampoo, i licencje na programy tej firmy nie są wieczyste, tylko okresowe, tak jak przy zakupie programów antywirusowych. W przyszłości postaramy się umieszczać takie informacji w czasopiśmie, żeby każdy Czytelnik miał tego świadomość. Za brak tej informacji przepraszamy.

CO Z TYM BŁĘDEM

Jestem z pokolenia wykluczonego cyfrowo, a jednak, korzystając z waszych wydawnictw (nie tylko Komputer Świata), nauczyłem się obsługi peceta.

W ostatnich wydaniach Komputer Świata piszecie o włączaniu konta Administrator. Otóż, gdy w Wierszu polecenia wpiszę podaną komendę (**net user Administrator/active:yes** – przyp. red.), otrzymuję odpowiedź: Wystąpił błąd systemu 5. Odmowa dostępu. Nie wiem, o co chodzi i na czym polega błąd. Bardzo proszę o parę słów wyjaśnienia.

Jeszcze raz dziękuję za przejrzystość i jasność waszych wydawnictw. Bez nich rzeczywiście byłbym wykluczony cyfrowo.

Włodzimierz

W przypadku, o którym pisze Czytelnik, należy uruchomić Wiersz polecenia w trybie administratora. W tym celu klikamy lewym klawiszem myszy na , wpisujemy cmd, następnie na ikonę skrótu klikamy prawym klawiszem myszy i wybieramy 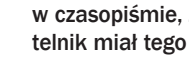 , następnie należy potwierdzić jego uruchomienie w kolejnym oknie.

NOWY KŚ RULEZ!

Nowy format Komputer Świata jest świetny, bardzo mi się podoba. Co do zawartości, to jak zawsze jest doskonała! Bardzo dziękuję za poradnik o Allegro. Wydawałoby się, że o Allegro wszyscy wszystko wiedzą, ale jak przychodzi co do czego, to wiele osób nie zna podstawowych zasad, którymi rządzi się ten serwis. Ja kiedyś zostałem na Allegro oszukany (na małą kwotę, nie ma co ronić łez), ale nie wiedziałem tego, co wiem dziś. A dziś jestem ostrożny i przede wszystkim dużo więcej wiem o Allegro. W dużej mierze dzięki wam!

Miś

WYSZPERANE, ZNALEZIONE

Bardzo pozytywnie zaskoczyliście mnie publikacją programu Szperacz w numerze 4/2012 Komputer Świata.

Mam ogromne archiwum numerów waszego (a raczej naszego) czasopisma i faktycznie często bardzo dużo czasu traciłem na szukanie potrzebnej wskazówki. Ten program to strzał w dziesiątkę! Dziękuję i gratuluję pomysłu. Mam jednak nadzieję, że uzupełnicie aplikację o starsze numery – wbrew pozorom nie są one aż tak bardzo nieaktualne. Poza tym do tych wydań sprzed lat mam ogromny sentyment, bo spędziłem przy nich swoją młodość.

Janek

KASIA TEZ WALCZY O WASZE PRAWA

Pan Czarek kupił w 2009 roku, w sklepie www.primakomp.pl laptop MSI. Komputer po 14 miesiącach użytkowania trafił do serwisu (za pośrednictwem sklepu). Po pół roku od pierwszej naprawy laptop znalazł się w serwisie po raz drugi. Niedługo po drugiej naprawie laptop wylądował w serwisie po raz trzeci (reklamacja drugiej naprawy gwarancyjnej). Na początku marca tego roku Pan Czarek otrzymał od Bartłomieja Symko z PrimaKomp informację następującej treści, cytuję: ***PO TESTACH W SALONIE USTERKA SPRZĘTU Z WYSTĘPUJĄCEJ CZASOWO ZMIENIŁA SIĘ NA STAŁĄ WADĘ.*** *Sprzęt po testach z opisem usterki trafił w ręce MSI, które wystawiło ofertę cenową, traktując usterkę jako niegwarancyjną. Mimo interwencji centrali krakowskiej MSI pozostało nieugięte. Dnia 10 grudnia 2011 sprzęt wrócił do salonu nienaprawiony, została podjęta decyzja o naprawie sprzętu poza MSI. W okresie od 14 grudnia 2011 do 13 lutego 2012 sprzęt był odesłany do dwóch serwisów zewnętrznych celem usunięcia usterki. Obie próby okazały się nieskuteczne. 14 lutego 2012 roku laptop został ponownie odesłany do MSI celem montażu nowej płyty głównej. MSI mimo zapewnień nie miało płyty głównej pasującej do wysłanego modelu. Laptop, bez naprawiania, wrócił do nas 4 marca 2012.*

Wychodzi na to, że laptopowi Pana Czarka znacznie „pogorszyło się" w serwisie, bo usterka z „czasowej" przekształciła się w „stałą wadę". Nie zazdroszczę Panu Czarkowi, bo oto MSI chce pieniędzy za ewentualną naprawę, a PrimaKomp (mający prawdopodobnie dobre chęci) nie umie naprawić laptopa, który leży u niego już od czterech miesięcy.

Pan Czarek nie kryje oburzenia, zwłaszcza że jeszcze **W POŁOWIE GRUDNIA BYŁ INFORMOWANY PRZEZ PRIMAKOMP, ŻE *NAPRAWA SIĘ PRZEDŁUŻA, BO MSI CZEKA NA CZĘŚCI.***

Skontaktowałam się z PrimaKomp i zapytałam, czy uda się w końcu wyjaśnić sprawę laptopa Pana Czarka, bo ewidentnie coś w tej całej historii nie gra (nie zapominajmy, że Czytelnik wciąż nie ma swojego laptopa). Napisałam 15 marca i tego samego dnia dostałam odpowiedź od Dawida Madzuli, specjalisty ds. serwisu w PrimaKomp, że została podjęta wstępna decyzja o wymianie sprzętu, a ja zostanę poinformowana o szczegółach do końca marca. Brawo! Najwyższy czas dać klientowi to, co mu się należy. Czekam na ostateczną i pozytywną decyzję PrimaKomp.

FELIETON TEZ

CO ROBI POLAK, GDY NIC NIE ROBI? ZAMAWIA PIZZĘ!

Znacie to? Dziewczyna zamawia pizzę. Sprzedawca pyta, czy pokroić na sześć czy na dwanaście kawałków. Ona na to: Sześć, bo dwunastu to nie zjem.

Nie bez przyczyny mi się akurat ten dowcip przypomniał, bo oto dostałam informację prasową, której się zupełnie nie spodziewałam. Otóż serwis PizzaPortal.pl przysłał mi raport *o zwyczajach Polaków zamawiających pizzę w 2011 roku*. Naprawdę, nie sądziłam, że ktoś w Polsce liczy dodatki do pizzy, mierzy jej wielkość, bada, czy częściej zamawiają ją kobiety czy mężczyźni i kiedy jedni i drudzy robią to najczęściej. W pierwszej chwili pomyślałam, że mnie to kompletnie nie interesuje, ale przyznam, że zmieniłam zdanie. Zmieniłam i nawet się wkurzyłam, bo okazuje się, że pizza pizzy nierówna, i to dosłownie. Eksperci zmierzyli średnią wielkość średniej pizzy w Polsce i oto okazuje się, że jak ktoś chce się najeść, to powinien zamawiać pizzę w Białej Podlaskiej, bo dostanie placek o średnicy 42,50 centymetra. Najmniejszą średnią mają w Sosnowcu (31,29 cm). Różnica spora. Warszawka też oszczędza, bo w stolicy średnia pizza ma przeciętnie 32,75 centymetra średnicy. Skandal!

mają pizzożercy z Rumii, bo u nich średnia jest tylko odrobinę mniejsza niż w Warszawie (32,02 cm), a płacą za nią, uwaga! tylko 14,75 złotego! Sprawdziłam, najbliższy pociąg do Rumii mam za godzinę. Z Warszawy do Rumii jedzie się osiem godzin, z przesiadką. 400 kilometrów osiem godzin? Z przesiadką? Kiedyś jechałam pociągiem z Lipska do Hamburga trzy godziny bez przesiadki, a to też 400 kilometrów... Nigdzie nie jadę.

„Eksperci pomierzyli i policzyli dodatki na ulubionym placku Polaków"

SOBOTNI WŁOSKI PLACEK

Trochę odeszłam od tematu, jedziemy dalej: Najczęściej pizzę zamawiają mężczyźni i to w sobotę, między 15.00 a 16.00. Z dodatków panowie wolą salami, panie szynkę (bo salami jest z osła!). Najpopularniejsza jest w Polsce Capricciosa, a sos lubimy czosnkowy. Do pizzy pijemy pepsi i colę. Nikt nie odróżnia jednej od drugiej, więc potraktowano je na równi.

Na więcej ciekawostek nie mam już miejsca. Czekam na raport o kebabach i kurczakach po chińsku.

NA PIZZĘ NA KASZUBY

Nie dość, że w stolicy mała ta średnia, to jeszcze droga! Za te niecałe 33 centymetry trzeba dać mniej więcej 25,26 złotego, a ci z Białej Podlaskiej znowu są lepsi, bo mają więcej i taniej! Za ten ponadczterdziestocentymetrowy bochen płacą 22,55! Ale najlepiej, to znaczy najtaniej, to

HUMOR KRZĘTOWSKIEGO

FELIETON ŁABUDY

WINDOWS: I CO TERAZ

Kiedyś Windows się nie lubiło, bo nie było sensownej alternatywy. Przynajmniej w Polsce, gdzie Mac OS czy Linux po prostu nie miały szans na masowe wdrożenie. Z różnych powodów. Dziś na system Microsoftu patrzę raczej z nadzieją, że uda mu się przetrwać, niż z niechęcią.

„Kiedyś wdzięczny obiekt kpin, dziś być może ostatnią nadzieją wielbicieli komputerów"

Po pierwsze, Microsoft zupełnie odmienił swój styl komunikacji. Kiedyś Steve Ballmer zachowywał się jak cesarz imperator – co krok podkreślał, jaki to Microsoft jest największy i najlepszy... Co ludzi wkurzało, bo nikt nie lubi być epatowany czyjąś potęgą. Wystarczy przejść się po ulicy pełnej pseudokibiców, żeby zobaczyć, jak to jest, gdy ktoś za wszelką cenę chce pokazać, jaki jest silny i groźny.

Od jakiegoś czasu komunikacja jest zupełnie inna. Gdy byłem na konferencji Tech Ed, na której Microsoft pokazuje swoje projekty na przyszłość, to podczas rozmowy z szefem działu Windows Phone, zaskoczył mnie brak jakże typowej jeszcze kilka lat wcześniej buty. Człowiek uczciwie stwierdził, że na razie przynajmniej nie mają najmniejszych szans z Androidem i iOS i że bycie na trzeciej pozycji to dla nich sukces. Żadnych deklaracji, że zaraz zawojują świat. Pamiętacie, jak Ballmer naśmiewał się z pierwszego iPhone'a, że za drogi, że bez sensu? Już takich akcji nie ma, być może też dlatego, że prezes Microsoftu wielokrotnie już robił z siebie pośmiewisko takimi zbyt stanowczymi wypowiedziami. A może dlatego, że coś się rzeczywiście w firmie zmieniło?

USER MARNOTRAWNY

Czemu, pewnie pytacie się w duchu, czemu redaktor Łabuda tak nieoczekiwanie się nad Windowsem pochyla? Pamięta jeszcze branża, jak buczał na Vistę, jak podśmiewał się z Explorera 6 i blue screenów. Tak, przyznaję się, nie jestem krową, zmieniłem część poglądów. Ale już wyjaśniam. Otóż ja wychowałem się w czasach, w których, na początku przynajmniej, istniała konkurencja systemów operacyjnych. Wiadomo, OS/2, Mac OS, systemy z Atari, Amigi i cały ten muzealny peleton. Dziś nie ma tej walki, bo systemy operacyjne znikają, karleją i coraz więcej rzeczy przenosi się do chmury, gdzieś tam do internetowych otchłani. Zostajemy tylko z lekko tępymi terminalami w postaci smartfonów, tabletów, które nawet w najprostszych sytuacjach muszą się radzić internetu. To naturalnie uproszczenie i sieć mimo wszystko jest dobra. Tylko zorientowałem się, że właściwie tylko Windows (Mac OS-a nie liczę, bo za drogi, a na Linuksie nie ma moich aplikacji) zapewniają, że zostanę użytkownikiem świadomym, a nie konsumentem mediów. ■

WYJAŚNIENIE TRUDNYCH TERMINÓW

BACKUP (pol. kopia zapasowa)
Duplikat plików, programów lub całego dysku twardego stworzony na potrzeby archiwizacji danych lub ze względów bezpieczeństwa.

DYSK WIRTUALNY (VHD) (ang. Virtual Hard Disk)
Rodzaj pliku, w którym można umieszczać takie same dane jak na fizycznym dysku, czyli partycje, foldery, pliki, a także systemy operacyjne. Jest to wygodne rozwiązanie, bo wirtualne dyski VHD zajmują tylko tyle miejsca, ile dane w nich umieszczone. Z VHD można korzystać w systemie Windows 7.

FIRMWARE
Oprogramowanie wbudowane w urządzenie, zapewniające podstawowe procedury obsługi tego urządzenia. Producenci często poprawiają błędy firmware'u i dodają nowe funkcje. Żeby z tego skorzystać, trzeba aktualizować firmware. Firmware znajdziemy w różnych urządzeniach, na przykład w płytach głównych, nawigacjach, smartfonach.

HSPA, HSPA+ (ang. High-Speed Packed Access)
Określany jako 3G standard transmisji danych w bezprzewodowych sieciach telekomunikacyjnych GSM, zapewniający urządzeniom mobilnym dostęp do internetu. HSPA pozwala przesyłać dane z szybkością 14 Mb/s (do użytkownika) i 5,76 Mb/s (od użytkownika). Rozwinięciem HSPA jest HSPA+ (ang. Envolved High-Speed Packed Access), za pomocą którego można osiągnąć prędkość odpowiednio: 42 i 11 Mb/s.

HYPERTHREADING
Technologia opracowana przez firmę Intel. Służy do zwiększenia szybkości obliczeń wykonywanych przez procesory. Rozdziela zadania na dwukrotnie większą liczbę rdzeni, niż procesor ma w rzeczywistości, dzięki czemu możliwe jest wykonywanie większej liczby obliczeń naraz.

LTE (ang. Long Term Evolution)
Standard przesyłu danych w telefonii komórkowej, następca standardu trzeciej generacji (3G). W zależności od rozwiązania technicznego i częstotliwości pracy standard LTE przewiduje transmisję danych na poziomie nawet 300 Mb/s (do użytkownika) oraz 50 Mb/s (od użytkownika). Aby korzystać z technologii LTE, potrzebujemy odpowiedniego modemu oraz abonamentu u operatora.

LUSTRO PÓŁPRZEPUSZCZALNE
Rodzaj lustra, które przy wyzwalaniu migawki (wykonywaniu zdjęcia) pozostaje na miejscu, przez co słychać jedynie dźwięk migawki. Lustro półprzepuszczalne znajduje się w niektórych modelach cyfrowych lustrzanek na przykład firmy Sony.

TROJAN (KOŃ TROJAŃSKI)
Rodzaj wirusa komputerowego. Konie trojańskie ukryte są w normalnych programach. Po uruchomieniu zarażonej aplikacji koń trojański uaktywnia się i wykonuje swoje zadanie. Konie trojańskie zwykle nie replikują się jak inne wirusy.

VPN (ang. Virtual Private Network)
VPN zapewnia łączność sieciową na duże odległości, można powiedzieć, że jest rodzajem sieci WAN. Kluczową cechą VPN jest jednak korzystanie z publicznych sieci, takich jak internet. VPN tworzy w nich rodzaj tunelu, który ogranicza dostęp do danych tylko dla wybranych użytkowników, mimo że wykorzystuje ogólnie dostępną infrastrukturę internetu.

WŁASNA DOMENA
Własny adres w internecie, na przykład kowalski.pl. Wynajmując domenę, możemy do niej „podłączyć" konta e-mail (na przykład jan@kowalski.pl), stronę internetową (www.kowalski.pl) oraz inne usługi sieciowe (serwer FTP czy grupy dyskusyjne). Koszt opłaty za domenę waha się od kilku do kilkuset złotych rocznie.

ZIGBEE
Standard sieci bezprzewodowej wykorzystywanej do transmisji danych. Sieci ZigBee charakteryzują się niewielkim poborem energii, zasięgiem między węzłami do 100 m oraz niewielką szybkością transmisji. ZigBee stosuje się w systemach alarmowych i systemach monitoringu, a także w sterowaniu automatyką domową oraz urządzeniami medycznymi.

Z-WAVE
Bezprzewodowy protokół komunikacyjny zaprojektowany do obsługi automatyki domowej (na przykład do zdalnego sterowania oświetleniem czy bramami garażowymi). Technologia wykorzystuje nadajniki o niskiej mocy, które mogą być wbudowane w urządzenia elektroniczne. W porównaniu z Wi-Fi w Z-Wave poszczególne urządzenia mogą się komunikować między sobą, bez pośrednictwa centrali (na przykład rutera).

DLP (ang. Digital Light Processing)

Technologia cyfrowego przetwarzania światła, stosowana między innymi w projektorach. Wykorzystuje ona specjalny mikroprocesor, który składa się z mikroskopijnych luster (jedno na piksel) kierujących promień światła na kolorowy filtr

LUSTRO

Każdy aparat fotograficzny zwany lustrzanką wyposażony jest w lustro. Służy ono do przekierowywania obrazu z obiektywu do wizjera, co ma znaczenie przy precyzyjnym nastawianiu odległości, ocenianiu głębi ostrości i przy kadrowaniu

JĘZYK VBA (ang. Visual Basic for Applications)

```
Public Sub razyDwa()
  Dim wartosc
  wartosc = ActiveCell.Value
  wartosc = wartosc * 2
  ActiveCell.Value = wartosc
End Sub

Public Sub WarunekZlozony()
  If ActiveCell.Value = -1 Then
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(255, 0, 0)
  ElseIf ActiveCell.Value = 1 Then
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(0, 255, 0)
  Else
    ActiveCell.Interior.Color = RGB(0, 0, 255)
  End If
End Sub
```

Zubożona wersja języka programowania Visual Basic, wbudowana w niektóre aplikacje biurowe (na przykład z pakietu Microsoft Office). Dzięki VBA możliwe jest na przykład tworzenie makr w Excelu

PC DOC
pogotowie komputerowe

WSPÓLNA AKCJA KOMPUTER ŚWIATA I PCDOC

Komputer Świat

MASZ PROBLEM Z KOMPUTEREM? **DZWOŃ!**

- Kłopoty z restartem systemu?
- Twardy dysk odmówił posłuszeństwa?
- Poczta przestała trafiać do skrzynki?
- Zniknęły z dysku ważne dane?
- Nie można odtwarzać muzyki ani filmów?
- Program nie chce się zainstalować?
- Antywirus ostrzega o zagrożeniu! Co robić?
- Jak definitywnie usunąć dane z komputera?

Komputer Świat
Hotline

BEZPŁATNA POMOC TELEFONICZNA

ZADZWOŃ: 22 1006552*

KAŻDY WTOREK I CZWARTEK OD 15.00 DO 17.00

HOTLINE DZIAŁA W CZASIE OD 3 KWIETNIA 2012 DO 5 MAJA 2012 *OPŁATA ZGODNIE Z TARYFĄ OPERATORA

Dla wszystkich Czytelników Komputer Świat wraz z PCDOC pogotowie komputerowe przygotował akcję Komputer Świat Hotline.

Czytelnicy, którzy mają problem z działaniem komputera lub zainstalowanego na nim oprogramowania, mogą skorzystać z **BEZPŁATNEJ** pomocy technicznej świadczonej przez PCDOC pogotowie komputerowe. Wystarczy zadzwonić pod podany powyżej numer hotline i podać hasło **Komputer Świat Hotline**.

Technik PCDOC postara się rozwiązać problem. Być może wystarczy rozmowa telefoniczna. Może się jednak okazać, że niezbędna będzie pomoc zdalna przez komputer. Wówczas konieczne będzie zainstalowanie specjalnego oprogramowania zgodnie z poleceniami technika. Technik połączy się ze sprawiającym problemy komputerem i spróbuje rozwiązać problem tą drogą.

Usługi Hotline świadczone są dwa razy w tygodniu przez dwie godziny (wtorki i czwartki w godzinach 15.00–17.00), w czasie od 3 kwietnia do 4 maja 2012 roku.

Hasło zamieszczone w danym wydaniu Komputer Świata jest unikalne dla każdego wydania Komputer Świata. Czytelnicy będą mogli wykorzystać je tylko do dnia ukazania się następnego numeru Komputer Świata z nowym hasłem.

Partnerem akcji jest firma PCDOC sp. z o.o. www.pcdoc.pl, ul. Jelinka 32, 01-646 Warszawa.

NAJNOWSZE WYDANIA
SZUKAJ W KIOSKACH I SALONACH PRASOWYCH

NOWA KSIĄŻKA Z SERII
KOMPUTER ŚWIAT INSTRUKCJA OBSŁUGI
W SPRZEDAŻY OD 28 MARCA

NOWOŚĆ

LUSTRZANKA CYFROWA

- jak wykorzystać możliwości lustrzanki
- dla początkujących i zaawansowanych
- poznasz obsługę aparatów Canon, Nikon, Pentax i Sony

NOWY KOMPUTER ŚWIAT
TWÓJ NIEZBĘDNIK EXTRA
W SPRZEDAŻY OD 14 MARCA

LAPTOPY

- 6 pełnych komercyjnych wersji
- najlepsze programy na jednej płycie
- wskazówki, jak korzystać

NOWA KSIĄŻKA Z SERII
BIBLIOTECZKA KOMPUTER ŚWIAT
W SPRZEDAŻY OD 11 KWIETNIA

TERAZ ŚCIĄGNIESZ WSZYSTKO

- jak ściągać, żeby nie być piratem
- BitTorrent, eMule, peer2mail, RapidShare
- szybki transfer, miliony plików

W SPRZEDAŻY SZUKAJ RÓWNIEŻ

SERIA
KOMPUTER ŚWIAT
DOBRY PROGRAM

15 PROGRAMÓW W WERSJACH PUDEŁKOWYCH

- w Empikach
- sklepach z oprogramowaniem
- w internecie na stronie www.dobryprogram.komputerswiat.pl

Fot. Oleksiy Mark/Dreamstime.com

Komputer Świat od 1998 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
telefon: 22 2320078 (w godz. 10–17)
internet: www.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl
Dyrektor Wydawniczy: Aleksy Uchański

WSPÓŁPRACOWNICY: Krzysztof Kossakowski, Mariusz Michalski, Paweł Ponczek, Wojciech Szombara (redakcja techniczna)

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 22 2320000, 22 2320001

Prezes Zarządu: Edyta Sadowska
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Operacyjny: Małgorzata Barankiewicz
Dyrektor Finansowy: Grzegorz Kania
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Sprzedaży Prasy: Małgorzata Cetera-Bulka
Dyrektor Marketingu: Andrzej Stepanów
Biuro Reklamy Magazynów:
komputerswiat.reklama@axelspringer.pl,
Adres Biura Reklamy: Axel Springer Polska Sp. z o.o.,
ul. Domaniewska 52, 02-672 Warszawa, tel. 22 2320149
faks 22 2325507; sprzedaż reklam – magazyny komputerowe:
Paweł Stano (Head Group Manager) tel. 22 2320120, tel. kom. 500 240318
Agnieszka Stańczuk (Senior Account Executive) tel. 22 2320132, tel. kom. 508 000368
Katarzyna Gabryelczyk (Traffic) tel. 22 2320151, tel. kom. 666 876141
Magdalena Storożyńska-Mateńko (Senior Sales Executive) tel. 22 2320131, tel. kom. 668450059
Menedżer ds. wydawniczych: Paweł Bulwan
Promocja: Michał Bajerski tel. 22 2320055
HR i Komunikacja: Roman Szczepanik
Rzecznik prasowy: Anna Gancarz-Luboń
Księgowość: Janusz Bąk (główny księgowy)
Kolportaż: Rafał Kamiński
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: QuadWinkowski Sp. z o.o., Wyszków
Prenumerata i egzemplarze archiwalne:
tel. 22 7613214, infolinia 801 000869, faks 22 7613133;
e-mail: kontakt.axel@infor.pl (pytania i reklamacje), prenumerata.axel@infor.pl (zamówienia)
Sprzedaż internetowa: http://kiosk.redakcja.pl
Prenumerata zagraniczna: http://kiosk.redakcja.pl
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY
KIOSKOS WYDAWCÓW
pbc polskie badania czytelnictwa

Specjalny magazyn o serii Resident Evil!

Już w kioskach! Tylko 9,90 zł

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA Superb
Piękno i funkcjonalność.
Kompozycja idealna.

Ideał nie uznaje kompromisów. Dlatego ŠKODA Superb łączy w sobie wszystko, czego oczekujesz.
Przekonaj się podczas jazdy próbnej: www.skoda-auto.pl/jazdaprobna

ŠKODA Finance

Kredyt. Leasing. Ubezpieczenia.

www.skoda-auto.pl

ŠKODA rekomenduje
CASTROL EDGE Professional

Uśredniona wartość zużycia paliwa i emisji CO_2: ŠKODA Superb 5,0–10,1 l/100 km, 130–235 g/km. Informacje na temat przydatności do odzysku i recyklingu są dostępne na www.skoda-auto.pl